

valita

autolla
muistaa

uni

minulla on

keltainen
aamulla

Tatiana Argutina-Islamaeva

Me opiskelemme

Suomen

kieltä

itseopiskeluun

matto

Missä?

Mihin?

saapua

kello löytää

edullinen laina

takka vauva

mansikka

järvi

leipä pouta

suuri vilu

piippu

kassi
lumi

puuro

sata

tulli

tili lasi

musta kissa
mäki

vuorokausi

vaalea

t e h d ä

Joulu kangas

lukko

Sinä haluat tuon taulun

Me puhumme

sataa paljon
lämmin
vettä

mukava

Tatiana Argutina-Islamaeva

Suomen kieltä itseopiskeluun

PETROSKOI
ИЗДАТЕЛЬСТВО
 PERIODIKA
2019

УДК 811.511.111
ББК 81.661.1я78
А 73

Издано при финансовой поддержке Министерства национальной и региональной политики Республики Карелия в рамках реализации государственной программы Республики Карелия «Развитие институтов гражданского общества и развитие местного самоуправления, защита прав и свобод человека и гражданина»

Издание не подлежит продаже.

6+

Argutina-Islamaeva, Tatjana.

А 73 Suomen kieltä itseopiskeluun / Т. Argutina-Islamaeva. - Petroskoi : Periodika, 2019. - 296 с. - В выпускных данных: Самоучитель финского языка / Татьяна Ильинична Аргутина-Исламаева. - 500 экз. - ISBN 978-5-88170-358-5.

УДК 811.511.111
ББК 81.661.1я78

ISBN 978-5-88170-358-5

© Аргутина-Исламаева Т. И., 2019
© Воробьев Ю. А., обложка, 2019
© Издательство «Периодика», оригинал-макет, 2019

Дорогие друзья!

«Самоучитель финского языка» предназначен для вас, кто только приступает к изучению финского или уже учит язык и нуждается в новых заданиях и упражнениях.

Самоучитель состоит из двух частей. Первая часть — начальный курс. Все задания необходимо выполнять вслух, также следует учить слова, представленные в каждом уроке. Формат книги позволяет выполнять упражнения прямо в книге, что будет способствовать быстрому запоминанию. Ключи к упражнениям вы найдёте в конце каждой части.

Первая часть начинается с основ фонетики финского языка. Чтение не вызывает больших трудностей, так как согласные и гласные звуки имеют простое отображение в буквах: «читается, как пишется». Ударение в финских словах всегда на первом слоге. В сложных словах, а их в финском языке достаточно много, ударение сохраняется на первом слоге каждого следующего после начального слова, но уже существенно ослабленным (например, *kýnsilákanpóistoáine*).

Звуков в финском языке гораздо меньше, чем в русском, но слов при этом больше. Благодаря активному образованию новых слов финский язык постоянно пополняется словами, стараясь не копировать выражения из других языков. На это влияет особая система словообразования: продуктивные суффиксы и сложение слов.

Падежная система включает 15 падежей, каждому из которых соответствует конкретное окончание. В финском языке нет предлогов, нет родов, но много суффиксов. Изменения в звучании и написании слов вследствие присоединения падежного окончания или суффикса являются одним из самых трудных моментов в изучении финского языка.

Самое главное — учить слова. Чем больше вы будете знать слов, тем быстрее вы выучите язык. Рекомендую пользоваться разнообразными источниками: интернет-курсами, приложениями, учебными пособиями, видеороликами. Используйте всё! Советую прибегнуть также к помощи преподавателя. При изучении любого языка на начальном этапе учитель поможет вам освоиться в системе языка.

Вторая часть закрепляет пройденный материал первой части, но на основе более сложной лексики. Каждая из частей содержит небольшие тексты, которые отражают жизнь типичных финнов.

Помните, что литературный язык отличается от разговорного. Включайте финские песни и тексты, слушайте, вникайте.

Данная книга — лишь первый этап в изучении финского языка. В ней нет сложных причастий и основ синтаксиса. Самоучитель для начинающих открывает вам дверь в интереснейший мир финского языка.

Удачи вам! У вас всё получится!

С уважением,
Татьяна Аргутина-Исламаева

СОДЕРЖАНИЕ

Часть 1

Введение	8
Урок 1. Oppitunti yksi	11
<i>Алфавит и звуки. Aakkoset ja äänteet</i>	
Урок 2. Oppitunti kaksi	14
<i>Рассказ о себе. Kertomus itsestäni</i>	
Урок 3. Oppitunti kolme	16
<i>Рассказ о тебе. Kertomus sinusta</i>	
Урок 4. Oppitunti neljä	17
<i>Рассказ о нём. Kertomus hänestä</i>	
Урок 5. Oppitunti viisi	18
<i>Личные окончания глаголов. Verbien persoonapäätteet</i>	
Урок 6. Oppitunti kuusi	19
<i>Отрицательная форма в глаголах. Verbien kieltomuoto</i>	
Урок 7. Oppitunti seitsemän	22
<i>Вопросительные слова. Kysymyssanat</i>	
Урок 8. Oppitunti kahdeksan	27
<i>Группы глаголов. Verbiryhmät</i>	
Урок 9. Oppitunti yhdeksän	29
<i>Закрепление материала. Kertausta</i>	
Урок 10. Oppitunti kymmenen	31
<i>Отрицательная форма глаголов. Verbien kieltomuoto</i>	
Урок 11. Oppitunti yksitoista	34
<i>Числительные. Lukusanat</i>	
Урок 12. Oppitunti kaksitoista	35
<i>Семья. Perhe</i>	
Урок 13. Oppitunti kolmetoista	37
<i>Время в финском языке. Kellonaika suomen kielessä</i>	
Урок 14. Oppitunti neljätoista	39
<i>Adessiivi. Адессив</i>	
Урок 15. Oppitunti viisitoista	43
<i>Семья. Perhe</i>	
Урок 16. Oppitunti kuusitoista	44
<i>Цвета. Värit</i>	
Урок 17. Oppitunti seitsemätoista	45
<i>Внутренне-местные падежи. Sisäpäikällissijat</i>	
Урок 18. Oppitunti kahdeksantoista	49
<i>Внешне-местные падежи. Ulkopaikällissijat</i>	
Урок 19. Oppitunti yhdeksätoista	53
<i>Лица во внешне-местных падежах. Persoonat ulkopaikällissijoissa</i>	
Урок 20. Oppitunti kaksikymmentä	56
<i>Склонение имён. Nominien taivutus</i>	
Урок 21. Oppitunti kaksikymmentäyksi	57
<i>Элатив. Elatiivi</i>	
Урок 22. Oppitunti kaksikymmentäkaksi	61
<i>Частичный падеж и его значения. Partitiivi ja sen merkitykset</i>	

Урок 23. Oppitunti kaksikymmentäkolme	65
<i>Продукты питания. Elintarvikkeet</i>	
Урок 24. Oppitunti kaksikymmentäneljä	68
<i>Рождество. Joulu</i>	
Урок 25. Oppitunti kaksikymmentäviisi	70
<i>Склонение имён. Nominien taivutus</i>	
Урок 26. Oppitunti kaksikymmentäkuusi	74
<i>Падежи объекта: партитив и аккузатив. Objektin muodot: partitiivi ja akkusatiivi</i>	
Урок 27. Oppitunti kaksikymmentäseitsemän	77
<i>Притяжательные суффиксы. Omistusliitteet</i>	
Урок 28. Oppitunti kaksikymmentäkahdeksan	82
<i>Наречия в финском языке. Adverbit suomen kielessä</i>	
Урок 29. Oppitunti kaksikymmentäyhdeksän	85
<i>Выражение времени. Ajanilmaukset</i>	
Урок 30. Oppitunti kolmekymmentä	89
<i>Генетив. Genetiivi</i>	
Урок 31. Oppitunti kolmekymmentäyksi	92
<i>Генетив. Genetiivi</i>	
Урок 32. Oppitunti kolmekymmentäkaksi	96
<i>Временные конструкции. Ajanilmaukset</i>	
Урок 33. Oppitunti kolmekymmentäkolme	98
<i>Необходимый материал. Tarpeellista tietoa</i>	
Урок 34. Oppitunti kolmekymmentäneljä	101
<i>Чередования согласных в финском языке. Konsonanttivaihtelut suomen kielessä</i>	
Ключи к первой части. Harjoitusten ratkaisut	104

Часть 2

Урок 1. Oppitunti yksi	115
<i>Знакомство. Tutustuminen</i>	
Урок 2. Oppitunti kaksi	119
<i>Повелительное наклонение. Imperatiivi</i>	
Урок 3. Oppitunti kolme	122
<i>Жильё. Asuminen</i>	
Урок 4. Oppitunti neljä	124
<i>Семейные будни. Частица -kaan/-kään. Perheen arjet. -kaan/-kään-liite</i>	
Урок 5. Oppitunti viisi	128
<i>Отрицательная форма глагола в настоящем времени. Negatiivinen preesens</i>	
<i>Чередования согласных. Konsonanttivaihtelut</i>	
Урок 6. Oppitunti kuusi	131
<i>Чередование согласных. Konsonanttien vaihtelu</i>	
Урок 7. Oppitunti seitsemän	135
<i>Падежи объекта (прямого дополнения). Objektin sijamuodot</i>	
Урок 8. Oppitunti kahdeksan	138
<i>Употребление частичного падежа. Partitiivinkäyttö</i>	
Урок 9. Oppitunti yhdeksän	142
<i>Употребление первого аккузатива (падежа целого). Ensimmäisen akkusatiivin käyttö</i>	
Урок 10. Oppitunti kymmenen	145
<i>Падежи прямого объекта. Objektin muodot</i>	

Урок 11. Oppitunti yksitoista	149
<i>Образование отглагольного существительного. Verbaalisen substantiivin muodostaminen</i>	
Урок 12. Oppitunti kaksitoista	153
<i>Слова с суффиксами -us/-ys, -uus/-yys. -us/-ys, -uus/-yys -loppuiset sanat</i>	
Урок 13. Oppitunti kolmetoista	156
<i>Простое прошедшее время. Imperfekti</i>	
Урок 14. Oppitunti neljätoista	160
<i>Простое прошедшее время глаголов и множественное число у имён. Imperfekti ja nominien monikko</i>	
Урок 15. Oppitunti viisitoista	164
<i>Простое прошедшее время глаголов и множественное число у имён. Imperfekti ja nominien monikko</i>	
Урок 16. Oppitunti kuusitoista	167
<i>Склонение двухсложных слов на -a. Склонение слова jokin. Kaksitavuisten a-loppuisten sanojen tavivutus. Jokin-sanana taivutus.</i>	
Урок 17. Oppitunti seitsemätoista	171
<i>Падежадессив. Adessiivi</i>	
Урок 18. Oppitunti kahdeksantoista	180
<i>Отрицательная форма простого прошедшего времени. Kielteinen imperfekti</i>	
Урок 19. Oppitunti yhdeksätoista	183
<i>Отрицательная форма простого прошедшего времени. Kielteinen imperfekti</i>	
Урок 20. Oppitunti kaksikymmentä	186
<i>Отрицательная форма простого прошедшего времени. Kielteinen imperfekti</i>	
Урок 21. Oppitunti kaksikymmentäyksi	190
<i>Повторение простого прошедшего времени. Imperfektin kertausta</i>	
Урок 22. Oppitunti kaksikymmentäkaksi	191
<i>Повторение. Kertausta</i>	
Урок 23. Oppitunti kaksikymmentäkolme	194
<i>Повторение. Kertausta</i>	
Урок 24. Oppitunti kaksikymmentäneljä	196
<i>Повторение. Kertausta</i>	
Урок 25. Oppitunti kaksikymmentäviisi	198
<i>Условное наклонение. Konditionaali</i>	
Урок 26. Oppitunti kaksikymmentäkuusi	201
<i>Условное наклонение. Konditionaali</i>	
Урок 27. Oppitunti kaksikymmentäseitsemän	203
<i>Профессия. Трудоустройство. Ammatti. Työllistäminen</i>	
Урок 28. Oppitunti kaksikymmentäkahdeksan	206
<i>Пассивный залог. Passiivi</i>	
Урок 29. Oppitunti kaksikymmentäyhdeksän	210
<i>Употребление пассивного залога. Passiivin käyttö</i>	
Урок 30. Oppitunti kolmekymmentä	213
<i>Пассивная форма в простом прошедшем времени. Passiivin imperfekti</i>	
Урок 31. Oppitunti kolmekymmentäyksi	217
<i>Другие употребления пассивного залога. Passiivin muu käyttö</i>	
Урок 32. Oppitunti kolmekymmentäkaks	220
<i>Повторение пассива. Passiivin kertausta</i>	
Урок 33. Oppitunti kolmekymmentäkolme	222
<i>Отрицательная форма пассива в простом прошедшем времени. Passiivin imperfektin kieltomuoto</i>	

Урок 34. Oppitunti kolmekymmentäneljä	226
<i>Иллатив. Illatiivi</i>	
Урок 35. Oppitunti kolmekymmentäviisi.....	229
<i>Повторение пассива и третьего инфинитива. Passiivin ja kolmannen infinitiivin kertausta.</i>	
Урок 36. Oppitunti kolmekymmentäkuusu	232
<i>Третий инфинитив. Kolmas infinitiivi</i>	
Урок 37. Oppitunti kolmekymmentäseitsemän.....	237
<i>Употребление слова paljon. Paljon-sanan käytöstä</i>	
Урок 38. Oppitunti kolmekymmentäkahdeksan	240
<i>Местные падежи. Paikallissijat</i>	
Урок 39. Oppitunti kolmekymmentäyhdeksän	245
<i>Упражнения. Harjoituksia</i>	
Урок 40. Oppitunti neljäkymmentä.....	248
<i>Перфект. Perfekti</i>	
Урок 41. Oppitunti neljäkymmentäyksi	252
<i>Особенности местных падежей. Paikallissijojen erikoisuudet</i>	
Урок 42. Oppitunti neljäkymmentäkaksi.....	256
<i>Обозначение времени. Kellonaika</i>	
Урок 43. Oppitunti neljäkymmentäkolme	258
<i>Повторение. Kertausta</i>	
Урок 44. Oppitunti neljäkymmentäneljä.....	261
<i>Порядковые числительные. Järjestysluvut</i>	
Урок 45. Oppitunti neljäkymmentäviisi	264
<i>Итоговая контрольная работа. Kielikoe</i>	
Дополнительный материал	267
<i>Группы имён (существительные, прилагательные, местоимения, числительные) финского языка. Nominiryhmät.</i>	
<i>Глаголы и их управление. Verbit ja niiden määrämuotoiset suhteet (rektio) nomineihin.</i>	
<i>Прилагательные. Adjektiivit.</i>	
<i>Некоторые случаи сравнительной и превосходной степени. Vertailuasteiden käytöstä</i>	
<i>Послелого и предлоги в финском языке. Post- ja prepositiot suomen kielessä</i>	
Ключи к заданиям: 2 часть. Ratkaisut: 2. osa	279

Введение

Начинаем курс

Что необходимо знать прежде, чем вы начнёте изучать финский язык:

В финском языке:

- нет категории рода (ни мужского, ни женского, ни среднего);
- всего три формальных части речи: имена (существительные, прилагательные, местоимения, числительные не имеют собственного показателя), глаголы и наречия;
- глаголы в финском языке спрягаются по лицам;
- в финском языке три прошедших времени, но нет будущего времени;
- имена склоняются по падежам, которых 15. Каждое падежное окончание имеет от одного до пяти конкретных значений;
- ударение всегда на первом слоге;
- чёткое следование в речи написанному.

Существуют определённые трудности:

- различия в артикуляции: в русском языке больше согласных и гласных звуков, что больше мешает в учёбе, чем помогает;
- небрежность в артикуляции звуков у русскоязычных людей негативно влияет на произношение финских слов, отсюда может возникать непонимание.

Главное в изучении языка — учить слова, при этом соблюдая правила их произношения. При усвоении большого количества слов вырисовывается система языка.

Учите и наслаждайтесь учёбой!

Часть 1

Osa yksi

a b c d e f g h i j k l m n o
p q r s t u v w x y z å ä ö

ТЕОРИЯ | TEORIAA

А) Гласные в финском языке. Suomen kielen vokaalit.

a o u i e ä ö y

Звуки **a, o, u** образуются глубоко в гортани и называются заднеязычными. Звуки **i, e, y, ä, ö** являются переднеязычными. Вы можете их найти в таких русских словах, как «пить», «петь», «тюль», «мяч», «пёсик».

В простых словах соблюдается закон гармонии гласных: если в первом слоге простого слова присутствует заднеязычный гласный звук (*a, o, u*), то в последующих слогах, суффиксах и окончаниях будет звучать и писаться лишь заднеязычный звук (*puu, puussa, puuton*). Если в первом слоге присутствует переднеязычный гласный, то в последующих слогах будет лишь переднеязычный гласный (*työ, työssä, työtön*). Гласные *i, e* могут встречаться как в заднеязычном, так и в переднеязычном простом слове (*meno, mennä*). В теории окончания, суффиксы и частицы представлены в двух вариантах: в заднеязычном и переднеязычном (*-ssa/-ssä*).

Для финского языка характерны краткие и долгие гласные. При письме более долгий звук обозначается двумя одинаковыми гласными. В речи долгий звук существенно отличается от краткого. Значение слова может зависеть от протяжённости звучания гласного.

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Произнесите. Lausukaa. Обратите внимание! Huomio!

Ударение всегда на первом слоге. Старайтесь тянуть долгий звук.

a	aa	kala рыба	kaali капуста	palan горю	palaan возвращаюсь
o	oo	pomo босс	poolo поло	valvon я контролирую	valvoo он бдит
u	uu	uni сон	uuni печь	halu желание	paluu возврат
i	ii	tili счёт	tiili кирпич	tutkin я изучаю	tutkii он изучает
e	ee	terä лезвие	teen я делаю	itken я плачу	itkee он плачет
ä	ää	tällä на этом	täällä здесь	päätän я решаю	päättää он решает
ö	öö	pöllö сова	likööri ликер	tönö лачуга	insinööri инженер
y	yy	tylsä тупой	tyyppi тип	kysyn я спрашиваю	hän kysyy он спрашивает

В) Согласные в финском языке. Suomen kielen konsonantit.

d g h j k l m n p r s t v

(согласные **b, c, f, q, w, x, z** встречаются лишь в иностранных словах)

Среди согласных звуков есть одинарные и взрывные. Взрывной согласный на письме обозначается двумя одинаковыми согласными. В речи произношение одинарного и взрывного согласного существенно отличается. При произношении взрывного звука достаточно сделать небольшую паузу и с небольшим усилием произнести согласный звук. Значение слова может измениться, если не усилить согласный звук.

Графическое двойное изображение согласного (например, **kk**) обозначает, что звук взрывной. На него необходимо потратить чуть больше силы при произношении, чем на одинарный согласный.

r	rr	kertoa рассказывать		kerro расскажи!	
t	tt	mato червяк	matto ковёр	otaa брать	otan я беру
p	pp	pipo шапочка	piippu труба	loppuu кончатся	ei loppu не кончится
s	ss	käsi рука	kassi хозсумка	lasi стакан	Lassi Ласси (имя)
k	kk	kukko петух	kukot петухи	lukko замок	lukossa на замке
l	ll	kelo сухостой	kello часы	kiellän я запрещаю	kieli язык
n	nn	kuono морда	konna жаба	käännä поверни	kääntää переводить
m	mm	kumi резина	kummi крёстный	lama кризис	lammas овца
j		joki река	järvi озеро	juo пей	juoma напиток
h		hanhi гусь	hana кран	hiha рукав	hovi светский двор
v		vaunu вагон	vauva младенец	vävy зять	veli брат
d		pöydällä на столе	sedällä у дяди	made налим	kadetti кадет
g		blogi блог	kangas ткань	kaupungissa в городе (назальный звук)	

С) Дифтонги в финском языке. Suomen kielen diftongit.

Дифтонгом называют слитное звучание двух разных гласных:

ai (ай)	aika	время	taika	волшебство
oi (ой)	poika	мальчик	koira	собака
ui (уй)	kuiva	сухой	muikku	ряпушка
ei (эй)	teini	подросток	seinä	стена
äi	äiti	мама	päivä	день
öi	söin	я ел	töitä	работа (мн. ч.)
yi	syitä	причины	pyitä	рябчиков
uo (уо)	tuo	тот	suo	болото
yö	yö	ночь	syödä	есть

ie (ие)	tie	дорога	miekka	меч
iu (иу)	kiuru	жаворонок	kiusata	издеваться
eu (эу)	peura	олень	seura	общество
ou (оу)	koulu	школа	pouta	переменная облачность
au (ау)	sauna	баня	lauta	доска
öy	pöytä	стол	köyhä	бедный
äy	näyttää	показать	käydä	бывать, ходить

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Перед каждым занятием прочитайте слова, которые приведены в «Уроке 1» в разделах: гласные, согласные и дифтонги. Помните, что наш язык – это мышца, которую необходимо разогреть перед занятием. Одновременно вы будете постепенно запоминать слова, указанные в разделах самоучителя.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочтите. Lukekaa.

koko	весь (размер)	koota	собрать
kuski	водитель	kuusi	шесть (ёлка)
kuu	месяц	kyy	гадюка
lima	слизь	liima	клей
muru	соринка	muuri	крепостная стена
musta	чёрный	muistaa	помнить
pala	кусочек	palaa	горит
puro	ручей	puuro	каша
puu	дерево	pyy	рябчик
sata	сто	sataa	идёт дождь
suu	рот	syy	причина
takka	камин	taakka	тяжесть
tili	счёт	tiili	кирпич
tuli	огонь	tuuli	ветер
uni	сон	uuni	печь
valita	выбирать	valittaa	жаловаться
vara	запасной	vaara	опасность
vilu	пронизывающий холод	viilu	шпон

Урок 2 | Oppitunti kaksi

Рассказ о себе. Kertomus itsestäni

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Спряжение глаголов. Обратите внимание на окончание **-n** в глаголах в форме первого лица единственного числа в настоящем времени.

Verbien taivutusmuodot. Kiinnittäkää huomiota preesensin yksikön ensimmäisen persoonan **n**-päätteeseen.

ЗАДАНИЕ | TIENTÄVÄ

Выучите наизусть приведённый заглавными буквами текст.

Он станет для вас ключом в финский язык.

Oppikaa ulkoa allaoleva teksti. Se on avain suomen kieleen.

MINÄ (я)

MINÄ OLEN (я есть, здесь укажите ваше имя)

MINÄ

MINÄ OLEN

MINÄ OLEN VENÄLÄINEN (русский), KARJALAINEN

MINÄ

MINÄ OLEN KOULULAINEN (школьник), OPISKELIJA (студент).

MINÄ OLEN LÄÄKÄRI (врач), OPETTAJA (учитель), ELÄKELÄINEN (пенсионер)

MINÄ

MINÄ ASUN (я живу)

MINÄ ASUN NYT PETROSKOISSA (я живу сейчас в Петрозаводске)

MINÄ

MINÄ ASUN KARJALASSA (в Карелии)

MINÄ ASUN VENÄJÄLLÄ (на Руси, в России)

MINÄ

MINÄ PUHUN (я говорю)

MINÄ PUHUN VENÄJÄÄ (на русском)

MINÄ PUHUN ENGLANTIA (на английском)

MINÄ

MINÄ OPISKELEN (я учу)

MINÄ OPISKELEN SUOMEA

MINÄ OPISKELEN SUOMEA KURSSILLA (я учу финский на курсах)

MINÄ OPISKELEN SUOMEA KOTONA (я учу финский дома)

MINÄ

MINÄ HALUAN (я хочу)

MINÄ HALUAN PUHUA (говорить)

MINÄ HALUAN PUHUA SUOMEA (говорить по-фински)

MINÄ HALUAN OPISKELLA SUOMEA (учить финский)

MINÄ HALUAN PUHUA SUOMEA HYVIN (говорить по-фински хорошо)

MINÄ

MINÄ VOIN (я могу)

MINÄ VOIN OPISKELLA SUOMEA KURSSILLA

MINÄ VOIN PUHUA SUOMEA HYVIN

ПОВТОРИТЕ | TOISTAKAА

Minä olen
Minä asun
Minä puhun
Minä opiskelen
Minä haluan
Minä voin

Minä olen nainen, mies (женщина, мужчина).
Minä olen naimisissa (я женат, замужем).
Minä asun kerrostalossa (в многоэтажном доме).
Minä puhun venäjää.
Minä opiskelen suomea.
Minä voin puhua suomea hyvin.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

В финском языке отсутствуют предлоги. Функцию местонахождения выполняет лишь окончание.

Например, окончание **-ssa** означает, что что-то происходит или находится внутри чего-либо, в пределах чего-либо, в замкнутом пространстве или в определённом месте. Karjalassa — в Карелии.

Окончание **-lla** означает, что что-то происходит или кто-то находится на чём-либо или вне замкнутого пространства, на огромной территории. Kurssilla — на курсе.

Урок 3 | Oppitunti kolme

Рассказ о тебе. Kertomus sinusta

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Спряжение глаголов. Обратите внимание на окончание **-t** в глаголах в форме второго лица единственного числа в настоящем времени.

Verbien taivutusmuodot. Kiinnittäkää huomiota preesensin yksikön toisen persoonan **t**-päätteeseen.

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Прочитайте. Выучите.
Lukekaa. Oppikaa ulkoa.

Sinä (ты)
Sinä olet
Sinä olet Juri
Sinä
Sinä olet mies
Sinä
Sinä olet
Sinä olet venäläinen
Sinä
Sinä olet
Sinä olet naimisissa

Sinä
Sinä asut
Sinä asut nyt Helsingissä
Sinä
Sinä asut
Sinä asut kerrostalossa
Sinä
Sinä puhut

Sinä puhut venäjää ja
englantia

Sinä
Sinä opiskelet
Sinä opiskelet suomea
kurssilla
Sinä
Sinä haluat
Sinä haluat puhua suomea
hyvin
Sinä
Sinä voit
Sinä voit puhua suomea vähän

ПОВТОРИТЕ | TOISTAKAA

Sinä olet
Sinä asut
Sinä puhut
Sinä opiskelet
Sinä haluat
Sinä voit

Sinä olet mies.
Sinä asut nyt Helsingissä.
Sinä puhut venäjää ja englantia.
Sinä opiskelet suomea kurssilla.
Sinä haluat puhua suomea hyvin.
Sinä voit puhua suomea vähän.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

hyvin хорошо   **paljon** много   **nyt** сейчас   **vähän** немного, мало

Рассказ о нём (о ней). Kertomus hänestä

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Спряжение глаголов. Обратите внимание на окончание в глаголах в форме третьего лица единственного числа в настоящем времени.

Verbien taivutusmuodot. Kiinnittäkää huomiota preesensin yksikön kolmannen persoonan päätteisiin.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте. Выучите.
Lukekaa. Oppikaa ulkoa.

Hän
Hän **on**
Hän **on** Juri
Hän **on**
Hän **on** mies
Hän
Hän **on** venäläinen
Hän **on**
Hän **on** naimisissa

Hän
Hän **asuu**
Hän **asuu** nyt Helsingissä
Hän **asuu**
Hän **asuu** kerrostalossa
Hän **puhuu**
Hän **puhuu** venäjää
ja englantia

Hän
Hän **opiskelee**
Hän **opiskelee** suomea kurssilla
Hän
Hän **haluaa**
Hän **haluaa** puhua suomea hyvin.
Hän
Hän **voi**
Hän **voi** puhua suomea vähän.

ПОВТОРИТЕ | TOISTAKAA

Hän **on**
Hän **asuu**
Hän **puhuu**
Hän **opiskelee**
Hän **haluaa**
Hän **voi**

Hän **on** nainen.
Hän **asuu** nyt Helsingissä.
Hän **puhuu** venäjää ja englantia.
Hän **opiskelee** suomea kurssilla.
Hän **haluaa** puhua suomea hyvin.
Hän **voi** puhua suomea vähän.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Глагол olla (*быть*) в третьем лице единственного числа является в предложениях глаголом-связкой. В современном русском языке он отсутствует. Например:

Suomi **on** kaunis kieli (*Финский (есть) красивый язык*).

Petroskoi **on** kaunis kaupunki (*Петрозаводск – красивый город*).

Helsinki **on** iso kaupunki (*Хельсинки – большой город*).

Урок 5 | Oppitunti viisi

Личные окончания глаголов. Verbien persoonapäätteet

Minä puhun, minä voin, minä opiskelen, minä haluan.

Sinä puhut, sinä voit, sinä opiskelet, sinä haluat.

Hän puhuu, hän voi, hän opiskelee, hän haluaa.

Мы говорим – Me puhum me	Вы говорите – Te puhut te	Они говорят – He puhu vat
Мы живём – Me asum me	Вы живёте – Te asut te	Они живут – He asu vat
Me voim me	Te voit te	He voiva t
Me opiskelem me	Te opiskelet te	He opiskeleva t
Me haluam me	Te haluat te	He haluava t
Me olem me	Te olette	He ova t

Единственное число Yksikkö	Множественное число Monikko
I persoona minä -n II persoona sinä -t III persoona hän -vokaali	I persoona me -mme II persoona te -tte III persoona he -vat/vät

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Выучите приветствия. Opetelkaa tervehtimiset.

Hyvää päivää! – Päivää, päivää! (Добрый день)

Hyvää iltaa! – Iltaa, iltaa! (Добрый вечер)

Hyvää huomenta! – Huomenta, huomenta! (Доброе утро)

Hyvää yötä! – Hyvää yötä! (Спокойной ночи)

Mitä kuuluu?	– Как дела?
Kiitos, hyvää!	– Спасибо, хорошо!
Entä sinulle?	– А у тебя?
Kiitos, kaikki on hyvin.	– Спасибо, всё в порядке.
Hei, hei! Moi! Moikka! Terve!	– Привет!
Tule käymään!	– Заходи!
Kiitos, tulen joskus.	– Спасибо, зайду когда-нибудь.
Soitellaan!	– Созвонимся!
Nähdään!	– Увидимся!
Tavataan!	– Встретимся!
Huomiseen!	– До завтра!
Hauska tutustua!	– Приятно познакомиться!
Kiitos!	– Спасибо!
Ei kestä!	– Не стоит!

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте диалог.

Lukekaa dialogi.

- Hei! Minä olen Mikko.
- Moi! Minä olen Dmitri.
- Hauska tutustua!
- Hauska tutustua!
- Mitä kuuluu?
- Kiitos, hyvää! Entä sinulle?
- Kiitos! Kaikki on hyvin.
- Oletko venäläinen?
- Joo, entä sinä?
- Olen suomalainen.

Отрицательная форма глаголов. Verbiен kieltomuoto

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aamu – aamulla	утро – утром	matka	поездка, путешествие
aurinko paistaa	солнце светит	minä käyn työssä	я хожу на работу
herätä (herää-)	просыпаться	nousta (nouse-)	вставать
heti	сразу, тут же	nukkua (nuku-)	спать
ilta – illalla	вечер – вечером	omakotitalo	частный дом
istua (istu-)	сидеть	päivä – päivällä	день – днём
itkeä (itke-)	плакать	pehmeä	мягкий
joka päivä	каждый день	pimeä	тёмный
joka viikko	каждую неделю	puhelin	телефон
joka vuosi	каждый год	seisoa (seiso-)	стоять
käydä	бывать, посещать	soida (soi-)	звенеть, звучать
kerrostalo	многоэтажный дом	tämä	это
kirjoittaa	писать	tänään	сегодня
kiire	спешка, суета	tarina	история, рассказ
kotona	дома	tulla (tule-)	приходить
kova	громкий, жёсткий, твёрдый	ulkona	на улице, вне
kylmä	холодный	valoisa	светлый
kyllä	конечно	yleensä	в общем, в целом
lämmin	тёплый	ylös	вверх
laulaa (laula-)	петь	yö – yöllä	ночь – ночью
luulla (luule-), että	полагать, что		

juoda (minä juon, sinä juot, hän juo)	пить
syödä (minä syön, sinä syöt, hän syö)	есть, питаться
kertoa (minä kerron, sinä kerrot, hän kertoo)	рассказывать
tehdä (minä teen, sinä teet, hän tekee)	делать
ymmärtää (minä ymmärrän, sinä ymmärrät, hän ymmärtää)	понимать

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Отрицательная форма глаголов в настоящем времени.

В финском языке отрицательная частица (*отрицательный глагол*) **EI** присваивает себе личные окончания глаголов. Следующий за ней глагол остаётся без личного окончания. Verbiен kieltomuoto preesensissä. Suomen kielessä kieltoverbi **EI** saa verbiен persoonapäätteet. Sitä seuraava verbi jää ilman persoonapäätettä.

MINÄ EN	EN
SINÄ ET	ET
HÄN EI	EI
ME EMME	EMME
TE ETTE	ETTE
HE EIVÄT	EIVÄT

MINÄ ASUN
SINÄ PUHUT
HÄN ITKEE
ME SANOMME
TE KERROTTE
HE LAULAVAT

verratkaa
сравните

MINÄ EN ASU
SINÄ ET PUHU
HÄN EI ITKE
ME EMME SANO
TE ETTE KERRO
HE EIVÄT LAULA

я не живу
ты не говоришь
он не плачет
мы не скажем
вы не расскажете
они не поют

Minä ymmärrän sinua.
Minä opiskelen suomea.
Minä haluan kahvia.
Minä kerron tarinan.
Minä kirjoitan tekstin.

Minä **en** ymmärrä sinua.
Minä **en** opiskele suomea.
Minä **en** halua kahvia.
Minä **en** kerro tarinaa.
Minä **en** kirjoita tekstiä.

Упражнение 1 | Harjoitus yksi

Образуйте отрицательную форму.
Muodostakaa kielteinen muoto.

ОБРАЗЕЦ | MALLI: *Minä asun Karjalassa. – Minä en asu Karjalassa.*

Minä olen mies.

Minä asun Petroskoissa.

Minä puhun englantia.

Minä opiskelen koulussa.

Minä haluan teetä.

Minä voin tulla tänään.

Minä kerron oikein.

Minä soitan kitaraa.

Minä ymmärrän hyvin.

Minä teen työtä.

Minä kirjoitan nyt tekstiä.

MALLI: *Sinä olet mies. – Sinä et ole mies.*

Sinä asut nyt Helsingissä.

Sinä puhut venäjää ja englantia.

Sinä opiskelet suomea kurssilla.

Sinä haluat puhua suomea hyvin.

Sinä voit puhua suomea vähän.

Sinä kerrot oikein. _____
Sinä soitat kitaraa. _____
Sinä ymmärrät hyvin. _____
Sinä teet työtä. _____
Sinä kirjoitat nyt tekstiä. _____

MALLI: Hän asuu nyt Helsingissä. – Hän ei asu nyt Helsingissä.

Hän puhuu venäjää ja englantia. _____
Hän opiskelee suomea kursilla. _____
Hän haluaa puhua suomea hyvin. _____
Hän voi puhua suomea vähän. _____

Hän kertoo oikein. – Hän ei kerro oikein.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В третьем лице в отрицательной форме основной глагол выглядит так же как и в первом и во втором лице в утвердительной форме.

Hän soittaa kitaraa. _____
Hän ymmärtää hyvin. _____
Hän tekee työtä. _____
Hän kirjoittaa nyt tekstiä. _____

Упражнение 2 | Harjoitus kaksi

Переведите на финский язык.

Suomentakaa.

Я учусь на курсах. _____
Я не учу финский. _____
Я не говорю по-английски. _____
Я говорю много. _____
Ты хочешь кофе. _____
Ты не хочешь чая. _____
Ты можешь много. _____
Он учится в школе. _____
Он не учит английский. _____
Он живёт в Финляндии. _____
Она не живёт в России. _____
Мы говорим по-русски. _____
Вы живёте в Петрозаводске. _____
Они хотят кофе. _____
Мы не хотим чай. _____
Вы не хотите учиться. _____
Я пишу сейчас текст. _____
Они не живут в Петербурге
(*Pietarissa*). _____

Урок 7 | Oppitunti seitsemän

Вопросительные слова. Kysymyssanat

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и выучите.

Lukekaa ja opetelkaa.

MIKÄ?	Что?	KETÄ?	Кого?
MITÄ?	Что? Чего?	MISSÄ?	Где?
KUKA?	Кто?	MISTÄ?	Откуда? О чём?
MIHIN? MINNE?	Куда?	MITEN?	Как?
KENEN?	Чей?	MILLAINEN?	Какой?
MILLOIN?	Когда?	MIKSI?	Почему?
KOSKA?	Когда?	ONKO?	Есть ли?

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

huomenna	завтра	pojan nimi	имя мальчика
illalla	вечером	rakastaa	любить
maanantaina	в понедельник		

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и переведите.

Lukekaa ja kääntäkää.

Mikä tämä on? – Tämä on kirja.

Mitä sinä haluat? – Minä haluan kahvia.

Kuka hän on? – Hän on mies.

Ketä sinä rakastat? – Minä rakastan sinua.

Missä sinä asut? – Minä asun Venäjällä.

Mistä sinä pidät? (Что тебе нравится?) – Minä pidän teestä.

Mihin sinä menet? – Minä menen Suomeen.

Kenen nimi on Antti? – Tämän pojan nimi on Antti.

Milloin on suomen kielen kurssi? – Suomen kielen kurssi on huomenna.

Koska tulet kotiin? – Minä tulen kotiin illalla.

Miten sinä nukut? – Minä nukun hyvin.

Millainen suomen kieli on? – Suomen kieli on kaunis.

Miksi sinä opiskelet suomea? – Minä haluan puhua suomea hyvin.

Onko tänään maanantai? – Kyllä. Tänään on maanantai.

Miksi sinä opiskelet suomen kieltä? – Koska haluan puhua suomea.

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Terve. Mitä kuuluu?
- Moi! Kiitos, kaikki on hyvin.
- Mikä sinun nimesi on? (*Как тебя зовут? – Как твоё имя?*)
- Minä olen Aleksandr. Entä sinä?
- Minä olen Ismo. Missä sinä asut?
- Minä asun Moskovassa.
- Ahaa. Minä olen Helsingistä.
- Millainen Helsinki on?
- Helsinki on iso kaupunki Suomessa. Millainen Moskova on?
- Moskova on suuri kaupunki.

- Moi! Mitä kuuluu?
- Moi. Kiitos, hyvää.
- Mitä teet illalla?
- Olen menossa (*собираюсь*) konserttiin Musiikkitaloon.
- Aijaa! Mikä konsertti?
- Suomalainen tango. Suomen parhaat (*лучшие*) tangolaulajat: Benjamin Enroth ja Jari Sillanpää.
- Ahaa! Paljonko lippu maksoi (*стоил*)?
- Ei kovin kallis.
- Menetkö yksin?
- Me mennään porukalla (*идём компанией*).
- Soita sitten, kerrot miten meni.
- Hyvä on. Terveisiä Liisalle.
- Kerron. Moi, moi.
- Heippa.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочтите, переведите и ответьте на вопросы.
Lukekaa, kääntäkää ja vastatkaa kysymyksiin.

Mikä tämä on?	Onko sinulla auto?
Mitä sinä haluat?	Milloin sinä tulet kurssille?
Kuka hän on?	Koska Kaisa tulee?
Ketä sinä rakastat?	Miten menee kurssilla?
Missä sinä asut?	Millainen omakotitalosi on?
Mistä sinä olet kotoisin?	Miksi sinä opiskelet suomea?
Mihin (<i>minne</i>) sinä menet?	Onko tänään suomen kurssi?

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Вопрос можно создать с помощью частицы -ko/-kö, которая присоединяется к любому слову в предложении. В данном случае слово с частицей -ko/-kö располагается в начале предложения. Вопросительная интонация в финском языке практически отсутствует.

Tämä on pöytä. – Это стол.	Pöytä kö tämä on? – Стол ли это?
Tämä kö on pöytä? – Это ли стол?	On ko tämä pöytä? – Это стол?

Самая распространённая вопросительная форма — это глагол с частицей -ko/kö в начале предложения. Например, глагол olla.

Minä olen Suomessa.	— Olen ko minä Suomessa?	— Я в Финляндии?
Sinä olet Suomessa.	— Olet ko sinä Suomessa?	— Ты в Финляндии?
Hän on Suomessa.	— On ko hän Suomessa?	— Он в Финляндии?

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Если вы хотите о чём-либо спросить, необходимо создать вопросительное предложение с вопросительным словом в начале. Интонация спокойная, нисходящая.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте. Lukekaa.

ASUA

ASUT**KO**? Живёшь ли?

ASUTKO SINÄ SUOMESSA?

ASUTKO SINÄ OMAKOTITALOSSA?

ASUTKO SINÄ KERROSTALOSSA?

ASUUKO HÄN?

ASUUKO HÄN KOTONA?

ASUUKO HÄN HYVIN?

PUHUA

PUHUT**KO**? Говоришь ли?

PUHUTKO SINÄ SUOMEA?

PUHUTKO SINÄ ENGLANTIA?

PUHUTKO SINÄ SAKSAA? (по-немецки)

PUHUUKO HÄN?

PUHUUKO HÄN RUOTSIA? (по-шведски)

PUHUUKO HÄN ITALIAA?

SANOA

SANOT**KO**? Скажешь ли?

SANOTKO SINÄ KAIKEN?

SANOTKO SINÄ MINULLE? (мне)

SANOOKO HÄN?

KERTO A

KERROT**KO**? Расскажешь ли?

KERROTKO SINÄ TARINAN? (историю)

KERROTKO SINÄ MATKASTA? (о поездке)

KERTOOKO HÄN?

KERTOOKO HÄN MINULLE KAIKEN?

YMMÄRTÄÄ

YMMÄRRÄT**KÖ** SINÄ? Понимаешь ли?

YMMÄRRÄTKÖ MINUA?

YMMÄRTÄÄKÖ HÄN?

YMMÄRTÄÄKÖ HÄN HYVIN?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Переведите. Kääntäkää.

Ymmärrätkö sinä minua?

Opiskeletko saksaa?

Haluatko teetä?

Kerrotko tarinan?

En ymmärrä.

En opiskele.

En halua, kiitos.

En kerro.

Opiskeleeko hän suomea?
Haluaako hän puhua suomea?
Tuleeko hän illalla?
Soittaako hän minulle?
Nukkuuko hän hyvin?

Ei, hän ei opiskele suomea.
Ei, hän ei halua puhua suomea.
Ei tule.
Ei soita.
Ei nuku.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

koulu	школа
lapsi	ребёнок
limsa	лимонад
Mustameri	Чёрное море
päiväkoti	детский сад
paljon	много, множество
vähän	немного, мало

raha	деньги
Ranska	Франция, французский язык
se	ЭТОТ, ТОТ, ТА
suklaa	шоколад
tu	то (в поле зрения)
tämä	это (вблизи, под рукой)

Упражнение 3 | Harjoitus kolme

Ответьте на вопросы. Vastatkaa kysymyksiin.

МАЛЛИ: *Oletko sinä suomalainen? – Kyllä olen. – Ei, en ole.*

Puhutko sinä ranskaa?

Onko sinulla paljon rahaa?

Asutko sinä Mustallamerellä?

Opiskeletko sinä koulussa?

Haluatko sinä juoda?

Juotko sinä limsaa?

Syötkö sinä paljon suklaata?

Puhuuko sinun lapsesi suomea?

Käytkö sinä koulua?

Haluatko sinä opiskella Suomessa?

Syövätkö lapsesi appelsiineja?

Nukutko sinä hyvin?

Haluatko sinä maitoa?

Puhutko sinä ruotsia?

Juotko sinä vettä?

Katsotko sinä televisiota paljon?

Ymmärrätkö sinä suomea hyvin?

Упражнение 4 | Harjoitus neljä

Придумайте ответы на вопросы, используя выученные слова.
Keksikää vastaukset käyttäen oppimianne sanoja.

MALLI: Mitä sinä teet joka päivä? – Teen ruoka (готовлю еду).

- Mitä sinä teet joka päivä? _____
- Mitä sinä et tee joka päivä? _____
- Mitä sinä juot? _____
- Mitä sinä et juo? _____
- Mitä sinä syöt? _____
- Mitä sinä et syö? _____
- Mitä sinä puhut joka päivä? _____
- Mitä kieltä sinä et puhu? _____
- Mitä sinä haluat? _____
- Mitä sinä et halua tehdä? _____

Урок 8 | Oppitunti kahdeksan

Группы глаголов. Verbiryhvät

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Все глаголы финского языка делятся на четыре группы. У каждой группы есть свой отличительный признак — окончание в начальной форме.

Kaikki suomenkieliset verbit jaetaan neljään ryhmään.

Глаголы 1 группы имеют в начальной форме окончание **-a**

Глаголы 2 группы имеют в начальной форме окончание **-da/-dä**.

Глаголы 3 группы имеют в начальной форме окончания **-la/-lä, -na/-nä, -sta/-stä, ra/-rä**

Глаголы 4 группы имеют в начальной форме окончание **-ta/-tä**, которое присоединяется к гласной основе.

Окончания в начальной форме глаголов не участвуют в спряжении (в личных глагольных формах). Обратите внимание на первые тексты о себе в уроке 1.

Упражнение 5 | Harjoitus viisi

Сделайте по образцу.

Tehkää mallin mukaan.

1 ГРУППА ГЛАГОЛОВ | 1. VERBIRYHMÄ

MALLI: *Minä asun, sinä asut, hän asuu. Asutko? En asu. Hän ei asu.*

asua _____ жить

puhua _____ говорить

seisoa _____ стоять

istua _____ сидеть

nukkua _____ спать

sanoa _____ сказать

soittaa _____ звонить, играть (на музыкальном инструменте)

pitää (pidä-) (mistä?) _____ нравится

hoitaa (hoida-) _____ заниматься (делом), лечить

kertoa (kerro-) _____ рассказывать

ymmärtää (ymmärrä-) _____ понимать

2 ГРУППА ГЛАГОЛОВ | 2. VERBIRYHMÄ

MALLI: *Minä käyn, sinä käyt, hän käy. Käytkö? En käy. Hän ei käy.*

käydä	_____	бывать, ходить
syödä	_____	есть
juoda	_____	пить
soida	_____	звенеть
myydä	_____	продавать
saada	_____	получать, разрешать
tehdä (<i>tee-, hän tekee</i>)	_____	делать
nähdä (<i>näe-, hän näkee</i>)	_____	видеть
viedä	_____	относить, вывозить
tuoda	_____	приносить, привозить

3 ГРУППА ГЛАГОЛОВ | 3. VERBIRYHMÄ

MALLI: *Minä olen, sinä olet, hän on. Oletko sinä? En ole. Hän ei ole.*

olla	_____	быть
opiskella	_____	учиться
tulla	_____	прийти
luulla	_____	считать, полагать
nousta (<i>nouse-</i>)	_____	вставать
pestä (<i>pese-</i>)	_____	мыть
ratkaista (<i>ratkaise-</i>)	_____	решить (<i>проблему</i>)
mennä (<i>mene-</i>)	_____	пойти, отправиться
panna (<i>pane-</i>)	_____	положить
purra (<i>pure-</i>)	_____	кусать

4 ГРУППА ГЛАГОЛОВ | 4. VERBIRYHMÄ

MALLI: *Minä haluan, sinä haluat, hän haluaa. Haluatko? En halua. Hän ei halua.*

haluta	_____	хотеть
vastata	_____	ответить
herätä	_____	проснуться
osata	_____	знать, уметь
palata	_____	возвращаться
pelata	_____	играть (<i>в игры</i>)
tavata (<i>tapa-</i>)	_____	встретиться
luvata (<i>lupa-</i>)	_____	обещать
levätä (<i>lepää-</i>)	_____	отдыхать
kaivata (<i>kaipa-</i>)	_____	нуждаться

Урок 9 | Oppitunti yhdeksän

Закрепление материала. Kertausta

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aikaisin	рано	mennä työhön	пойти на работу
aina	всегда	missään	нигде
harvoin	редко	mitään	ничего
iso	большой	myöhään	поздно
itse	сам, себя	paitsi	кроме
joskus	иногда	pieni	маленький
kahvila	кафе	tavallisesti	обычно
kaikki	все, всё	tulla työhön	прийти на работу
kauppa	магазин	työ	работа
kaupunki (kaupungi-)	город	usein	часто
koskaan	никогда	valitettavasti	к сожалению
kysymys (kysymykse-)	вопрос	vastaus (vastaukse-)	ответ
kännykkä	мобильный телефон	minulla	у меня
maito (maido-)	молоко	sinulla	у тебя
mennä (mihin?)	пойти (куда?)	hänellä	у него

Упражнение 6 | Harjoitus kuusi

Прочитайте и переведите.

Lukekaa ja kääntäkää.

1. Minä asun isossa kaupungissa. _____
2. Asutko sinä maalla? _____
3. Puhutko sinä kotona englantia? _____
4. Me emme puhu mitään paitsi venäjää. _____
5. Sanon kaiken. _____
6. Kerron sinulle itsestäni. _____
7. Juna seisoo 20 minuuttia. _____
8. Mistä sinä pidät? _____
9. Pidätkö suklaasta? _____
10. Minä en pidä maidosta. _____
11. Minä nukun tavallisesti 7 tuntia. _____
12. Nukutko hyvin? _____
13. Käytkö Suomessa usein? _____
14. En käy missään. _____
15. Minä syön vähän. _____
16. Hän syö paljon. _____

17. Syötkö kotona vai kahvilassa? _____
18. En juo alkoholia. _____
19. Juoko hän paljon? _____
20. Sinun kännykkäsi soi. _____
21. Myytkö autosi? _____
22. En myy nyt mitään. _____
23. Oletko huomenna kotona? _____
24. Onko sinulla aikaa? _____
25. Onko hänellä työtä? _____
26. Onko sinulla rahaa? _____
27. Tuletko meille? _____
28. En tule huomenna. _____
29. Tulen ylihuomenna. _____
30. Minne menet? _____
31. Menen työhön. _____
32. En mene kauppaan. _____
33. Missä opiskelet? _____
34. Opiskelen suomea kurssilla. _____
35. Luuletko, että hän tulee? _____
36. Minä nousen aikaisin. _____
37. Minä pesen auton huomenna. _____
38. Haluatko kahvia? _____
39. En halua kahvia, haluan teetä. _____
40. Mitä sinä haluat? _____
41. En halua mitään. _____
42. Heräätkö kello 8? _____
43. En herää aikaisin. _____
44. Vastaatko puhelimeen? _____
45. En vastaa. _____
46. Vastaatko kysymykseen? _____
47. En vastaa. _____
48. Osaatko suomea? _____
49. En osaa suomea, osaan venäjää. _____
50. Osaatko sanoa, missä hän asuu? _____
51. Osaako hän englantia? _____
52. Hän osaa kaiken. _____
53. Minä haluan osata suomea hyvin. _____
54. Minä haluan puhua suomea hyvin. _____
55. Minä haluan opiskella. _____
56. Osaatko saksaa? _____

Урок 10 | Oppitunti kymmenen

Отрицательная форма глаголов. Verbien kieltomuoto

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Повелительное наклонение во втором лице единственного числа (*побуждение, приказ*) образуется путем отсечения личного окончания от основы глагола.

Sinä <u>luet</u> .	<u>Lue!</u>	Читай!
Sinä puhut.	Puhu!	Говори!
Sinä nukut.	Nuku!	Спи!
Sinä seisot.	Seiso!	Стой!
Sinä syöt.	Syö!	Ешь!
Sinä soitat.	Soita!	Звони!
Sinä kerrot.	Kerro!	Расскажи!
Sinä nouse.	Nouse!	Вставай!

Упражнение 7 | Harjoitus seitsemän

Напишите отрицательную форму.
Muodostakaa kielteinen muoto.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Вспомогательное слово **ÄLÄ** означает отрицание **НЕ** в повелительном наклонении во втором лице в единственном числе.

MALLI: *Minä asun (я живу)*   *Minä en asu (я не живу)*   *Älä asu (не живи)*

Minä puhun	_____
Minä sanon	_____
Minä kerron	_____
Minä seison	_____
Minä istun	_____
Minä pidän	_____
Minä soitan	_____
Minä katson	_____
Minä tutkin	_____
Minä hoidan	_____
Minä käyn	_____
Minä syön	_____
Minä juon	_____
Minä myyn	_____
Minä teen	_____
Minä näen	_____

Minä olen	_____
Minä opiskelen	_____
Minä luulen, että	_____
Minä menen	_____
Minä tulen	_____
Minä nousen	_____
Minä pesen	_____
Minä panen	_____
Minä pääsen	_____
Minä haluan	_____
Minä herään	_____
Minä vastaan	_____
Minä osaan	_____

Упражнение 8 | Harjoitus kahdeksan

Переведите на финский.

Kääntäkää lauseet.

1. Я говорю по-фински каждый день. _____
2. Я смотрю телевизор каждый день. _____
3. Я живу в Петрозаводске. _____
4. Я ничего не расскажу. _____
5. Позвонишь мне вечером? _____
6. Где ты стоишь? _____
7. Она сидит сейчас дома. _____
8. Говоришь ли по-немецки? _____
9. Что тебе нравится? _____
10. Мне ничего не нравится. _____
11. Что ты хочешь сказать? _____
12. Спишь ли хорошо? _____
13. Где ты бываешь? _____
14. Я ем много? _____
15. Ты ешь много? _____
16. Он мало пьёт. _____
17. Что ты продаёшь? _____
18. Я – карел. _____
19. Где ты учишься? _____
20. Придёшь завтра? _____
21. Я встаю рано. _____

22. Я мою ашину каждую неделю. _____
23. Он пошёл в магазин. _____
24. Я просыпаюсь рано. _____
25. Я не знаю немецкий. _____
26. Он не отвечает. _____
27. Ты знаешь финский? _____
28. Он не знает ничего. _____
29. Я хочу знать, где он живёт. _____
30. Хочешь кофе? _____
31. Спасибо. Ничего не хочу. _____
32. Сделай работу! _____
33. Расскажи всё! _____
34. Съешь банан! _____
35. Выпей чай! _____
36. Уходи! _____
37. Садись! _____
38. Стой! _____

Урок 11 | Oppitunti yksitoista

Числительные. Lukusanat

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Выучите числительные.
Opetelkaa lukusanat.

1	yksi	16	kuusitoista	40	neljäkymmentä
2	kaksi	17	seitsemäntoista	50	viisikymmentä
3	kolme	18	kahdeksantoista	60	kuusikymmentä
4	neljä	19	yhdeksäntoista	70	seitsemänkymmentä
5	viisi	20	kaksikymmentä	80	kahdeksankymmentä
6	kuusi	21	kaksikymmentäyksi	90	yhdeksänkymmentä
7	seitsemän	22	kaksikymmentäkaksi	100	sata
8	kahdeksan	23	kaksikymmentäkolme	101	satayksi
9	yhdeksän	24	kaksikymmentäneljä	150	sataviisikymmentä
10	kymmenen	25	kaksikymmentäviisi	200	kaksisataa
11	yksitoista	26	kaksikymmentäkuusi	210	kaksisataakymmenen
12	kaksitoista	27	kaksikymmentäseitsemän	1000	tuhat
13	kolmetoista	28	kaksikymmentäkahdeksan	2000	kaksituhatta
14	neljätoista	29	kaksikymmentäyhdeksän	1000000	miljoona
15	viisitoista	30	kolmekymmentä		

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

asua avioliitossa жить в законном браке
asua avoliitossa жить в гражданском браке
avioliitto законный брак
avoliitto гражданский брак
iso perhe большая семья
isä папа
isä rakastaa äitiä папа любит маму
isän nimi on папу зовут (*папино имя*)
jouluna в Рождество
kaksi lasta, kolme lasta двое детей, трое детей
kaksi poikaa два мальчика
kaksi tyttöä две девочки
kissa кошка
koira собака
lapset дети
lapset rakastavat äitiä дети любят маму
lapsi ребёнок
mies муж
minulla on perhe у меня есть семья
minulla ei ole perhettä у меня нет семьи
minun lapseni мой ребёнок, мои дети
minä rakastan sinua я люблю тебя

mummo бабушка
olla naimisissa замужем, женат
pappa, vaari, ukki дедушка
perhe семья
perheessä он в семье есть
pieni perhe маленькая семья
poika сын, мальчик
pojan nimi on сына зовут
puistossa в парке
rakastaa любить
serkku двоюродный
tyttö дочь, девочка
tytön nimi on дочку зовут
vaimo жена
vanhemmat родители
viikonloppu (viikonloppuisin) конец недели (*по выходным*)
yliopistossa в университете
äidin nimi on маму зовут
äiti мама
äiti rakastaa isää мама любит папу
äiti rakastaa lapsia мама любит детей

ЗАПОМНИТЕ | MUISTAKAA

Perheessä в семье   Perheellä у семьи

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте текст.
Luekaa teksti.

Virtasen perhe

Virtasen perhe on tavallinen suomalainen perhe. Perhe asuu Helsingissä Albertinkadulla vanhassa kerrostalossa. Perheessä on isä, äiti, poika ja kaksi tyttöä. Isän nimi on Arto, äidin nimi on Mari, pojan nimi on Antti, tytöt ovat Anni ja Arja. Arto ja Mari ovat naimisissa. Arto on työssä yliopistossa ja Mari työskentelee sairaalassa. Antti on nyt armeijassa. Viikonloppuisin hän tulee kotiin. Anni opiskelee yliopistossa. Arja opiskelee koulussa. Perheessä on kaksi koiraa. Koirat ovat Jekku ja Jami. Joka aamu isä käy koirien kanssa puistossa.

Artolla on äiti ja isä. Isoisän (papan) nimi on Seppo. Isoäidin (*mummon*) nimi on Aino. He asuvat maalla. Marin vanhemmat asuvat Turussa. Jouluna koko perhe on Helsingissä.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Ответьте на вопросы. Vastatkaa kysymyksiin.

Millainen Virtasen perhe on?

Missä perhe asuu?

Millä kadulla perhe asuu?

Missä talossa perhe asuu?

Montako henkeä perheessä on?

Ketkä ovat perheessä?

Ovatko Arto ja Mari naimisissa?

Missä Arto on työssä?

Missä Mari työskentelee?

Missä Antti nyt on?

Missä tytöt opiskelevat?

Missä Arton vanhemmat asuvat?

Missä Marin vanhemmat asuvat?

Milloin kaikki ovat Helsingissä?

Урок 13 | Oppitunti kolmetoista

Время в финском языке. Kellonaika suomen kielessä

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Как узнать время? Как ответить на вопрос: сколько времени? Для этого в финском языке используется слово **kello** (часы). Это слово используется как в вопросе (*Kuinka paljon kello on? Paljonko kello on? Mitä kello on?*), так и в ответе (*Kello on... – Времени...*)

Например. Esimerkiksi.

Kello on tasan yksi.	(Времени) ровно час.
Kello on yksi.	Один час.
Kello on varttia yli yksi.	Четверть второго (буквально: четверть после часа).
Kello on viisitoista yli yksi.	Пятнадцать минут второго (буквально: 15 после часа).
Kello on puoli kaksi.	Половина второго.
Kello on varttia vaille (vaille) kaksi.	Без четверти два.
Kello on tasan kaksi.	Ровно два.
Kello on kaksi.	Два.

Когда время указывается до половины следующего часа, употребляется слово **YLI**, что означает **ПОСЛЕ** указанного времени.

Kello on kymmenen (*minuuttia*) yli kaksi. – Десять минут третьего (буквально: десять после двух). В финском языке минуты указываются после пройденного часа.

Например. Esimerkiksi.

- 10.10 – Kello on kymmenen yli kymmenen.
- 13.25 – Kello on kaksikymmentäviisi yli yksi (*kolmetoista*).
- 16.20 – Kello on kaksikymmentä yli neljä (*kuusitoista*).
- 18.15 – Kello on varttia (*viisitoista*) yli kuusi (*kahdeksantoista*).
- 22.23 – Kello on kaksikymmentäkolme yli kymmenen (*kaksikymmentäkaksi*).

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Скажите по-фински следующее время.
Sanokaa suomeksi seuraavat kellonajat.

9.20   11.15   13.20   15.13   17.25   19.28   23.05

После половины следующего часа употребляется слово **VAILLA (VAILLE)**, что означает БЕЗ скольких-то минут.

Например. Esimerkiksi.

11.50 – Kello on kymmentä vailia kaksitoista.

13.50 – Kello on kymmentä vaille kaksi (*neljätoista*).

14.45 – Kello on varttia vaille kolme (*viisitoista*).

16.35 – Kello on kaksikymmentäviisi vaille viisi (*seitsemätoista*).

20.48 – Kello on kaksitoista vaille yhdeksän (*kaksikymmentäyksi*).

23.55 – Kello on viisi (*viittä*) vaille kaksitoista (*kaksikymmentäneljä*).

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Скажите по-фински следующее время.

Sanokaa suomeksi seuraavat kellonajat.

9.35

10.45

11.50

16.40

18.55

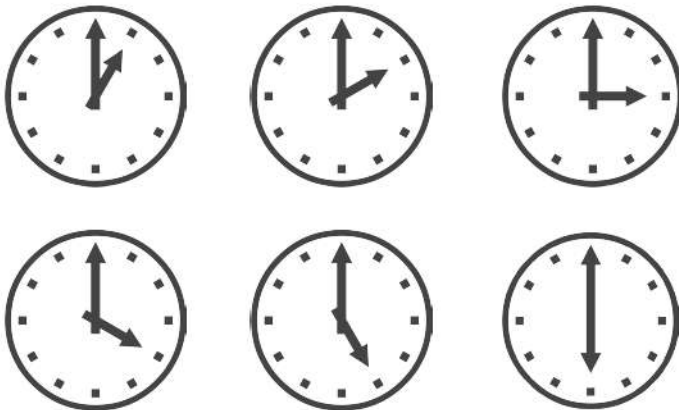
23.45

Упражнение 9 | Harjoitus yhdeksän

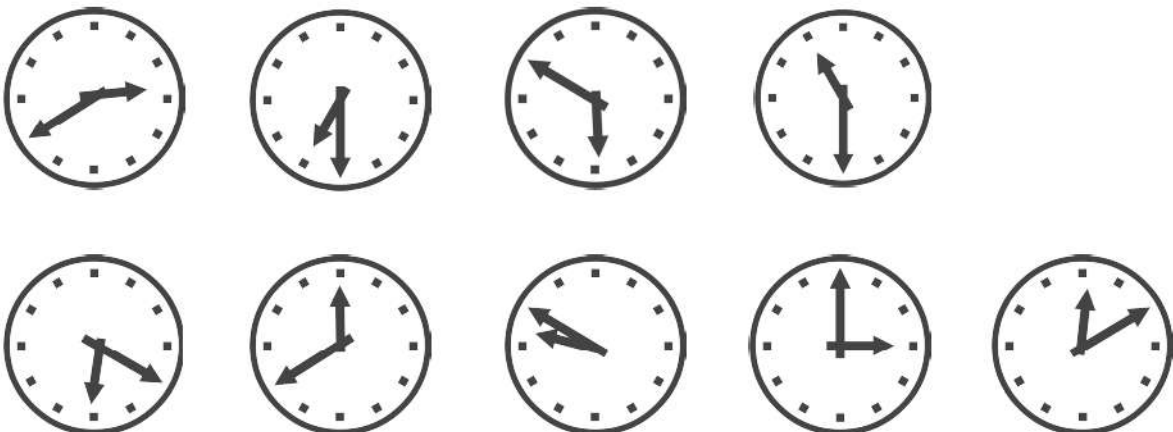
Который час на картинках?

Paljonko kello on kuvissa?

1.

2.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Внешне-местный падеж адессив образуется путем присоединения к основе слова окончания **-lla/-llä**. Этот падеж имеет следующие значения.

1. Время суток и года

MILLOIN? KOSKA? КОГДА?

aamulla	aamu	утром, утро
päivällä	päivä	днём, день
illalla	ilta	вечером, вечер
yöllä	yö	ночью, ночь
aamupäivällä	aamupäivä	в первую половину дня
iltapäivällä	iltapäivä	во вторую половину дня
talvella	talvi	зимой, зима
keväällä	kevät	весной, весна
kesällä	kesä	летом, лето
syksyllä	syksy	осень, осенью

ensimmäisellä luokalla	в первом классе (школы)
toisella luokalla	во втором классе (школы)
kolmannella luokalla	в третьем классе (школы)
ensimmäisellä kurssilla	на первом курсе
toisella kurssilla	на втором курсе

В финском языке учебный период является временным, поэтому требует употребления внешнего падежа адессива.

2. Транспорт как средство передвижения

MILLÄ? НА ЧЁМ?

junalla	juna	на поезде, поезд
autolla	auto	на машине, машина
taksilla	taksi	на такси, такси
linja-autolla	linja-auto	на автобусе, автобус
ratikalla	ratikka	на трамвае, трамвай
lentokoneella	lentokone	на самолёте, самолёт

Если вы находитесь внутри транспортного средства или там совершаете какое-либо действие, то необходимо использовать внутренний падеж инессив с окончанием **-ssa/-ssä**.

Minä istun junassa. — Я сижу в поезде.

Sinä nukut autossa. — Ты спишь в машине.

Lapsi leikkii linja-autossa. — Ребёнок играет в автобусе.

3. Нахождение на поверхности, вне закрытого пространства

MISSÄ? MILLÄ? ГДЕ? НА ЧЁМ?

pöydällä	röytä	на столе, стол
hyllyllä	hylly	на полке, полка
kadulla	katu	на улице, улица
tuolilla	tuoli	на стуле, стул
torilla	tori	на рынке (на площади), рынок (площадь)
asemalla	asema	на вокзале (на станции), вокзал (станция)
pysäkillä	pysäkki	на остановке, остановка
alueella	alue	на территории (в регионе), территория (регион)
Venäjällä	Venäjä	в России, Россия

4. Выражение принадлежности

KENELLÄ ON?	У КОГО ЕСТЬ?	KENELLÄ EI OLE?	У КОГО НЕТ?
MINULLA ON	у меня есть	MINULLA EI OLE	у меня нет
SINULLA ON	у тебя есть	SINULLA EI OLE	у тебя нет
HÄNELLÄ ON	у него есть	HÄNELLÄ EI OLE	у него (неё) нет
MEILLÄ ON	у нас есть	MEILLÄ EI OLE	у нас нет
TEILLÄ ON	у вас есть	TEILLÄ EI OLE	у вас нет
HEILLÄ ON	у них есть	HEILLÄ EI OLE	у них нет
tytöllä on	у девочки есть	tytöllä ei ole	у девочки нет
pojalla on	у мальчика есть	pojalla ei ole	у мальчика нет
naisella on	у женщины есть	naisella ei ole	у женщины нет
suomalaisella on	у финна есть	suomalaisella ei ole	у финна нет
venäläisellä on	у русского есть	venäläisellä ei ole	у русского нет
miehellä on	у мужчины есть	miehellä ei ole	у мужчины нет
isällä on	у папы есть	isällä ei ole	у папы нет
äidillä on	у мамы есть	äidillä ei ole	у мамы нет
mummolla on	у бабушки есть	mummolla ei ole	у бабушки нет
vaarilla on	у дедушки есть	vaarilla ei ole	у дедушки нет
Suomella on	у Финляндии есть	Suomella ei ole	у Финляндии нет
Venäjällä on	у России есть	Venäjällä ei ole	у России нет

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Выучите наизусть.

Oppikaa ulkoa.

minulla	on	minä
sinulla	on	sinä
hänellä	on	hän
meillä	on	me
teillä	on	te
heillä	on	he

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Объедините личные местоимения в форме «у кого – kenellä» и нижеприведённые выражения. Вы получите устойчивые фразы, которые в переводе на русский язык зачастую не имеют значения принадлежности.

Например. Esimerkiksi: Minulla on kiire. – Я спешу.

On kiire	спешка, суета, занятость
On aikaa	время
On jano	жажда
On nälkä	голод
On kylmä	холод
On paha olla	плохо
On kuuma	жарко
On selkä kipeä	спина болит
On jalka kipeä	нога болит
On vatsa kipeä	живот болит
On ilo sanoa	рад сказать

Minulla ei ole kiire. – Я не спешу.
Minulla ei ole nälkä. – Я не голоден.
Minulla ei ole jano. – Я не хочу пить.
Minulla ei ole lämmin. – Мне не тепло.
Minulla ei ole kylmä. – Мне не холодно.

5. Средство (предметы, инструменты, техника), с помощью которого совершается определённое действие

MILLÄ? ЧЕМ?

Kirjoittaa kynällä. – Писать ручкой.
Hämmentää lusikalla. – Помешивать ложкой.
Hakata kirveellä. – Рубить топором.
Keittää kahvinkeitinillä. – Варить в кофеварке.
Kiehuttaa vedenkeitinillä. – Кипятить в электрическом чайнике.
Soittaa puhelimella. – Звонить по телефону.

6. Местоимения, обозначающие место нахождения

MISSÄ? ГДЕ?

Täällä – здесь (в округе, кругом). Täällä on kaunista. – Здесь красиво.
Tällä – на этом. Tällä pöydällä on kirja. – На этом столе книга.
Tuolla – там (в поле видимости, на расстоянии). Tuolla on kauppa. – Вон там магазин.
Tuolla – на той. Tuolla hyllyllä on sanakirja. – На той полке словарь.
Siellä – там (где-то там). Siellä asuu karhu. – Там живёт медведь.
Sillä – на той. Sillä kadulla asuu isäni. – На той улице живёт папа.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

eteinen	прихожая	moneltako?	Во сколько?
herra	господин	ottaa kyytiin	прихватить с собой (<i>на машине</i>)
ihminen	человек	palata (pala-)	вернуться
johtaja	начальник, директор	punainen	красный
kaupunkilainen	горожанин	rouva	госпожа
kaurapuuro	овсяная каша	saksalainen	немец
keltainen	жёлтый	valkoinen	белый
kestää	длиться, продолжаться	voileipä	бутерброд
laittaa	готовить, класть	yrittäjä	предприниматель
lääkäri	врач	ystävä	друг
mihin aikaan?	В какое время?		

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Обратите внимание на слова, которые заканчиваются на суффикс **-nen**. В падежных формах в единственном числе **-nen** преобразуется в **-se-**, к которому далее присоединяется необходимое падежное окончание.

Valkoinen (<i>valkoise-</i>)	valkoisella	на белом
Punainen (<i>punaise-</i>)	punaisella	на красном
Keltainen (<i>keltaise-</i>)	keltaisella	на жёлтом
Eteinen (<i>eteise-</i>)	eteisessä	в прихожей
Suomalainen (<i>suomalaise-</i>)	suomalaisella	у финна
Ihminen (<i>ihmise-</i>)	ihmisellä	у человека
Saksalainen (<i>saksalaise-</i>)	saksalaisella	у немца
Kaupunkilainen (<i>kaupunkilaise-</i>)	kaupunkilaisella	у горожанина

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте текст.

Lukekaa teksti.

Virtasen perheen arkipäivä

Arto-isä nousee ylös aamulla kello 7.00. Hän käy suihkussa ja pukee. Mari-äiti herää kello 6.15 ja menee keittiöön laittamaan ruokaa perheelle. Lapset nousevat kello 7.30. Arto juo kaksi isoa kuppia kahvia ja syö kaksi juustovoileipää. Mari juo vihreätä teetä ja syö kaurapuuroa. Antti syö aamulla paljon, hän syö kaksi voileipää ja kaurapuuroa ja juo kaksi kuppia teetä sokerin kanssa. Anni juo vain maitoa ja ottaa voileivät mukaan yliopistoon. Arja syö jogurttia ja juo teetä.

Arto-isä lähtee töihin yliopistoon kello 8.30. Hän ajaa yliopistoon omalla autollaan ja ottaa kyytiinsä Annin. Mari lähtee työhön jo kello 7.15. Myös Marilla on auto. Arja lähtee kouluun pyörällä.

Arton päivä kestää 6 tuntia. Hän tulee kotiin jo kello 15.00 (kolmelta). Hän kirjoittaa paljon omassa työhuoneessaan. Marin työpäivä kestää 8 tuntia. Hän palaa kotiin kello 16.30 ja alkaa tehdä ruokaa. Tytöt palaavat kotiin tavallisesti kello 15.00.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Ответьте на вопросы.

Vastatkaa kysymyksiin.

Moneltako (*mihin aikaan*) Arto nousee?

Moneltako Mari herää?

Moneltako lapset heräävät?

Mitä Arto syö ja juo aamulla?

Mitä Mari syö ja juo aamulla?

Mitä Antti syö ja juo aamulla?

Mitä tytöt syövät?

Moneltako Arto menee työhön?

Moneltako Mari lähtee työhön?

Millä Arto menee työhön?

Millä Mari menee työhön?

Millä tytöt lähtevät kouluun?

Kuinka pitkä Arton työpäivä on?

Moneltako Mari palaa kotiin?

Paljonko kello nyt on?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Напишите текст о своём дне.

Kirjoittakaa teksti omasta päivästäanne.

1. Moneltako heräät?
2. Mitä jout aamulla?
3. Mitä syöt aamulla?
4. Moneltako menet työhön?
5. Kuinka pitkä työpäiväsi (*opiskelupäiväsi*) on?
6. Mihin aikaan palaat kotiin?
7. Mitä teet illalla?

Урок 16 | Oppitunti kuusitoista

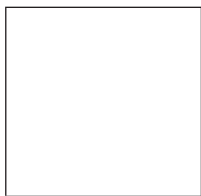
Цвета. Värit

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

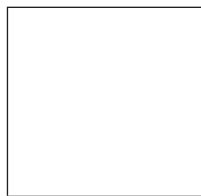
harmaa	серый	punainen	красный
hopea	серебро	ruskea	коричневый
hopeanvärinen	серебряный	sininen	синий
keltainen	жёлтый	tummanpunainen	тёмно-красный
kulta	золото	tummansininen	тёмно-синий
kullanvärinen	золотой	vaaleanpunainen	розовый
minkävärinen?	какого цвета?		(светло-красный)
musta	чёрный	vaaleansininen	голубой
oranssi	оранжевый		(светло-синий)
pinkki	розовый	valkoinen	белый
pronssi	бронза	vihreä	зелёный
pronssinvärinen	бронзовый		

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

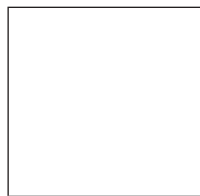
Раскрасьте квадратики, это поможет вам запомнить цвета.
Värittäkää ruudut, se auttaa teitä opettelemaan uudet sanat.

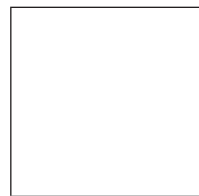
musta

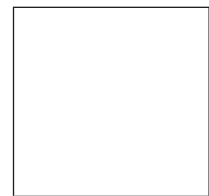
valkoinen

punainen

sininen

keltainen

vihreä

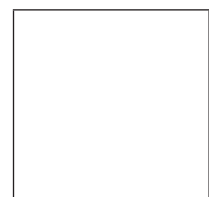
harmaa

ruskea

pinkki

oranssi

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочтите. Lukekaa.

Mikä on keltainen? Banaani on keltainen.

Mikä on punainen? Tomaatti on punainen.

Mikä on sininen? Taivas on sininen.

Mikä on harmaa? Ilta on harmaa.

Mikä on valkoinen? Paperi on valkoinen.

Mikä on musta? Koira on musta.

Mikä on oranssi? Aurinko on oranssi.

Mikä on ruskea? Kissa on ruskea.

Урок 17 | Oppitunti seitsemäntoista

Внутренне-местные падежи. Sisäpaikallissijat

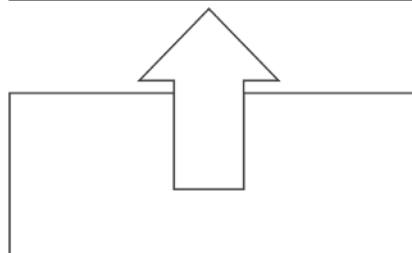
ТЕОРИЯ | TEORIAA

MISSÄ? ГДЕ?   **MISTÄ?** ОТКУДА?   **MIHIN? MINNE?** КУДА?

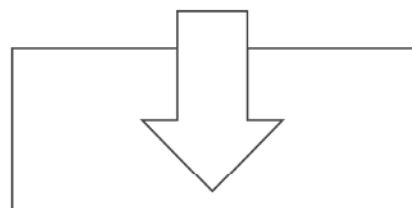
1. **Missä?** В чем? Где?
окончание **-ssa/-ssä**
Työssä, maassa, kuussa.

2. **Mistä?** Откуда? Из чего?
окончание **-sta/-stä**
Työstä, maasta, kuusta.

3. **Mihin? Minne?** Куда? Во что?
окончания:
а) Työhön, maahan, kuuhun
б) Kotiin, kouluun, taloon
в) Huoneeseen, perheeseen

ЗАПОМНИТЕ | MUISTAKAA

Глаголы **olla, asua, seisoa, istua, opiskella, käydä** требуют использования падежа инессива (*inessiivi, missä?*) с окончанием **-ssa/-ssä**, если действие статично и происходит **внутри** чего-либо или **в** пределах определённых границ.

Прочтите. Lukekaa

Minä olen huoneessa. Sinä olet työssä. Hän on talossa. Me olemme kaupassa.
Minä asun Petroskoissa. Sinä asut Helsingissä. Hän asuu Suomessa.
Minä seison salissa. Sinä seisot puistossa. Hän seisoo huoneessa.
Minä istun huoneessa. Sinä istut salissa. Hän istuu keittiössä.
Minä opiskelen yliopistossa. Sinä opiskelet opistossa. Hän opiskelee koulussa.
Minä käyn kaupassa. Sinä käyt työssä. Hän käy usein Suomessa.

Скажите. Sanokaa

Я в бане. Ты в школе. Он в институте. Я в музее. Ты в баре. Он в Финляндии.
Я живу в Финляндии. Ты живёшь в Хельсинки. Он живёт в своём доме.
Я учусь в школе. Ты учишься в университете. Он учится в училище.
Я посещаю театр. Ты посещаешь музей. Он ходит в бар.
Я сижу в школе. Ты сидишь в комнате. Он сидит в театре. Мы сидим в зале.

ЗАПОМНИТЕ | MUISTAKAA

Глаголы **tulla** (прийти), **palata** (вернуться), **saapua** (прибыть), **ottaa** (взять), **hakea** (достать, взять), **löytää** (найти), **etsiä** (искать), **lainata** (занять) требуют использования падежа элатива (*elatiivi, mistä?*) с окончанием **-sta/-stä**, если действие происходит **из** замкнутого пространства или **из-за** пределов чего-либо.

Прочтите. Lukekaa

Minä tulen koulusta. Sinä tulet yliopistosta. Hän tulee Suomesta.
Minä palaan instituutista. Sinä palaat museosta. Hän palaa teatterista.
Minä saavun Helsingistä. Sinä saavut Ruotsista. Hän saapuu Suomesta.
Minä otan kirjan laukusta. Sinä otat appelsiinin kassista. Hän ottaa omenan kassista.
Minä haen työtä teatterista. Sinä haet työtä yliopistosta. Hän hakee rahaa pankista.
Minä löydän kissan kaapista. Sinä löydät kirjan kaupasta. Hän löytää laukun pankista.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Выделенное окончание **-n** в предложениях означает, что в утвердительном предложении лицо совершает действие в отношении одного цельного предмета.
Minä otan (1) kirjan laukusta. — Я беру (одну) книгу из сумки.

Скажите. Sanokaa

Я прихожу с работы. Ты приходишь из театра. Он приходит из музея.
Я возвращаюсь из Финляндии. Ты возвращаешься из Германии. Он возвращается из Швеции.
Я прибываю из Хельсинки. Ты прибываешь из Москвы. Он прибывает из Петербурга.
Я беру яблоко из сумки. Ты берёшь книгу из сумки. Он берёт деньги из сумки.
Я ищу работу в университете. Ты забираешь ребёнка из театра. Он берёт апельсин из шкафа (глагол *hakea*).
Я найду книгу в сумке. Ты найдёшь апельсин в сумке. Он найдет деньги в сумке.
Я займу деньги в банке. Ты займёшь деньги в банке. Он займёт деньги в банке.

ЗАПОМНИТЕ | MUISTAKAA

Глаголы **mennä** (пойти), **lähteä** (отправиться), **matkustaa** (поехать), **panna** (положить), **laittaa** (положить, приготовить), **tutustua** (познакомиться), **jäää** (остаться), **joutua** (оказаться) требуют использования падежа иллатива (*illatiivi, mihin? minne?*) с окончаниями **työhön**, **kouluun**, **huoneeseen**, если действие направлено **внутри**, на объект, **в** замкнутое пространство или указывает, **куда** действие совершается.

- У односложных слов окончание совпадает с окончанием в вопросе: **mihin? Työ-hön, suuhun, riuhun, kiuhun, maa-han, tie-hen**. Слова, которые заканчиваются на дифтонг **-oi/-öi, -ui/-yi, -ai/-äi, -ei** имеют в данном падеже окончание **-hin**: **Petroskoihin** (в Петрозаводск), **maihin** (в страны), **töihin** (на работу).
- У слов, оканчивающихся на один гласный (кроме **-e**), окончанием служит удлинение этого конечного гласного и присоединение к нему согласного **-n**: **kouluun, teatteriin, yliopistoon, kotiin, baariin, Suomeen**.
- У слов, в основе которых появляется долгий гласный, окончание в единственном числе имеет форму **-seen**: **huoneeseen, Lontooseen, Porvooseen, Espooseen, perheeseen, kauniiseen**.

(Подробнее об этом в следующих главах.)

Прочтите. Lukekaa

Minä menen kouluun. Sinä menet yliopistoon. Hän menee saunaan.

Minä lähden teatteriin. Sinä lähdet museoon. Hän lähtee kauniiseen puistoon.

Minä matkustan kuuhun. Sinä matkustat toiseen maahan. Hän matkustaa Suomeen.

Minä panen kupit kaappiin. Sinä panet rahat laukkuun. Hän panee laukut autoon.

Minä laitan kirjat kaappiin. Sinä laitat paperit laukkuun. Hän laittaa auton talliin.

Minä tutustun sinuun. Sinä tutustut minuun. Hän tutustuu meihin.

Minä jään työhön. Sinä jäät kotiin. Hän jää Suomeen. Me jäämme työhön.

Minä joudun terveystakeskukseen (*окажусь в поликлинике*). Sinä joudut sairaalaan (*в больнице*).

Hän joutuu vankilaan (*в тюрьму*).

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Выделенное окончание **-t** означает, что в утвердительных предложениях лицо совершает действие в отношении всех имеющихся предметов.

Minä otan kaikki kirjat ja panen (*kaikki*) kirjat laukkuun. — Я беру все книги и кладу (*все*) книги в сумку.

Скажите. Sanokaa

Я пойду домой. Ты пойдёшь на работу. Он пойдёт в театр. Мы пойдём домой.

Я отправлюсь в театр. Ты отправишься в Финляндию. Он отправится на работу.

Я поеду в Финляндию. Ты поедешь в Германию. Он поедет в Швецию.

Я кладу деньги в сумку. Ты кладёшь сумку в машину. Он кладёт апельсин в сумку.

Я положу сумки в машину. Ты положишь деньги в банк. Он положит яблоки в сумку.

Я знакомлюсь с городом. Ты познакомишься с городом. Он знакомится с городом.

Я останусь на работе. Ты останешься на работе. Он останется дома.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Повторите. Kerratkaa

olla (*быть*) — missä?

asua (*жить, проживать*) — missä?

seisoa (*стоять*) — missä?

istua (*сидеть*) — missä?

opiskella (*учиться*) — missä?

käydä (*бывать, посещать*) — missä?

tulla (*прийти*) — mistä?

palata (*вернуться*) — mistä?

saapua (*прибыть*) — mistä?

ottaa (*взять*) — mistä?

hakea (*достать, взять, забрать, искать*) — mistä?

löytää (*найти*) — mistä?

etsiä (*искать*) — mistä?

lainata (*одалживать, брать кредит*) — mistä?

mennä (*пойти*) — mihin? minne?

lähteä (*отправиться*) — mihin? minne?

matkustaa (*поехать*) — mihin? minne?

panna (*положить*) — mihin? minne?

laittaa (*положить, приготовить*) — mihin? minne?

lähettää (*послать, посылать*) — mihin? minne? mille?

tutustua (*познакомиться*) — mihin? minne?

jäädä (*остаться*) — mihin? minne?

joutua (*оказаться*) — mihin? minne?

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Составьте 10 предложений с использованием глаголов, представленных выше.
Kirjoittakaa 10 lausetta käyttäen yllä mainittuja verbejä

Урок 18 | Oppitunti kahdeksantoista

Внешне-местные падежи. Ulkopaikallissijat

ТЕОРИЯ | TEORIAA

MILLÄ? НА ЧЁМ?
MISSÄ? ГДЕ?

MILTÄ? С ЧЕГО?
MISTÄ? ОТКУДА?

MILLE? НА ЧТО?
MIHIN? КУДА?

1. **Missä? Millä?** На чем? Где?

окончание **-lla/-llä**

Kadulla, maalla, Venäjällä

2. **Mistä? Miltä?** Откуда? С чего?

окончание **-lta/-ltä**

Kadulta, maalta, Venäjältä.

3. **Mihin? Mille?** Куда? На что?

окончание **-lle**

Kadulle, maalle, Venäjälle

ЗАПОМНИТЕ | MUISTAKAA

Глаголы **olla, asua, seisoa, istua, opiskella, käydä** требуют использования падежа адессива (*adessiivi, missä? millä?*) с окончанием **-lla/-llä**, если действие происходит **вне** закрытого пространства, **на** поверхности.

Обратите внимание, некоторые города используют внешний падеж: Rovaniemellä, Tampereella, Vantaalla, а также некоторые страны, в том числе Россия: Venäjä–Venäjällä.

Прочтите. Lukekaa

Minä olen kadulla. Sinä olet merellä. Hän on lomalla. Me olemme maalla.

Minä asun Venäjällä. Sinä asut merellä. Hän asuu Rovaniemellä.

Minä seison kadulla. Sinä seisot pihalla. Hän seisoo katolla.

Minä istun tuolilla. Sinä istut terassilla. Hän istuu parvekkeella.

Minä opiskelen Venäjällä. Sinä opiskelet Rovaniemellä. Hän opiskelee Vantaalla.

Minä käyn terassilla. Sinä käyt merellä. Hän käy Rovaniemellä.

Скажите. Sanokaа

Я на море. Ты на балконе. Он в отпуске (*lomalla*). Мы в деревне (*maalla*).

Я живу на море. Ты живёшь в России. Она живёт в Вантаа.

Я стою на улице. Ты стоишь на мосту (*sillalla*). Он стоит во дворе.

Я сижу на стуле. Ты сидишь на стуле. Он сидит на стуле.

Я учусь в России. Ты учишься в Рованиеми. Он учится в Вантаа.

Я езжу в Россию. Ты едешь в Рованиеми. Он ездит за город (*maalla*).

ЗАПОМНИТЕ | MUISTAKAA

Глаголы **tulla** (прийти), **palata** (вернуться), **saapua** (прибыть), **ottaa** (взять), **hakea** (достать, взять), **löytää** (найти), **etsiä** (искать), **lainata** (занять) требуют использования падежа аблатива (*ablatiivi, miltä?*) с окончанием **-lta/-ltä**, если действие совершается с поверхности, от открытой территории, а также, если что-то забирается у другого лица.

Прочтите. Lukekaa

Minä tulen lomalta. Sinä tulet Venäjältä. Hän tulee mereltä. Me tulemme maalta.

Minä palaan lomalta. Sinä palaat Rovaniemeltä. Hän palaa Vantaalta.

Minä saavun mereltä. Sinä saavut lomalta. Hän saapuu Rovaniemeltä.

Minä otan omenan pöydältä (*со стола*). Sinä otat laukun hyllyltä (с полки). Hän ottaa appelsiinin minulta (*у меня, от меня*).

Minä haen sinulta auton. Sinä haet minulta auton. Hän hakee minulta laukun.

Minä löydän avaimet pöydältä. Sinä löydät laukun hyllyltä. Hän löytää kissan kadulta.

Minä lainaan rahaa pankilta. Sinä lainaat minulta. Hän lainaa sinulta.

Minä lainaan rahaa pankilta. Sinä lainaat rahaa pankilta. Hän lainaa rahaa pankilta.

Скажите. Sanokaа

Я приезжаю с моря. Ты приезжаешь из отпуска. Он приезжает из Рованиеми.

Я возвращаюсь с моря. Ты возвращаешься из-за города. Он возвращается из Вантаа.

Я прибываю из Рованиеми. Ты прибываешь из России. Он прибывает с дачи (*kesämökki*).

Я возьму книгу со стола. Ты возьмёшь книгу с полки. Он возьмёт книгу у тебя.

Я возьму машину у него. Я заберу книгу у тебя. Он заберёт книгу у меня.

Я найду ключи у него. Я найду кошку на улице. Я найду книгу на столе.

Я займу деньги у тебя. Ты займёшь деньги у него. Он займёт деньги у неё.

ЗАПОМНИТЕ | MUISTAKAA

Глаголы **mennä** (пойти), **lähteä** (отправиться), **matkustaa** (поехать), **panna** (положить), **laittaa** (положить, приготовить), **antaa** (дать), **lähettää** (отправить, передать), **soittaa** (позвонить) требуют использования падежа аллатива (*allatiivi, mille? minne?*) с окончанием **-lle**. Данный падеж применяется, когда действие происходит в направлении чего-либо, на поверхность, куда-либо или что-то передаётся кому-либо или чему-либо.

Прочтите. Lukekaa

Minä menen merelle. Sinä menet Venäjälle. Hän menee Rovaniemelle.
Minä lähden maalle. Sinä lähdet kesämökille. Hän lähtee pihalle.
Minä matkustan merelle. Sinä matkustat Venäjälle. Hän matkustaa Rovaniemelle.
Minä panen kirjan pöydälle. Sinä panet omenan hyllylle. Hän panee appelsiinin pöydälle.
Minä laitan radion pöydälle. Sinä laitat rahat hyllylle. Hän laittaa auton pihalle.
Minä annan sinulle rahaa. Sinä annat hänelle (ему, ей) rahaa. Hän antaa minulle (мне) rahaa.
Minä lähetän sinulle (тебе) postia. Sinä lähetät hänelle postia. Hän lähettää minulle postia.
Minä soitan sinulle. Sinä soitat hänelle. Hän soittaa minulle.

Скажите. Sanokaa

Я поеду на море. Ты поедешь на дачу. Он поедет в Россию.
Я отправлюсь в Рованиеми. Ты отправишься в Россию. Он отправится на море.
Я поеду за город. Ты поедешь на море. Он поедет в Россию.
Я кладу книгу на стол. Ты кладёшь книгу на полку. Он кладёт яблоко на стол.
Я положу все книги (kaikki kirjat) на полку. Ты положишь книгу на стул. Он положит сумку на полку.
Я дам тебе книгу. Ты дашь мне книгу. Он даст мне книгу.
Я отправлю письмо (kirjeen) бабушке. Ты отправишь книгу другу. Он оправит почту мне.
Я позвоню отцу. Ты позвонишь маме. Он позвонит бабушке.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Повторите глаголы. Обратите внимание на вопросы.
Kerratkaa verbit. Kiinnittäkää huomioltanne kysymyksiin.

olla (быть) – missä?
asua (жить, проживать) – missä?
seisoa (стоять) – missä?
istua (сидеть) – missä?
opiskella (учиться) – missä?
käydä (бывать, посещать) – missä? kenellä?
tulla (прийти) – mistä?
palata (вернуться) – mistä?
saapua (прибыть) – mistä?
ottaa (взять) – mistä?
hakea (достать, взять, забрать, искать) – mistä? keneltä?
löytää (найти) – mistä?
etsiä (искать) – mistä?
lainata (одалживать, брать кредит) – mistä? keneltä?

mennä (пойти) – mihin? minne?
lähteä (отправиться) – mihin? minne?
matkustaa (поехать) – mihin? minne?
panna (положить) – mihin? minne?
laittaa (положить, приготовить) – mihin? minne?
tutustua (познакомиться) – mihin? minne?
jäädä (остаться) – mihin? minne?
joutua (оказаться) – mihin? minne?
antaa (дать) – kenelle? mille? mihin?
soittaa (звонить) – kenelle? mihin?
lähettää (послать, отправить) – kenelle? mille? mihin?
lahjoittaa (дарить) – kenelle? mille?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочтите. Lukekaa

olla koulussa, olla kurssilla
asua kaupungissa, asua maalla
seisoa huoneessa, seisoa kadulla
istua salissa, istua tuolilla
opiskella yliopistossa, opiskella kurssilla
käydä saunassa, käydä merellä
tulla saunasta, tulla torilta
palata Suomesta, palata Venäjältä
saapua Moskovasta, saapua Rovaniemeltä
ottaa kaapista, ottaa pöydältä
hakea Suomesta, hakea Venäjältä
löytää laukusta, löytää ikkunalta
etsiä autosta, etsiä hyllyltä
lainata pankista, lainata ystävältä
mennä kouluun, mennä merelle
lähteä etelään, lähteä joelle
matkustaa itään, matkustaa järvelle
panna taskuun, panna lattialle
laittaa kaappiin, laittaa pöydälle
lähettää ystävälle, lähettää Suomeen
tutustua kaupunkiin, ihmisiin, teatteriin
jäädä kotiin, työhön, jäädä kesämökille
joutua sairaalaan, joutua vankilaan
antaa tytölle, antaa keskukselle
soittaa Suomeen, soittaa ystävälle
lahjoittaa keskukselle, lahjoittaa lapselle

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Переведите. Kääntäkää

Asua maalla.
Olla kurssilla.
Seisoa asemalla.
Istua tuolilla.
Palata kesämökiltä.
Lainata ystävältä.

Saapua Vantaalta.
Ottaa hyllyltä.
Lähteä merelle.
Matkustaa Rovaniemelle.
Soittaa ystävälle.
Antaa lapsille.

Урок 19 | Oppitunti yhdeksäntoista

Лица во внешне-местных падежах. Persoonat ulkopaikallissijoissa

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Падежи, используемые в отношении физического или юридического лица.

KENELLÄ? У КОГО?	KENELTÄ? У КОГО?	ОТ КОГО?	KENELLE? КОМУ?
Minä	Minulla	Minulta	Minulle
Sinä	Sinulla	Sinulta	Sinulle
Hän	Hänellä	Häneltä	Hänelle
Me	Meillä	Meiltä	Meille
Te	Teillä	Teiltä	Teille
He	Heillä	Heiltä	Heille
isä	isällä	isältä	isälle
äiti	äidillä	äidiltä	äidille
tyttö	tytöllä	tytöltä	tytölle
poika	pojalla	pojalta	pojalle
Venäjä	Venäjällä	Venäjältä	Venäjälle
Tampere	Tampereella	Tampereelta	Tampereelle
Vantaa	Vantaalla	Vantaalta	Vantaalle

Упражнение 10 | Harjoitus kymmenen

Переведите. Kääntäkää

У меня мало времени, много работы, много друзей, мало проблем. _____

Что у тебя нового? _____

У неё новая квартира в центре города. _____

У нас есть всё, что нужно. _____

Что у вас завтра в планах (*suunnitelmissa*)? _____

У них завтра важное совещание (*kokous*). _____

Он получил (*sai*) от меня почту уже утром. _____

Сын получил от тебя красивые глаза. _____

Мы придём от него лишь вечером. _____

Мы пошлём вам завтра важное письмо. _____

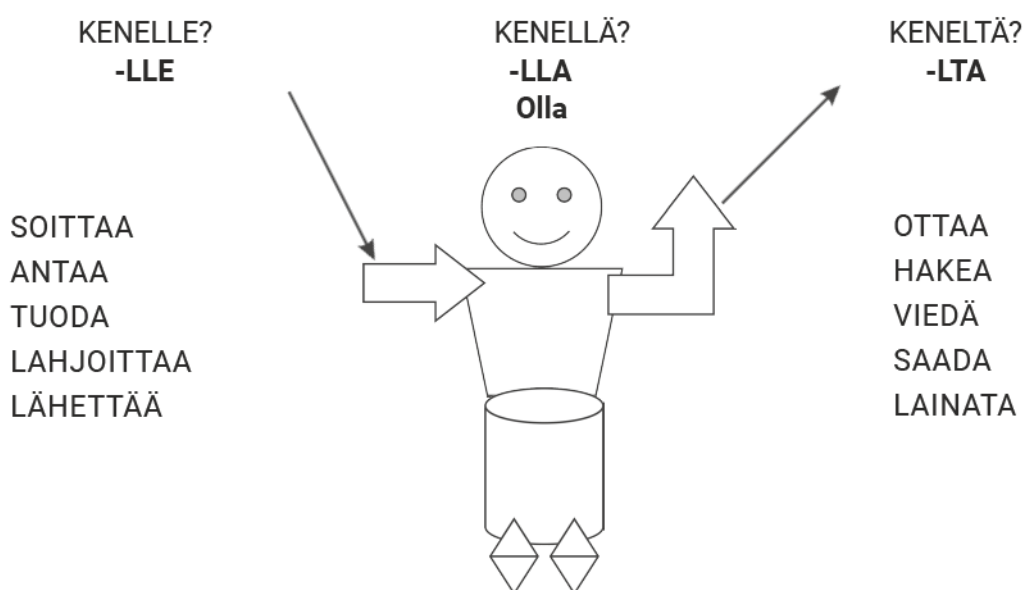
Позвони мне утром в 9 часов. _____

Он даст тебе адрес фирмы. _____

Мы позвоним вам утром. _____

Пришли мне свой электронный адрес (*sähköpostiosoite*). _____

Напиши ему электронное письмо. _____

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aina	всегда	pitkään	долго
hauska	приятный	rauhassa	в покое, спокойно
hauskoja tarinoita	весёлые истории	sataa vettä	идёт дождь
ikävä	грустный, скучный	sitten	потом
ja	и	sopia tapaamisesta	договориться о встрече
kirjoittaa	писать	suihku	душ
kun	когда	tapaaminen	встреча
kuunnella (kuuntele-)	слушать	tarina	история
kuunnella musiikkia	слушать музыку	ulos	на выход, на улицу
kylpyhuone	ванная комната	valmis	готовый
lämmin	тёплый	vasta	только что
mukava	приятный, удобный	viikonloppu	конец недели
ostaa	покупать, купить	viime	прошлый

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте текст. Lukekaa teksti

Virtasen perheen viikonloppu

On lauantai. Arto-isä nousee kello 8.00. Hän nousee ylös sängystä ja menee suihkuun. Sitten hän menee keittiöön ja keittää kahvia. Keittiössä on lämmintä ja mukavaa. Mari nousee ylös vasta yhdeksältä. Hän pitää viikonlopusta, koska hän voi nukkua pitkään. Hän menee kylpyhuoneeseen ja sitten hän tulee keittiöön. Kahvi on jo valmista. Arto ja Mari juovat rauhassa kahvia ja syövät kaurapuuroa. He katsovat ikkunasta ulos. Pihalla sataa vettä. On syksy. Syksyllä on aina niin ikävää.

Tytöt heräävät vasta kello 11.00. Tytöt keittävät teetä ja kuuntelevet musiikkia. Arja kertoi Annille hauskan tarinan. Tytöt nauravat. Sitten Anni soittaa ystävälle ja he sopivat tapaamisesta.

Mari kirjoittaa tietokoneella postia äidille ja kertoo kirjeessä viime viikosta. Hän kirjoittaa aina äidille kirjeitä.

Iltapäivällä Arto lähtee autolla kauppaan. Hän ostaa ruokaa perheelle ja palaa kohta kotiin.

Antti palaa armeijasta viikonlopuksi kotiin. Illalla koko perhe istuu pöydässä. He syövät ja kertovat hauskoja tarinoita.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Отвечьте на вопросы. Vastatkaa kysymyksiin

Moneltako Arto herää viikonloppuna?

Mitä hän tekee aamulla?

Mihin aikaan Mari nousee?

Missä Arto ja Mari istuvat aamulla?

Moneltako tytöt heräävät?

Mitä tytöt tekevät aamulla?

Mistä Antti palaa kotiin?

Missä Arto käy iltpäivällä?

Millä Arto lähtee kauppaan?

Mitä Arto ostaa kaupasta?

Mitä perhe tekee illalla?

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Обратите внимание на слова, оканчивающиеся на **-e**.

huone – huone**e**:- huone**e**essa, huone**e**esta, huone**e**eseen (комната)

kirje – kirj**e**:- kirj**e**essä, kirj**e**estä, kirj**e**eseen (письмо)

tietokone – tietokone**e**:- tietokone**e**lla, tietokone**e**lta, tietokone**e**lle (компьютер)

perhe – per**h**e:- per**h**eellä, per**h**eeltä, per**h**eelle (семья)

parveke – parvekk**e**:- parvekk**e**ella, parvekk**e**elta, parvekk**e**elle (балкон)

tilanne – tilant**e**:- tilant**e**essa, tilant**e**esta, tilant**e**eseen (ситуация)

sade – sate**e**:- sate**e**essa, sate**e**esta, sate**e**eseen (дождь)

taide – taite**e**:- taite**e**essa, taite**e**esta, taite**e**eseen (искусство)

tiede – tiet**e**:- tiet**e**essä, tiet**e**estä, tiet**e**eseen (наука)

Урок 20 | Oppitunti kaksikymmentä

Склонение имён. Nominien taivutus

Упражнение 11 | Harjoitus yksitoista

Просклоняйте приведённые ниже слова согласно образцу.

Taivuttakaa alhaalla olevat sanat mallin mukaan.

	MISSÄ	MISTÄ	MIHIN	MILLÄ	MILTÄ	MILLE
uusi (новый)	uudessa	uudesta	uuteen	uudella	uudelta	uudelle
kuukausi (месяц)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
kuusi (шесть)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
käsi (рука)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
vesi (вода)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
viisi (пять)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
vuosi (год)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
kaksi (два)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
yksi	_____	_____	_____	_____	_____	_____

	MISSÄ	MISTÄ	MIHIN	MILLÄ	MILTÄ	MILLE
suuri (i-e)	suuressa	suuresta	suureen	suurella	suurelta	suurelle
hiiri (мышь)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
järvi (озеро)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
kieli (язык)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
lohi (лосось)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
nuori (молодой)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ovi (дверь)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
pieni (маленький)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
sieni (гриб)	_____	_____	_____	_____	_____	_____

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

joki (река)	joessa,	joesta,	jokeen,	joella,	joelta,	joelle
mäki (горка)	mäessä,	mäestä,	mäkeen,	mäellä,	mäeltä,	mäelle
lehti (лист)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
dereva, газета)	lehdessä,	lehdestä,	lehteen,	lehdellä,	lehdelle,	lehdelle
sänky (кровать)	sängyssä,	sängystä,	sänkyyn,	sängyllä,	sängyltä,	sängylle

	MISSÄ	MISTÄ	MIHIN	MILLÄ	MILTÄ	MILLE
nainen	naisessa	naisesta	naiseen	naisella	naiselta	naiselle
ihminen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
karjalainen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
punainen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
sininen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
suomalainen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
valkoinen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
venäläinen	_____	_____	_____	_____	_____	_____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Все значения падежа элатив (*elatiivi*), который отвечает на вопросы *Mistä? Kenestä?* и имеет окончание **-sta/-stä**.

1. МЕСТО. PAIKKA

Mistä? Откуда?

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Переведите. Kääntäkää

Tulla työstä. Minä tulen työstä. Я возвращаюсь с работы.

Palata kaupasta. Minä palaan kaupasta. _____

Saapua Suomesta. Minä saavun Suomesta. _____

Löytää taskusta. Sinä löydät kortin taskusta. _____

Hakea apteekista. Sinä haet lääkettä apteekista. _____

Ostaa kaupasta. Sinä ostat ruokaa kaupasta. _____

Ottaa laukusta. Hän ottaa laukusta lompakon. _____

Hankkia (*приобрести*) Prismasta. Hän hankkii ruokaa Prismasta. _____

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В финских словах из-за особенностей артикуляции происходят чередования некоторых согласных. Чередования возникают при возникновении препятствия, которое создаёт другой согласный звук, закрывая слог.

Обратите внимание на глаголы:

Saapua – saavu- (*прибывать*). Minä saavun. Sinä saavut.

Löytää – löydä- (*находить*). Minä löydän. Sinä löydät.

Hakea – hae- (*брать, забирать*). Minä haen. Sinä haet.

Ottaa – ota- (*брать*). Minä otan. Sinä otat.

Hankkia – hanki- (*приобретать*). Minä hankin, sinä hankit.

В третьем лице единственного и множественного числа в глаголах первой группы чередования не происходит. (Случаи чередования в глаголах приведены в конце первой части «Самоучителя»).

2. ТЕМА. AIHE

Mistä? Kenestä? О чём? О ком?

Puhua – говорить *mistä? kenestä?*

Kertoa – рассказывать *mistä? kenestä?*

Keskustella – вести беседу, диспут *mistä? kenestä?*

Kirjoittaa – писать *mistä? kenestä?*

Lukea – читать, учить *mistä? kenestä? mitä?*

Ilmoittaa – сообщить *mistä? kenestä? kenelle?*

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Напишите свои короткие предложения.
Kirjoittakaa omat lyhyet lauseenne.

MALLI: *Lukea Saksan historiasta. – Minä luen paljon Saksan historiasta.*

Kertoa itsestään. (Рассказать о себе) _____

Keskustella (беседовать) politiikasta. _____

Puhua suomen kielestä. _____

Neuvotella (совещаться) kokouksesta. _____

Jutella (беседовать) asioista. _____

Kirjoittaa (писать) perheestä. _____

Lukea Venäjän historiasta. _____

Ajatella (думать о чём? о ком? что?) hänestä hyvää. _____

Ilmoittaa (заявить) seminaarista. _____

3. ПРИЧИНА. SYY

Mistä syystä? Из-за чего?

Eräillä varkaudesta (подозревать в воровстве).

Iloita (обрадоваться) lahjasta.

Tapella (драться) tytöstä.

Johtua (быть причиной) stressistä.

Valittaa (жаловаться на) kivusta.

4. ОБЪЕКТ, ЗА КОТОРЫЙ ПЛАТЯТ ИЛИ О КОТОРОМ ДОГОВАРИВАЮТСЯ. KOHDE, JOSTA MAKSETAAN TAI SOVITAAN

Mistä? За что? О чём?

Maksaa (платить) vedestä, kaasusta, sähköstä (за воду, за газ, за электричество).

Sopia (договориться) tapaamisesta, ajasta, päivämäärästä (о встрече, о времени, о дате).

5. ВСЁ, ЧТО НРАВИТСЯ ИЛИ НЕ НРАВИТСЯ. KAIKKI, MISTÄ PIDETÄÄN TAI EI TYKÄTÄ

Pitää (нравиться) suklaasta. Minä pidän suklaasta. Sinä pidät punaisesta väristä.

Tykkätä (нравиться) jäätelöstä. Lapsi tykkää suklaasta. Minä tykkään kissasta.

Kiinnostua (интересоваться) liikunnasta. Minä kiinnostun musiikista.

Nauttia (получать удовольствие, наслаждаться) luonnosta. Äiti nauttii musiikista.

6. МНЕНИЕ ЛИЦА. HENKILÖN MIELIPIDE Kenen mielestä? По мнению кого?

Minusta (minun mielestäni) – по-моему (по моему мнению).

Sinusta (sinun mielestäsi) – по-твоему (по твоему мнению).

Hänestä (hänen mielestään) – по его мнению.

Meistä (meidän mielestämme) – по-нашему.

Teistä (teidän mielestänne) – по-вашему.

Heistä (heidän mielestään) – по их мнению.

Johtajan mielestä – по мнению руководителя.

Minusta (*minun mielestäni*) tänään me voimme mennä elokuviin. – Я считаю (*моё мнение таково*), что сегодня мы можем пойти в кино. По-моему, мы можем пойти в кино.

Onko tämä tehtävä sinusta (*sinun mielestäsi*) vaikea? – Ты считаешь, что это задание трудное?

Onko hänestä (*hänen mielestään*) suomen kieli vaikea? – Он считает, что финский язык трудный?

Meidän mielestämme voimme jo lähteä. – Мы считаем (*нам кажется*), что мы можем уже уйти.

Kenen mielestä venäjän kieli on vaikea? – Кто считает (*чьё мнение*), что русский язык трудный?

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Koti	Mikä?	родной дом	Ulkona	Missä?	вне, на улице
Kotona	Missä?	дома	Ulkoa	Mistä?	из вне, с улицы
Kotoa	Mistä?	из дома	Ulos	Mihin?	наружу, на улицу
Kotiin	Mihin?	домой			

Упражнение 12 | Harjoitus kaksitoista

Раскройте скобки. Avatkaa sulkeet.

Помните, что определение склоняется так же, как и главное слово.

НАПРИМЕР: pieni huone – pienessä huoneessa, iso talo – isosta talosta.

1. Hän palaa (*iso uimahalli*) _____ iltapäivällä.
2. Minä käyn (*vanha posti*) _____ kerran kuukaudessa.
3. Sinä tulet (*Pietari*) _____ huomenna yöllä.
4. Valitettavasti me käymme harvoin (*Suomi*) _____.
5. Hän syö usein (*uusi ravintola*) _____.
6. Lapset opiskelevat nyt (*koulu*) _____.
7. Mina haluan opiskella (*Ruotsi*) _____.
8. Minä palaan (*Moskova*) _____ ensi viikolla.
9. Hän tulee joskus (*koti*) _____ jo viideltä.
10. Me menemme kaikki (*sauna*) _____ lauantaina.
11. Joskus käyn (*kesämökki*) _____ (*sauna*) _____.
12. Voitko sinä käydä (*kauppa*) _____?
13. Minä en mene (*kauppa*) _____, koska minulla ei ole aikaa.
14. Tuletko meille (*kylä*) _____ tänään?
15. En tule (*juhli-*) _____, koska on paljon työtä.
16. Me matkustamme pian (*Saksa*) _____.
17. Mistä sinä puhut? Vain (*työ*) _____.
18. Maksatko sinä (*ruoka, mistä?*) _____.
19. En maksa (*mistä*) _____, koska minulla ei ole rahaa.
20. Hän ei puhu koskaan (*perhe*) _____.
21. Hän kertoo vain (*oma elämä*) _____.
22. He puhuvat (*korkea vuokramaksu*) _____.
23. Onko sinulla rahaa maksaa (*asunto, mistä?*) _____?

24. Me keskustelemme (tärkeä asia, mistä?) _____.
25. Älä itke (tyhjä) _____.
26. Haluan asua (iso, uusi, kaunis, kallis asunto) _____.
-
27. Missä te olette ? (koti) _____.
28. Mistä te tulette ? (koti) _____.
29. Mihin te menette ? (koti) _____.
30. Missä sinä asut ? (pieni kaupunki) _____.
31. Mistä sinä tulet ? (pieni kaupunki) _____.
32. Mihin sinä menet? (pieni kaupunki) _____.
33. Missä sinä opiskelet? (vanha koulu) _____.
34. Mistä sinä luet? (uusi (uude-) historia) _____.
35. Nostan rahaa (pankkiautomaatti, miltä?) _____.
36. Ostan ruokaa (tämä kaupppa) _____.
37. Hän antaa (minä) _____ suolaa.
38. Pane kaikki kirjat (kaappi) _____ !
39. Tavallisesti hän laittaa puhtaat astiat (astiakaappi) _____.
40. Me laitamme yleensä ruoat (jääkaappi) _____.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Указательные местоимения. Demonstratiivipronominit.

ЭТО	ТО	ЭТОТ, ТОТ, ТА
tämä	tu	se
tässä	tuossa	siinä
tästä	tuosta	siitä
tähän	tuohon	siihen
tällä	tuolla	sillä
tältä	tuolta	siltä
tälle	tuolle	sille
ЭТИ	ТЕ	ЭТИ, ТЕ
nämä	nuo	ne
näissä	noissa	niissä
näistä	noista	niistä
näihin	noihin	niihin
näillä	noilla	niillä
näiltä	noilta	niiltä
näille	noille	niille

Урок 22. Oppitunti kaksikymmentäkaksi

Частичный падеж. Partitiivi

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Частичный падеж (partitiivi) и его значения.

Вопросы: **MITÄ?** – ЧТО? **ЧЕГО?** **KETÄ?** – КОГО?

Окончания частичного падежа:

-a (-ä)

в слове, которое оканчивается на одну гласную кроме -e:
kaksi poika**a**, kolme tyttö**ä**, neljä äiti**ä**, viisi vaaria**a**.

-ta (-tä)

в слове, которое 1. состоит из одного слога, 2. оканчивается в основе на согласный, 3. оканчивается на два гласных или дифтонг:

1. paljon työt**ä**, vähän teet**ä**, kolme maat**a**, ei ole jäät**ä**, en syö voit**a**;
2. kaksi miest**ä**, kolme naist**a**, neljä ihmist**ä**, neljä kerrost**a**, 10 avaint**a**;
внимание! huomio! paljon uut**ta**, hyvää uut**ta** vuott**a**, kaksi kätt**ä**, kaksi suur**ta** saart**a**;
3. kaksi radiot**a**, kolme museot**a**, rakastan Petroskoit**a**.

-tta (-ttä)

в слове, которое оканчивается на -e:
kolme huonet**ta**, kaksi parveket**ta**, neljä sähkökirjett**ä**,
kaksi perhett**ä**, ei ole sadett**a**.

Частичный падеж (partitiivi) применяется:

1. с числительными, начиная с двух: kaksi isää, kolme autoa, viisi avainta, kuusi poikaa, kaksitoista luokkaa;
2. со словами меры и величины: paljon, vähän, monta, puoli, osa, litra, kilo, jonkin verran jne: minulla on paljon aikaa, hänellä on vähän rahaa, talossa asuu monta perhettä, ostan litran maitoa, sinä ostat pari kiloa appelsiineja, otamme jonkin verran paperia;
3. в отрицательном предложении то, что отрицается: ei ole mitään, ei ole työtä, en syö omeneaa, en ota kirjaa, sinä et osta leipää, hän ei lainaa kirjaa, me emme lähetä postia;
4. при неопределённом количестве чего-либо или кого-либо (epämääräinen määrä): luen kirjoja lomalla, syön lihaa, siellä on opiskelijoita, laitan sokeria teehen, joun kahvia säännöllisesti;
5. с глаголами, обозначающими процесс или действие, которое связано с чувствами: rakastaa (любить), ajaa (ехать, водить), puhua (говорить), jakaa (делить), odottaa (ждать), auttaa (помогать), harrastaa (увлекаться), opiskella, opetella (изучать): sinä ajat autoa, hän puhuu italiaa, me harrastamme jääkiekkoa, sinä autat äitiäsi, hän odottaa bussia, te opiskelette suomea, minä rakastan sinua.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

erittäin – очень, необычайно

harrastaa liikuntaa – заниматься физкультурой (*спортом*)

lämmin (lämmintä) – тёплый

mukava – приятный, удобный

neliometri (neliö) – квадратный метр

pienoismalli – макет

ТЕКСТ | TEKSTI

Virtasen perhe

Arto-isä on 45 vuotta vanha, hänen vaimonsa Mari on 43 vuotta vanha. Antti on 21-vuotias, Anni on 19-vuotias ja Arja on viisitoista vuotta vanha. Arto ja Mari ovat olleet naimisissa jo 22 vuotta. Heillä on asunto Helsingissä. Asunnossa on neljä huonetta, kaksi vessaa ja kaksi parvekettä. Asunnossa on 90 neliometriä. Olohuoneessa on 30 neliötä. Asunto on erittäin mukava ja lämmin.

Aamuisin Arto juo kaksi kuppia kahvia ja katsoo televisiota. Mari lukee sanomalehteä. Lehti tuodaan tavallisesti jo kello 6. Arto työskentelee yliopistossa. Hän opettaa matematiikkaa. Hän rakastaa omaa työtään. Iltaisin hän harrastaa pienoismalleja. Hän valmistaa lentokoneita.

Mari on sairaanhoitaja. Hänellä on pitkiä päiviä. Hän ei harrasta mitään, koska kotona on paljon muuta työtä.

Antti on armeijassa, hän harrastaa kovasti liikuntaa. Hän pelaa jalkapalloa.

Отвечьте на вопросы.

Vastatkaa kysymyksiin

Kuinka vanha Arto on?

Kuinka vanha Mari on?

Kuinka vanhat heidän lapsensa ovat?

Kuinka kauan Arto ja Mari ovat olleet naimisissa?

Millainen Mäkelän asunto on?

Missä Arto on työssä?

Rakastaako hän omaa työtään?

Mitä Arto harrastaa iltaisin?

Mitä Mari harrastaa?

Onko Marilla paljon kotitöitä iltaisin?

Mitä Antti harrastaa?

Milloin hän pelaa jalkapalloa?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Подчеркните случаи частичного падежа в тексте.

Alleiviivatkaa tekstin lauseissa partitiivitaupukset.

Упражнение 13 | Harjoitus kolmetoista

Переведите. Kääntäkää

1. Я люблю жизнь, свою работу и семью. _____
2. Помоги маме! _____
3. Я вожу машину. _____
4. Дай, пожалуйста, сахар и молоко. _____
5. Я куплю три книги. _____
6. У меня нет денег, времени, работы, семьи. _____
7. Чего у тебя нет? _____
8. Мы увлекаемся физкультурой. _____
9. Ты ждёшь автобуса. _____
10. Мы любим шоколад. _____
11. Я не люблю эту музыку. _____
12. На столе четыре тарелки. _____
13. В комнате нет света. _____
14. В городе много интересного (*mielenkiintoinen*). _____

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Некоторые слова в частичном падеже. Запомните их!

Uusi – **uutta** (*нового*), paljon uutta.

Vesi – **vettä** (*воды*), ei ole vettä.

Olut – **olutta** (*пива*), haluan olutta.

Kevyt – **kevyttä** (*лёгкого*), juon kevyttä maitoa.

Käsi – **kättä** (*руки*), ihmisellä on kaksi kättä.

Nainen – **naista** (*женщины*), kolme naista.

Suomalainen – **suomalaista** (*финского, финна*), ei ole suomalaista kirjaa.

Suuri – **suurta** (*большого*), kaksi suurta taloa.

Pieni – **pientä** (*маленького*), ei ole pientä kuppia.

Lapsi – **lasta** (*ребёнка*), kaksi pientä lasta.

Упражнение 14 | Harjoitus neljätoista

Сделайте по образцу, используя частичный падеж.

Tehkää mallin mukaan käyttäen partitiivia.

MALLI: 3 (*sänky*) – **kolme sänkyä**

20 (*mies*) – **kaksikymmentä miestä**

15 (*huone*) – **viisitoista huonetta**

4 (*poika*) _____

7 (*tyttö*) _____

10 (äiti) _____
5 (isä) _____
11 (yliopisto) _____
23 (oppilas) _____
19 (kaupunki) _____
6 (kylä) _____
24 (uusi kirja) _____
2 (nainen) _____
45 (venäläinen) _____
100 (karjalainen) _____
1 (mummo) _____
14 (huone) _____
15 (perhe) _____
4 (vene) _____
5 (avain) _____
60 (mies) _____
Miljoona (opiskelija) _____
Monta (ihminen) _____
Paljon (kahvi) _____
Kaksi litraa (maito) _____
Kolme kiloa (peruna) _____

Урок 23. Oppitunti kaksikymmentäkolme

Продукты питания. Elintarvikkeet

ТЕОРИЯ | TEORIAA

В предложении продукты питания попадают обычно под влияние частичного падежа, если не представляют единичный продукт, такой как *suklaalevy, suklaapatukka, pulla, sämpylä, limppi, sokeripala, yksi omena, yksi appelsiini*. Продукты в предложениях представлены либо в неопределённом количестве, либо со словами меры.

ЕДА, ПИТАНИЕ, ПОЛУФАБРИКАТЫ RUOKA, RAVINTO, EINEKSET

Фрукты, ягоды. Hedelmät, marjat

APPELSIINI	АПЕЛЬСИН
BANAANI	БАНАН
KARPALO	КЛЮКВА
LAKKA, HILLA, MUURAINEN	МОРОШКА
MANSIKKA	КЛУБНИКА
MUSTIKKA	ЧЕРНИКА
OMENA	ЯБЛОКО
PUOLUKKA	БРУСНИКА
SITRUUNA	ЛИМОН
VADELMA	МАЛИНА
LUUMU	СЛИВА

Мясные продукты. Lihatuotteet

SIANLIHA	СВИНИНА
NAUDANLIHA	ГОВЯДИНА
KANANLIHA	КУРЯТИНА
LIHAPULLA	КОТЛЕТА, ФРИКАДЕЛЬКА
JAUNELIHA	ФАРШ
KOTLETTI	КОТЛЕТА
NAKKI	СОСИСКА
MAKKARA	КОЛБАСА
LAUANTAIMAKKARA	ДОКТОРСКАЯ КОЛБАСА
LENKKIMAKKARA	САРДЕЛЬКИ
KINKKU	ВЕТЧИНА
PAISTI	ЖАРКОЕ
KEITTO	СУП
LEIKELE	НАРЕЗКА

Молочные продукты. Maitotuotteet

RAHKA	ТВОРОГ
PIIMÄ	КЕФИР, ПРОСТОКВАША
KERMA	СЛИВКИ
HAPANKERMA	СМЕТАНА
JOGURTTI	ЙОГУРТ
JUUSTO	СЫР
SULATEJUUSTO	ПЛАВЛЕННЫЙ СЫР
VIIILI	АЦИДОФИЛИН

Мучные и зерновые продукты. Viljatuotteet

JAUHOT	МУКА
PUURO	КАША
RIISI	РИС
MAKAROONI	МАКАРОНЫ
LEIPÄ	ХЛЕБ
RUISLEIPÄ	РЖАНОЙ ХЛЕБ
VEHNÄLEIPÄ	ПШЕНИЧНЫЙ ХЛЕБ
PULLA	БУЛКА
SÄMPYLÄ	БУЛОЧКА
KAKKU	КЕКС
KEKSI	ПЕЧЕНЬЕ
TÄYTEKAKKU	ТОРТ
PIIPARKAKKU	ИМБИРНЫЙ ПРЯНИК (ПЕЧЕНЬЕ)
JOULUTORTTU	РОЖДЕСТВЕНСКОЕ ПИРОЖНОЕ

Овощи, корнеплоды. Vihannekset ja juurekset

TOMAATTI	ПОМИДОР
KURKKU	ОГУРЕЦ
SALAATTI	САЛАТ
KAALI	КАПУСТА
KUKKAKAALI	ЦВЕТНАЯ КАПУСТА
PUNAJUURI	СВЕКЛА
VALKOSIPULI	ЧЕСНОК
TILLI	УКРОП
PORKKANA	МОРКОВЬ
NAURIS	РЕПА
PAPRIKA	ПЕРЕЦ
PERUNA	КАРТОШКА
SIPULI	ЛУК

Напитки. Juomat

MENU	СОК
TEE	ЧАЙ
LIMSA	ЛИМОНАД
MAITO	МОЛОКО
VESI (VETTÄ)	ВОДА
VIINA	ВОДКА
VIINI	ВИНО

Прочие слова. Muuta sanastoa

MUNA	ЯЙЦО
PAISTETTU	ЖАРЕНОЕ
KEITETTY	ВАРЁНОЕ
MUNAKAS	ЯИЧНИЦА

MALLI: *Minä ostan kaupasta (mitä?):*

pari kiloa perunaa, kaksi litraa maitoa, teetä, kahvia, vähän leipää, jauhoja, puoli kiloa porkkanaa, kolme sataa grammaa jauhelihaa.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄВÄ

Что вы обычно покупаете на неделе?
Mitä ruokaa sinä ostat tavallisesti viikolla?

Урок 24. Oppitunti kaksikymmentäneljä

Рождество. Joulу.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aloittaa valmistelu	начать подготовку
ennen	раньше, до
hyvissä ajoin	заблаговременно
jotta	чтобы (союз)
kortti	карточка
kukkamaljakko	ваза для цветов
lista	список
lähes	почти
lähestyä	приближаться
lähettää	послать, посылать
ottaa mukaan	взять с собой
paljon ihmisiä	много людей
riittää	хватать, быть достаточным
tapahtuma	событие
tärkeä	важный
tärkein juhla	самый важный праздник
saada joululahjaksi	получить рождественский подарок
säästää	экономить, сберечь
yrittää	пытаться

ТЕКСТ | TEKSTI

Virtasen perhe

Joulу lähestyy. Joulу on tärkein juhla. Virtaset aloittavat valmistelun hyvissä ajoin. Mari tekee ensin ruokalistan ja sitten hän tekee lahjalistan. Arto kirjoittaa joulukortteja. Hän pitää joulukorttien kirjoittamisesta. Yleensä Arto kirjoittaa lähes kaksikymmentä korttia. Hän lähettää kortit sukulaisille ja ystäville.

Anni ja Arja tekevät piparkakkuja ja joulutorttuja.

Marin työpaikalla oli hauska pikkujoulу. Mari otti monta valokuvaa pikkujoulun tapahtumista. Hän sai kollegoilta ihanan pienen kukkamaljakon joululahjaksi.

Viikko ennen joulua Arto, Mari, Anni ja Arja lähtevät kauppaan ostamaan ruokaa joulupöytään. Mari ottaa mukaan ruokalistan. He tulevat isoon Prisma-kauppaan. Prismassa on paljon ihmisiä. Ennen joulua kaikilla on kova kiire. Kaikki käyvät ostoksilla ja ostavat joululahjoja ja paljon ruokaa.

Virtaset ostavat riisiä, perunaa, porkkanaa, sipulia, tomaatteja ja kurkkuja, jauhoja, kinkkua, graavilohta, lipeäkalaa, lanttua, luumuja, maitotuotteita ja paljon muuta. Jouluna menee paljon rahaa ruokaan ja lahjoihin. Mutta kaikki yrittävät säästää ennen joulua, jotta riittäisi juhlimiseen.

Vastaa kysymyksiin:

Onko joulу Suomessa tärkein juhla? _____

Aloittavatko Virtaset valmistelun hyvissä ajoin? _____

Mitä Mari tekee? _____

Mitä Arto tekee? _____

Montako joulukirjettä Arto kirjoittaa? _____

Mitä Anni ja Arja tekevät? _____
 Minkä Mari sai joululahjaksi kollegoilta? _____
 Milloin Virtasen perhe lähtee ostoksille? _____
 Onko Prismassa paljon ihmisiä? _____
 Mitä ruokaa Virtaset ostavat kaupasta? _____
 Meneekö paljon rahaa ostoksiin? _____
 Säästävätkö ihmiset ennen joulua? _____

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Подчеркните в тексте случаи частичного падежа.
 Alleviivatkaa tekstissä partitiivitaraukset.

ДНИ НЕДЕЛИ. VIIKONPÄIVÄT

MAANANTAI	maanantaina	ma	понедельник	в понедельник
TIISTAI	tiistaina	ti	вторник	во вторник
KESKIVIikko	keskiviikkona	ke	среда	в среду
TORSTAI	torstaina	to	четверг	в четверг
PERJANTAI	perjantaina	pe	пятница	в пятницу
LAUANTAI	lauantaina	la	суббота	в субботу
SUNNUNTAI	sunnuntaina	su	воскресенье	в воскресенье

КОГДА? MILLOIN?

TÄNÄÄN	сегодня
EILEN	вчера
HUOMENNA	завтра
YLIHUOMENNA	послезавтра
TOISSAPÄIVÄNÄ	позавчера
ARKENA (ARKISIN)	в будни

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и переведите. Lukekaa ja kääntäkää.

- Tänään on maanantai. Maanantaina on suomen kielen kurssi. Maanantaina minä käyn kurssilla. Maanantaina kurssi alkaa 17.30.
- Huomenna on tiistai. Tiistaina ei ole kurssia. Tiistaina olen kotona. Tiistaina illalla istun pitkään tietokoneella.
- Ylihuomenna on keskiviikko. Keskiviikkona ei ole suomen kielen kurssia. Keskiviikkona taas olen kotona. Keskiviikkona käyn uimahallissa.
- Torstaina on suomen kielen kurssi. Torstaina olen yliopistossa. Torstaina opiskelen suomea kurssilla. Torstaina illalla minä käyn teatterissa.
- Perjantaina on viimeinen työpäivä. Perjantai on ihana päivä. Perjantaina käyn ystävillä kylässä. Perjantaina ei ole suomen kielen kurssia.
- Toissapäivänä oli lauantai. Lauantaina olin kotona. Lauantaina opiskelin suomea kotona. Lauantai-iltana katsoin TV:tä kotona.
- Eilen oli sunnuntai. Sunnuntaina on hyvä olla kotona. Tavallisesti sunnuntaina siivoan. Sunnuntaina opiskelin suomea kotona. Minä pidän sunnuntaista.
- Arkena (*arkisin*) opiskelen suomea kielikurssilla. Arkena teen paljon työtä. Arkisin on kiire.

Урок 25. Oppitunti kaksikymmentäviisi

Nominien taivutus. Склонение имён

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Обратите внимание на нижеприведённые слова. Они относятся к группе слов финского происхождения. В этих словах в единственном числе конечная гласная **-i-** перед падежным окончанием переходит в **-e-**. В частичном падеже в этих словах окончание **-ta/-tä**, которое присоединяется к согласной основе.

kausi	период	vuosikausi	годовой период
kuukausi	месяц	saari	остров
kuusi	шесть	suuri	большой
käsi	рука	hiiri	мышь
lapsi	ребёнок	lohi	лосось
lukukausi	семестр	tuli	огонь
uusi	новый	pieni	маленький
vesi	вода	sieni	гриб
viisi	пять	kieli	язык
vuorokausi	сутки	tuuli	ветер
vuosi	год	lumi	снег

Повторите выделенные слова в пройденных падежных формах.
Kerratkaa opitut sanat sijamuodoissa.

i - e

MIKÄ?	MITÄ?	MISSÄ?	MIHIN?	MILLÄ?	MINKÄ?	MITKÄ?
kausi	kautta,	kaudessa,	kauteen,	kaudella,	kauden,	kaudet
kuukausi	kuukautta,	kuukaudessa,	kuukauteen,	kuukaudella,	kuukauden,	kuukaudet
kuusi	kuutta,	kuudessa,	kuuteen,	kuudella,	kuuden,	kuudet
käsi	kättä,	kädessä,	käteen,	kädellä,	käden,	kädet
lapsi	lasta,	lapsessa,	lapseen,	lapsella,	lapsen,	lapset
lukukausi	lukukautta,	lukukaudessa,	lukukauteen,	lukukaudella,	lukukauden,	lukukaudet
uusi	uutta,	uudessa,	uuteen,	uudella,	uuden,	uudet
vesi	vettä,	vedessä,	veteen,	vedellä,	veden,	vedet
viisi	viittä,	viidessä,	viiteen,	viidellä,	viiden,	viidet
vuorokausi	vuorokautta,	vuorokaudessa,	vuorokauteen,	vuorokaudella,	vuorokauden,	vuorokaudet
vuosi	vuotta,	vuodessa,	vuoteen,	vuodella,	vuoden,	vuodet
vuosikausi	vuosikautta,	vuosikaudessa,	vuosikauteen,	vuosikaudella,	vuosikauden,	vuosikaudet

MIKÄ?	MITÄ?	MISSÄ?	MIHIN?	MILLÄ?	MINKÄ?	MITKÄ?
saari	saarta,	saarella,	saareen,	saarella,	saaren,	saaret
suuri	suurta,	suurella,	suureen,	suurella,	suuren,	suuret
pieni	pientä,	pienellä,	pieneen,	pienellä,	pienen,	pienet

hiiri – hiirtä, hiiressä, hiireen, hiirellä, hiiren, hiiret
lohi – lohta, lohessa, loheen, lohella, lohen, lohett
tuli – tulta, tulessa, tuleen, tulella, tulen, tulet
kieli – kieltä, kielessä, kieleen, kielellä, kielen, kielet
tuuli – tuulta, tuulessa, tuuleen, tuulella, tuulen, tuulet
lumi – lunta, lumessa, lumeen, lumella, lumen, lumet

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и переведите.
Lukekaa ja kääntäkää.

- Hauskaa uutta vuotta! Onnellista uutta vuotta!
- Uudessa vuodessa. Uudessa asunnossa on viisi huonetta.
- Puhtaat kädet. Ovatko kätesi puhtaat? Likaiset kädet. Pese katesi!
- Ei ole vettä. Haluan kylmää vettä. Vedessä on paljon Ph-ta.
- Kaksi kautta. Tällä kaudella. Viime kaudella.
- Viidessä talossa ei ole sähköä. Viiden minuutin päästä. Olen viidessä minuutissa.
- Kuudessa talossa ei ole vettä. Kuuden tunnin kuluttua. Kuuden vuoden vanha.
- Perheessä on kuusi lasta. Lapsella on oma huone. Kaikki lapset ovat ulkona.
- 12 kuukautta. Kuukaudessa on 30 päivää. Kuukauden kuluttua.
- Vuorokaudessa on 24 tuntia. Vuorokauden päästä.
- Paljon vuosikausia. Vuosikaudella.
- Yliopistossa on kaksi lukukautta. Lukukaudella on pari koetta.
- 10 suurta saarta. Suuressa saarella. Suuren saaren nimi. Suuret saaret.
- Pieni hiiri. Kaksi pientä hiirtä. Kahdella hiirellä. Kaikki pienet hiiret.
- Järvessä on paljon lohta. Lohen väri on hopea. Pidän lohesta.
- Saisinko tulta? Talo on tulessa. Tulipalo. Tulipalon jälkeen.
- Osaan kaksi kieltä. Kielenoppi. Pidän suomen kielestä. Kaikki kielet.
- Tuulessa. Hän kävelee tuulessa. Se johtuu tuulesta. Kova tuuli.
- Paljon lunta. Luoda lunta. En tykkää lumesta. Valkoista lunta.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Pitää (*mistä?*) Tykätä (*tykkää-*) нравиться

Mistä sinä pidät?	Что тебе нравится?
Minä pidän musiikista.	Мне нравится музыка.
Mistä sinä pidät?	Что тебе нравится?
Minä pidän suklaasta.	Мне нравится шоколад.
Minä tykkään kahvista.	Мне нравится кофе.
Minä tykkään venäjän kielestä.	Я люблю русский язык.
Minä tykkään jäätelöstä.	Я люблю мороженое.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и переведите. Lukekaa ja kääntäkää.

Minä pidän maitosuklaasta ja mustasta kahvista.
Poika pitää kovasta musiikista.
Tämä tyttö tykkää punaisesta väristä.
Isä tykkää pienoismalleista.
Äiti pitää lämpimästä ilmasta.
Mummo tykkää saunasta.
Vaari ei tykkää nykymusiikista.
Mistä sinä tykkäät?
Minä pidän tästä ihanasta taulusta.

Упражнение 15 | Harjoitus viisitoista

Раскройте скобки. Avatkaa sulkeet.

Mistä sinä pidät? Mistä sinä tykkäät?

Minä pidän (*peruna*) _____-sta (-stä)

(*liha*) _____

(*salaatti*) _____

(*kana*) _____

(*sianliha*) _____

(*keitto*) _____

(*naudanliha*) _____

(*kurkku*) _____

Sinä tykkäät (*viinirypäle*) _____-sta (-stä)

(*luumu*) _____

(*mehu*) _____

(*punaviini*) _____

(*valkoviini*) _____

(*musta kahvi*) _____

(*makea tee*) _____

(*kylmä maito*) _____

Hän ei pidä (*tumma leipä, leivä-*) _____

(*vaalea leipä, leivä-*) _____

(*pehmeä pulla*) _____

(*kova sokeri*) _____

(*maukas leivos, maukkaa- leivokse-*) _____

(*iso kauppa*) _____

(*pieni voileipä, leivä-*) _____

(*suolakurkku*) _____

(*savukala*) _____

(*paistettu kana*) _____

(*maitosuklaa*) _____

Me tykkäämme (*ranskalainen leipä, leivä-*) _____
(*italialainen salaatti*) _____
(*brasiliaalinen kahvi*) _____
(*skotlantilainen viski*) _____
(*ohut palanen, ohue- palase-*) _____
(*paksu hampurilainen*) _____
(*terve ruoka*) _____

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Повторим глагол **tehdä** (*делать*)

Minä teen	Mitä sinä teet?
Sinä teet	Mitä sinä teet huomenna?
Hän tekee	Mitä sinä teet ylihuomenna?
Me teemme	Mitä sinä haluat tehdä?
Te teette	Mitä sinä haluat tehdä huomenna?
He tekevät	Mitä sinä haluat tehdä ylihuomenna?

Minä teen		Hän tekee.	
Minä tein	Я делал.	Hän teki.	Он делал.
Eilen minä tein paljon töitä.		Mitä hän teki eilen?	
Teitkö sinä eilen paljon töitä.		Mitä hän teki toissapäivänä?	
Teitkö sinä eilen töitä?		Tekikö hän paljon työtä eilen?	
Eilen sinä teit paljon töitä.		Tekikö hän eilen tytötä?	
Eilen sinä teit töitä.			

Me teemme, me teimme.	Мы делаем, мы делали.	Minä en tee mitään.
Te teette, te teitte.	Вы делаете, вы делали.	Sinä et tee mitään.
Mitä te teette huomenna?		Hän ei tee mitään.
Mitä te teitte eilen?		Minä en halua tehdä mitään.
Mitä te teette tänään?		Sinä et halua tehdä mitään.
Mitä te teitte toissapäivänä?		Hän ei halua tehdä mitään.
Me teemme työtä.		
Me teimme paljon töitä.		

Урок 26. Oppitunti kaksikymmentäkuusi

Аккузатив и партитив. Akkusatiivi ja partitiivi

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Сравните предложения. Переведите.
Verratkaa lauseet. Kääntäkää.

1.

Minä otan yhden omenan.
Minä ostan uuden auton.
Sinä kirjoitat kirjeen huomenna.
Sinä luet kirjan ylihuomenna.
Hän antaa minulle banaanin.
Hän tekee harjoituksen huomenna.
Me saamme palkan.
Me aloitamme työn.
Te haluatte uuden talon.
Te ostatte uuden kesämökin.
He näkevät uuden talon.
He syövät kaikki voileivät.
Isä ostaa uuden auton.
Äiti pesee kaikki ikkunat.
Poika kirjoittaa yhden harjoituksen.
Tyttö lähettää kirjeen mummulle.

2.

Minä en ota omenaа.
Minä en osta uutta autoa.
Sinä kirjoitat kirjettä juuri nyt.
Sinä et lue kirjaa ylihuomenna.
Hän ostaa kaksi banaania.
Hän tekee kolme harjoitusta.
Me emme saa palkkaa.
Me teemme paljon työtä.
Te haluatte kahvia.
Te ostatte ruokaa.
He eivät näe mitään.
He syövät paljon suklaata.
Isä ei osta uutta autoa.
Äiti pesee kaksi ikkunaa.
Poika ei tee harjoitusta.
Tyttö kirjoittaa monta kirjettä.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

В первом столбце приведены предложения, где объект совершаемого действия стоит в падеже аккузативе (*падеж целого объекта*), который означает, что объект один или все целиком. Целый падеж (*akkusatiivi*) может применяться лишь в утвердительном предложении при однократном действии при наличии одного или всех объектов.

Minä ostan (*yhden*) ananaksen. — Я куплю один ананас.
Sinä ostat kaikki postimerkit. — Ты купишь все почтовые марки.
Hän aloittaa seminaarin ajoissa. — Он начнёт семинар вовремя.
Opettaja aloittaa oppitunnin kello kaksi. — Учитель начнёт урок в два часа.
Kaupunki lopetti palvelukeskuksen. — Город закрыл центр услуг.
Äiti pesee kaikki lattiat. — Мама вымоет все полы.
Hän sai meiltä kauniin kirjan. — Он получил от нас красивую книгу.
Me ostamme uuden asunnon ensi viikolla. — Мы купим новую квартиру на следующей неделе.
Isä vie joka päivä pienen rojan päiväkotiin. — Отец отводит каждый день маленького сына в детский сад.

Окончания целого падежа (*akkusatiivi*):

в единственном числе **-n** , во множественном числе **-t**.

Minkä sinä haluat? **-n** (talon, perheen, oman huoneen, hyvän työpaikan)

Mitä sinä haluat? **-a, -ta, -tta** (kaksi taloa, paljon leipää, monta kirjaa)

AKKUSATIIVI

Minä haluan (1) yhden omenan, banaanin, kirjan, kissan, tytön, työn, tekstin, kesämökin.

Sinä haluat hyvän auton, ison talon, kauniin paidan, pitkän loman, lapsen.

Hän haluaa omakotitalon Suomessa. Hän haluaa vaimon Suomesta.

PARTITIIVI

Minä haluan maitoa, juustoa, leipää, makkaraa, piimää, rahkaa, voita, hilloa.

Sinä haluat kaksi lasta, kolme huonetta, neljä lasia, viisi kuppia, kuusi kiloa kalaa.

Hän haluaa paljon vettä, paljon rahaa, paljon aikaa, paljon rakkautta.

Me syömme vähän salaattia, vähän vihanneksia, vähän kurkkuja.

Te rakastatte lapsia, kukkia, työtä.

He vihaavat viinaa, työtä, papereita, odotusta.

AKKUSATIIVI

Minä ostan kaikki kirjat. Minä otan kaikki astiat. Minä aloitan kaikki työt.

Sinä myyt kaikki talot. Sinä kutsut kaikki ystävät. Sinä tapaat kaikki lapset.

Hän syö kaikki banaanit. Hän syö koko (всю) puuron. Hän syö koko (весь) keiton.

Me juomme kahvit pois (весь кофе). Me syömme perunat pois (всю картошку).

Minä teen työn loppuun (до конца). Minä kirjoitan tekstin loppuun (до конца).

Sinä teet kaikki työt loppuun. Sinä kirjoitat huomenna tekstin vihkoon (в тетрадь).

Hän tekee kaikki työt huomenna. Hän vie koiran ulos.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Указательные местоимения в аккузативе и партитиве.

MIKÄ? MINKÄ? MITÄ?	MITKÄ? MITÄ?
tämä – tämän – tätä	nämä – näitä
tuo – tuon – tuota	nuo – noita
se – sen – sitä	ne – niitä

AKKUSATIIVI

Minä haluan tämän kirjan (эту книгу). Sinä haluat tuon taulun (ту картину).

Hän haluaa sen työpaikan (то рабочее место).

Minä näen tuon tytön. Sinä näet tuon tornin. Hän näkee tuon hotellin.

Minä syön sen omenan. Sinä luet sen romaanin. Hän kirjoittaa sen tekstin.

PARTITIIVI

Minä en halua tätä kirjaa (этой книги). Sinä et haluaa tuota taulua (той картины). Hän ei halua sitä työpaikkaa (того рабочего места).

Minä en näe tuota tyttöä. Sinä et näe tuota tornia. Hän ei näe tuota hotellia.

Minä en syö sitä omena. Sinä et lue sitä romaania. Hän ei kirjoita sitä tekstiä.

AKKUSATIIVI JA PARTITIIVI

Minä haluan nämä kirjat (я хочу эти книги). — Minä en halua näitä kirjoja (я не хочу этих книг).
Sinä ostat nuo sanakirjat (ты купишь те словари). — Sinä et osta noita sanakirjoja (ты не купишь тех словарей).
Hän hakee ne lapset (он заберёт тех детей). — Hän ei hae niitä lapsia (он не заберёт тех детей).

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Склонение личных местоимений в аккузативе и партитиве.

KUKA? КТО?	KENET? КОГО?	KETÄ? КОГО?
Именительный падеж	Целый (<i>akkusatiivi</i>) падеж	Частичный (<i>partitiivi</i>) падеж
MINÄ	MINUT	MINUA
SINÄ	SINUT	SINUA
HÄN	HÄNET	HÄNTÄ
ME	MEIDÄT	MEITÄ
TE	TEIDÄT	TEITÄ
HE	HEIDÄT	HEITÄ

AKKUSATIIVI

Kutsu minut juhliin! — Пригласи меня на праздник!
Tapaan sinut aukiolla. — Я встречу тебя на площади.
Hae hänet asemalta! — Забери его с вокзала!
Hän tapaa meidät asemalla. — Он встретит нас на вокзале.
Me kustumme teidät syntymäpäiville. — Мы приглашаем вас всех на день рождения.
Löydämme heidät huoneesta. — Мы найдём их в комнате.

PARTITIIVI

Älä kustu minua! — Не приглашай меня на праздник!
En tapaa sinua aukiolla. — Не встречу тебя на площади.
En hae häntä asemalta. — Не заберу его с вокзала.
Hän ei tapaa meitä asemalla. — Он не встретит нас на вокзале.
Me emme kutsu teitä syntymäpäiville. — Мы не пригласим вас на день рождения.
Emme löydä heitä huoneesta. — Мы не найдём их в комнате.

Урок 27. Oppitunti kaksikymmentäseitsemän

Притяжательные суффиксы. Omistusliitteet

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Для финского языка характерны притяжательные суффиксы. Это особый компонент в конце слова, который обозначает принадлежность чего-либо к определённому лицу. В современной разговорной речи зачастую притяжательные суффиксы опускаются, но при письме и в литературной речи они остаются неотъемлемой частью языка.

Суффиксов пять:

Minun	-ni
Sinun	-si
Hänen	-nsa/-nsä (в падежах -aan/-ään)
Meidän	-mme
Teidän	-nne
Heidän	-nsa/-nsä (в падежах -aan/-ään)

Например. Esimerkiksi.

Minun lapseni (мой ребёнок) on jo iso.

Sinun autosi (твоя машина) maksoi varmasti paljon.

Hänen elämänsä (его жизнь) on todella vaikeaa.

Meidän kaupunkimme (наш город) juhli hiljattain 316-vuotispäiväänsä (свой день рождения).

Tehkää tehtävänne (ваши задания) huomiseksi.

Heidän lapsensa (их дети) ovat jo isoja.

Притяжательный падеж применяется в следующих случаях:

1. когда в словосочетании используется личное местоимение

Например. Esimerkiksi.

Minun taloni on kaupungin keskustassa.

Ovatko sinun lapsesi jo isoja?

Hänen asunonsa on hyvin mukava.

Meidän tehtävämme on hoitaa lapsia.

Tulevatko juhliin teidän sukulaisenne?

Heidän mielestään kesä oli ihana.

2. когда личное местоимение не употребляется, но подразумевается

Например. Esimerkiksi.

Asunnossani on kolme huonetta. — В моей квартире три комнаты.

Osoitteesi on vaikea. — Твой адрес сложный.

Äiti vie lapsensa päiväkotiin. — Мама ведёт своих детей в садик.

Maassamme alkoi tараhtua muutoksia. — В нашей стране начались реформы.

Vihkonne ovat pöydällä. — Ваши тетради на столе.

Vanhemmat ottivat lapsensa mukaan. — Родители забрали своих детей.

**3. когда используется слово oma (свой),
кроме конструкции kenellä on oma jokin (у кого есть что-то своё)**

Например. Esimerkiksi.

Otin vain omat kirjani. — Я взял лишь свои книги.

Kirjoita oma osoitteesi tähän. — Напиши здесь свой адрес.

Hänen omat lapsensa olivat jo isoja. — Её собственные дети были уже большие.

Притяжательный суффикс присоединяется к словам следующим образом:

1. Притяжательный суффикс присоединяется всегда к сильной основе имени.

Например. Esimerkiksi.

Kirjoitin sinulle **osoitteeni**.

Hän kirjoitti **osoitteensa**.

Missä on sinun **laukkusi**.

Hänen **laukkunsa** on tuolilla.

Asuntomme maksaa paljon.

Heidänkin **asuntonsa** maksaa paljon.

**2. Притяжательный суффикс заменяет окончания именительного падежа
и падежа аккузатива в единственном и множественном числе.**

Например. Esimerkiksi.

Minun **lapseni** (мои дети) ovat jo valmistuneet yliopistosta.

Heidän **vanhempansa** (их родители) ovat jo eläkkeellä.

Sain eilen sinun **kirjeesi** = kirjeen.

Lähetitkö hänen **vaatteensa** pesulaan = vaatteet.

**3. Притяжательный суффикс заменяет окончание генетива (падежа принадлежности)
в единственном числе.**

Например. Esimerkiksi.

Hänen **aitinsä** nimi on Olga.

Mikä on **lapsesi** nimi?

4. В падежах притяжательный суффикс присоединяется к падежному окончанию.

Например. Esimerkiksi.

Kaupungissamme pidettiin ihana juhla.

Perheessäni on kolme henkeä.

Me puhuimme **lapsistamme**.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и переведите предложения.

Lukekaa ja kääntäkää lauseet.

Hän käveli koiransa kanssa ulkona.

Siivosin eilen huoneeni.

Serkkuni opiskelee ulkomailla.

Mikä (*sinun*) isäsi nimi on?
Onko maassanne ongelmia?
Kaupungissamme on paljon erilaisia nähtävyyksiä.
Hän myi asuntonsa viime vuonna.
Minä en tiennyt hänen puhelinnumeroaan.
Me emme saaneet siskoltamme yhtään kirjettä.
Mikä on sinun kansallisuutesi?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Напишите 10 предложений с использованием притяжательных суффиксов.
Воспользуйтесь СМИ.
Kirjoittakaa 10 lausetta, joissa olisi possessiivisuffikseja.
Etsikää lauseet sanomalehdistä tai netistä.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ARKI, ARJET

10 vuotta sitten
edullinen laina
entinen
kolmannessa kerroksessa
käyttää julkista liikennettä
muuttaa (*mihin?*)
ottaa kyytiin
sovellus
sähköinen kausilippu
tallentaa
tarvita (*tarvitse-*)
tavallisesti
tilanne (*tilantee-*)
valitettavasti

БУДНИ, ПОВСЕДНЕВНАЯ ЖИЗНЬ

10 лет назад
выгодная цена
бывший
на третьем этаже
пользоваться общественным транспортом
переехать (*куда?*), поменять
взять с собой в машину
приложение
электронный проездной
сохранять (*информацию*), класть (*деньги в банк*)
нуждаться
обычно
ситуация
к сожалению

ТЕКСТ | TEKSTI

Virtasten arjet

Virtaset asuvat Helsingissä Albertinkadulla. Heillä on iso asunto kolmannessa kerroksessa. Arto ja Mari ostivat asunnon kymmenen vuotta sitten. He saivat edullisen lainan pankilta. Arto ja Mari tekivät ensin hyvän remontin ja sitten muuttivat asuntoon lastensa kanssa.

Artolla on uusi auto. Hän osti uuden auton kesällä. Hän tarvitsee auton, koska matkustaa paljon. Arto opettaa matematiikkaa kolmessa yliopistossa. Kun Arto opettaa Helsingin yliopistossa, hän ottaa kyytiinsä Annin.

Anni ei osaa ajaa autoa. Hän käyttää julkista liikennettä. Anni ostaa joka kuukausi sähköisen kausilipun. Se on mukavaa. Nykyään kaikki sovellukset ovat kännykässä. Annilla on uusi ja kaunis matkapuhelin. Hän hankki kauniin matkapuhelimen viime viikolla. Arjalla on myös kaunis kännykkä, se on Annin entinen matkapuhelin. Tytöt tallentavat kaikki valokuvat ja tiedot matkapuhelimeen.

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Подчеркните все случаи целого и частичного падежей.
Alleiviivakaa kaikki akkusatiivi- ja partitiivitapaukset.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Ensimmäinen	– I ensimmäisessä kerroksessa
Toinen	– II toisessa kerroksessa
Kolmas	– III kolmannessa kerroksessa
Neljäs	– IV neljännessä kerroksessa
Viides	– V viidennessä kerroksessa
Kuudes	– VI kuudennessa kerroksessa
Seitsemäs	– VII seitsemännessä kerroksessa
Kahdeksas	– VIII kahdeksannessa kerroksessa
Yhdeksäs	– IX yhdeksännessä kerroksessa
Kymmenes	– X kymmenennessä kerroksessa

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Скажите, на каком этаже вы живёте?

Обратите внимание, что в финском языке используется внутренне-местный падеж.

Sanokaa, missä kerroksessa te asutte.

MALLI: *Minä asun neljännessä kerroksessa.*

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

У местоимения **toinen** два значения.

Toinen	другой, второй
Toisessa	в другом, во втором
Toisesta	о другом, из второго
Toiseen	в другой, во второй
Toisella	у другого, у второго
Toiselta	с другого, от другого, со второго
Toiselle	другому, второму

Упражнение 16 | Harjoitus kuusitoista

Раскройте скобки. Переведите.
Avatkaa sulkeet. Kääntäkää.

Склонение указательных местоимений было описано в уроке 21.

- (Tämä) _____ huoneessa ei ole isoa pöytää
(Tämä) _____ talossa ei ole hissiä.
(Tämä) _____ harjoituksessa ei ole partitiivia.
(Tämä) _____ kadulla on paljon kahviloita.
(Tämä) _____ työllä on kaunis mekko.
(Tämä) _____ yliopistolla on oma iso kirjasto.
(Tuo) _____ rakennuksessa on terveyskeskus.
(Tuo) _____ kaupassa on ihania kukkia.
(Tuo) _____ uimahallissa on uusi sauna.
(Tuo) _____ naisella on siniset silmät.
(Tuo) _____ seinällä on Repinin taulu.
(Tuo) _____ kadulla seisoo Leninin muistopatsas.
(Se) _____ tekstissä on paljon uutta tietoa.
(Se) _____ tapauksessa ei ole muuta vaihtoehtoa.
(Se) _____ tilanteessa on vaikea hoitaa asioita.
(Se) _____ henkilöllä on uusi auto.
(Se) _____ tavalla ei pääse mihinkään.
(Se) _____ lailla ei voi hoitaa asioita.
(Tämä) _____ on kaunista.
(Tuo) _____ on kansallinen museo.
Hän asuu (se) _____ kaukana.

Урок 28. Oppitunti kaksikymmentäkahdeksan

Наречия в финском языке. Adverbit suomen kielessä

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Наречия в финском языке употребляются после глагола.

Выучите приведённые ниже наречия.

aikaisin	рано
aina	всегда
epäsäännöllisesti	нерегулярно
harvoin	редко
hitaasti	медленно
hyvin	очень, хорошо
joskus	иногда
koskaan	никогда
kovin	сильно
kuitenkin, kuitenkin	всё-таки, всё-таки нет
mielellä(ni)	с удовольствием
myöhään	поздно
niin	так
noin	так
nopeasti	быстро
näin	так
oikein	очень, правильно
pysyvästi	постоянно
silloin tällöin	временами, иногда
säännöllisesti	регулярно
tavallisesti	обычно
usein	часто
varmasti	очевидно, уверенно, наверное

aamuisin – joka aamu
päivisin – joka päivä
iltaisin – joka ilta
öisin – joka yö
viikoittain – joka viikko
vuosittain – joka vuosi
arkena – arkisin
pyhäpäivinä – juhlina

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и переведите. Обратите внимание на местоимения и наречия.
Lukekaa ja kääntäkää. Kiinnittäkää huomiotanne sekä pronomineihin että adverbeihin.

- Minä syön usein kahvilassa.
- Sinä käyt harvoin teatterissa.
- Hän on aina surullinen.
- Me emme koskaan tule myöhään.
- Te laulatte joskus karaokea.
- He matkustavat silloin tällöin Tallinnaan.
- Minä odotan sinua tavallisesti ulkona.
- Sinä et auta häntä säännöllisesti.
- Hän soittaa sitä kappaletta epäsäännöllisesti.
- He kutsuvat mielellään meitä kylään.
- Minun sisäreni pitää kovin makeasta ruoasta.
- Hänen poikansa on hyvin lahjakas. Hän puhuu suomea hyvin.
- Heidän lapsensa tekevät kaiken oikein.
- Minulla on niin kaunis kissa! – Niin on.
- Sinulla on näin ihana asunto! – Näin se on.
- Hänellä on noin iso koira. – Niin on.
- Meillä posti kulkee hitaasti.
- Hän näkee minut aamuisin.
- Sinä tapaat hänet iltaisin.
- Hän kutsuu meidät kaikki pikkujouluun vuosittain.
- Tapahtuuko se säännöllisesti?

Упражнение 17 | Harjoitus seitsemäntoista

Переведите. Кääntäkää

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Työskennellä – tehdä työtä

Minä työskentelen, sinä työskentelet, hän työskentelee.

Minä teen työtä, sinä teet työtä, hän tekee työtä.

Tapahtua – sattua – происходить, случаться

1. Я часто работаю на компьютере. _____
2. Обычно мы работаем допоздна. _____
3. Где вы постоянно работаете? _____

4. Он активно занимается спортом. _____
_____
5. Я не занимаюсь спортом регулярно. _____
_____
6. Иногда они занимаются физкультурой (*liikunta*). _____
_____
7. Он приглашает нас в гости ежегодно. _____
_____
8. Почему ты его никогда не приглашаешь? _____
_____
9. Мы приглашаем его иногда в театр. _____
_____
10. Мы редко встречаем его в последнее время. _____
_____
11. Я встречусь с тобой с удовольствием. _____
_____
12. Мы временами встречаемся в университете. _____
_____
13. Это случилось так быстро. _____
_____
14. Это случается так редко. _____
_____
15. Когда это происходит регулярно? _____
_____

Урок 29. Oppitunti kaksikymmentäyhdeksän

Выражение времени. Аjanilmaukset

MILLOIN? КОГДА?

VIIME – ПРОШЛЫЙ

Viime hetkellä
Viime viikolla
Viime kaudella
Viime luvulla
Viime vuosiluvulla
Viime vuosikymmenellä
Viime vuosisadalla
Viime vuosituhannella

ENSI – СЛЕДУЮЩИЙ

Ensi hetkellä
Ensi viikolla
Ensi kaudella
Ensi luvulla
Ensi vuosiluvulla
Ensi vuosikymmenellä
Ensi vuosisadalla
Ensi vuosituhannella

TÄLLÄ – НА ЭТОЙ

Tällä hetkellä
Tällä viikolla
Tällä kaudella
Tällä luvulla
Tällä vuosiluvulla
Tällä vuosikymmenellä
Tällä vuosisadalla
Tällä vuosituhannella

Viime kuussa – в прошлом месяце
Viime kuukaudessa

Tässä kuussa – в этом месяце
Tässä kuukaudessa

Ensi kuussa – в следующем месяце
Ensi kuukaudessa

Ensi tilassa – в первую очередь
Ensi sijassa
Ensi kädessä

MUTTA:

Viime vuonna

Viime yönä
Viime iltana
Viime päivänä
Viime aamuna
Viime talvena
Viime keväänä
Viime kesänä
Viime syksynä

Ensi vuonna

Ensi yönä
Ensi iltana
Ensi päivänä
Ensi aamuna
Ensi talvena
Ensi keväänä
Ensi kesänä
Ensi syksynä

Tänä vuonna

Tänä yönä
Tänä iltana
Tänä päivänä
Tänä aamuna
Tänä talvena
Tänä keväänä
Tänä kesänä
Tänä syksynä

Aamulla aurinko paistoi kirkkaasti. Tänä aamuna aurinko paistoi kirkkaasti.

Iltapäivällä tapasin ystäväni. Tapaamme tänä iltapäivänä.

Päivällä oli kylmä. Viime päivänä oli kylmä.

Vasta illalla sain postin. Viime iltana posti tuli.

Yöllä linnut lauloivat. Viime yönä linnut eivät laulaneet.

Talvella Karjalassa on kylmää. Viime talvena oli kylmä sää.
Hänellä on keväällä syntymäpäivä. Tänä keväänä on ihana sää.
Kesällä on hyvä lomailla. Ensi kesänä lähdemme lomalle Kreikkaan.
Syksyllä kaikki lapset menevät kouluun. Ensi syksynä pidetään vaalit (будут выборы).

Vuosi – vuonna (в году)

Minä vuonna sinä olet syntynyt?	В каком году ты родился?
Olen syntynyt vuonna 1978.	Я родился в 1978 году.
Pääsin yliopistoon vuonna 1990.	Поступил в университет в 1990 году.
Hän otti avioeron viime vuonna.	Он развёлся в прошлом году.
Ensi vuonna hän täyttää 55 vuotta.	В следующем году ей исполнится 55 лет.

KUUKAUDET - МЕСЯЦЫ

1. TAMMIKUU – январь	tammikuussa (ensimmäinen)
2. HELMIKUU – февраль	helmikuussa (toinen)
3. MAALISKUU – март	maaliskuussa (kolmas)
4. HUHTIKUU – апрель	huhtikuussa (neljäs)
5. TOUKOKUU – май	toukokuussa (viides)
6. KESÄKUU – июнь	kesäkuussa (kuudes)
7. HEINÄKUU – июль	heinäkuussa (seitsemäs)
8. ELOKUUN – август	elokuussa (kahdeksas)
9. SYYSKUU – сентябрь	syyskuussa (yhdeksäs)
10. LOKAKUU – октябрь	lokakuussa (kymmenes)
11. MARRASKUU – ноябрь	marraskuussa (yhdestoista)
12. JOULUKUU – декабрь	joulukuussa (kahdestoista)

Missä kuussa? (Monesko?)

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Отвeтьте на вопросы.
Vastatkaa kysymyksiin.

Minä olen syntynyt (я родился) _____

Missä kuussa sinä olet syntynyt? _____ В каком месяце ты родился?

Mistä kuusta sinä pidät? _____ Какой месяц тебе нравится?

Missä kuussa sinulla on loma? _____ В каком месяце у тебя отпуск?

Missä kuussa sinun sukulaisesi ovat syntyneet? _____ Когда родились твои родственники?

СЛОВА, СВЯЗАННЫЕ С РОЖДЕСТВОМ | JOULUSANASTOA

aatto	канун
hän suunnittelee	он планирует
joulu lähestyy	приближается рождество
jouluaattona	в сочельник
jouluateria	рождественская еда
joulukalenteri	рождественский календарь
joulukoriste	украшение
joulukuu	декабрь
joululahja	рождественский подарок
joulun valmistelu	подготовка рождества
joulunodotus	ожидание рождества
joulupukki	Дед Мороз
joulutonttu	рождественский гном
joulutorttu	кекс
jouluvaloja	гирлянды
järjestää	организовывать
kaikilla on kiire	все спешат
koriste	украшение
koristella	украшать
kovin kiireistä	ужасная спешка
kuusi – kuudessa	ель – на ёлке
kynttilä	свечка
käydä ostoksilla	ходить за покупками
leipoa	печь
leivotaan	пекут
manteli	миндаль
minä suunnittelen	я планирую
on kiire	суета, спешка
ostaa joululahjoja	покупать рождественские подарки
ostaa uuden vuoden lahjoja	покупать новогодние подарки
piparkakku	имбирное печенье с корицей
ripustaa	развесить
siivota	делать уборку
siivous	уборка
sinä suunnittelet	ты планируешь
suunnitella	планировать
syödä riisipuuroa	есть рисовую кашу
uusi vuosi lähestyy	приближается новый год
värikkäitä	красочные, цветные
värikäs	цветной
yhdessä	вместе

ТЕКСТ | TEKSTI

Virtasen perhe

Tällä viikolla on jouluku. Virtaset odottavat kovasti jouluku. Koko perhe tykkää jouluku. Jouluku kaikki ovat kotona. Pitkän työvuoden jälkeen on hyvä rentoutua ja olla rauhassa perhepiirissä. Arto ja Mari Virtanen valmistavat jouluruokaa. Heidän lapsensa koristelevat kotia. Mummit ja papat tulevat heille kylään.

Tavallisesti koko perhe istuu pöytäan jo kello 17.00. Myös mummit ja papat ovat mukana pöydässä. Tunnin päästä eli kello 18.00 jouluku alkaa. Arto toivoo kaikille rauhaa ja iloa. Suomalaiseen joulupöytäan kuuluu graavilohi, silli, mäti, sillisalaatti eli rosolli, lipeäkala, kinkku, lanttu-, peruna-, ja porkkanalaatikko, luumut, herneet ja peruna. Jälkiruuaksi on luumukisseliä. Aterian jälkeen Virtaset avaavat joululahjat.

Tällä kertaa Arto-isä saa ihanan sinisen aamutakin, Mari saa kauniin huivin. Antti saa uuden kellon. Annille joulupukki tuo makeup-lahjapussin, Arjalle joulupukki tuo rahaa. Myös mummit ja papat saavat joululahjat.

Sitten perhe menee kävelylle kaupungille. Kävelyn jälkeen he istuvat vielä pitkään pöydässä, syövät, keskustelelevat ja katsovat valokuvia.

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Ответьте на вопросы.

Vastatkaa kysymyksiin.

Millä viikolla on jouluku?

Tykkääkö perhe jouluku?

Kuka valmistaa ruokaa?

Mitä lapset tekevät?

Ovatko mummit ja papat kylässä?

Moneltako perhe istuu pöytäan?

Moneltako jouluku alkaa?

Mitä lahjoja joulupukki tuo perheelle?

Mitä perhe tekee jouluku?

Урок 30. Oppitunti kolmekymmentä

Генетив. Genetiivi

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Большая часть послелогов в финском языке требует от предыдущего слова окончания **-n**. Слова перед послелогом стоят в падеже генетиве. В единственном числе окончание генетива **-n**.

-n	jälkeen	после
-n	kuluttua	через (время)
-n	päästä	через (время)
-n	perästä	через (время)

-n	jälkeen	после
-----------	----------------	--------------

oppitunnin jälkeen	после урока
talven jälkeen	после зимы
työn jälkeen	после работы
kesän jälkeen	после лета
loman jälkeen	после отпуска
sairauden jälkeen	после болезни
harjoituksen jälkeen	после тренировки
kokouksen jälkeen	после совещания
saunan jälkeen	после сауны
matkan jälkeen	после поездки

-n	päästä	через какое-то время
-----------	---------------	-----------------------------

tunnin päästä	через час
kahden tunnin päästä	через два часа
viikon päästä	через неделю
kuukauden päästä	через месяц
vuoden päästä	через год
hetken päästä	через минуточку

-n	kuluttua	через какое-то время
-----------	-----------------	-----------------------------

tunnin kuluttua	через час
kahden tunnin kuluttua	через два часа
jonkin ajan kuluttua	через некоторое время

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

kokous (*kokoukse-*) – kokouksessa, kaksi kokousta, kokouksen (*собрание*)
kerros (*kerrokse-*) – kerroksessa, kaksi kerrosta, kerroksen (*этаж*)
harjoitus (*harjoitukse-*) – harjoituksessa, kaksi harjoitusta, harjoituksen (*упражнение*)
vastaus (*vastaukse-*) – vastauksessa, kaksi vastausta, vastauksen (*ответ*)
kysymys (*kysymyukse-*) – kysymyksessä, kaksi kysymystä, kysymyksen (*вопрос*)
tarjous (*tarjoukse-*) – tarjouksessa, kaksi tarjousta, tarjouksen (*коммерческое предложение*)
ehdotus (*ehdotukse-*) – ehdotuksessa, kaksi ehdotusta, ehdotuksen (*некоммерческое предложение*)

Упражнение 18 | Harjoitus kahdeksantoista

Сделайте по образцу. Tehkää mallin mukaan.

MALLI: *Yhden päivän kuluttua. Päivän kuluttua. – Через день.*

Kahden vuorokauden päästä. – Через два дня.

1. (Yksi päivä) _____ kuluttua.
2. (Kaksi vuorokautta) _____ päästä.
3. (Kolme kuukautta) _____ kuluttua.
4. (Neljä tuntia) _____ päästä.
5. (Viisi talvea) _____ kuluttua.
6. (Kuusi kevättä) _____ päästä.
7. (Seitsemän yötä) _____ kuluttua.
8. (Kahdeksan minuuttia) _____ päästä.
9. (Yhdeksän hetkeä) _____ kuluttua.
10. (Kymmenen kautta) _____ päästä.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Обратите внимание, что числительные *seitsemän*, *kahdeksan*, *yhdeksän* ja *kymmenen* стоят в начальной форме в форме генетива.

Упражнение 19 | Harjoitus yhdeksäntoista

Сделайте по образцу. Tehkää mallin mukaan.

MALLI: *Tulen yhden jälkeen. – Приду после часа.*

- Tulen (yksi) _____ jälkeen.
(kaksi) _____ jälkeen.
(viisi) _____ jälkeen.
(kuusi) _____ jälkeen.
(yksitoista) _____ jälkeen.
(kaksitoista) _____ jälkeen.
(lounas) _____ jälkeen.
(illallinen) _____ jälkeen.
(kaksikymmentäkaksi) _____ jälkeen.
(kaksikymmentäkolme) _____ jälkeen.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

-n kanssa	с
-n jälkeen	после
-n edessä	впереди
-n takana	сзади, позади
-n mukana	вместе, с собой
-n vieressä	рядом, близко
-n kautta	через (посредничество)
-n läpi	сквозь, через
-n kautta	посредством, через
-n poikki	наперерез
-n yli	поверх, через

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Переведите. Kääntäkää.

1. Kahden päivän kuluttua on kokous.
2. Järjestelykunta kokoontuu puolen tunnin päästä.
3. Vuoden perästä kaikki on jo paljon paremmin.
4. En näe mitään ikkunan läpi.
5. Tämä on läpinäkyvä asia.
6. Silmälasien läpi ei näy niin paljon kuin ilman niitä.
7. Tie kulkee torin kautta.
8. Etkö ole saanut mitään tietoa toimiston kautta?
9. Kaikki kulkee Moskovan kautta.
10. Asettakaa puomi tien poikki!
11. Rakentaa väliseinä huoneen poikki.
12. Tien yli on vaikea päästä.
13. Hän oli siellä yli vuoden.
14. Kello on kymmenen yli kahdeksan.

Урок 31. Oppitunti kolmekymmentäyksi

Генетив. Genetiivi.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Падеж генетив применяется в следующих случаях.

1. Для выражения принадлежности Kenen? Minkä? – Чей?

Слово, обозначающее собственника, владельца или обладателя, стоит всегда перед главным словом в падеже генетиве. В единственном числе окончание **-n**.

В данном случае генетив отвечает на вопросы: чей? чья? чьё? – *kenen? minkä?*

minun (мой): *minun nimeni, minun tyttöni, minun autoni*
sinun (твой): *sinun nimesi, sinun tyttösi, sinun autosi*
hänen (его, её): *hänen nimensä, hänen tyttönsä, hänen autonsa*
meidän (наш): *meidän talomme, meidän kesämökkinme*
teidän (ваш): *teidän talonne, teidän kesämökkinne*
heidän (их): *heidän talonsa, heidän kesämökkinsä*

isän nimi – папино имя

tytön polkuurögrä – девочек велосипед

pojan ruku – костюм мальчика

äidin puhelinnumero – номер телефона мамы

mummon kirje – бабушкино письмо

yliopiston osoite, rehtori, rakennus – адрес, ректор, здание университета

talon numero, väri, katto – номер, цвет, крыша дома

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Падежное окончание присоединяется к основе слова, вызывая чередования согласных. Примеры чередований представлены в конце первой части.

2. В предложениях долженствования

Kenen pitää? Kenen täytyy? – Кому надо? Кто должен?

pitää – необходимо, надо, нужно

täytyy – необходимо, надо, нужно

on pakko – необходимо, надо, нужно

tulee (tehdä) – необходимо, надо, нужно

kannattaa – имеет смысл, стоит (сделать)

minun pitää, täytyy (*käydä työssä, opiskella, lukea*) – мне надо

sinun pitää, täytyy (*kirjoittaa, tulla huomenna*) – тебе надо

hänen pitää, täytyy (*matkustaa, ostaa auto*) – ему надо

pojan pitää, täytyy (*muistaa, unohtaa*) – мальчику надо

lasten pitää, täytyy (*harrastaa, leikkiä*) – детям надо

kaikkien pitää, täytyy (*nukkua hyvin, syödä kunnolla*) – всем надо

Meidän kannattaa ostaa kesämökki. – Нам стоит купить дачу.

Teidän on pakko rakentaa uusi koulu. – Вам необходимо построить новую школу.

Heidän kannattaa kuunnella uutisia. – Им стои послушать новости.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Так же как и в русском языке, в финском языке в предложениях должествования употребляется начальная форма глагола.

Мне надо сходить в магазин. — Minun täytyy mennä kauppaan.
Тебе надо ложиться спать. — Sinun täytyy mennä nukkumaan.
Ему необходимо позвонить на работу. — Hänen täytyy soittaa töihin.

3. С послелогам

-n kanssa – с кем? с чем?

Sinun kanssa, pojan kanssa, perheen kanssa, tytön kanssa, kaverin kanssa.

-n lähellä – рядом, недалеко

Talon lähellä, kaupungin lähellä, minun lähellä, päiväkodin lähellä.

-n edessä – впереди, перед

Minun edessä, tarhan edessä, talon edessä, yliopiston edessä, puun edessä.

-n kuluttua, päästä – через (время)

Tunnin kuluttua, kahden tunnin kuluttua, viikon kuluttua, vuoden kuluttua.

Viikon päästä, tunnin päästä, kolmen minuutin päästä, hetken päästä.

-n jälkeen – после

Työn jälkeen, kurssin jälkeen, loman jälkeen, sinun jälkeen, matkan jälkeen.

-n vieressä – близко, около

Minun vieressä, talon vieressä, Suomen vieressä, kesämökin vieressä.

-n takana – позади, сзади

Talon takana, hänen takana, seinän takana, pöydän takana, pihan takana.

Упражнение 20 | Harjoitus kaksikymmentä

Раскройте скобки. Avatkaa sulkeet.

1. (Minä) _____	täytyy lähteä töihin.
2. (Sinä) _____	täytyy soittaa kotiin.
3. (Hän) _____	täytyy ostaa sanomalehti.
4. (Me) _____	täytyy opiskella ahkerasti.
5. (Te) _____	täytyy ehtiä junaan.
6. (He) _____	täytyy tavata ystävät.
7. (Isä) _____	pitää hakea lapsi päiväkodista.
8. (Suomalainen mies) _____	pitää ostaa bensa.
9. (Kokous) _____	pitää alkaa tunnin päästä.
10. (Opettaja) _____	pitää lähteä oppitunnille.
11. (Sairaanhoitaja) _____	täytyy hoitaa potilasta.
12. (Insinööri) _____	täytyy suunnitella hanke.
13. (Venäläinen yritys) _____	täytyy hankkia lupa.
14. (Kiinalainen kumppani) _____	täytyy maksaa osuutensa.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Täällä täytyy siivota. – Здесь надо убратъся.
Siellä täytyy olla lämmin. – Там должно быть тепло.
Tietokone täytyy korjata. – Компьютер надо отремонтировать.
Teksti täytyy kirjoittaa. – Текст надо написать.

ТЕОРИА | TEORIAA

При отрицании необходимости используется глагол **tarvita** (нуждаться), в отрицательной форме в предложениях долженствования он принимает форму **ei tarvitse**.

Например. Esimerkiksi.

Ei tarvitse ostaa uutta autoa. – Не надо покупать новую машину. Minun ei tarvitse soittaa töihin. – Мне не надо звонить на работу. Lapsen ei tarvitse lähteä tänään päiväkotiin. – Ребёнок не должен идти сегодня в детский сад.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В отрицательном предложении отрицаемый объект находится всегда в частичном падеже – партитиве.

Упражнение 21 | Harjoitus kaksikymmentäyksi

Переделайте предложения в отрицательные согласно образцу.
Tehkää negatiivilauseet mallin mukaan.

Помните, что в отрицательном предложении объект будет всегда в частичном падеже (партитиве).

MALLI: *Minun täytyy ostaa ruokaa. – Minun ei tarvitse ostaa ruokaa.*

1. Sinun täytyy (pitää) lähteä kotiin. _____
2. Hänen täytyy (pitää) soittaa vanhemmille. _____
3. Pojan täytyy siivota huoneensa. _____
4. Johtajan täytyy matkustaa Lontooseen. _____
5. Perheen täytyy pakata matkatavarat. _____
6. Yrityksen täytyy myydä varasto. _____
7. Pankin täytyy nostaa ohjauskorkoa. _____
8. Ystävän täytyy pelata koripalloa. _____
9. Pomon täytyy kirjoittaa raportti. _____
10. Lapsen täytyy syödä kunnolla. _____
11. Kaupungin täytyy huolehtia puhtaudesta. _____
12. Koulun täytyy tehdä remontti. _____
13. Meidän täytyy kuunnella tämä luento. _____
14. Teidän täytyy opiskella kovasti. _____

Упражнение 22 | Harjoitus kaksikymmentäkaksi

Переведите предложения.
Kääntäkää lauseet.

1. Мне надо позвонить на работу. _____

2. Тебе необходимо срочно поехать в Москву. _____

3. Им не надо сегодня идти в университет. _____

4. Всем детям нужно есть много фруктов. _____

5. Автобус должен остановиться на этой остановке. _____

6. Нам надо отдохнуть. _____

7. Начальник должен прийти в шесть часов. _____

8. Врачу необходимо написать историю болезни (*potilaskertomus*). _____

9. Вам необходимо пройти к врачу. _____

10. В квартире надо сделать ремонт. _____

11. Ему не надо никуда (*mihinkään*) звонить. _____

12. Мне не надо писать так много материала. _____

13. Семье не надо платить проценты. _____

14. Не надо никуда спешить. _____

Урок 32. Oppitunti kolmekymmentäkaksi

Ajanilmaukset. Временные конструкции

Moneltako?	Во сколько?
Mihin aikaan?	Во сколько?
Moneltako sinä tulet?	Во сколько ты придёшь?
Mihin aikaan sinä tulet?	Во сколько ты придёшь?
Moneltako oppitunti alkaa?	Во сколько начинается урок?

ТЕКСТ | TEKSTI

Virtasen perhe

Maanantaina kaikki heräävät aikaisin. Arto-isä menee ensin kylpyhuoneeseen, hänen jälkeen Mari käy suihkussa. Tytöt nousevat seitsemältä. Sitten kaikki syövät aamupalaa. Tunnin päästä kello kahdeksan koko perhe poistuu kotoa.

Arto pääsee töistä kolmelta. Hän käy kotimatalla kaupassa, kaupan jälkeen hän käy parturissa. Hän on siellä puoli tuntia. Puolen tunnin päästä Arto istuu autoon ja lähtee kotiin.

Mari palaa kotiin vasta kuudelta. Hän valmistaa ensin ruokaa ja sitten kattaa pöydän. Tytöt tulevat tunnin kuluttua ja kaikki istuvat pöytään puoli kahdeksalta. Illallinen kestää tavallisesti tunnin.

Perhe tykkää ilta-ateriasta, koska kaikki ovat kotona ja kertovat omasta päivästä.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄВÄ

Отвечьте на вопросы.

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Minä viikonpäivänä perhe nousee aikaisin?
2. Kuka menee kylpyhuoneeseen ensimmäisenä?
3. Moneltako (*mihin aikaan*) tytöt nousevat?
4. Moneltako (*mihin aikaan*) koko perhe poistuu kotoa?
5. Moneltako (*mihin aikaan*) Arto pääsee töistä?
6. Missä Arto käy kotimatalla?
7. Kuinka kauan Arto on parturissa?
8. Moneltako (*mihin aikaan*) Mari palaa töistä?
9. Mitä hän tekee ensin?
10. Moneltako (*mihin aikaan*) perhe istuu pöytään?
11. Kuinka kauan illallinen kestää?
12. Mistä perhe tykkää?

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

alkaa — начинается

päätyy — заканчивается

loppuu — кончается

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочтите. Lukekaa.

Moneltako työ alkaa?

Moneltako työ päättyy?

Во сколько начинается работа?

Во сколько заканчивается работа?

Moneltako harjoitus alkaa?

Moneltako harjoitus päättyy?

Во сколько начинается тренировка?

Во сколько заканчивается тренировка?

Moneltako kokous alkaa?

Moneltako kokous päättyy?

Во сколько начинается совещание?

Во сколько совещание заканчивается?

Mihin aikaan tunti alkaa?

Mihin aikaan tunti päättyy?

Во сколько начинается урок?

Во сколько заканчивается урок?

Mihin aikaan työ alkaa?

Mihin aikaan työ päättyy?

Во сколько начинается работа?

Во сколько заканчивается работа?

Mihin aikaan harjoitus alkaa?

Mihin aikaan harjoitus päättyy?

Во сколько начинается репетиция?

Во сколько заканчивается репетиция?

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Harjoitus – репетиция, упражнение, учение, тренировка.

Kokous – совещание, съезд, собрание.

Урок 33. Oppitunti kolmekymmentäkolme

Необходимый материал. Tarpeellista tietoa

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ammattikoulu	техникум	opisto	училище
apteekki	аптека	paikka	место
asunto (asunno-)	квартира	parveke (parvekke-)	балкон
huone (huonee-)	комната	posti	почта
joki (joe-)	река	päiväkoti	детский сад
järvi (järve-)	озеро	ranta	берег
kahvila	кафе	rantakatu	набережная
katu (kadu-)	улица	(rantakadu-)	
kauppa	магазин, торговля, сделка, коммерция	ravintola	ресторан
kehä	кольцо, кольцевая	ruokala	столовая
konttori	контора	saari (saare-)	остров
koulu	школа	tie	дорога
kylpylä	санаторий	toimisto	контора, офис
lähikauppa	ближайший магазин	tori	площадь, рынок, торговая площадь
meri (mere-)	море	työpaikka	рабочее место
museo	музей	uimahalli	бассейн
myymälä	магазин	vankila	тюрьма
näyttely	выставка	verovirasto	налоговая инспекция
		virasto	учреждение
		yliopisto	университет

ПОВТОРЕНИЕ | KERTAUSTA

MISSÄ? ГДЕ?

Minä käyn postissa.
Hän on apteekissa.
Pekka opiskelee yliopistossa.
Maija opiskelee ammattikoulussa.
Olen toimistossa koko päivän.
Oletko sinä nyt Verovirastossa?
Käytkö ruokakaupassa joka päivä?
Lapset syövät kahvilassa.
Vanki istuu vankilassa.
Hän viettää aikaa kylpylässä.

Minä istun parvekkeella.
Mummo käy kauppatorilla.
Millä kadulla sinä asut?
Hannu asuu Mannerheimintiellä.
Merellä on tuulista.
Oletko työpaikalla?
Rantakadulla seisoo iso musiikkitalo.
Käymme usein järvellä.
Mopolla ei saa ajaa kehätiellä.
Santorini-saarella käy yli miljoona turistia.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

koska — ei koskaan	когда — никогда
mitä — ei mitään	что — ничего
missä — ei missään	где — нигде
mistä — ei mistään	откуда — ниоткуда
mihin — ei mihinkään	куда — никуда
milloin — ei milloinkaan	когда — никогда
kuka — ei kukaan	кто — никто
kenen — ei kenenkään	чей — ничей
kenellä — ei kenelläkään	у кого — ни у кого

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Обратите особое внимание на слова, выражения и фразы, которые часто используются в различного рода объявлениях и вывесках.

varattu	занято, забронировано	menee kiinni	закрывается
kielletty	запрещено	on kiinni	закрыто
sallittu	разрешено	on avoinna	открыто
myönnetty	выдано	on auki	открыто
tarkoitettu	предназначено	panna kiinni	закрыть
suljettu	закрыто	panna auki	открыть
muutettu	изменено	panna päälle	надеть, включить
		sammuttaa	выключить, погасить
myydään	продаются	valitse	выбери
järjestetään	организуются	oikea	правильный
tehdään	делают, выполняется	vaihtoehto	вариант
palvellaan	обслуживается		
ilmoittautua	заявиться, записаться	vastaa kysymykseen	ответь на вопрос
kirjautua	зарегистрироваться (в электронном носителе)	alleiviivaa (<i>alleviivata</i>)	подчеркни
		kuittaa (<i>kuitata</i>)	подтверди подписью
		mihin mennessä?	до какого срока

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНОЕ ЗАДАНИЕ | VIIMEINEN TENTÄVÄ

Ответьте на вопросы. Vastatkaa kysymyksiin.

Mikä päivä tänään on?	Mitä sinä tutkit?
Mikä sinä olet?	Missä sinä asut?
Mikä olet ammatiltasi?	Missä asuu perheesi?
Mitä teet työksesi? Missä työskentelet?	Missä kävelet illalla?
Mitä sinä haluat?	Missä olit eilen?
Mitä sinä teet viikonloppuisin?	Millä kadulla sinä asut?
Mitä sinä rakastat?	Millä autolla sina ajat?
Mitä sinä syöt?	Oletko suomalainen?
Mitä sinä juot?	Oletko venäläinen?

Puhutko ruotsia?
Puhutko venäjää?
Syötkö banaaneja?
Juotko teetä?
Haluatko kotiin?
Käytkö teatterissa? Entä museossa?
Menetkö tänään kurssille?
Onko sinulla hyvä kännykkä?
Kenellä on perhe?
Kenellä on lapsia?
Kenellä on lapsenlapsia?

Onko sinulla auto?
Onko sinulla oma asunto?
Pidätkö maidosta?
Haluatko sinä matkustaa?
Paistatko usein kalaa?
Millä sinä menet töihin?
Opiskeletko sinä?
Laulatko sinä hyvin?
Kuinka vanha sinä olet?
Onko sinulla paljon sukulaisia?

Если вы ответили на все вопросы достаточно быстро, значит вы освоили первый уровень. Поздравляю!

Урок 34. Oppitunti kolmekymmentäneljä

Чередования согласных в финском языке.
Konsonanttivaihtelut suomen kielessä

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Чередования вызваны артикуляционными особенностями и не являются грамматической категорией. Они относятся к разделу фонетики. Чередования происходят в слоговом звоне на согласный звук, когда он является неким барьером в звукоизречении. Этот слог называется закрытым. При столкновении воздушного потока с каким-либо звуковым препятствием происходят ослабление звучания согласных **-k, -p, -t**.

Помните, что чередования согласных не меняют значение слова, но знать и учить чередования необходимо, чтобы ваша речь была ясной и понятной для собеседника. Всего в финском языке 13 чередований согласных **-k, -p, -t**.

Помимо данных чередований в финском языке чередуются согласные в словах, оканчивающихся на **-si, -uus/-yys**. Смотрите об этом подробнее в конце «Самоучителя».

kukka – kukat
loppu – lopussa
kaupunki – kaupungissa
pöytä – pöydässä

Перед долгим гласным в финском языке всегда сильное звучание, даже в том случае, если после долгого гласного следует согласный звук.

tapa – tapaan
parveke – parvekkeella
loppu – loppuun

Более подробно о чередованиях – во второй части.

NOMINIT

Имена, в которых происходят чередования вследствие появления согласного звука в слоговом звоне.

kk-k

palkka – palkat	зарплата
paikka	место
kelkka	сани
pankki	банк
mekko	платье
takki	пальто
lakki	шапка
sakko	штраф
lompakko	бумажник
mansikka	клубника
mustikka	черника
puolukka	брусника
herukka	смородина
lakka	морожка

serkku	кузен
säkki	мешок

pp-p

lippu – liput	билет
lappu	записка
kaappi	шкаф
soppa	суп
kuoppa	яма
loppu	конец
tappo	убийство
mappi	папка
lamppu	лампа
reppu	рюкзак

tt-t

minttu – mintut	мята
teltta	палатка
otto	взятие
muutto	переезд
katto	крыша
matto	ковёр

t-d

latu – ladut	лыжня
laatu	качество
sata	сто
sato	урожай
pöytä	стол
tieto	знание, информация
mieto	некрепкий
veto	тяга
peto	хищник
rata	путь
maito	молоко
äiti	мама
täti	тётя
setä	дядя (брат папы)

k- /

tuki – tuet	поддержка
vaaka	весы
ruoka	еда
laki	закон
pelko	страх
velka	долг
haka	щеколда

uku-uvu, uky-yvy

puku – puvut	костюм
suku	род
luku	число, глава
kyky	способность

nk-ng

leninki – leningit	платье
kulunki	издержки
meininki	намерение
linko	отжим
tanko	штатив, шток
sanko	ведро
lanka	нить
kaupunki	город
Helsinki	Хельсинки

nt-nn

ranta – rannat	берег
asunto	квартира
perintö	наследство
avanto	прорубь
kanto	пень
lintu	птица
lento	полёт
Irlanti	Ирландия
Islanti	Исландия
Englanti	Англия

rt-rr

saarto – saarrot	окружение
kierto	оборот
parta	борода
kerta	раз

lt-ll

ilta – illat	вечера
silta	мост
kielto	запрет
pelto	поле

mp-mm

kampa – kammat	расчёска
lempi	любимый

p-v

lupa – luvat	разрешение, лицензия, сертификат
tapa	привычка
lepo	отдых

VERBIT. ГЛАГОЛЫ**tt-t**

ottaa – minä otan	брать
kirjoittaa	писать
muuttaa	менять, переезжать
saattaa	мочь, провожать
viettää	проводить, организовывать
kattaa	покрывать
sakottaa	штрафовать
polttaa	жечь, курить
lopettaa	прекращать
päittää	решать, завершать
miittää	размышлять, думать
keittää	варить

liittää	присоединить, прикрепить
käyttää	использовать, потреблять
soittaa	звонить, играть

ajatella – minä ajattelen	думать
jutella	разговаривать
sinutella	обращаться на «ТЫ»
teititellä	обращаться на «ВЫ»
juurutella	сплетничать
lörpötellä	беседовать
suunnitella	планировать

t-d

vetää – minä vedän	тянуть
pitää	надо, нравиться, держать
sopeutua	уподобляться
tahtoa	желать
vaihtaa	менять
tapahtua	происходить
mukautua	уподобляться
tietää	знать
huutaa	кричать
lähteä	отправляться
suudella (suutele-)	целовать

k- /

lukea – minä luen	читать, изучать
tukea	поддерживать
pukea	одеваться
hakea	забрать, искать
tehdä	делать
nähdä	видеть

nt-nn

käntää – minä käännän	переводить, поворачивать
------------------------------	-----------------------------

vääntää	крутить
lentää	летать
tuntea	чувствовать
kantaa	нести

rt-rr

ymmärtää – minä ymmärrän	понимать
kertoa	рассказывать
piirtää	рисовать
siirtää	передвигать

lke-lje, rke-rje

sulkea – minä suljen	закрывать
kulkea	бродить
särkeä	разбивать

nk-ng

onkia – minä ongin	удить
penkoa	копаться

pp-p

loppua – minä lopun	кончатся
tippua	капать
tappaa	убивать

p-v

toipua – minä toivun	выздоровливать
leipoa	печь
tavata (tapaа-)	встречать
luvata	обещать
kaivata	нуждаться

kk-k

liikkua – minä liikun	двигаться
------------------------------	-----------

Ключи к первой части

Harjoitusten ratkaisut

Урок 6. Oppitunti 6.

УПРАЖНЕНИЕ 1. HARJOITUS 1.

Minä olen mies. – Minä en ole mies.
Minä asun Petroskoissa. – Minä en asu Petroskoissa.
Minä puhun englantia. – Minä en puhu englantia.
Minä opiskelen koulussa. – Minä en opiskele koulussa.
Minä haluan teetä. – Minä en halua teetä.
Minä voin tulla tänään. – Minä en voi tulla tänään.
Minä kerron oikein. – Minä en kerro oikein.
Minä soitan kitaraa. – Minä en soita kitaraa.
Minä ymmärrän hyvin. – Minä en ymmärrä hyvin.
Minä teen työtä. – Minä en tee työtä.
Minä kirjoitan nyt tekstiä. – Minä en kirjoita nyt tekstiä.

Sinä asut nyt Helsingissä. – Sinä et asu nyt Helsingissä.
Sinä puhut venäjää ja englantia. – Sinä et puhu venäjää etkä englantia.
Sinä opiskelet suomea kurssilla. – Sinä et opiskele suomea kurssilla.
Sinä haluat puhua suomea hyvin. – Sinä et halua puhua suomea hyvin.
Sinä voit puhua suomea vähän. – Sinä et voi puhua suomea vähän.
Sinä kerrot oikein. – Sinä et kerro oikein.
Sinä soitat kitaraa. – Sinä et soita kitaraa.
Sinä ymmärrät hyvin. – Sinä et ymmärrä hyvin.
Sinä teet työtä. – Sinä et tee työtä.
Sinä kirjoitat nyt tekstiä. – Sinä et kirjoita nyt tekstiä.

Hän puhuu venäjää ja englantia. – Hän ei puhu venäjää eikä englantia.
Hän opiskelee suomea kurssilla. – Hän ei opiskele suomea kurssilla.
Hän haluaa puhua suomea hyvin. – Hän ei halua puhua suomea hyvin.
Hän voi puhua suomea vähän. – Hän ei voi puhua suomea vähän.
Hän kertoo oikein. – Hän ei kerro oikein.
Hän soittaa kitaraa. – Hän ei soita kitaraa.
Hän ymmärtää hyvin. – Hän ei ymmärrä hyvin.
Hän tekee työtä. – Hän ei tee työtä.
Hän kirjoittaa nyt tekstiä. – Hän ei kirjoita nyt tekstiä.

УПРАЖНЕНИЕ 2. HARJOITUS 2.

Я учусь на курсах. – Minä opiskelen kurssilla.
Я не учу финский. – Minä en opiskele suomea.
Я не говорю по-английски. – Minä en puhu englantia.
Я говорю много. – Minä puhun paljon.
Ты хочешь кофе. – Sinä haluat kahvia.
Ты не хочешь чая. – Sinä et halua teetä.
Ты можешь много. – Sinä voit paljon.
Он учится в школе. – Hän opiskelee koulussa.
Он не учит английский. – Hän ei opettele englantia.
Он живёт в Финляндии. – Hän asuu Suomessa.
Она не живёт в России. – Hän ei asu Venäjällä.
Мы говорим по-русски. – Me puhumme venäjää.
Вы живёте в Петрозаводске. – Te asutte Petroskoissa.
Они хотят кофе. – He haluavat kahvia.
Мы не хотим чай. – Me emme halua teetä.
Вы не хотите учиться. – Te ette halua opiskella.
Я пишу сейчас текст. – Minä kirjoitan nyt tekstiä.
Они не живут в Петербурге (Pietarissa). – He eivät asu Pietarissa.

Урок 7. Oppitunti 7.

УПРАЖНЕНИЕ 3. HARJOITUS 3.

Puhutko sinä ranskaa? – Kyllä, puhun. Ei, en puhu.
Onko sinulla paljon rahaa? – Kyllä on. Ei, ei ole.
Asutko sinä Mustallamerellä? – Kyllä, asun. Ei, en asu.
Opiskeletko sinä koulussa? – Kyllä, opiskelen. Ei, en opiskele.
Haluatko sinä juoda? – Kyllä, haluan. Ei, kiitos, en halua.
Juotko sinä limsaa? – Kyllä, juon. Ei, en juo.
Syötkö sinä paljon suklaata? – Kyllä, syön. Ei, en syö.
Puhuuco sinun lapsesi suomea? – Kyllä, puhuu. Ei, ei puhu.
Käytkö sinä koulua? – Kyllä, käyn. Ei, en käy.
Haluatko sinä opiskella Suomessa? – Kyllä, haluan. Ei, en halua.
Syövätkö lapsesi appelsiineja? – Kyllä, syövät. Ei, eivät syö.
Nukutko sinä hyvin? – Kyllä, nukun hyvin. Ei, en nuku hyvin.
Haluatko sinä maitoa? – Kyllä, haluan. Ei, en halua.
Puhutko sinä ruotsia? – Kyllä, puhun. Ei, en puhu.
Juotko sinä vettä? – Kyllä, juon. Ei, en juo.
Katsotko sinä televisiota paljon? – Kyllä, katson. Ei, en katso.
Ymmärrätkö sinä suomea hyvin? – Kyllä, ymmärrän. Ei, en ymmärrä.

УПРАЖНЕНИЕ 4. HARJOITUS 4.

Mitä sinä teet joka päivä? – Opiskelen suomea.
Mitä sinä et tee joka päivä? – En opiskele suomea joka päivä.
Mitä sinä juot? – Minä juon tavallisesti kahvia ja teetä.
Mitä sinä et juo? – Minä en juo kylmää vettä.
Mitä sinä syöt? – Minä syön tavallisesti puuroa.
Mitä sinä et syö? – Minä en syö koskaan kalaa.
Mitä sinä puhut joka päivää? – Minä puhun venäjää joka päivä.
Mitä kieltä sinä et puhu? – Minä en puhu portugalia.
Mitä sinä haluat? – Minä haluan matkustaa.
Mitä sinä et halua tehdä? – Minä en halua kirjoittaa paljon.

Урок 8. Oppitunti 8.

УПРАЖНЕНИЕ 5. HARJOITUS 5.

1 группа глаголов

Asua – Minä asun, sinä asut, hän asuu. Asutko? En asu. Hän ei asu.
Puhua – Minä puhun, sinä puhut, hän puhuu. Puhutko? En puhu. Hän ei puhu.
Seisoa – Minä seison, sinä seisot, hän seisoo. Seisotko? En seiso. Hän ei seiso.
Istua – Minä istun, sinä istut, hän istuu. Istutko? En istu. Hän istuu.
Nukkua – Minä nukun, sinä nukut, hän nukkuu. Nukutko? En nuku. Hän ei nuku.
Sanoa – Minä sanon, sinä sanot, hän sanoo. Sanotko? En sano. Hän ei sano.
Soittaa – Minä soitan, sinä soitat, hän soittaa. Soitatko? En soita. Hän ei soita.
Pitää – Minä pidän (*mistä?*), sinä pidät, hän pitää. Pidätkö? En pidä. Hän ei pidä.
Hoitaa – Minä hoidan, sinä hoidat, hän hoitaa. Hoidatko? En hoida. Hän ei hoida.
Kertoa – Minä kerron, sinä kerrot, hän kertoo. Kerrotko? En kerro. Hän ei kerro.
Ymmärtää – Minä ymmärrän, sinä ymmärrät, hän ymmärtää. Ymmärrätkö? En ymmärrä. Hän ei ymmärrä.

2 группа глаголов

Käydä – Minä käyn, sinä käyt, hän käy. Käytkö? En käy. Hän ei käy.
Syödä – Minä syön, sinä syöt, hän syö. Syötkö? En syö. Hän ei syö.
Juoda – Minä juon, sinä juot, hän juo. Juotko? En juo. Hän ei juo.
Soida – Minä soin, sinä soit, hän soi. Soitko? En soi. Hän ei soi.
Myydä – Minä myyn, sinä myyt, hän myy. Myytkö? En myy. Hän ei myy.
Saada – Minä saan, sinä saat, hän saa. Saatko? En saa. Hän ei saa.
Tehdä – Minä teen, sinä teet, hän tekee. Teetkö? En tee. Hän ei tee.
Nähdä – Minä näen, sinä näet, hän näkee. Näetkö? En näe. Hän ei näe.
Viedä – Minä vien, sinä viet, hän vie. Vietkö? En vie. Hän ei vie.
Tuoda – Minä tuon, sinä tuot, hän tuo. Tuotko? En tuo. Hän ei tuo.

3 группа глаголов

Olla – Minä olen, sinä olet, hän on. Oletko? En ole. Hän ei ole.
Opiskella – Minä opiskelen, sinä opiskelet, hän opiskelee. Opiskeletko? En opiskele. Hän ei opiskele.
Tulla – Minä tulen, sinä tulet, hän tulee. Tuletko? En tule. Hän ei tule.
Luulla – Minä luulen, sinä luulet, hän luulee. Luuletko? En luule. Hän ei luule.

Nousta – Minä nouse, sinä nouset, hän nousee. Nousetko? En nouse. Hän ei nouse.
Pestä – Minä pesen, sinä peset, hän pesee. Pesetkö? En pese. Hän ei pese.
Ratkaista – Minä ratkaisen, sinä ratkaiset, hän ratkaisee. Ratkaisetko? En ratkaise. Hän ei ratkaise.
Mennä – Minä menen, sinä menet, hän menee. Menetkö? En mene. Hän ei mene.
Panna – Minä panen, sinä panet, hän panee. Panetko? En pane. Hän ei pane.
Purra – Minä puren, sinä puret, hän puree. Puretko? En pure. Hän ei pure.

4 группа глаголов

Haluta – Minä haluan, sinä haluat, hän haluaa. Haluatko? En halua. Hän ei halua.
Vastata – Minä vastaan, sinä vastaat, hän vastaa. Vastaatko? En vastaa. Hän ei vastaa.
Herätä – Minä herään, sinä heräät, hän herää. Heräätkö? En herää. Hän ei herää.
Osata – Minä osaan, sinä osaat, hän osaa. Osaatko? En osaa. Hän ei osaa.
Palata – Minä palaan, sinä palaat, hän palaa. Palaatko? En palaa. Hän ei palaa.
Pelata – Minä pelaan, sinä pelaat, hän pelaa. Pelaatko? En pelaa. Hän ei pelaa.
Tavata – Minä tapaan, sinä tapaat, hän tapaa. Tapaatko? En tapaa. Hän ei tapaa.
Luvata – Minä lupaan, sinä lupaat, hän lupaa. Lupaatko? En lupaa. Hän ei lupaa.
Levätä – Minä lepään, sinä lepää, hän lepää. Lepäätkö? En lepää. Hän ei lepää.
Kaivata – Minä kaipaen, sinä kaipaat, hän kaipaa. Kaipaatko? En kaipaa. Hän ei kaipaa.

Урок 9. Oppitunti 9.

УПРАЖНЕНИЕ 6. HARJOITUS 6.

1. Minä asun isossa kaupungissa. – Я живу в большом городе.
2. Asutko sinä maalla? – Живёшь ли ты за городом?
3. Puhutko sinä kotona englantia? – Говоришь ли ты дома по-английски?
4. Me emme puhu mitään paitsi venäjää. – Мы не говорим ни на чём, кроме как на русском.
5. Sanon kaiken. – Скажу всё.
6. Kerron sinulle itsestäni. – Я расскажу тебе о себе.
7. Juna seisoo 20 minuuttia. – Поезд стоит 20 минут.
8. Mistä sinä pidät? – Что тебе нравится?
9. Pidätkö suklaasta? – Тебе нравится шоколад?
10. Minä en pidä maidosta. – Мне не нравится молоко.
11. Minä nukun tavallisesti 7 tuntia. – Я сплю обычно 7 часов.
12. Nukutko hyvin? – Ты спишь хорошо?
13. Käytkö Suomessa usein? – Часто ли ты ездешь в Финляндию?
14. En käy missään. – Я никуда не езжу.
15. Minä syön vähän. – Я ем мало.
16. Hän syö paljon. – Он есть много.
17. Syötkö kotona vai kahvilassa? – Ты питаешься дома или в кафе?
18. En juo alkoholia. – Я не пью алкоголь.
19. Juoko hän paljon? – Пьёт ли он много?
20. Sinun kännykkäsi soi. – Твой сотовый телефон звонит.
21. Myytkö autosi? – Ты продаёшь свою машину?
22. En myy nyt mitään. – Ничего не продаю.
23. Oletko huomenna kotona? – Ты завтра будешь дома?
24. Onko sinulla aikaa? – У тебя есть время?
25. Onko hänellä työtä? – У него есть работа?
26. Onko sinulla rahaa? – Есть ли у тебя деньги?
27. Tuletko meille? – Ты зайдёшь к нам?
28. En tule huomenna. – Завтра не приду.
29. Tulen ylihuomenna. – Приду послезавтра.
30. Minne menet? – Куда ты идёшь?
31. Menen työhön. – Я иду на работу.
32. En mene kauppaan. – Я не пойду в магазин.
33. Missä opiskelet? – Где учишься?
34. Opiskelen suomea kurssilla. – Я учусь на курсах финского языка.
35. Luuletko, että hän tulee? – Ты полагаешь, он придёт?
36. Minä nousen aikaisin. – Я встаю рано.
37. Minä pesen auton huomenna. – Я помою машину завтра.
38. Haluatko kahvia? – Хочешь ли кофе?
39. En halua kahvia, haluan teetä. – Не хочу кофе, хочу чая.
40. Mitä sinä haluat? – Что ты хочешь?
41. En halua mitään. – Ничего не хочу.
42. Heräätkö kello 8? – Проснёшься ли в 8?
43. En herää aikaisin. – Рано не проснусь.

44. Vastaatko puhelimeen? – Ты ответишь на телефон?
45. En vastaa. – Не отвечу.
46. Vastaatko kysymykseen? – Ты ответишь на вопрос?
47. En vastaa. – Не отвечу.
48. Osaatko suomea? – Ты знаешь финский?
49. En osaa suomea, osaan venäjää. – Не знаю финский, знаю русский.
50. Osaatko sanoa, missä hän asuu? – Ты можешь сказать, где он живёт?
51. Osaako hän englantia? – Он знает английский?
52. Hän osaa kaiken. – Он знает всё.
53. Minä haluan osata suomea hyvin. – Я хочу хорошо знать финский.
54. Minä haluan puhua suomea hyvin. – Я хочу говорить по-фински хорошо.
55. Minä haluan opiskella. – Я хочу учиться.
56. Osaatko saksaa? – Ты знаешь немецкий?

Урок 10. Oppitunti 10.

УПРАЖНЕНИЕ 7. HARJOITUS 7.

- Minä puhun, minä en puhu, älä puhu.
 Minä sanon, minä en sano, älä sano.
 Minä kerron, minä en kerro, älä kerro.
 Minä seison, minä en seiso, älä seiso.
 Minä istun, minä en istu, älä istu.
 Minä pidän, minä en pidä, älä pidä.
 Minä soitan, minä en soita, älä soita.
 Minä katson, minä en katso, älä katso.
 Minä tutkin, minä en tutki, älä tutki.
 Minä hoidan, minä en hoida, älä hoida.
 Minä käyn, minä en käy, älä käy.
 Minä syön, minä en syö, älä syö.
 Minä juon, minä en juo, älä juo.
 Minä myyn, minä en myy, älä myy.
 Minä teen, minä en tee, älä tee.
 Minä näen, minä en näe, älä näe.
 Minä olen, minä en ole, älä ole.
 Minä opiskelen, minä en opiskele, älä opiskele.
 Minä luulen että, minä en luule että, älä luule että.
 Minä menen, minä en mene, älä mene.
 Minä tulen, minä en tule, älä tule.
 Minä nousen, minä en nouse, älä nouse.
 Minä pesen, minä en pese, älä pese.
 Minä panen, minä en pane, älä pane.
 Minä pääsen, minä en pääse, älä pääse.
 Minä haluan, minä en halua, älä halua.
 Minä herään, minä en herää, älä herää.
 Minä vastaan, minä en vastaa, älä vastaa.
 Minä osaan, minä en osaa, älä osaa.

УПРАЖНЕНИЕ 8. HARJOITUS 8.

1. Я говорю по-фински каждый день. – Minä puhun suomea joka päivä.
2. Я смотрю телевизор каждый день. – Minä katson televisiota joka päivä.
3. Я живу в Петрозаводске. – Minä asun Petroskoissa.
4. Я ничего не расскажу. – En kerro mitään.
5. Позвонишь мне вечером? – Soitatko minulle illalla?
6. Где ты стоишь? – Missä sinä seisot?
7. Она сидит сейчас дома. – Hän istuu nyt kotona.
8. Говоришь ли ты по-немецки? – Puhutko sinä saksaa?
9. Что тебе нравится? – Mistä sinä pidät?
10. Мне ничего не нравится. – Minä en pidä mistään.
11. Что ты хочешь сказать? – Mitä sinä haluat sanoa?
12. Спишь ли хорошо? – Nukutko hyvin?
13. Где ты бываешь? – Missä sinä käyt?
14. Я ем много? – Syötkö minä paljon?
15. Ты ешь много? – Syötkö sinä paljon?
16. Он мало пьёт. – Hän juo vähän.

17. Что ты продаёшь? – Mitä sinä myyt?
18. Я – карел. – Minä olen karjalainen.
19. Где ты учишься? – Missä sinä opiskelet?
20. Придёшь завтра? – Tuletko huomenna?
21. Я встаю рано. – Minä nousen aikaisin.
22. Мою машину каждую неделю. – Pesen auton joka viikko.
23. Он пошёл в магазин. – Hän meni kauppaan.
24. Я просыпаюсь рано. – Minä herään aikaisin.
25. Я не знаю немецкий. – Minä en osaa saksaa.
26. Он не отвечает. – Hän ei vastaa.
27. Ты знаешь финский? – Osaatko suomea?
28. Он не знает ничего. – Hän ei osaa mitään.
29. Я хочу знать, где он живёт. – Minä haluan tietää, missä hän asuu.
30. Хочешь кофе? – Haluatko kahvia?
31. Спасибо. Ничего не хочу. – Kiitos, en halua mitään.
32. Сделай работу! – Tee työtä!
33. Расскажи всё! – Kerro kaikki!
34. Съешь банан! – Syö banaani!
35. Выпей чай! – Juo teetä!
36. Уходи! – Mene pois!
37. Садись! – Istu!
38. Стой! – Seiso!

Урок 13. Oppitunti 13.

УПРАЖНЕНИЕ 9. HARJOITUS 9.

Первый рисунок:

Kello on tasan yksi.

Kello on tasan kaksi.

Kello on tasan kolme.

Kello on tasan neljä.

Kello on tasan viisi.

Kello on tasan kuusi.

Второй рисунок:

Kello on kaksikymmentä (*minuuttia*) vaille kolme.

Kello on puoli kahdeksan.

Kello on kymmentä vaille kuusi.

Kello on puoli yksitoista.

Kello on kaksikymmentä yli kuusi.

Kello on kaksikymmentä vaille kaksitoista.

Kello on kymmentä vaille kymmenen.

Kello on kolme.

Kello on kaksikymmentä yli kaksitoista.

Урок 19. Oppitunti 19.

УПРАЖНЕНИЕ 10. HARJOITUS 10.

1. У меня мало времени, много работы, много друзей, мало проблем.
2. Minulla on vähän aikaa, paljon työtä, paljon ystäviä, vähän ongelmia.
3. Что у тебя нового? – Mitä uutta sinulla on?
4. У неё новая квартира в центре города. – Hänellä on uusi asunto kaupungin keskustassa.
5. У нас есть всё, что нужно. – Minulla on kaikki mitä tarvitsen.
6. Что у вас завтра в планах. – Mitä teillä on huomenna suunnitelmassa.
7. У них завтра важное совещание. – Heillä on huomenna tärkeä kokous.
8. Он получил (*sai*) от меня почту уже утром. – Hän sai minulta postin jo aamulla.
9. Сын получил от тебя красивые глаза. – Poika sai sinulta kauniit silmät.
10. Мы придём от него лишь вечером. – Me tulemme häneltä (*hänen luota*) vasta illalla.
11. Мы пошлём вам завтра важное письмо. – Me lähetämme huomenna teille tärkeän kirjeen.
12. Позвони мне утром в 9.00. – Soita minulle aamulla kello 9.00.
13. Он даст тебе адрес фирмы. – Hän antaa sinulle yrityksen osoitteen.
14. Мы позвоним вам утром. – Me soitamme teille aamulla.
15. Пришли мне свой электронный адрес. – Lähetä minulle sinun sähköpostiosoitteesi.
16. Напиши ему электронное письмо. – Kirjoita hänelle sähköposti.

Урок 20. Oppitunti 20.

УПРАЖНЕНИЕ 11. HARJOITUS 11.

uusi (новый) uudessa uudesta uuteen uudella uudelta uudelle
kaksi – kahdessa, kahdesta, kahteen, kahdella, kahdelta, kahdelle
kuukausi – kuukaudessa, kuukaudesta, kuukauteen, kuukaudella, kuukaudelta, kuukaudelle
kuusi – kuudessa, kuudesta, kuuteen, kuudella, kuudelta, kuudelle
käsi – kädessä, kädestä, käteen, kädellä, kädeltä, kädelle
vesi – vedessä, vedestä, veteen, vedellä, vedeltä, vedelle
viisi – viidessä, viidestä, viiteen, viidellä, viideltä, viidelle
vuosi – vuodessa, vuodesta, vuoteen, vuodella, vuodelta, vuodelle
yksi – yhdessä, yhdestä, yhteen, yhdellä, yhdeltä, yhdelle

hiiri – hiiressä, hiirestä, hiiren, hiirellä, hiireltä, hiirelle
järvi – järvessä, järvestä, järveen, järvellä, järveltä, järvelle
kieli – kielessä, kielestä, kieleen, kielellä, kieleltä, kielelle
lohi – lohessa, lohesta, loheen, lohella, lohelta, lohelle
nuori – nuoressa, nuoresta, nuoreen, nuorella, nuorelta, nuorelle
ovi – ovesta, ovesta, oveen, ovella, ovelta, ovelle
pieni – pienessä, pienestä, pieneen, pienellä, pieneltä, pienelle
sieni – sienessä, sienestä, sieneen, sienellä, sieneltä, sienelle

ihminen – ihmisessä, ihmisestä, ihmiseen, ihmisellä, ihmiseltä, ihmiselle
karjalainen – karjalaisessa, karjalaisesta, karjalaiseen, karjalaisella, karjalaiselta, karjalaiselle
punainen – punaisessa, punaisesta, punaiseen, punaisella, punaiselta, punaiselle
sininen – sinisessä, sinisestä, siniseen, sinisellä, siniseltä, siniselle
suomalainen – suomalaisessa, suomalaisesta, suomalaiseen, suomalaisella, suomalaiselta, suomalaiselle
valkoinen – valkoisessa, valkoisesta, valkoiseen, valkoisella, valkoiselta, valkoiselle
venäläinen – venäläisessä, venäläisestä, venäläiseen, venäläisellä, venäläiseltä, venäläiselle

Урок 21. Oppitunti 21.

УПРАЖНЕНИЕ 12. HARJOITUS 12.

1. Hän palaa isosta uimahallista iltapäivällä.
2. Minä käyn vanhassa postissa kerran kuukaudessa.
3. Sinä tulet Pietarista (Pietariin) huomenna yöllä.
4. Valitettavasti me käymme harvoin Suomessa.
5. Hän syö usein uudessa ravintolassa.
6. Lapset opiskelevat nyt koulussa.
7. Mina haluan opiskella Ruotsissa.
8. Minä palaan Moskovasta ensi viikolla.
9. Hän tulee joskus kotiin jo viideltä.
10. Me menemme kaikki saunaan lauantaina.
11. Joskus käyn kesämökillä saunassa.
12. Voitko sinä käydä kaupassa?
13. Minä en mene kauppaan, koska minulla ei ole aikaa.
14. Tuletko meille kylään tänään?
15. En tule juhliin, koska on paljon työtä.
16. Me matkustamme pian Saksaan.
17. Mistä sinä puhut? Vain työstä.
18. Maksatko sinä ruoasta?
19. En maksa mistään, koska minulla ei ole rahaa.
20. Hän ei puhu koskaan perheestä.
21. Hän kertoo vain omasta elämästään.
22. He puhuvat korkeasta vuokranmaksusta.
23. Onko sinulla rahaa maksaa asunnosta?
24. Me keskustelemme tärkeästä asiasta.
25. Älä itke tyhjistä.
26. Haluan asua isossa, uudessa, kauniissa, kalliissa asunnossa.
27. Missä te olette? Kotona.
28. Mistä te tulette? Kotoa.
29. Mihin te menette? Kotiin.
30. Missä sinä asut? Pienessä kaupungissa.
31. Mistä sinä tulet? Pienestä kaupungista.

32. Mihin sinä menet? Pieneen kaupunkiin.
33. Missä sinä opiskelet? Vanhassa koulussa.
34. Mistä sinä luet? Uudesta historiasta.
35. Nostan rahaa pankkiautomaatilta.
36. Ostan ruokaa tästä kaupasta.
37. Hän antaa minulle suolaa.
38. Pane kaikki kirjat kaappiin!
39. Tavallisesti hän laittaa puhtaat astiat astiakaappiin.
40. Me laitamme yleensä ruoat jääkaappiin.

Урок 22. Oppitunti 22.

УПРАЖНЕНИЕ 13. HARJOITUS 13.

1. Я люблю жизнь, свою работу и семью. – Minä rakastan elämää, omaa työtäni ja perhettäni.
2. Помоги маме! – Auta äitiä!
3. Я вожу машину. – Minä ajan autoa.
4. Дай, пожалуйста, сахар и молоко. – Ole hyvä, anna sokeria ja maitoa.
5. Я куплю три книги. – Minä ostan kolme kirjaa.
6. У меня нет денег, времени, работы, семьи. – Minulla ei ole rahaa, aikaa, työtä, perhettä.
7. Чего у тебя нет? – Mitä sinulla ei ole?
8. Мы увлекаемся физкультурой. – Me harrastamme liikuntaa.
9. Ты ждёшь автобуса. – Sinä odotat bussia.
10. Мы любим шоколад. – Me rakastamme suklaata.
11. Я куплю шесть стульев – Minä ostan kuusi tuolia.
12. Я не люблю эту музыку. – Minä en rakasta tätä musiikkia.
13. На столе четыре тарелки. – Pöydällä on neljä lautasta.
14. В комнате нет света. – Huoneessa ei ole valoa.
15. В городе много интересного. – Kaupungissa on paljon mielenkiintoista.

УПРАЖНЕНИЕ 14. HARJOITUS 14.

4 poikaa
 7 tyttöä
 10 äitiä
 5 isää
 11 yliopistoa
 23 oppilasta
 19 kaupunkia
 6 kylää
 24 uutta kirjaa
 2 naista
 45 venäläistä
 100 karjalaista
 1 mummo
 14 huonetta
 15 perhettä
 4 venettä
 5 avainta
 60 miestä
 miljoona opiskelijaa
 monta ihmistä
 paljon kahvia
 kaksi litraa maitoa
 kolme kiloa perunaa

Урок 25. Oppitunti 25.

УПРАЖНЕНИЕ 15. HARJOITUS 15.

Minä pidän perunasta, lihasta, salaattista, kanasta, sianlihasta, keitosta, naudanlihasta, kurkusta.
 Sinä tykkäät viinirypälestä, luumusta, mehusta, punaviinistä, valkoviinistä, mustasta kahvista, makeasta teestä, kylmästä maidosta.
 Hän ei pidä tummasta leivästä, vaaleasta leivästä, pehmeästä pullasta, kovasta sokerista, maukkaasta leivoksesta, isosta kaupasta, pienestä voileivästä, suolakurkusta, savukalasta, paistetusta kanasta, maitosuklaasta.
 Me tykkäämme ranskalaisesta leivästä, italialaisesta salaattista, brasilialaisesta kahvista, skotlantilaisesta viskistä, ohuesta palasesta, paksusta hampurilaisesta, terveestä ruoasta.

Урок 27. Oppitunti 27.

УПРАЖНЕНИЕ 16. HARJOITUS 16.

Tässä huoneessa ei ole isoa pöytää.
Tässä talossa ei ole hissiä.
Tässä harjoituksessa ei ole partitiivia.
Tällä kadulla on paljon kahviloita.
Tällä tytöllä on kaunis mekko.
Tällä yliopistolla on oma iso kirjasto.
Tuossa rakennuksessa on terveystakeskus.
Tuossa kaupassa on ihania kukkia.
Tuossa uimahallissa on uusi sauna.
Tuolla naisella on siniset silmät.
Tuolla seinällä on Repinin taulu.
Tuolla kadulla seisoo Leninin muistopatsas.
Siinä tekstissä on paljon uutta tietoa.
Siinä tapauksessa ei ole muuta vaihtoehtoa.
Siinä tilanteessa on vaikea hoitaa asioita.
Sillä henkilöllä on uusi auto.
Sillä tavalla ei pääse mihinkään.
Sillä lailla ei voi hoitaa asioita.
Täällä on kaunista.
Tuolla on kansallinen museo.
Hän asuu siellä kaukana.

Урок 28. Oppitunti 28.

УПРАЖНЕНИЕ 17. HARJOITUS 17.

1. Я часто работаю на компьютере. – Työskentelen usein tietokoneella.
2. Обычно мы работаем допоздна. – Tavallisesti teemme töitä myöhään.
3. Где вы постоянно работаете? – Missä te työskentelette vakituisesti?
4. Он активно занимается спортом. – Hän harrastaa ahkerasti liikuntaa (*urheilua*).
5. Я не занимаюсь спортом регулярно. – Minä en harrastaa liikuntaa (*urheilua*) säännöllisesti.
6. Иногда они занимаются физкультурой. – Silloin tällöin (*joskus*) he harrastavat liikuntaa.
7. Он приглашает нас в гости ежегодно. – Hän kutsuu meidät kylään vuosittain (*joka vuosi*).
8. Почему ты его никогда не приглашаешь? – Miksi sinä et kutsu häntä koskaan?
9. Мы приглашаем его иногда в театр. – Me kustumme joskus häntä teatteriin.
10. Мы редко встречаем его в последнее время. – Viime aikoina me tapaamme hänet harvoin.
11. Я встречаюсь с тобой с удовольствием – Tapaan sinut ilomielin (*mielelläni*).
12. Мы временами встречаемся в университете. – Me tapaamme joskus yliopistolla (-ssa).
13. Это случилось слишком быстро. – Se tapahtui liian nopeasti.
14. Это случается так редко. – Se tapahtuu niin harvoin.
15. Когда это происходит регулярно? – Milloin se tapahtuu säännöllisesti?

Урок 30. Oppitunti 30.

УПРАЖНЕНИЕ 18. HARJOITUS 18.

1. Yhden päivän kuluttua.
2. Kahden vuorokauden päästä.
3. Kolmen kuukauden kuluttua.
4. Neljän tunnin päästä.
5. Viiden talven kuluttua.
6. Kuuden kevään päästä.
7. Seitsemän yön kuluttua.
8. Kahdeksan minuutin päästä.
9. Yhdeksän hetken kuluttua.
10. Kymmenen kauden päästä.

УПРАЖНЕНИЕ 19. HARJOITUS 19.

Tulen yhden, kahden, viiden, kuuden, yhdentoista, kahdentoista, lounaan, illallisen, kahdenkymmenen kahden, kahdenkymmenen kolmen jälkeen.

Урок 31. Oppitunti 31.

УПРАЖНЕНИЕ 20. HARJOITUS 20.

1. Minun täytyy lähteä töihin.
2. Sinun täytyy soittaa kotiin.
3. Hänen täytyy ostaa sanomalehti.
4. Meidän täytyy opiskella ahkerasti.
5. Teidän täytyy ehtiä junaan.
6. Heidän täytyy tavata ystävät.
7. Isän pitää hakea lapsi päiväkodista.
8. Suomalaisen miehen pitää ostaa bensaa.
9. Kokouksen pitää alkaa tunnin päästä.
10. Opettajan pitää lähteä oppitunnille.
11. Sairaanhoidajan täytyy hoitaa potilas(*ta*).
12. Insinöörin täytyy suunnitella hanke.
13. Venäläisen yrityksen täytyy hankkia lupa.
14. Kiinalaisen kumppanin täytyy maksaa osuutensa.

УПРАЖНЕНИЕ 21. HARJOITUS 21.

1. Sinun täytyy (*pitää*) lähteä kotiin. – Sinun ei tarvitse lähteä kotiin.
2. Hänen täytyy (*pitää*) soittaa vanhemmille. – Hänen ei tarvitse soittaa vanhemmille.
3. Pojan täytyy siivota huoneensa. – Pojan ei tarvitse siivota huonettaan.
4. Johtajan täytyy matkustaa Lontooseen. – Johtajan ei tarvitse matkustaa Lontooseen.
5. Perheen täytyy pakata matkatavarat. – Perheen ei tarvitse pakata matkatavaroita.
6. Yrityksen täytyy myydä varasto. – Yrityksen ei tarvitse myydä varastoa.
7. Pankin täytyy nostaa ohjauskorkoa. – Pankin ei tarvitse nostaa ohjauskorkoa.
8. Ystävän täytyy pelata koripalloa. – Ystävän ei tarvitse pelata koripalloa.
9. Pomon täytyy kirjoittaa raportti. – Pomon ei tarvitse kirjoittaa raporttia.
10. Lapsen täytyy syödä kunnolla. – Lapsen ei tarvitse syödä kunnolla.
11. Kaupungin täytyy huolehtia puhtaudesta. – Kaupungin ei tarvitse huolehtia puhtaudesta.
12. Koulun täytyy tehdä remontti. – Koulun ei tarvitse tehdä remonttia.
13. Meidän täytyy kuunnella tämä luento. – Meidän ei tarvitse kuunnella tätä luentoa.
14. Teidän täytyy opiskella kovasti. – Teidän ei tarvitse opiskella kovasti.

УПРАЖНЕНИЕ 22. HARJOITUS 22.

1. Мне надо позвонить на работу. – Minun täytyy soittaa töihin.
2. Тебе необходимо срочно поехать в Москву. – Sinun täytyy lähteä äkkiä (*pian*) Moskovaan.
3. Им не надо сегодня идти в университет. – Heidän ei tarvitse lähteä tänään yliopistoon.
4. Всем детям нужно есть много фруктов. – Kaikkien lasten täytyy syödä hedelmiä.
5. Автобус должен остановиться на этой остановке. – Bussin täytyy pysähtyä tälle pysäkillä.
6. Нам надо отдохнуть. – Meidän pitää levätä.
7. Начальник должен прийти в шесть часов. – Johtajan täytyy tulla kuudelta.
8. Врачу необходимо написать историю болезни. – Lääkärin täytyy kirjoittaa potilaskertomus.
9. Вам необходимо пройти к врачу. – Teidän täytyy lähteä lääkäriin.
10. В квартире надо сделать ремонт. – Asunnossa pitää tehdä remontti.
11. Ему не надо куда звонить. – Hänen ei tarvitse soittaa mihinkään.
12. Мне не надо писать так много материала. – Minun ei tarvitse kirjoittaa näin paljon aineistoa (*materiaalia*).
13. Семье не надо платить проценты. – Perheen ei tarvitse maksaa korkoa.
14. Не надо куда спешить. – Ei ole tarvetta kiirehtiä. (*Ei tarvitse kiirehtiä mihinkään.*)

Часть 2

Osa kaksi

Во второй части мы сначала повторим пройденный материал первой части, но уже на основе более сложной лексики, затем перейдем к новым темам. В этой части достаточно много теоретического материала на русском и финском языках. Постепенно задания и пояснения будут написаны лишь на финском языке. К пронумерованным упражнениям вы найдёте ключи в конце части. В конце самоучителя представлен также дополнительный материал, к которому вы можете обращаться на протяжении всей учёбы. Удачи!

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте диалоги. Lukekaa dialogit.

В скобках представлены возможные варианты разговорной речи.

1. Linja-autossa, junassa.

- Hei, onko (*oisko*) tämä paikka vapaa?
- Kyllä, istu vain.
- Onpa täällä kylmä (*tai – kuuma*)!
- Ihan sopivan lämmin. (*tai – todella kylmä/kuuma!*)
- Mihin olet menossa?
- Helsinkiin.
- Voi kun hyvä! Minäkin olen sinne menossa (*sinne minäkin*). Olen Jeri.
- Tanja.
- Hauska tutustua!
- Todella hauska!

2. Baarissa, terassilla, kahvilassa.

- Päivää, onko (*oisko*) nämä paikat vapaita?
- Kyllä, istukaa vain!
- Onpa tänään kaunis ilma (*ihana päivä*).
- Ihan sopiva.
- Mistä päin olet?
- Karjalasta.
- Ahaa. Sepä hyvä. Olen Timo ja ystäväni Sami. Entäs sinä?
- Olen Tanja.
- Hauska tutustua!
- Hauska tutustua!

3. Kylässä (*vieraisilla*), missä on suomalainen.

- Hei! Olen Natalja.
- Hei, olen Sami.
- Hauska tutustua!
- Samoin!
- Mistä päin Suomea olet? (*Mistä olet kotoisin? Missä asut?*)
- Olen Kajaanista.
- Missä Kajaani on?
- Se on Kostamuksesta 160 km länteen.
- Mitä teet työkseesi? (*Opiskeletko? Käytkö työssä?*)
- Olen taksinkuski (*taksinkuljettaja*).
- Ahaa, sepä mielenkiintoista!

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Напишите недостающие фразы.
Kirjoittakaa puuttuvat dialogifraasit.

1.

– Päivää, onko tämä paikka vapaa? Saanko istua?

– _____

– Onpa täällä lämmin!

– _____

– Mihin olet menossa?

– _____

– Mistä päin olet?

– _____

– Olen Mari. Mari Leppänen Kouvolasta.

– _____

– Hauska tutustua.

2.

– Hei, olen Tanja. (Nimeni on Tanja.) Mikä sinun nimesi on? (Kuka olet?)

– _____

– Hauska tutustua!

– _____

– Mistä olet? Missä asut? (Mistä paikasta sinä olet kotoisin?)

– _____

– Missä se on?

– _____

– Käytkö työssä vai opiskeletko?

– _____

– Voi kun hyvä! Mielenkiintoista!

ТЕКСТ ТЕКСТИ

Поездка Ольги Никитиной в Финляндию. Olga Nikitinan matka Suomeen.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

tulla kutsulla

приехать (прийти) по приглашению

tulla tilausajolla

приехать на заказном транспорте

hauska nähdä sinut (teidät)

рад видеть тебя (вас)

matka sujui hyvin

поездка была хорошей

matka meni hyvin

поездка прошла хорошо

matkalla oli kaikki hyvin

в дороге было всё хорошо

auto on parkkipaikalla

машина на стоянке

lähellä keskustaa

недалеко от центра

tutustua keskustaan

познакомиться с центром

Olga tulee Suomeen ystävien kutsulla. Hän matkusti ensin junalla Kostamukseen. Kostamuksesta hän lähti tilausbussilla Kajaaniin. Riitta ja Hannu ovat Olgaa vastassa linja-autoasemalla. On talvi. Ulkona on -20 astetta (miinus kaksikymmentä).

RIITTA: No hei, Olga! Pitkästä aikaa! Hauska nähdä sinut!
 OLGA: Päivää! Voi kun kivaa nähdä teidät!
 RIITTA: Miten matkasi sujui (*meni*)? Oliko ongelmia matkalla?
 OLGA: Ihan hyvin, ei mitään ongelmia, kiitos.
 HANNU: No, mennään kotia! Ulkona on hirveän kylmä. Meillä on auto tuossa parkkipaikalla.
 OLGA: Missä te asutte?
 HANNU: Ihan lähellä keskustaa, 10 minuutin matka. Matkalla saat tutustua keskustaan.
 OLGA: Kaunis paikka. Täällä on ihanaa.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Напишите недостающие фразы. Используйте вышепредставленные выражения. Kirjoittakaa puuttuvat fraasit. Käyttäkää ylläolevia sanaliittoja.

На таможене. Tullissa.

– Päivää. Oletteko Suomessa kutsulla.

– _____

– Tulitteko tilausajolla?

– _____

– Meniko matkasi hyvin?

– _____

– Oliko matkalla ongelmia?

– _____

– Mihin olet menossa?

– _____

– Missä ystäväsi asuvat Kajaanissa?

– _____

– Hyvää matkaa!

Упражнение 1 | Harjoitus yksi

Проспрягайте глаголы по образцу. Составьте предложения. Taivuttakaa verbit mallin mukaan. Tehkää lauseet.

HUOMIO!

Minä otan -n	я беру
Sinä otat -t	ты берёшь
Hän ottaa -удлинение	он/она берёт
Me otamme -mme	мы берём
Te otatte -tte	вы берёте
He ottavat -vat	они берут

MALLI: *Ottaa (l) – otan, otat, hän ottaa, otatko? ottaako hän?*

Kirjoittaa _____ (писать)

Muuttaa _____ (переезжать)

Käyttää _____ (пользоваться)

Kehittää _____ (развивать)

Edistää _____ (продвигать)

Sijoittaa _____ (инвестировать)

MALLI: Käydä (II) – minä käyn, sinä käyt, hän käy, käytkö? käykö hän?

Syödä _____ (есть)
Juoda _____ (пить)
Voida _____ (мочь)
Viedä _____ (отвести, отвезти)
Tuoda _____ (привести, привезти)

MALLI: Tulla (III) – minä tulen, sinä tulet, hän tulee, tuletko? tuleeeko hän?

Luulla _____ (полагать)
Opiskella _____ (учиться)
Kuulla _____ (слышать)
Luistella _____ (кататься на коньках)
Suudella _____ (целоваться)
Riidellä _____ (ссориться)

MALLI: Osata (IV) – osaan, osaat, hän osaa, osaatko? osaako hän?

Haluta _____ (хотеть)
Vastata _____ (ответить)
Maalata _____ (красить)
Tavata _____ (встречать)
Luvata _____ (обещать)
Määrätä _____ (назначать)
Tarvita (tarvitse-) _____ (нуждаться)

LAUSEET: Otatko kahvia? Käytkö työssä? Tuletko huomenna? Osaatko sinä venäjää?

Урок 2. Oppitunti kaksi

Повелительное наклонение. Imperatiivi

KERRATAAN

SANOKAA SUOMEKSI: рад тебя видеть, поездка прошла хорошо, проблем не было, приехала на машине, куда едете?, поехали домой, можешь познакомиться с городом.

ТЕКСТ | TEKSTI

Ольга, Риитта и Ханну возвращаются домой. Olga, Riitta ja Hannu saapuvat kotiin.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

olla perillä	быть на месте
mennä sisään	войти
olla yläkerrassa	быть на верхнем этаже
tulla alas	спуститься, сойти вниз
puhdas pyyhe	чистое полотенце
istua pöytään	сесть за стол

RIITTA: Olemme perillä. Tässä on meidän kotimme.

HANNU: Minä tuon Olgan tavarat. Menkää te sisään. Ulkona on kylmä.

OLGA: Teillähän on mukava talo. Ovatko lapset kotona?

RIITTA: Lapset ovat yläkerrassa. Hei, Mikko, Sanna, Tuomi, tulkaa nyt alas. Olga Petroskoista tuli.

LAPSET: Moi, tervetuloa!

OLGA: Moi. Mitä kuuluu?

LAPSET: Mitäs tässä, ei mitään erikoista.

RIITTA: Nyt pöytään. Mulla kaikki on jo valmista. Ruoka on uunissa. Peskää kädet, istukaa pöytään.

OLGA: Missä kylpyhuone on?

RIITTA: Se on tuo valkoinen ovi käytävällä. Ota puhdas pyyhe.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Повелительное наклонение во множественном числе второго лица у глаголов третьей (-la/-lä, -na/-nä, -ra, -sta/-stä) и четвертой (-ta/-tä) групп образуется с помощью показателя **-kaa/-kää**, который присоединяется к согласной основе.

Imperatiivin tunnus **-kaa/-kää** III ja IV verbiryhmässä liitetään konsonanttien.

Например. Esimerkiksi.

Olla (III) – Olkaa hyvä!

Tulla (III) – Tulkaa!

Opetella (III) – Opetelkaa sanat!

Opiskella (III) – Opiskelkaa!

Ajatella (III) – Ajatelkaa!

Keskustella (III) – Keskustelkaa!

Pestä (III) – Peskää ikkunat!

Nousta (III) – Nouskaa heti!

Ratkaista (III) – Ratkaiskaa tehtävä!

Mennä (III) – Menkää ulos!

Panna (III) – Pankkaa sijamuotoon!

Purra (III) – Purkaa pois!

Vastata (IV) – Vastatkaa kysymyksiin.

Maalata (IV) – Maalatkaa seinät!

Tilata – Tilatkaa lehti!

Herätä – Herätkää aikaisin!

Harkita – Harkitkaa asiaa!

Упражнение 2 | Harjoitus kaksi

Напишите выражения в личных формах.
Kirjoittakaa sanaliitot persoonamuodossa.

Milloin sinä (olla) perillä?
Me _____ (mennä) sisään.
Pojat _____ (olla) yläkerrassa.
Hän _____ (tulla) pian alas.
Te _____ (istua) pöytään.

Упражнение 3 | Harjoitus kolme

Образуйте повелительное наклонение согласно образцу.
Tehkää imperatiivi mallin mukaan.

MALLI: *ottaa (I) – (sinä otat) ota sinä!, (te otatte) ottakaa te! Ota! Ottakaa!*

Ostaa _____
Saattaa _____
Sanoa _____
Nostaa _____

MALLI: *käydä (II) – (sinä käyt) käy sinä!, (te käytte) käykää te! Käy! Käykää!*

Tuoda _____
Viedä _____
Saada _____

MALLI: *tulla (III) – (sinä tulet) tule sinä!, (te tulette) tulkaa te! Tule! Tulkaa!*
pestä – (sinä peset) pese sinä!, (te pesette) peskää te! Pese! Peskää!

Olla _____
Panna _____
Mennä _____
Päästä _____

MALLI: *pelata (IV) – (sinä pelaat) pelaa sinä!, (te pelaatte) pelatkaa te! Pelaa! Pelatkaa!*

Palata _____
Maalata _____
Tilata _____
Tarjota _____

Упражнение 4 | Harjoitus neljä

Образуйте антонимы.
Muodostakaa vastakohtat.

MALLI: *(sinä) istu! – (sinä) nouse!*

Nuku! – (herätä) _____
Naura! – (itkeä) _____
Seiso! – (mennä) _____
Opi! – (unohtaa) _____
Pelatkaa! – (levätä) _____
Istukaa! – (nousta) _____
Puhukaa! – (olla hiljaa) _____
Tulkaa sisään! – (mennä ulos) _____

Возвращаемся в дом к Риитте и Ханну. Palataan Riitan ja Hannun taloon.**Kaikki istuvat pöydässä:**

OLGA: Kuinka vanhat teidän lapsenne ovat?

RIITTA: Mikko on jo 17 (*seitsemäntoista*), Sanna on kolme vuotta häntä nuorempi, hän on 14 (*neljätoista*), Tuomi on toisella luokalla, hän on 8-vuotias (*kahdeksan*).

OLGA: Minulla on vain yksi tytär.

HANNU: Kuinka vanha hän on?

OLGA: Hän täyttää keväällä 13 (*kolmetoista*). Hän opiskelee seitsemännellä luokalla.

RIITTA: Meidän Mikko käy jo lukiota. Sanna on yläasteen kahdeksannella luokalla.

MIKKO: Mikä tyttösi nimi on?

OLGA: Hän on Lena, Jelena.

SANNA: Puhuuko hän suomea?

OLGA: Hän opiskelee suomea koulussa. En osaa sanoa, puhuuko hän hyvin. Me emme puhu suomea kotona.

SANNA: Mistä sinä olet oppinut suomea?

OLGA: Kävin kolme vuotta suomen kielen kurssilla. Sen lisäksi opiskelen paljon itsenäisesti.

Отвѣтьте на вопросы.**Vastatkaa kysymyksiin.**

1. Kuinka vanha Mikko on?
2. Missä Mikko opiskelee?
3. Kuinka vanha Olgan tytär on?
4. Missä Olgan tytär opiskelee?
5. Mistä Olga osaa suomea?
6. Millä luokalla on Tuomi?
7. Minkä ikäinen Tuomi on ?
8. Kuinka kauan Olga on opiskellut suomea?

Урок 3. Oppitunti kolme

Жильё. Asuminen

KERRATAAN

SANKAA SUOMEKSI: садитесь за стол, говори тихо, учись хорошо, заходите, иди на улицу, мой руки, ответь на вопросы, выполни задание.

ТЕКСТ | TEKSTI

Дом Риитты и Ханну. Hannun ja Riitan koti.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

edullinen, on edullista, ei ole edullista	выгодный, выгодно, невыгодно
ensimmäinen	первый
eteläpuoli	южная сторона
itään (itä)	на восток (восток)
kaksikerroksinen	двухэтажный
kellari	подвал
laina	кредит
neliometri	квадратный метр
olla tyytyväinen (mihin?)	быть довольным (чем?)
pesuhuone	комната для стирки, прачечная
takaisin	назад, обратно
tilava	просторный
viettää	проводить (время)

Hannu ja Riitta rakensivat 10 (*kymmenen*) vuotta sitten omakotitalon Kajaanin eteläpuolelle. He ottivat lainan pankista kahdeksikymmeneksi vuodeksi. Siis heidän täytyy maksaa lainaa takaisin kaksikymmentä vuotta. Se oli edullinen laina.

Talo on kaksikerroksinen. Siinä on myös iso kellari ja autotalli. Ensimmäisessä kerroksessa on iso, tilava keittiö, 20 neliometriä. Sen ikkunat ovat itään. Samassa kerroksessa on valoisa olohuone. Se on 22 neliometriä. Siellä perhe viettää yhdessä illat. Käytävältä ovi vie saunatiloihin, jossa on vessa, pesuhuone, suihku ja sähkösauna. Käytävältä portaat vievät toiseen kerrokseen, jossa on neljä makuuhuonetta, vessa ja kylpyhuone. Hannu ja Riitta ovat tyytyväisiä omaan taloonsa.

Отвечьте на вопросы.

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Milloin Riitta ja Hannu ottivat lainan?
2. Mistä he saivat lainan?
3. Täytyykö heidän maksaa laina takaisin?
4. Oliko se edullinen laina?
5. Montako kerrosta talossa on?
6. Kuinka iso keittiö on?
7. Mitkä tilat kuuluvat saunaan?
8. Mitä huoneita on toisessa kerroksessa?
9. Ovatko Riitta ja Hannu tyytyväiset taloonsa?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Расскажите о своём жилье.
Kertokaa omasta huoneistostanne.

Vastatkaa kysymyksiin, valitkaa sopiva vastaus:

Missä talossa asut? (*omakotitalo, kerrostalo, rivitalo*)

Missä kerroksessa asut?

Mitkä huoneet ovat sinun asunnossasi? (*olohuone, työhuone, makuuhuone, vierashuone, lastenhuone, keittiö, kylpyhuone, vessa, parveke*)

Montako neliometriä asuntosi on?

Oletko tyytyväinen huoneistoosi?

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

OLGA: Teillä on ihana koti.

RIITTA: Minkälainen asunto sinulla on ?

OLGA: Minulla on ihan tavallinen kaksio viisikerroksisessa talossa.

HANNU: Missä kerroksessa sinä asut?

OLGA : Asun toisessa kerroksessa. Ikkunat ovat pihalle päin. Tytöllä on oma huone. Minä nukun olohuoneessa.

RIITTA: Mitä mukavuuksia asunnossa on ?

OLGA: Meillä on kaasuliesi, keskuslämmitys, kuuma ja kylmä vesi.

RIITTA: Nyt juodaan teetä ja mennään nukkumaan. Huomenna jatketaan keskustelua.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

asuntolaina	ипотека
ikkunat ovat pihaan	окна во двор
monitoimitalo	дом творчества
omistaa omakotitalo	владеть собственным домом
on mahdollisuus	есть возможность
ottaa laina pankista	взять кредит в банке
tavallinen asunto	обычная квартира
viisikerroksinen talo	пятиэтажный дом,
(viisikerroksisessa talossa)	в пятиэтажном доме

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Используйте выученные выражения в предложениях.
Käyttäkää kaikki sanaliitot lauseissa.

Esimerkiksi: He omistavat pienen omakotitalon kaupungin laidalla.

Урок 4. Oppitunti neljä

Семейные будни. Частица -kaan/-kään. Perheenarjet. -kaan/-kään-liite.

KERRATAAN

SANOKAA SUOMEKSI: я живу в центре, ты живёшь на окраине города, площадь моей квартиры 75 квадратных метров, они взяли кредит, у нас электрическая плита, дочь учится во втором классе, я живу на втором этаже.

ТЕКСТ | TEKSTI

Утром у Риитты и Ханну дома. Aamulla Riitan ja Hannun kodissa.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aamupäivällä	в первой половине дня
ei syö mitään	ничего не ест
haluanlisää kahvia	хочу ещё кофе
iltapäivällä	во второй половине дня
kahvi tuoksuu hyvälle	кофе вкусно пахнет
keittää puuroa	варить кашу
lisää kahvia	ещё кофе
mielellä (-ni, -si, -än)	с удовольствием (я, ты, он)
minä pidän kahvista	мне нравится кофе
minä tykkään suklaasta	мне нравится шоколад, я люблю шоколад
ollenkaan	совсем нет, никогда
on aika lähteä	время отправляться
pitää (mistä?), tykätä (mistä?)	получать удовольствие от, нравится
tuoksua	пахнуть, благоухать
tuoksua hyvälle	пахнуть приятно (хорошо)
tykätä suklaasta	любить шоколад

RIITTA: Hyvää huomenta kaikille! Ylös ja alas! Tulkaa kaikki aamukahville!

OLGA: Huomenta! Voi kun ihana tuoksu. Minä pidän kovasti kahvista.

RIITTA: Nukuitko hyvin?

OLGA: Kiitos. Oli mukavaa nukkuu.

RIITTA: Istu pöytään. Ota tuosta voileipiä. Haluatko puuroa? Minä keitän tavallisesti aamulla puuroa. Tänään on kaurapuuroa.

OLGA: Kiitos, syön mielelläni. Minä keitän puuroa todella harvoin. Joskus vain riisipuuroa tai tattariapuuroa.

HANNU: Haluatko lisää kahvia? Minähän juon aamulla kaksi suurta kuppia kahvia. Riitta ei juo kahvia ollenkaan. Hän juo vain teetä. Lapsetkaan eivät juo kahvia, he juovat teetä tai mehua.

MIKKO: Minä juon kyllä kahvia lukion kahvilassa iltapäivällä, mutta aina maidon kanssa. Nuoret eivät pidä nykyään paljon kahvista.

RIITTA: Sanna ei syö meillä paljon mitään. Mutta tykkää suklaasta paljon.

SANNA: Minä syön koulussa. Ja ainahan minulla on omena mukana.

RIITTA: Hyvä on. Nyt on aika lähteä. Muistakaa avaimet. Me lähdemme Olgan kanssa kaupungille. Hyvää työpäivää kaikille!

Käyttäkää ylläolevia sanoja ja sanaliittoja lauseissa.

Esimerkiksi:

Здесь вкусно пахнет. – Täällä tuoksuu hyvälle.

Хотите ли ещё кофе? – Haluatteko lisää kahvia?

TEORIA | TEORIAA

В отрицательных предложениях используется частица **-kaan/-kään** (тоже нет, вовсе нет).
Kielteisissä lauseissa käytetäänliitettä **-kaan/-kään**.

Я вообще не ем шоколада. – En syö suklaata **lainkaan**.

Он совсем не ест мяса. – Hän ei syö lihaa **ollenkaan**.

Мы тоже не спали прошлой ночью. – **Mekään** emme nukkuneet viime yönä.

Ты тоже не умеешь писать по-фински. – **Sinäkään** et osaa kirjoittaa suomeksi.

Я тоже не пойду в кино. – En **minäkään** lähde elokuviin.

Он тоже не играет на пианино. – **Hänkään** ei soita pianoa.

Упражнение 5 | Harjoitus viisi

Выполните по образцу: тоже да/тоже нет.

Tehtää mallin mukaan: **-kin/-kaan (-kään)**.

MALLI: *Minäkin pidän kahvista. (Я тоже люблю кофе). – Minäkään en pidä kahvista.
(Я тоже не люблю кофе). Tekin lähdette. – Tekään ette lähde.*

Minäkin haluan kahvia. _____

Sinäkin osaat suomea. _____

Hänkin pitää teestä. _____

Mekin lähdemme kaupungille. _____

Tekin nukuitte hyvin. _____

Hekin syövät koulussa. _____

HUOMIO!

kuitenkin	всё-таки
kuitenkaan	всё-таки не
ainakin	по крайней мере
ainakaan	никак не
ollenkaan	вообще не
lainkaan	совсем не

ТЕКСТ | TEKSTI

Школа Санны. Sannan koulu.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aikuinen	взрослый
erilainen	различный
harjoitella	тренироваться, упражняться, репетировать
ilmainen (ruoka on ilmaista), maksuton	бесплатный (еда бесплатная)
iltaisin	по вечерам
kerho	кружок
kestää	длиться, продолжаться; выдержать
käsityöluokka	класс по труду
luokka	класс
lähellä kotia	недалеко от дома
lähtee pyörällä	отправиться на велосипеде
ommella (ompele-)	шить
opiskelu	учёба
suurin osa (mistä?, kenestä?)	большая часть
tila (tiloja)	помещение
toimia	действовать, работать
tyhjetä (tyhjene-)	опустошаться, пустеть
vetää (vedetään)	проводить, организовывать
vuokrata (vuokraa-)	арендовать
yläaste (yläasteella)	старшие классы

Sanna opiskelee yläasteella kahdeksannella luokalla. Koulu on lähellä kotia. Tavallisesti Sanna lähtee kouluun pyörällä niin kuin suurin osa lapsista. Opiskelu alkaa puoli yhdeksältä eli kello 8.30. Opiskelu kestää kolmeen eli 15.00 asti. Ruokatunti on 11.30. Koululaiset syövät koulun ruokalassa. Ruoka on ilmaista. Koulussa opiskellaan liikunta-, musiikki- ja yleislinjalla. Painotusaineita ovat matematis-luonnontieteelliset aineet ja kuvataide. Oppituntien jälkeen koulussa toimii muutama kerho. Liikuntasalissa harjoitellaan koripalloa. Suurin osa lapsista lähtee koulun jälkeen kotiin. Koulu tyhjenee nopeasti. Iltaisin koulussa vedetään erilaisia kursseja aikuisille. Koulun tiloja vuokraa kansalaisopisto.

Упражнение 6 | Harjoitus kuusi

Напишите слова в правильной форме.
Kirjoittakaa sanat oikeaan muotoon.

1. Tomi opiskelee _____ (toinen luokka).
2. Koulu on _____ (talo) lähellä.
3. Sanna lähtee _____ (koulu) pyörällä.
4. Opiskelu kestää _____ (kolme) asti.
5. Ruoka on _____ (ilmainen).
6. (Oppitunnit) _____ jälkeen toimii kerho.
7. (Koulu) _____ opiskellaan liikunta-, musiikki- ja yleislinjalla.

Упражнение 7 | Harjoitus seitsemän

Переведите следующие предложения. Используйте словарь. Заучите незнакомые выражения.

Kääntäkää seuraavat lauseet. Käyttäkää sanakirjaa. Opetelkaa tuntemattomat sanat.

1. Olga tuli perille vasta illalla. _____

2. Ystävät olivat häntä vastassa asemalla. _____

3. He ajoivat autolla ystävien luo. _____

4. Heidän kolme lastaan odottivat heitä yläkerrassa. _____

5. Kaikki istuivat pöytään syömään. _____

6. Yhteinen ilta sujui hyvin. _____

7. He lähtivät nukkumaan vasta myöhään. _____

8. Aamulla keittiössä kaikkia odotti puuro ja hyvälle tuoksuva kahvi. _____

9. Muistakaa ottaa avaimet! _____

10. Lapset lähtevät kouluun puoli kahdeksalta. _____

11. Pieni poika opiskelee kolmannella luokalla. _____

12. Me emme ole koskaan käyneet kansalaisopistossa. _____

13. Hän ei ompele vaatteita ollenkaan. _____

14. Mitä sinä harrastat? _____

Урок 5. Oppitunti viisi

Отрицательная форма глагола в настоящем времени.

Negatiivinen preesens

Чередования согласных. Konsonanttivaihtelut

KERRATAAN

Tuoksua kahville, tuoksua hyvälle, tuoksua ruusuille, olla tyytyväinen omaan asuntoon, olla tyytyväinen työhön, viettää syntymäpäivää, viettää syntymäpäivää mökillä, edullinen laina, edullinen ostos, olla tyytyväinen edulliseen ostokseen, tulla kuitenkin, hän tulee kuitenkin, minä en tule kuitenkaan, hän ei syö ollenkaan suklaata, hän ei pidä lainkaan kahvista.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Отрицательная форма глагола в настоящем времени. Negatiivinen preesens.

Minä haen (I) postia. – Minä en hae postia.

Minä muutan (I) uuteen omakotitaloon. – Minä en muuta uuteen omakotitaloon.

Minä pidän (I) kovasti kahvista. – Minä en pidä kahvista lainkaan.

Minä tarvitsen (IV) kirjan. – Minä en tarvitse kirjaa.

Sinä syöt (II) paljon. – Sinä et syö paljon.

Sinä tupakoit (II) parvekkeella. – Sinä et tupakoi parvekkeella.

Sinä jätät (II) kotiin. – Sinä et jää kotiin.

Sinä häiritset (IV) meitä. – Sinä et häiritse meitä.

Hän tulee (III) huomenna meille. – Hän ei tule huomenna meille.

Hän opettelee (III) sääntöjä. – Hän ei opettele sääntöjä.

Hän pesee (III) ikkunat. – Hän ei pese ikkunoita.

Hän harkitsee (IV) asiaa. – Hän ei harkitse asiaa.

Me sijoitamme (I) kehitykseen. – Me emme sijoita kehitykseen.

Me edistämme (I) hyvää kielitaitoa. – Me emme edistä hyvää kielitaitoa.

Me kertaamme (IV) sääntöjä. – Me emme kertaakaan sääntöjä.

Me vastaamme (IV) kysymykseen. – Me emme vastaa kysymykseen.

Te käytätte (I) sanakirjaa. – Te ette käytä sanakirjaa.

Te viette (II) tavaraa ulkomaille. – Te ette vie tavaraa ulkomaille.

Te lainaatte (IV) rahaa pankista. – Te ette lainaa rahaa pankista.

Te tapaatte (IV) ystävät asemalla. – Te ette tapaa ystäviä asemalla.

He asuvat (I) keskustassa – He eivät asu keskustassa.

He ovat (III) tyytyväisiä työhön. – He eivät ole tyytyväisiä työhön.

He opiskelevat (III) ala-asteella. – He eivät opiskele ala-asteella.

He lisäävät (IV) sokeria kahviin. – He eivät lisää sokeria kahviin.

Упражнение 8 | Harjoitus kahdeksan

Напишите отрицательные предложения.
Kirjoittakaa lauseet negatiivisiksi.

1. Minä nousen aamulla varhain. _____
2. Sinä käytät sanakirjaa. _____
3. Hän opettelee uusia sanoja. _____
4. Minä kertaan kielioppia. _____
5. Sinä otat lainan pankista. _____
6. Hän tulee perille ajoissa. _____
7. Me harjoitteleimme liikuntasalissa. _____
8. Te opiskelette yläasteella. _____
9. He nukkuvat yläkerrassa. _____
10. Lapset pitävät suklaasta. _____
11. Nuoret tykkäävät (pitävät) rap-musiikista. _____
- _____
12. Me muistamme soittaa sinulle. _____
13. Minä lähden kaupungille. _____

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Объект высказывания в отрицательном предложении всегда имеет окончание частичного падежа (*partitiivi*) -a/-ä или -ta/-tä.

Objekti kielteisessä lauseessa on aina -a/-ä, tai -ta/-tä-loppuinen.

Esimerkiksi: Sinä et ota lainaa pankista.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Чередования согласных. Konsonanttivaihtelut.

Чередования согласных возникают в закрытых слогах. Закрытый слог образуется при присоединении согласного. Konsonanttien astevaihtelut tapahtuu umpitavussa. Umpitavu päättyy konsonanttiin. **Esimerkiksi:** Lukea – minä luen.

T – D: pitää - minä pidän, sinä pidät, hän pitää (*minä en pidä, sinä et pidä, hän ei pidä*)

lähteä - me lähdemme, te lähdette, he lähtevät (*me emme lähde, te ette lähde, he eivät lähde*)

TT – T: muuttaa - minä muutan, sinä muutat, hän muuttaa (*minä en muuta, sinä et muuta, hän ei muuta*)

ajatella – me ajattelemme, te ajattelette, he ajattelevat (*me emme ajattele, te ette ajattele, he eivät ajattele*)

opetella – minä opettelen, sinä opettelet, hän opettelee (*minä en opettele, sinä et opettele, hän ei opettele*)

NT – NN: kääntää – me käänämme, te käännätte, he kääntävät (*me emme käännä, te ette käännä, he eivät käännä*)

kantaa (*нести*) – minä kannan, sinä kannat, hän kantaa (*minä en kannan, sinä et kannan, hän ei kannan*)

antaa – me annamme, te annatte, he antavat (*me emme anna, te ette anna, he eivät anna*)

RT – RR: ymmärtää – minä ymmärrän, sinä ymmärrät, hän ymmärtää (*minä en ymmärrä, sinä et ymmärrä, hän ei ymmärrä*)

kerrata – minä kertaan, sinä kertaat, hän kertaa (*minä en kertaa, sinä et kertaa, hän ei kertaa*)

siirtää – me siirrämme, te siirrätte, he siirtävät (*me emme siirrä, te ette siirrä, he eivät siirrä*)

piirtää – minä piirrän, sinä piirrät, hän piirtää (*minä en piirrä, sinä et piirrä, hän ei piirrä*)

P – V: tavata – me tapaamme, te tapaatte, he tapaavat (*me emme tapaa, te ette tapaa, he eivät tapaa*)

Osopia (*договариваться, устраивать*) – me sovimme, te sovitte, he sopivat (*me emme sovi, te ette sovi, he eivät sovi*)

luvata – minä lupaan, sinä lupaan, hän lupaa (*minä en lupaa, sinä et lupaa, hän ei lupaa*)
saapua – minä saavun, sinä saavut, hän saapuu (*minä en saavu, sinä et saavu, hän ei saavu*)
K – katoaa (*выпадает*): lukea – minä luen, sinä luot, hän lukee (*minä en lue, sinä et lue, hän ei lue*).
maata (*лежать*) – minä makaan, sinä makaat, hän makaa (*minä en makaa, sinä et makaa, hän ei makaa*)
tukea (*поддерживать*) – me tuemme, te tuette, he tukevat (*me emme tue, te ette tue, he eivät tue*)

ПРАВИЛО | SÄÄNTÖ

Перед долгой гласной (*aa, uu, oo, ii, ee, ää, öö, uu*) в финском языке всегда сильная ступень чередования. Suomen kielessä pitkän vokaalin edessä on aina vahva aste.

Esimerkiksi: Minä **t**apaa, minä en **t**apaa, hän on tyytyväinen (*mihin?*) **pan**kkiin, minä **pan**en kirjat **lau**kuun, poika tutustuu **ty**ttöön, tyttö tutustuu **po**ikaan.

ТЕКСТ | TEKSTI

Риитта и Ольга собираются пойти в город. Riitta ja Olga aikovat mennä kaupunkiin.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aivan	совсем, полностью, абсолютно
ennen	раньше
hoidettu	ухоженный
joutua (mihin?)	оказаться (<i>где?</i>), быть вынужденным
mennä jalan	пойти пешком
nykyään	сейчас, в настоящее время
puhumatta	не говоря
pukea päälle	надеть
suosittu	популярный, престижный
valoisa	светлый
väistellä	сторониться, уклоняться, отражать

OLGA: Mennäänkö me jalan vai autolla?

Riitta: Jalan, tietysti. Kaupungin keskusta on aivan lähellä, siellä on parempia vaatekauppoja. Haluaisitko sinä ostaa jotakin?

OLGA: Tänään en osta varmasti mitään, haluan vain katsella, mitä kaupoissa myydään.

Riitta ja Olga pukevat lämpimästi vaatetta päälleen ja lähtevät ulos. Omakotialue, missä Riitta ja Hannu asuvat, on oikein suosittu. Riitta esittelee sitä kaupunginosaa:

– Tämä on lähiömme puisto. Se on ihana paikka levätä. Muutama vuosi sitten se oli huono paikka, nykyään se on hyvin hoidettu ja valoisa. Ennen pelkäsin kävellä sen läpi, nyt hiihtelen mielelläni jopa iltaisin!

– Kuinka täällä on niin rauhallista?! Olga ihmettelee ja jatkaa: – Petroskoissa joutuu puistoissa ja kaduilla koko ajan väistelemään ihmisiä, puhumattakaan isoista venäläisistä kaupungeista.

Чередование согласных. Konsonanttien vaihtelu

KERRATAAN

menemme puistoon jalan, mennäänkö jalan, keskusta on aivan lähellä, mitä sinä puet päällesi, puen pääl-
leni lämpimät vaatteet, suomen kieli on oikein suosittu, tietokone on hyvin suosittu, keskusta on hoidettu,
asia on hoidettu, huone ei ole pimeä, se on valoisa, auto väistelee kulkijoita, hän joutuu lähtemään.

Скажите по-фински. Sanokaa suomeksi.

Мы не пойдём через парк. Я не пойду в магазин. Здесь не пахнет кофе. Он не переводит текст.
Я Вас не понимаю. Почему ты не любишь шоколад? Ольга ничему не удивляется. Они не
лежат на диване. Вы не переезжаете в центр. Я не думаю о тебе. Они не повторяют правило.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Продолжаем изучать чередование согласных. В финском языке есть 13 случаев чередований
согласных. На прошлом уроке мы рассмотрели только шесть из них: t-d, tt-t, nt-nn, rt-rr, p-v, k-/-.
Jatketaan konsonanttivaihtelua Suomen kielessä on 13 eri konsonanttivaihtelua. Viime oppitun-
nilla me käsitelimme kuusi konsonanttivaihtelua: t-d, tt-t, nt-nn, rt-rr, p-v, k-/-.

Следующие чередования. Seuraavat konsonanttivaihtelut.

KK – K

lukko – lukossa (*ovi on lukossa*)

hakata (*колотить*) – minä hakkaan, sinä hakkaat, hän hakkaa (*minä en hakkaa, sinä et hakkaa, hän ei hakkaa*)

lakata (*прекращать*) – minä lakkaan, sinä lakkaat, hän lakkaa (*minä en lakkaa, sinä et lakkaa, hän ei lakkaa*)

NK – NG

kaupunki – kaupungissa

tinkiä (*торговаться*) – minä tingin, sinä tingit, hän tinkii (*minä en tingi, sinä et tingi, hän ei tingi*)

penkoa (*копаться*) – pe pengomme, te pengotte, he penkovat (*me emme pengo, te ette pengo, he eivät pengo*)

PP – P

loppua – oppitunti loppuu, oppitunti ei lopu, mikään ei lopu

lippu – lipussa

kaappi – kaapissa

tippua (*капать*) – vesi ei tipu

LT – LL

ilta – illalla

uskaltaa (*осмелиться, смочь*) – minä uskallan, sinä uskallat, hän uskaltaa (*minä en uskalla, sinä et uskalla, hän ei uskalla*)

silta – sillalla

kieltää (*запрещать*) – minä kiellän, sinä kiellät, hän kieltää (*minä en kiellä, sinä et kiellä, hän ei kiellä*)

MP – MM

kampa (*расчёска*) – kammalla

kammata (*расчёсывать*) – minä kampaan, sinä kampaat, hän kampa (*minä en kampa, sinä et kampa, hän ei kampa*)

lampi – lammessa

Outokumpu – Outokummussa

UKU/YKY – UVU/YVY

puku (костюм) – puvussa

luku (число, глава) – luvulla

suku (род) – suvussa

kyky (способность) – kyvyssä

LKE – LJE (rke/rje, hke/hje)

kulkea (ходить) – minä kuljen, sinä kuljet, hän kulkee (minä en kulje, sinä et kulje, hän ei kulje)

sulkea (закрывать) – ovi on suljettu, kauppa on suljettu (закрыто).

särkeä (разбить) – minä särjen, sinä särjet, hän särkee (minä en särje, sinä et särje, hän ei särje)

jälki (след) – jäljessa

arki (будни, повседневный) – arjet

Упражнение 9 | Harjoitus yhdeksän

Раскройте скобки. Выучите чередования согласных.

Avatkaa sulkeet. Muistakaa konsonanttivaihtelut.

1. Minä en _____ (pitää) kahvista.
2. Petroskoi on Äänisen järven _____ (ranta).
3. He eivät _____ (riidellä) koskaan.
4. Sinä _____ (piirtää) kauniisti.
5. (Puku) _____ ei ole taskuja.
6. Minä _____ (pakata) kaikki tavarani matkalaukkuun.
7. Tavataan _____ (silta)!
8. (Kenkä) _____ ei ole hintaa.
9. Siellä ei (tapahtua) _____ mitään erikoista.
10. Kelloni on aina _____ (jälki – missä?).

ТЕКСТ | TEKSTI

Риитта и Ольга в магазине одежды. В женском отделе.

Riitta ja Olga vaatekaupassa. Naistenosastolla.

OLGA: Onpa ihania vaatteita! Mikä tämän kaupan nimi on?

RIITTA: Lindex. Se on oikein suosittu kauppaketju (сеть магазинов). Minäkin tykkään tästä kaupasta.

OLGA: Täällä on enemmän alusvaatteita.

RIITTA: On täällä muitakin vaatteita. Tuolla on lastenosasto ja vasemmalla on naistenvaatteet.

Nyt on jo tullut uutta kevät- ja kesävaatetta. Beige on kevään väri.

MYYJÄ: Voinko auttaa? Mikä teitä kiinnostaa?

RIITTA: Ei tällä kertaa, kiitos. Katsellaan vain, mitä uutta on tullut. Olga, mennään nyt toiseen kauppaan. Aukion toisella puolella on KappAhl. Siellä jatkuu talvialennusmyynti. Sieltä voi ostaa joitakin vaatteita edullisesti. Alennus jatkuu kuluvan viikon loppuun asti. Toistaiseksi kauppoihin ei jäänyt paljon mitään. Mutta lähdetään kuitenkin katsomaan.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Ответьте на вопросы.

Vastatkaa kysymyksiin.

1. В каких финских словах, обозначающих одежду, происходят чередования?

Напишите 10 примеров и просклоняйте их.

Missä vaatesanoissa tapahtuu konsonanttivaihtelua? Kirjoittakaa vaikkapa 10 vaatetta ja taivuttakaa.

Esimerkiksi: takki – takissa, kenkä – kengät.

---

2. Onko venäläisissä kaupoissa alennusmyyntejä? Oletko koskaan ostanut alennusmyynnistä? Minkä ostit? Kannattaako ostaa alennusmyynnistä?

ТЕКСТ | TEKSTI

В магазине. Муymälässä.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ainut, ainoa	единственный, оригинальный
alennus (alennukse-)	снижениецены
eienää	большене
farkut, farkkuhousut	джинсы, джинсовые брюки
haluan farkut	хочу джинсы
jatkaa (mitä?)	продолжать
jatkua	продолжаться
kannattaa	имеет смысл, быть рентабельным
minun kannattaa	мне стоит (имеет смысл)
nykyisin	в настоящее время
pääsiäinen	пасха
päästä irti	отвязаться, отделаться, вырваться
rappusia alas	по лестнице вниз
rappusia ylös	по лестнице вверх
sijaita (sijaitsee)	располагаться (располагается)
sinun kannattaa, hänen kannattaa	тебе стоит, ему стоит
suositella	рекомендовать
taistaa	возможно
teline	приспособление
toistaiseksi	до поры до времени, пока, на время
varasto	склад, хранилище

Kajaanin KappAhl-kauppa sijaitsee ruokakaupan alakerrassa. Naiset menevät rappusia alas. Heitä vastassa on mukavan näköinen myyjä. Hän on Riitan hyvä tuttava. Hänen nimensä on Sirpa. Sirpa näyttää Olgalle kauppaa.

SIRPA-MYYJÄ: Vasemmalla on naisten ja tyttöjen osastot. Oikealla on miesten ja poikien osastot. Nyt on kevät- ja kesäuutta.

RIITTA: Jatkuuko vielä talvialennus?

SIRPA: Tuossa on ainut teline (*большая вешалка в магазине*), josta löytyy talvivaatteita. Kohta on jo pääsiäinen. Yritämme tavallisesti ennen pääsiäistä päästä irti (*освободиться от*) talvivaatteista.

OLGA: Myydäänkö pois kaikki talvivaatteet?

SIRPA: Valitettavasti ei. Osa lähtee takaisin varastoihin odottamaan seuraavaa talvea.

OLGA: Mitä voisit suositella minun tytölle housuista? Tytöt käyttävät nykyisin vain housuja. Hän ei halua enää farkkuja, koska kaikki luokan tytöt käyttävät vain farkkuja.

SIRPA: Katso, tuossa on ihanat beigenväriset tyttöjen housut. Mikä on tyttösi koko?

OLGA: Jos meillä se on 40, niin se vastaa teidän 34:ää.

SIRPA: Ja housujen koko taitaisi olla 26 tuumaa (*дюйма*). Nämä ovat ihanat housut.

OLGA: Mikä niiden hinta on?

SIRPA: 38,90 euroa.

OLGA: Hyvä, minä otan ne.

Olga maksaa housuista ja naiset lähtevät ulos. Riitta kutsuu Olgan juomaan kahvia lähikahvilassa.

Урок 7. Oppitunti seitsemän

Падежи объекта (прямого дополнения). Objektin sijamuodot

KERRATAAN

tulla rappusia alas, mennä rappusia ylös, Petroskoi sijaitsee Äänisen järven rannalla, keväälennus, ostin keväälennusmyynnistä, me jatkamme työtä, työ jatkuu, keväälennus jatkuu, ennen pääsiäistä, pääsiäisen jälkeen, taitaa=mahtaa=voi olla, myyjä suosittelee meille uutta vaatetta.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄВÄ

Переведите на финский. Kääntäkää suomeksi.

В настоящее время распродажа популярна. _____

На Пасху мы были в Финляндии. _____

Мы продолжили работу вечером. _____

Урок продолжался три часа. _____

Они рекомендовали нам брюки. _____

Вам стоит подняться наверх. _____

Весь товар на складе. _____

Он возможно придёт в пять часов. _____

Упражнение 10 | Harjoitus kymmenen

Чередование согласных. Выполните по образцу, используйте форму первого лица.
Konsonanttivaihtelu. Tehkää mallin mukaan minä-muodossa.

MALLI: *Ostaa takki – Minä ostan takin. Pakata housut – Minä pakkaan housut.*

Myydä lakki _____

Paikata kengät _____

Siirtää kaappi _____

Luvata oikea hinta _____

Tavata serkku _____

Levätä mökillä _____

Rakentaa mökki _____

Lopettaa tupakanpoltto _____

Pitää musiikista _____

Tahtoa lomalle _____

Kulkea kadulla _____

Sulkea ovi _____

Suosittelaa sinulle _____

Ajatella asiaa _____

Riidellä asiasta _____

Sinutella häntä _____

Kantaa laukku _____

Alkaa tehdä harjoitus _____

Kammata hiukset _____

Vaihtaa puku _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Падежи объекта действия (прямого дополнения). Objektin sijamuodot.

В финском языке объект имеет три формы. Первая форма – окончание: **-a/-ä** или **-ta/-tä**. Вторая форма – в единственном числе окончание **-n**, во множественном числе окончание **-t**. Третья форма – в единственном числе окончания нет, во множественном числе окончание **-t**. Suomen kielessä objektilla on kolme muotoa. Ensimmäinen muoto – päätte **-a/-ä** tai **-ta/-tä**. Toinen muoto – päätte on yksikössä **-n** ja monikossa **-t**. Kolmas muoto – yksikössä ei ole päätettä, monikossa päätte on **-t**.

Первая форма (партитив).

Ensimmäisen objektimuodon (partitiivin) ehdot.

1. Предложение отрицательное. Lause on kielteinen eli negatiivinen.

Minä en osta kirjaa. Sinä et kirjoita tekstiä. Hän ei pakkaa matkalaukkua. Me emme siivoa huonetta. Te ette silitä vaatetta. He eivät halua perhettä. Kaupassa ei myydä paperia. Minä en syö suklaata. Lapset eivät leiki palloa. Yritys ei rakenna mitään. Mitä sinä et osaa tehdä? Mitä hän ei syö?

2. С числительным и словами, обозначающими величины. Numeraalin ohessa.

Ostin kaksi takkia. Sinä pesit kolme huonetta. Hän sai neljä lasta. Me opettelemme viisi sääntöä. Te kannatte kaksi laukkuja. Petroskoissa asuu yli 280 000 ihmistä. Montako ihmistä asuu Pietarissa? He sijoittavat kolme miljoonaa euroa.

3. С глаголами продолжительного действия (глаголы-процессы). Prosessiverbien kanssa.

Minä odotan sinua. Sinä autat äitiä. Hän rakastaa kotimaata. Me ajattelemme asiaa. Te kunnioitatte vanhempianne. He vaihtavat rahaa.

4. Если действие не закончено и продолжается на момент высказывания. Jos toiminta on kesken tai jatkuu.

Junamatkalla minä luin kirjaa. Sinä kirjoitit harjoitusta, kun äiti tuli kotiin. Hän on nyt siivoamassa huonetta. Tällä hetkellä me laulamme laulua. Te maalasitte seinää kaksi tuntia. He pakkasivat matkalaukkua ja katsoivat televisiota.

5. Если количество объектов не определено. Обычно это продукты питания, различные вещества и материалы, множества, абстрактные понятия. Jos objektin määrä on epämääräinen.

Minä ostin maitoa. Sinä hait sokeria. Hän sai ruokaa. Me syömme leipää. Te juotte kahvia. He kirjoittavat harjoituksia. Me saamme rahaa. Tämä tuottaa iloa. Hän tuo autolla hiekkaa. Tehdas tuottaa sementtiä.

Упражнение 11 | Harjoitus yksitoista

Раскройте скобки. Avatkaa sulkeet.

1. Riitta keittää (puuro) _____ .
2. Olga ei osta (housut) _____ .
3. Mikko ei osaa (venäjä) _____ .
4. Lapset katsovat (elokuva) _____ .
5. Hannu pesee nyt (auto) _____ .
6. Sanna otti lautaselta kolme (omena) _____ .
7. Riitta haluaa viisi (lapsi) _____ .
8. Minä en sulje (ovi) _____ .
9. Hän suosittelee (tämä työ) _____ .
10. Kerroin (tarina) _____ , kun opettaja tuli luokkaan.
11. He eivät saa (hoidettu ja valoisa puisto) _____ .

Выучите глаголы, требующие использования партитива в прямом дополнении.
Opetelkaa partitiiviobjektia vaativat verbit (*prosessiverbit*).

MITÄ? KETÄ? – ЧЕГО? ЧТО? КОГО?

Ajatella (<i>mitä? ketä?</i>)	думать (о чём?о ком?)
Arvostaa	ценить, уважать
Auttaa	помогать
Edustaa	представлять (что-то, кого)
Epäillä	подозревать
Etsiä	искать
Hakea	искать, брать
Harrastaa	заниматься, увлекаться
Häiritä	беспокоить
lhailla	восхищаться
Ikävöidä	скучать, грустить
Jatkaa	продолжать
Kadehtia	завидовать
Katsoa	смотреть
Kehua	хвалить
Kokeilla	пробовать
Kunnioittaa	уважать, чтить
Käyttää	использовать, носить одежду
Lähestyä	приближаться (к чему-либо)
Miettiä	размышлять
Neuvoa	давать совет (кому-либо)
Noudattaa	следовать, соблюдать
Odottaa	ждать
Onnitella	поздравлять
Palvella	обслуживать
Pelätä	бояться
Pelata	играть (<i>спорт.</i>)
Seurata	следовать, проследить
Suosittelaa	рекомендовать
Syyttää	обвинять
Tervehtiä	приветствовать
Vaatia	требовать
Vastustaa	сопротивляться, быть против
Vihata	ненавидеть

Урок 8. Oppitunti kahdeksan

Употребление частичного падежа. Partitiivinkäyttö

KERRATAAN

Ajatella ystävää, arvostaa vanhuksia, auttaa äitiä, jatkaa työtä, kadehtia naapuria, kokeilla kahvinkeitintä, käyttää vaatteita, miettiä asiaa, neuvoa kaveria, noudattaa sääntöä, pelata tennistä, suosittelaa lepoa, vaatia tulosta, vastustaa muutosta.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Переведите на финский.
Kääntäkää suomeksi.

Представить Россию на соревнованиях. _____
Мы его не подозреваем. _____
Он ищет работу. _____
Каждый чем-то занимается. _____
Мы восхищаемся её красотой. _____
Мы ждём хорошего результата. _____
Ребёнок боится темноты. _____
Кошка всегда следует за нами. _____
Кого ты хочешь обвинить? _____
Мы поприветствовали друга. _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Партитив. Partitiivi.

Вопросы партитива Mitä? Ketä? (Что? Чего? Кого?), окончания **-a/-ä, -ta/-tä**. Окончание **-a/-ä** присоединяется к основе, которая заканчивается одной гласной.

Partitiivin kysymykset ovat Mitä? Ketä?, päätteet ovat: **-a/-ä, -ta/-tä**.

Pääte **-a/-ä** liitetään vokaalivartaloon, jos sen lopussa on vain yksi vokaali.

Esimerkiksi:

2 takkia, 3 tarinaa, 5 kamppaa, ei ole mitään asiaa, 10 rappua, 2 jälkeä, paljon järviä, 5 jokea.

Окончание **-ta/-tä** присоединяется к согласной основе, к долгой гласной, к дифтонгу, в словах на **-e, -si** через согласную **t**.

Pääte **-ta/-tä** liitetään konsonanttivartaloon, pitkään vokaaliin, diftongiin, **e-** ja **si-**loppuisissa sanoissa vartalo päättyy **t**-konsonanttiin.

Esimerkiksi

nainen – kaksi naista,

suomalainen – kaksi suomalaista,

ihminen – kaksi ihmistä,

punainen – ei ole punaista,

venäläinen – monta venäläistä,

(*-nen* переходит в партитиве в одну *-s-*);

lyhyt – kaksi lyhyttä,
tulos – kaksi tulosta,
kahvinkeitin – kaksi kahvinkeitintä,
harjoitus – kaksi harjoitusta,
kaunis – kaksi kaunista,
alennus – monta alennusta,
vapaa – kaksi vapaata,
harmaa – kaksi harmaata,
työ – kaksi työtä,

maa – kaksi maata,
pää – kaksi päätä,
parveke – kaksi parveketta,
hame – kaksi hametta,
vene – kaksi venettä,
huone – neljä huonetta,
pääte – kolme päätettä,
teline – kaksi telinettä,
tilanne – kaksi tilannetta

(В словах, оканчивающихся на -е, окончание в партиitive удваивается за счёт согласной основы на -t).

HUOMIO!

sari – kaksi saarta,
pieni – kaksi pientä,
hiiri – kaksi hiirtä,
lohi – kaksi lohta,
tuli – ei ole tulta,
tuuli – ei ole tuulta.

MUTTA: *paljon saaria, paljon pieniä hiiriä, paljon lohia.*

Упражнение 12 | Harjoitus kaksitoista

Раскройте скобки.

Avatkaa sulkeet.

1. Eilen ostin kaksi _____ (lippu).
2. Minä en juo _____ (tee).
3. Opettaja kehui _____ (sinä).
4. Minä yritän aina auttaa _____ (kaikki).
5. Tapasin eilen kolme _____ (japanilainen).
6. Siskoni osti kaksi _____ (vedenkeitin).
7. Minulla ei ole _____ (pitkä hame).
8. Meillä ei ole _____ (uusi sanomalehti).
9. Talossa ei ole _____ (parveke).
10. Kuuntelin (radio) _____ puoli _____ (tunti).
11. Rakastan _____ (perhe).
12. Lapsi söi paljon _____ (jäätelö).

Vastatkaa kysymyksiin.

Ответьте на вопросы.

1. Miksi ylläolevissa (в вышеуказанных) lauseissa käytetään partitiivia?
2. Mitä ruoka-aineita voi käyttää objektina melkein aina partitiivissa ja miksi?

ТЕКСТ | TEKSTI

Риитта и Ольга в продуктовом магазине. Riitta ja Olga elintarvikekaupassa

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

jauheliha	фарш
kiertää	обходить, объезжать, ездить кругом
lenkkimakkara	сарделька
lihatiski	мясной прилавок
luottokortti	кредитная карточка
maitotölkki	упаковка молока
muovikassi	полиэтиленовый пакет
ostokärryt	тележка
pakkaus	упаковка
rahka	творог
ruokakerma	сливки
ruokatiski	прилавок

Kello oli jo puoli kaksi, kun Riitta ja Olga tulivat kahvilasta ulos. He päättivät käydä vielä ruoka-kaupassa ja sen jälkeen mennä kotiin. Matkalla oli S-market. Naiset menivät kaupan sisään. Piti ostaa ruokaa illaksi ja myös aamuksi.

Riitta otti ostokärryt, ja he lähtivät kiertämään ruokatiskejä. Riitta pani kärryihin 10 jogurttia, kaksi maitotölkkiä, kolme rahkapakkausta, kaksisataa grammaa juustoa, pari pakkausta ranskalaisista ruokakermaa, pakkauksen smetanaa ja kaksi tölkkiä piimää.

Sitten naiset siirtyivät lihatiskille. Riitta otti lenkkimakkaraa, 300 grammaa lauontaimakkaraa, puoli kiloa jauhelihaa. He ottivat kylmäkaapista myös perunasalaattia ja italialaista salaattia, sitten hakivat leipää ja tulivat kassalle. Riitta maksoi luottokortilla, Olga laittoi kaikki ostokset kahteen muovikassiin.

Ulkona heitä odotti Hannu. Hänellä oli ruokatunti. Yhdessä he ajoivat autolla kotiin.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

1. Alleviivatkaa (*подчеркните*) kaikki tekstissä olevat partitiivitapaukset. Selittäkää tapaukset.
2. Mitä ruokaa sinä ostit eilen? Kerro itsellesi tai jollekulle (*кому-нибудь*) ääneen.
3. Mitä ja kuinka paljon ruoka-aineita käytetään blinien (*lettujen*) valmistamiseen? Kirjoittakaa resepti.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Слово **monta** (*moni*) используется только в сочетании с исчислимыми словами, обозначающими предметы, людей, животных и растения. Всегда в единственном числе.

Monta (moni) -sanaa käytetään vain esineiden ja henkilöiden kanssa. Ne ovat yksikössä.

Esimerkiksi: monta kirjaa, monta kokousta, monta ihmistä, monta huonetta, monta lasta, monta saarta, monta tietokonetta, monta puhelinta.

Слово **paljon** используется с любыми неисчислимыми веществами, продуктами питания, абстрактными понятиями, которые в сочетании с paljon стоят в единственном числе. С исчислимыми словами paljon требует множественного числа. Показатель множественного числа -i.

Paljon-sanaa käytetään ainesanojen (*вещества*), abstraktisanojen kanssa. Silloin se vaatii yksiköä ja kaikkien muiden sanojen kanssa paljon-sana vaatii monikkoa.

Esimerkiksi: paljon lunta, paljon kahvia, paljon ruokaa, paljon suklaata, paljon työtä, paljon onnea, paljon surua.

Paljon kukkia, paljon ihmisiä, paljon kokouksia, paljon huoneita, paljon mahdollisuuksia, paljon tilaisuuksia, paljon kansallisuksia (*monikon tunnus on -i-*).

Упражнение 13 | Harjoitus kolmetoista

Выполните согласно образцу.

Tehkää mallin mukaan.

MALLI: *Monta (tuote, taide, käänne). – Monta tuotetta, taidetta, käännettä*

Paljon (*tuote, taide, käänne*). – Paljon tuotteita, taiteita, käännteitä

(*Во множественном числе в словах на -е образуется дифтонг -ei, перед которым всегда сильная степень чередования*).

Monta (*vaate, tavoite, laite, periaate, side, sade, tiede, perinne, tilanne, koe, aie, säe*).

Paljon (*vaate, tavoite, laite, periaate, side, sade, tiede, perinne, tilanne, koe, aie, säe*).

Опettele nämä sanat. Muista konsonantivaihtelut!

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В конце книги представлены слова на -е.

Упражнение 14 | Harjoitus neljätoista

Выполните согласно образцу.

Tehkää mallin mukaan.

MALLI: *Monta (kokous, kerros, tulos). – Monta kokousta, kerrosta, tulosta.*

Paljon (*kokous, kerros, tulos*). – Paljon kokouksia, kerroksia, tuloksia.

Monta (*saavutus, muutos, vaatimus, kysymys, vastaus, palautus, tilaus, varaus*)

Paljon (*saavutus, muutos, vaatimus, kysymys, vastaus, palautus, tilaus, varaus*)

Опettele nämä sanat.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В конце книги представлены слова на -us, -ys, -uus, -uys и упражнения к ним.

Урок 9. Oppitunti yhdeksän

Употребление первого аккузатива (падежа целого).
Ensimmäisen akkusatiivinkäyttö

KERRATAAN

Ei ole rahaa, ei ole aikaa, ei ole mitään, kolme laitetta, viisi tuotetta, monta periaatetta, paljon ongelmia, paljon vaatteita, paljon perinteitä, paljon teetä, edustaa maata, odottaa kevätalennusta, kunnioittaa vanhempiaan, odottaa vierasta, juhlia vappua, mennä saarelle, monta saarta, paljon saaria, vaatia muutosta, vaatia muutoksia, käydä ostoksilla, maksaa luottokortilla.

Упражнение 15 | Harjoitus viisitoista

Раскройте скобки. Обратите внимание, как задаётся вопрос.

Задайте подобные вопросы себе или кому-нибудь ещё.

Avatkaa sulkeet. Huomatkaa, kuinka kysymys esitetään.

Esittäkää muutama samanlainen kysymys itsellenne tai jollekulle.

1. Oletko monta _____ (kerta) käynyt Suomessa?
2. Oletko koskaan syönyt _____ (papaja)?
3. Oletko koskaan opiskellut _____ (saksa)?
4. Oletko koskaan maistanut _____ (valkoviini)?
5. Oletko koskaan edustanut _____ (oma koulu) kilpailuissa?
6. Oletko koskaan kadehtinut _____ (joku)?
7. Oletko koskaan auttanut _____ (vanha ihminen)?
8. Oletko koskaan juonut paljon _____ (olut)?
9. Montako _____ (vuosi) olet asunut Venäjällä?
10. Oletko koskaan lahjoittanut paljon _____ (ruusu)?

ТЕКСТ | TEKSTI

На работе у Ханну. Hannun työpaikalla.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

eri aiheiset näyttelyt	тематические выставки
hanke (hankke-)	проект
hankkeen puitteissa, hankkeiden puitteissa	в рамках проекта (проектов)
hoitaa talousasioita	отвечать за хозяйственные вопросы
kenen? (-n) keskuudessa	среди, между, в компании
(kenen keskuudessa? meidän keskuudessamme, poikien keskuudessa, tyttöjen keskuudessa, naisten keskuudessa)	
kuljetusväline, kulkuneuvo	транспортное средство
lainaosasto	абонемент в библиотеке
nauttia (mistä?)	получать удовольствие, наслаждаться
on varustettu	оснащён, оборудован
oppilaitos (oppilaitokse-)	учебное заведение

Hannu on työssä Kajaanin kirjastossa, joka sijaitsee kaupungin keskustassa oikein mukavassa paikassa. Joka aamu Hannu lähtee autolla töihin kahdeksaksi ja palaa kotiin kello neljä.

Kirjasto on hyvin suosittu paikka kaupunkilaisten keskuudessa. Satoja ihmisiä käy siellä päivittäin. Kirjaston vieressä on mukava parkkipaikka ja polkupyörätelineet, mihin voi jättää kulkuvälineet. Rakennus on vaalea ja valoisa sisällä. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee lainaosasto ja iso lukusali.

Kajaani on opiskelijoiden kaupunki, sen vuoksi lukusalissa on aina paljon oppilaitoksien oppilaita. Toisen kerroksen aulassa on pieni kahvila, missä voi nauttia kahvista, maukkaista pullista, luonnosta ja katsella lukusalissa alhaalla istuvia ihmisiä. Toisessa kerroksessa on myös konferenssisali, joka on varustettu nykyaikaisella laitteistolla. Siinä pidetään erilaisia seminaareja, kokouksia sekä kansainvälisiä konferensseja erilaisten hankkeiden puitteissa.

Hannu vastaa kirjastossa eri aiheisten näyttelyjen järjestämisestä ja hoitaa kirjaston talousasioita. Töitä riittää.

Vastatkaa kysymyksiin.

Ответьте на вопросы.

1. Missä Hannu työskentelee?
2. Millä kulkuneuvolla hän pääsee töihin?
3. Mihin hän jättää auton?
4. Montako kerrosta kirjastossa on?
5. Mitä tiloja kirjaston sisällä on?
6. Mitä kaikkea kuuluu Hannun tehtäviin?

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Первый аккузатив отвечает на вопросы *minkä? kenet?* Окончания: **-n** в единственном числе, **-t** во множественном числе, которые присоединяются к гласной основе.

Ensimmäinen (I) akkusatiivi vastaa kysymyksiin *minkä? kenet?* Sen päätteet ovat yksikössä **-n** ja monikossa **-t**, jotka liittyvät vokaalivartaloon.

Esimerkiksi:

ostan tämän **lakin**,
haluan sen **takin**,
lainaan kirjan,
panen tuon ikkunan **kiinni**,
hankin housut,
tilaan nämä **silmälasit**,
pesen ne **lattiat**,
vuokraan nuo **tilat**.

Прямое дополнение (*объект действия*) выражается в предложении формой первого аккузатива (*minkä?, mitkä? kenet?*) при соблюдении трёх основных условий:

1. Предложение должно быть утвердительным.
2. Действие должно совершаться лицом и приводить к результату.
3. Объектом высказывания должно быть слово, обозначающее конкретный предмет, человека, живое существо, исчислимым или целостным понятием. Объект должен быть один или все.

Ensimmäistä akkusatiivia käytetään noudattaen kolmea pääehtoa:

1. Lause on positiivinen eli myönteinen.
2. Henkilön toteuttama toiminta johtaa tulokseen.
3. Objekti on jaoton sana.

Tuomi kertoo Olgalle omasta opiskelustaan

OLGA: Voisitko kertoa minulle jotakin koulustasi?

TUOMI: Ei siinä mitään mielenkiintoista ole.

OLGA: Kuinka opiskelusi sujuu? Pidätkö koulusta?

TUOMI: Joskus pidän, joskus en. Tänään meillä oli koe. Sain keltaisen tähden siitä.

OLGA: Mitä se tähti tarkoittaa? Onko se hyvä vai huono arvosana?

TUOMI: Se on melko hyvä. Minä kirjoitin lyhyen kertomuksen vappujuhlasta. Kirjoitin minkä tiesin. Äiti antoi kerran lastenkirjan, jossa oli tarina Vappuneidosta.

OLGA: Miksi et saanut punaista tähteä?

TUOMI: Sen saavat vain parhaat. En ole vielä paras.

OLGA: Onko teillä muita oppitunteja kuin kirjoittamista?

TUOMI: Tietysti. Matematiikan tunnilla me laskemme. Eilen teimme laskutestin. Suoritin sen hyvin. Sain punaisen auringon. Opettaja kehui minua. Haluan tulevaisuudessa tulla tietokonemieheksi. Haluan keksiä erilaisia ohjelmia ja pelejä.

OLGA: Toivon, että sinusta tulee oikea mies.

Упражнение 16 | Harjoitus kuusitoista

Раскройте скобки. Avatkaa sulkeet.

- Suoritin _____ (tentti) hyvin.
- Tein _____ (työ) valmiiksi.
- Haluatko _____ (kalavoileipä)?
- Näetkö _____ (se mies) tuolla?
- Lapsi saa _____ (uusi polkupyörä).
- Vietkö _____ (roskat) ulos?
- Haetko _____ (kuppi) kaapista?
- Eilen lähetin _____ (sähkökirje) ystävälleni.
- Lainasin äidiltäni _____ (silmälasit).
- Maalaamme _____ (mökki) punaiseksi.
- Hän palautti _____ (kirjat) kirjastoon.
- (Mikä) _____ sinä piirsit vihkoon?

Упражнение 17 | Harjoitus seitsemäntoista

Переведите предложения и подчеркните объекты (прямые дополнения).

Kääntäkää lauseet ja alleviivatkaa objektitaraukset.

- Хочу купить новый толстый словарь. _____
- Вчера получил письмо от мамы. _____
- Друг принёс маленького щенка. _____
- Я написал доклад для конференции. _____
- Фирмы подписали договор. _____
- В город прибыл целый поезд гостей. _____
- Петрозаводск получит новую скульптуру в подарок. _____

Урок 10. Oppitunti kymmenen

Падежи прямого объекта. Objektinmuodot

KERRATAAN

Haluan uuden suuren asunnon. Eilen ostin CD-soittimen. Lainasin veljeltäni venen. Mies esitti alustuksensa. Hän lähetti minulle sähköviestin. Me maalasimme kesämökin. Poika toi kaupasta sinisen paidan. Joensuun kaupunki lahjoittaa Petroskoille veistoksen. Näitkö eilen presidentin? Minkä sinä ostit kioskista?

Vastatkaa kysymyksiin.

Ответьте на вопросы.

1. Miksi alleviivatut (*подчёркнутые*) sanat ovat akkusatiivissa (*-n-objektimuodossa*)? 2. Mitä muutoksia (*изменения*) on tapahtunut alleviivattujen sanojen vartaloissa?

ТЕКСТ | TEKSTI

Kirjasto.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

aikakauslehti	периодическое издание
aikuinen	взрослый
erityinen	особый, специальный
harvemmin	реже
kaukopalvelu	междугородний библиотечный абонемент
kokoelma	коллекция, собрание, комплект
langaton verkko	беспроводная сеть
luode	северо-запад
luoteisosa	северо-западная часть, регион
maakunta	провинция, область, регион
on käytössä	есть в наличии, используется
on löydettävissä	возможно найти
osasto	отдел
tulostin	принтер
tykätä (<i>mistä?</i>)	нравится что-то
useammin	чаще

Pääkirjaston ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat aikuisten- ja lastenosastot, musiikkiosasto (*cd-levyt, kirjat ja dvd-levyt*) lehtilukusali ja Caiania-maakuntakokoelma. Sisäntuloaulassa ovat näyttelyvitriinit. Kirjastossa on iso tietokonesali. Kirjastossa on asiakkaiden käytettäväksi vapaa langaton verkko, tietokoneita, tulostimia ja skannaus- ja kopiointimahdollisuus.

Toisessa kerroksessa on kirjaston käytössä kaksi pienryhmähuonetta ja soittohuone, jossa on piano.

Kainuun kirjailijat järjestävät kirjallisia iltoja pääkirjastossa.

HANNU: Onko Petroskoissa kirjastoja?

OLGA: Tietenkin! Meillä kaupungissa on muutama kirjasto. Petroskoissa on myös tasavallan pääkirjasto. Se sijaitsee Pushkininkadulla, järven rannalla, kauniissa rakennuksessa. Kirjasto on todella vanha ja suurimpia Venäjän luoteisosassa. Siinä on yli 2 miljoonaa kirjaa ja painotuotetta. Se palvelee koko Karjalaa ja Luoteis-Venäjää.

HANNU: Käytetäänkö kirjastossa tietokoneita?

OLGA: Ison remontin jälkeen kirjasto on muuttunut paljon. Siinä nyt käytetään viimeistä teknologiaa. Elektroniset kokoelmat, sähköiset lehdet ja muu materiaali ovat löydettävissä (*можно найти*) verkosta.

HANNU: Käytkö sinä usein kirjastossa?

OLGA: En oikein. Kerran kuukaudessa. Joskus harvemminkin. Mutta tyttäreni käy melkein joka viikko. Hän tykkää kirjastossa käymisestä. Lena kirjoittaa erilaisia esseitä ja referaatteja kirjastossa.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Падежи прямого объекта. Objektin sijamuodot.

Партитив (*частичный падеж*) употребляется, когда:

1. действие незаконченное, нерезультативное,
2. перед объектом стоит числительное или слово, обозначающее величину или меру,
3. отрицается наличие объекта.

Partitiiviobjektia käytetään, kun

1. toiminta on kesken,
2. objektin edessä on numeraali tai mittaussana,
3. objektin olemista kielletään.

1. Odotin sinua kymmenen minuuttia.
2. Ostin kolme kiloa omenoita.
3. En tehnyt remonttia.

Первый аккузатив (*-n, -t*) употребляется, если действие:

1. в утвердительном предложении совершается лицом,
2. приводит к конкретному результату,
3. направлено на один объект или на все сразу.

Ensimmäistä akkusatiivia (*-n, -t*) käytetään, jos toiminta on

1. positiivinen ja henkilön suorittama,
2. resultatiivinen,
3. objekti on jaoton.

1. Minä lahjoitin lapselleni uuden polkupyörän.
2. Hän haki kaikki tavarat kerrallaan.

Второй аккузатив (*объект без окончания*) употребляется:

1. в утвердительном предложении,
2. если действие приводит к конкретному результату и
3. направлено на один объект или на все сразу,
4. предложение является безличным, нет активного субъекта.

Päätteetöntä akkusatiivia käytetään, jos toiminta

1. on myönteinen,
2. on resultatiivinen,
3. objekti on jaoton,
4. lauseessa ei ole toimivaa subjektia.

1. Ota kirja!
2. Koulu rakennetaan ensi vuonna.
3. On hyvä lukea tämä kirja.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Аккузатив без окончания (*päätteetön akkusatiivi*) применяется:

1. в повелительном наклонении для I и II лица при наличии трёх условий аккузатива.

Esimerkiksi:

Ota kirja!

Tuo kuppi!

Lainaa silmälasit!

Hae lehti!

Pane takki kaappiin!

Vie roskat ulos!

Avaa ikkuna!

Sulje ovi!

Pane valo!

2. если глагол в предложении представлен в пассивном залоге.

Esimerkiksi:

Talo rakennetaan järven rantaan.

Sähkökirje lähetettiin aamulla.

Uutinen saatiin tietää liian myöhään.

3. в безличных и неопределённо-личных конструкциях.

Esimerkiksi:

On aika tilata lehti.

On mukava laittaa tämä mekko päälle,

On lupa perustaa yritys.

4. в конструкциях долженствования: кому-то необходимо что-то сделать, следует что-то сделать, что-либо устраивает (*kenen pitää, täytyy, kannattaa, sopii jotakin tehdä*).

Esimerkiksi:

Minun pitää ostaa uusi mekko.

Hänen täytyy rakentaa kesämökki.

Meidän kannattaa tilata lehti.

Heidän sopii maalata talo.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Päätteetön akkusatiivi on mahdollinen, jos toiminta on resultatiivinen ja objekti on jaoton subjektittomassa lauseessa.

Личные местоимения в аккузативе: minut, sinut, hänet, meidät, teidät, heidät.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте предложения.

Lukekaa lauseet.

Minä otan kirjan. Ota kirja! On hyvä ostaa kirja. Minun pitää ostaa kirja. Älä ota kirjaa!

Sinä ostat kaksi sanakirjaa. Osta kaksi sanakirjaa! Älä osta kahta sanakirjaa! On hyvä ostaa kaksi sanakirjaa. Minun pitää ostaa kaksi sanakirjaa.

Arvostan hyvää sanakirjaa. Minä tilaan hyvän sanakirjan. Odotan hyvää sanakirjaa pari viikkoa. En saa uutta sanakirjaa. Minun pitää tilata uusi sanakirja. Tilataan uusi sanakirja!

Partitiivi

En syö keittoa.

Lainasin kaksi tuolia.

Älä ota koiraa!

Odotan ystävää.

Akkusatiivi (-n)

Syön koko keiton.

Lainasin tuolin.

Toin koiran mukani.

Tapasin ystävän.

Akkusatiivi

On hyvä syödä keitto.

Lainataan tuoli.

Minun pitää tuoda koira.

On hyvä tavata hyvä ystävä.

Упражнение 18 | Harjoitus kahdeksantoista

Переведите предложения.
Kääntäkää lauseet.

1. Построй дом! _____
2. Не строй дом! _____
3. Хорошо построить дом в деревне. _____
4. Мы построим дом в следующем году. _____
5. Город построил 10 новых домов. _____
6. В городе построили 10 новых домов. _____
7. В городе построили новый дом. _____
8. Появилась возможность построить новый дом. _____
9. Появилась возможность построить 10 новых домов. _____

Урок 11. Oppitunti yksitoista

Образование отглагольного существительного. Verbaalisen substantiivin muodostaminen

KERRATAAN

Lainaan kirjan erityisosastolta. Kainuun maakunta sijaitsee Suomen koillisosassa. Naapurilla on kokoelma vanhoja levyjä. Tilaan kirjan kaukopalvelun kautta. Karjala sijaitsee Venäjän luoteisosassa. Luoteis-Venäjällä on kaksi suurta järveä: Laatokka ja Ääninen. Kirjastosta on löydettävissä eri-aiheista materiaalia. Mistä sinä tykkäät? Mistä sinä pidät? Mikä sinua miellyttää? Käyn kirjastossa harvemmin kuin ennen.

Упражнение 19 | Harjoitus yhdeksäntoista

Раскройте скобки. Выберите правильную форму.
Avatkaa sulkeet. Valitkaa oikea objektimuoto.

1. Tuo minulle _____ (sanomalehti)!
2. Älä sulje _____ (ovi)!
3. (Kauppa) _____ suljetaan kello 22.
4. Ostin pari _____ (uusi CD-levy).
5. Kaupunki järjestää kesäkuussa _____ (suuret juhlat).
6. En ole nähnyt _____ (hän) kahteen vuoteen.
7. Maistakaa _____ (mansikkahillo)!
8. Käy ostamassa _____ (kaksi, kilo, peruna)!
9. Juo _____ (maito)!

ТЕКСТ | TEKSTI

Детские увлечения. Lasten harrastukset.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

eri-ikäisiä	разного возраста
jokainen (jokaista, jokaisen)	каждый
joukkue	спортивная команда
keksiä	придумывать, фантазировать, изобретать
kiinnostua (mistä?)	заинтересоваться чем-либо
leikkiä	играть
maalata	красить (предметы)
ohjelmoija	программист
pesäpallo	бейсбол
piirtää	рисовать
pitää (mistä?)	любить что-то, нравится
teini-ikäinen	подросток
teitokonepeli	компьютерная игра
tietokoneen käyttäjä	пользователь компьютером

tuntikausia	часами
tykätä (mistä?)	любить что-то, нравится
vakavasti	серьезно
vanhin	самый старший, самый старый
värjätä	красить (волосы, ткань)
yksinkertainen	простой
ympäri	вокруг

Riitalla ja Hannulla on kolme lasta. He ovat eri-ikäisiä eivätkä leiki yhdessä. Jokaista heistä kiinnostaa jokin asia, josta toinen ei pidä.

Vanhin lapsista on Mikko. Hän on jo seitsemäntoista vuotta vanha. Lukiossa, jossa Mikko opiskelee, on pesäpallojoukkue. Mikko on jo pikkupojasta harrastanut pesäpalloa. Ensin hän pelasi sitä peruskoulussa ja nyt hän pelaa lukion juokkueessa. Hän on kiertänyt ympäri Suomea.

Sanna on 14 vuotta vanha. Hän on teini-ikäinen eikä ole vielä kiinnostunut mistään asiasta vakavasti. Hän tykkää diskoista ja pyöräilemisestä ja tuntikausia surffailee netissä. Joka kolmas kuukausi hän vaihtaa hiustensa väriä. Toisaalta Sanna on taitava piirtämään. Pienenä tyttönä hän piirsi paljon akvarelliväreillä.

Tuomi on kahdeksanvuotias. Hän on kiinnostunut tietokoneista. Häntä kiinnostavat erilaiset tietokonepelit. Hän voi tuntikausia istua tietokoneen ääressä. Viime vuonna hän kävi tietokoneenkäyttäjän kurssin. Tuomi osaa jo itse keksiä yksinkertaisia ohjelmia ja haluaa tulla ohjelmoijaksi.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Напишите недостающие фразы.
Kirjoittakaa puuttuvat lauseet dialogiin.

Mitä sinä harrastat?

Oletko jo kauan harrastanut sitä?

Miksi se kiinnostaa sinua?

Onko sinulla riittävän paljon aikaa harrastukseesi?

Mitä kaikkea muuta sinun perheesi jäsenet harrastavat?

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Многие глаголы требуют после себя невербальный объект, особенно глаголы, требующие партитива. Это означает, что действие должно быть выражено существительным. В русском языке такого требования нет.

Чтобы образовать существительное, необходимо к сильной основе глагола присоединить соответствующий глагольной группе суффикс. Например, суффикс **-minen** возможно присоединить ко всем глаголам для получения вербального существительного.

Monet verbit vaativat substantiiveja. Se tarkoittaa, että kirjakielissä on käytettävä substantiiviva, vaikka venäjän kielessä siinä tapauksessa olisi verbi.

Verbistä voi muodostaa verbaalisen substantiivin liittämällä vahvaan vartaloon jokaiselle verbiryhmälle ominaisen johtimen.

kalastaa – kalastus
kysyä – kysymys
vastata – vastaus
piirtää – piirtäminen
kehittää – kehittäminen
sijoittaa – sijoittaminen

juosta – juokseminen
purjehtia – purjehtiminen
opiskella – opiskelu
opetella – opettelu
tulla – tulo
mennä – meno

viedä – vienti
tuoda – tuonti
käydä – käynti
tavata – tapaaminen
luvata – lupaaminen
palata – paluu

Упражнение 20 | Harjoitus kaksikymmentä

Раскройте скобки. Avatkaa sulkeet.

1. Harrastan (*mitä? partitiivi*) – piirtäminen, pyöräily, jääkiekko, koripallo, tennis, keilailu, suomen kieli, uiminen, retkeily, pilkkikalastus, postimerkkien kerääminen.

---

2. Olen kiinnostunut (*mistä?*) – musiikki, tietokonepeli, purjehdus, metsästys, opiskeleminen, kuto-
minen.

---

3. Olen tyytyväinen (*доволен*) (*mihin?*) – harrastus, elämä, lapsi, työ, kesämökki, lasten menestys,
terveys.

---

4. Ensi syksynä aloitan (*minkä?*) – opiskelu, uiminen, kurssilla käyminen, työssä käynti.

---

5. Ketä kiinnostaa säätiedotus? – minä, sinä, hän, me, te, he, kaikki, ei kukaan, ihmiset.

HUOMIO!

Harrastaa (*mitä?*), kiinnostua (*mistä?*), (*ketä?*) kiinnostaa, olla tyytyväinen (*mihin?*), aloittaa (*minkä?*).

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Выучите глаголы, требующие партитива (*частичного падежа*).

Опетelkaa seuraavat partitiiviobjektia vaativat verbit.

(*ketä?*) janottaa – хочется пить,
испытывать жажду
(*ketä?*) nukuttaa – хочется спать
(*ketä?*) suututtaa – сердит, огорчает
(*ketä?*) ärsyttää – раздражает
(*ketä?*) haluttaa – хочется

(*ketä?*) hävettää – стыдно, стыдиться
(*ketä?*) järkyttää – шокирует, поражает
(*ketä?*) pelottaa – страшно, боязно
(*ketä?*) väsyttää – утомляет, уставать
(*ketä?*) tyydyttää – удовлетворяет, подходит

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Переведите. Kääntäkää.

Minua janottaa
Sinua nukuttaa
Häntä suututtaa
Meitä ärsyttää
Teitä haluttaa
Heitä hävettää
Ihmisiä järkyttää
Lapsia pelottaa
Mummoa väsyttää
Lukijaa tyydyttää

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Составьте 10 своих предложений, используя эти глаголы.
Tehkää 10 omaa lausetta käyttäen näitä verbejä.

MALLI: *Minua ärsyttää hänen kauhea äänensä. Lapsia haluttaa käydä metsässä.*

HUOMIO!

Minä – minua,
sinä – sinua,
hän – häntä,
me – meitä,
te – teitä,
he – heitä.

Урок 12. Oppitunti kaksitoista

Слова с суффиксами -us/-ys, -uus/-yys. -us/-ys, -uus/-yys -loppuiset sanat

KERRATAAN. KÄÄNTÄKÄÄ

Я увлекаюсь спортом. Моя дочь заинтересована искусством. Он недоволен своим успехом. Меня утомляют его разговоры. Её внешний вид нас шокирует. Почему будущее тебя пугает? Сколько лет ты уже занимаешься финским языком? Мама сердится, что сын приходит поздно.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

В финском языке существует две группы слов, которые имеют внешне одинаковые завершения. Suomen kielessä on kaksi sanaryhmää, joiden päätteet muistuttavat toisiaan.

Esimerkiksi:

vastaus – rakkaus
menestys – terveys

saavutus – sairaus
kysymys – typeruus

Первая группа слово образовалась от глаголов с помощью суффиксов **-mus/-mys, -us/-ys, -os/-ös**. Их основа в падежных формах в единственном числе **-kse**, во множественном числе **-ksi** (смотри урок 8): vastata-vastaus (*vastaukse-*), katua-katumus (*katumukse-*), ostaa-ostos (*ostokse-*).

Вторую группу образуют слова, образованные от имён (существительных, прилагательных), они имеют суффиксы **-us/-ys, -uus/-yys**: sairas-sairaus, rikas-rikkaus, rakas-rakkaus, kansallinen-kansallisuus, kansalainen-kansalaisuus. Они изменяются также, как и группа слов на **-si** (см. ниже). Основа множественного числа: **-ksi**.

Toinen ryhmä on verbeistä muodostuneita sanoja **-mus/-mys, -us/-ys, -os/-ös** suffiksien avulla. Niiden taiputusvartalo (*падежная основа*) on yksikössä **-kse**, monikossa **-ksi** (*katso oppitunti 8*).

Toinen ryhmä on nomineista muodostuneita sanoja **-us/-ys, -uus/-yys** suffiksien avulla: sairas-sairaus, rikas-rikkaus, rakas-rakkaus, kansallinen-kansallisuus, kansalainen-kansalaisuus. Ne taipuvat samoin kuin **si**-loppuiset nominit (*ei lainat*) yksikössä. Monikon vartalo on **-ksi**-loppuinen.

Esimerkiksi:

terveys, susi – puhumme terveydestä, sudesta;
olen tyytyväinen terveyteeni, suteen;
ei ole terveyttä, ei ole sutta;
uusi ominaisuus – puhumme aineen uudesta ominaisuudesta;
olen tyytyväinen uuteen ominaisuuteen;
aineella ei ole uutta ominaisuutta, paljon uusia ominaisuuksia.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Näillä sanoilla umpitavussa (*в закрытом слогe*) on **-de**-loppuinen vartalo, avotavussa (*в открытом слогe*) on **-te**-loppuinen vartalo, yksikön partitiivissa pääte on **-ta/-tä**, joka liittyy t-loppuiseen vartaloon ja monikon vartalo on **-ksi**-loppuinen.

(Oznacomytesya so slovami etix grupp v konce knigi v razdele: «Дополнительные сведения»).

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Выучите формы склонения.

Opetelkaa taivutusmuodot.

sairaudet – paljon sairauksia,
nähtävyydet – paljon nähtävyyksiä,
erikoisuudet – paljon erikoisuuksia,
pimeydessä – pimeyteen,
pituudelta – pituutta,
korkeudelta – korkeutta.

Petroskoissa on paljon nähtävyyksiä: Pyöreä aukio (*Lenininaukio*), Pietari Suuren muistopatsas, Aleksandr Nevskin tuomiokirkko, rantakatu. Pituudeltaan Petroskoi on yli 30 kilometriä. Leveydeltään kaupunki on yli 10 kilometriä.

Упражнение 21 | Harjoitus kaksikymmentäyksi

Раскройте скобки.

Avatkaa sulkeet.

Mikä sinä olet (*miltä?*) _____ (kansallisuus)?

Opettaja kertoi meille (*minkä?*) _____ (kuolleisuus, syntyvyys) prosenttimäärästä.

Hän sai viime vuonna Suomen _____ (kansalaisuus).

Me tutustuimme (*mihin?*) _____ (nähtävyydet).

Olen kiinnostunut tämän ohjelman (*mistä?*) _____ (erikoisuus).

Hän pelkää _____ (pimeys).

Meille kerrottiin maan (*mistä?*) _____ (rikkaudet).

Упражнение 22 | Harjoitus kaksikymmentäkaksi

Образуйте существительные от представленных ниже прилагательных, напишите их, проверьте по словарю.

Muodostakaa substantiivit seuraavista adjektiiveista, kirjoittakaa ne, tarkistakaa sanakirjasta.

Syvä _____

Hyvä _____

Pehmeä _____

Laiska _____

Ahkera _____

Tehokas _____

Hyväntekeväinen _____

Periaatteellinen _____

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

MIKKO: Olga, onko Petroskoissa jokin nuortenkeskus?

OLGA: Meillä on sekä lasten monitoimitalo että nuorten kehityskeskus.

MIKKO: Mitä kaikkea nuortenkeskuksessa harjoitetaan?

OLGA: En oikein tiedä, koska en ole enää niin nuori. Mutta olen kuullut, että siellä toteutetaan erilaisia hankkeita ja nuortenohjelmia, joiden tehtävä on kehittää nuorissa itsenäisyyttä ja yrittäjyyttä sekä osaamista toimia ryhmässä.

MIKKO: Kajaanissa on nuorisovaltuusto. Sen tehtävä on tuoda nuorten ääni kuuluviin Kajaanin kaupungissa. Minäkin haluan päästä sinne. En ole vielä päättänyt, mihin mennä opiskelemaan lukion jälkeen. Siksi toivon, että valtuusto auttaa minua. Siellä on mahdollisuus tehdä oikeita projekteja luovassa ympäristössä ja kokeneiden kouluttajien valmennuksessa.

OLGA: Toivotan sinulle menestystä! Riitta-äiti on huolissaan, että joudut lähtemään opiskelemaan johonkin toiseen kaupunkiin.

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Подчеркните все слова на -us/-ys. Какие из этих слов относятся к группе на -kse- и какие на -ute-/-ude-?

Alleviivatkaa kaikki -us/-ys-loppuiset sanat. Mitkä niistä kuuluvat -kse-ryhmään ja mitkä kuuluvat -ute-/-ude-ryhmään?

Урок 13. Oppitunti kolmetoista

Простое прошедшее время. Imperfekti

ТЕКСТ | TEKSTI

Риитта, Ханну и их дети собираются в Петрозаводск.
Riitta, Hannu ja heidän lapsensa aikovat Petroskoihin.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

eikä edes	и даже не
eväs, paljon eväitä	провизия, много еды в дорогу
mitä (partitiivi) varten? / matkaa varten	для чего? /для поездки
-n kautta	через что (посредничество), посредством
parempi, paremmassa kunnossa	лучше (прил.), в лучшем состоянии
peräosa	задняя часть, багажник
päättää	решать, постановлять
rajanylityspaikka	пункт пересечения границы
suunnitella, he olivat suunnitelleet	планировать, они запланировали
säästää, säästää rahaa	экономить, сэкономить деньги
tutkia, tutkimus	исследовать, изучить; исследование
varhain	рано (утром)

Kesäkuun lopussa Riitta ja Hannu lähtivät Petroskoihin omalla autollaan. He olivat jo kauan suunnitelleet matkaansa ja päättivät matkustaa Karjalaan. Lapsetkin lähtivät mukaan, koska he eivät olleet koskaan käyneet ennen Petroskoissa eivätkä edes Venäjällä. He säästivät jonkin verran rahaa matkaansa varten.

Kajaanista Petroskoihin on pitkä matka, lähes 600 kilometriä. Hannu tutki kartan ja päätti, että on parempi lähteä Joensuuun ja sitten Niiralan-Värtsilän rajanylityspaikan kautta. Suomen puolella tiet ovat tuttuja. Hannulla on tilava ja mukava auto. Autossa on iso peräosa, johon mahtuu paljon tavaraa.

Jokaisella oli oma laukkunsa. Riitta otti vielä ison korin eväitä. Hän keitti termoksen kahvia ja osti muutaman pullon limsaa ja vettä. Varhain aamulla, kello 6.00, koko perhe istui autoon, ja heidän matkansa Venäjälle alkoi.

Vastatkaa kysymyksiin

1. Milloin Riitta ja Hannu aikoivat mennä Petroskoihin?
2. Lähtivätkö heidän lapsensa mukaan?
3. Montako kilometriä on Kajaanista Petroskoihin?
4. Mitä kaikkea perhe otti mukaan?
5. Mihin aikaan he lähtivät?

ТЕОРИЯ | TEORIAA

В финском языке существует четыре временных формы глагола.

1. **Презенс** или настоящее время используется, когда речь идёт о событии, происходящем в данный момент.
2. **Перфект** или сложное прошедшее время имеет функцию накопленного действия, начатого в прошлом и продолжающегося до настоящего времени.

3. **Имперфект** или простое прошедшее время используется, когда событие произошло в прошлом однократно и не имеет продолжения в настоящем времени.
4. **Плюсквамперфект** имеет те же функции, что и перфект, но все действия произошли в прошлом, действие в плюсквамперфекте совершено раньше.

Suomen kielessä on neljä verbin aikamuotoa.

1. **Preesensia** käytetään, kun puhutaan jostakin, mikä tapahtuu parhaillaan.
2. **Perfektillä** on akkumuloiva funktio, mikä on tapahtunut.
3. **Imperfekti** tarkoittaa, että toiminta tapahtui jo menneisyydessä.
4. **Pluskvamperfektin** tehtävä on samanlainen kuin perfektillä, mutta menneessä ajassa, se tarkoittaa että toiminta oli tapahtunut. Mutta siitä hiukan myöhemmin.

ПРОСТОЕ ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ. IMPERFEKTI.

Показателем простого прошедшего времени является гласная **-i-**, которая присоединяется к основе глагола.

Sen tunnus on **-i-**, joka liitetään verbin vartaloon.

Повторим сначала основы глаголов! Kerrataan ensin verbien vartalot!

Первая группа глаголов.

Окончание **-a/-ä**. I verbiryhmä. Sen pääte on **-a/-ä**.

Matkustaa – matkusta + i – matkusti-. Viime kesällä minä matkustin Turkkiin.

a + i = i

Kalastaa – kalasta + i – kalasti-. Kesällä kalastin Kalevalan piirissä.

Kiinnostaa – kiinnosta + i – kiinnosti-. Kiinnostiko sinua ennen tämä kirja?

u, y, o, ö + i = ui, yi, oi, öi

Mahtua – mahtu + i – mahtui-. Autoon mahtui paljon tavaraa.

Taipua – taipu + i – taipui-. Ennen verbi taipui toisin.

Puhua – puhu + i – puhui-. Lapsuudessaan tämä mies puhui vain suomea.

e + i = i

Kulkea – kulke + i – kulki-. Tie kulki pitkin peltoja.

Lukea – luke + i – luki-. Kesämökillä luin vain kaunokirjallisuutta.

Hakea – hake + i – haki-. Viime kerralla hain apurahaa eräältä säätiöltä.

ä + i = i

Päittää – päättä + i – päätti-. He päättivät matkustaa Karjalaan.

Metsästää – metsästä + i – metsästi-. Syksyllä Seppo metsästi hirviä.

Välttää – välttä + i – vältti-. Hän vältti katsettani.

i + i = i

Tutkia – tutki + i – tutki-. Hannu tutki ensin kartan.

Pyrkiä – pyrki + i – pyrki-. Kesällä pyrin yliopistoon.

Poimia – poimi + i – poimi-. Viime kesänä he poimivat mansikkaa Suonenjoella.

a + i = oi (правило двух -a-)

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Если в первом и во втором слоге глагола есть гласная **-a-**, то основа прошедшего времени **-oi-**

Esimerkiksi: paistaa – paistoi

Maksaa – maksa + i – maksoi-. Minä maksoin kaikki laskut.

Vaihtaa – vaihta + i – vaihtoi-. Hän vaihtoi vaatteet.

HUOMIO! OPETELKAA!

Ymmärtää – ymmärsi-. Minä ymmärsin.

Tietää – tiesi-. Minä tiesin.

Siirtää – siirsi-. Minä siirsin.

Lentää – lensi-. Minä lensin.

Kääntää – käänsi-. Minä käänsin.

Вторая группа глаголов.

Окончание **-da/-dä**. II *verbiryhmä*. Sen päätte on **-da/-dä**.

Первая гласная выпадает, образуется новый дифтонг на -i.

Ensimmäinen vokaali katoaa, muodostuu uusi i-loppuinen diftongi.

Tuoda – tuo + i – toi-. Lapset toivat autotallista polkupyörän.

Myydä – myy + i – myi-. Hän myi talonsa pari vuotta sitten.

Tehdä – tee + i – tei-. Minä tein ihanan kakun. Hän teki harjoituksen.

Syödä – syö + i – söi-. Sinä söit aterian ja lähdit pois.

Juoda – jou + i – joi-. Kuka joi kahvin?

Viedä – vie + i – vei-. Riitta vei autoon eväskorin.

Voida – voi + i – voi-. Matkalla he voivat hyvin.

Käydä – käy + i – kävi-. Kävin heillä viime torstaina.

Третья группа глаголов.

Окончания **-la/-lä, -na/-nä, -ra/-rä, -(s)ta/-(s)tä**.

III *verbiryhmä*. Sen päätteet ovat -la/-lä, -na/-nä, -ra/-rä, -(s)ta/-(s)tä.

Основа этих глаголов оканчивается на -e.

e + i = i

Näiden verbien vartalo päättyy -i:hin. e + i = i

Työskennellä – työskentele + i – työskenteli-. Ennen Hannu työskenteli opistossa.

Suunnitella – suunnittele + i – suunnitteli-. Viime talvena minä suunnittelin matkan etelään.

Opetella – opettele + i – opetteli-. Joskus opettelin kymmeniä sanoja päivässä.

Mennä – mene + i – meni-. Matka meni hyvin.

Surra – sure + i – suri-. Hän suri kauan.

Päästä – pääse + i – pääsi-. He pääsivät rajalle nopeasti.

Четвёртая группа глаголов.

Окончание **-ta/-tä**. IV *verbiryhmä*. Sen päätte on **-ta/-tä**.

Показателем простого прошедшего времени для данной группы глаголов принято считать сочетание -si, которое всегда присоединяют к сильной основе глагола.

Tämän ryhmän imperfektin tunnus on -si-, joka liitetään aina verbin vahvaan vartaloon

Tavata – tapa(a) + i – tapasi-. Matkalla he tapasivat sukulaisensa.

Kerrata – kerta(a) + i – kertasi-. Viime oppitunnilla me kertasimme objektimuodot.

Pelätä – pelkä(ä) + i – pelkäsi-. Lapsena hän pelkäsi koiria.

Vastata – vasta(a) + i – vastasi-. Vastasitko kirjeeseen?

Mutta! Tarvita – tarvitse + i – tarvitsi-. Hän tarvitsi sen kirjan.

Mainita – mainitse + i – mainitsi-. Puheessaan Pekka mainitsi nämäkin asiat.

Упражнение 23 | Harjoitus kaksikymmentäkolme

Поставьте глаголы в простое прошедшее время.
Taivuttakaa imperfektissä seuraavat verbit.

MALLI: *Puhua – Hän puhui.*

Huväksyä (одобрить, принять) _____

Tuoksua (пахнуть) _____

Käydä _____

Harrastaa _____

Kutsua _____

Saattaa _____

Sakottaa (штрафовать) _____

Syödä _____

Juoda _____

Myydä _____

Saada _____

Luulla _____

Oleskella _____

Ajatella _____

Panna _____

Purra _____

Juosta _____

Julkaista (публиковать) _____

Ratkaista _____

Levätä _____

Luvata _____

Siivota _____

Haluta _____

Lakata _____

Урок 14. Oppitunti neljätoista

Простое прошедшее время глаголов и множественное число у имён. Imperfekti ja monikko nomineissa

KERRATAAN

(I) odottaa – minä odotin, hän odotti; päättää – minä päätin, hän päätti; toivottaa – minä toivotin, hän toivotti;

(II) tuoda – minä toin, hän toi; myydä – minä myin, hän myi; tehdä – minä tein, hän teki; nähdä – minä näin, hän näki;

(III) suunnitella – minä suunnittelin, hän suunnitteli; sinutella – minä sinuttelin, hän sinutteli; suudella – minä suutelin, hän suuteli; julkaista – minä julkaisin, hän julkaisi; päästä – minä pääsin, hän pääsi;

(IV) luvata – minä lupasin, hän lupasi; kaivata – minä kaipasin, hän kaipasi; lakata – minä lakkasin, hän lakkasi; pelätä – minä pelkäsin, hän pelkäsi.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Образование множественного числа у имён происходит по принципу образования прошедшего времени у глаголов.

Monikon muodostaminen nomineilla (*substantiiveilla, adjektiiveilla, pronomineilla ja numeraaleilla*) tapahtuu samoilla periaatteilla kuin verbien imperfektin muodostaminen.

koira – koirilla
puku – puvuissa
talo – taloissa
syksy – syksyillä
termos (*termokse-*) – termoksissa
vastaus (*vastukse-*) – vastauksissa

huone (*huonee-*) – huoneissa
vaate (*vaattee-*) – vaatteissa
järvi (*järve-*) – järvissä
tie – teillä
suo – soilla

HUOMIO!

Ainoa nominien poikkeus verbeistä on i-loppuisilla, i-vartalosisilla sanoilla: baari – baareissa, teatteri – teattereissa, instituutti – instituuteissa, tiikeri – tiikereillä, insinööri – insinööreillä.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Множественное число у имён. Nominien monikko.

baari – baarit – baareissa,
hylly – hyllyt – hyllyillä,
kauniis – kauniit – kauniissa,
kivi – kivet – kivissä,
kokous – kokoukset – kokouksissa,
koulu – koulut – kouluilla,
mies – miehet – miehissä,
nainen – naiset – naisissa,
nähtävyyt – nähtävyydet – nähtävyyksissä,

pallo – pallot – palloissa,
perhe – perheet – perheissä,
poika – pojat – pojilla,
pää – päät – päissä,
pöytä – pöydät – pöydillä,
tehdas – tehtaot – tehtaissa,
työ – työt – töissä.

Окончание **-t** является окончанием множественного числа в именительном падеже (*nominatiivi*). Во всех остальных падежах между основой и падежным окончанием стоит показатель множественного числа **-i**.

-t pääte on monikon nominatiivin pääte. Kaikissa muissa sijamuodoissa vartalon ja sijapäätteen väliin lisätään monikossa **-i**- tunnus.

ЗАПОМНИТЕ ТАБЛИЦУ!

(образование множественного числа и простого прошедшего времени)

O + I = OI	toivo – toivoista; kertoa – kertoi Hän kertoi omista toivoistaan.
Ö + I = ÖI	hölmö – hölmöillä Hölmöillä on aina paljon ideoita.
U + I = UI	luku – luvuista; puhua – puhui Minä puhuin roomalaisista luvuista.
Y + I = YI	tyyny – tyynyillä; syntyä – syntyi Kissat syntyivät pehmeillä tyynyillä.
Ä + I = I	seinä – seiniin; kiinnittää – kiinnitti Minä kiinnitin ilmoitukset seiniin.
A + I = I	koira – koirille; ottaa – otti Lapsi otti leipää pöydältä ja vei pihan koirille.
E + I = I	ihminen (<i>ihmise-</i>) – ihmisille; järvi (<i>järve-</i>) – järvissä; suunnitella – suunnitteli
I + I = I	(<i>verbeillä</i>) tutkia – minä tutkin, hän tutki; voida – minä voin, hän voi
I + I = EI	(<i>nomineilla</i>) teatteri – teattereissa, lasi – laseissa, rivi – riveissä
AA + I = AI	maa – maista; saada – sai Hän sai kirjeitä eri maista.
ÄÄ + I = ÄI	jää – jäällä; jäädä – jäi Hän jäi baariin ja joi vettä jäällä.
EE + I = EI	huone (<i>huonee-</i>) – huoneissa Huoneissa oli kylmä.
YY + I = YI	kyy – kytä; myydä – myi Mies myi torilla kytä.
UU + I = UI	luu – luita; puu – puita Metsässä kasvaa erilaisia puita.

Diftongit:

UO + I = OI

IE + I = EI

YÖ + I = ÖI

tuoda – toi, viedä – vei, syödä – söi

Упражнение 24 | Harjoitus kaksikymmentäneljä

Поставьте существительные и прилагательные во множественное число в падеж, который отвечает на вопрос *missä*?

Taivuttakaa monikossa seuraavat substantiivit ja adjektiivit *missä*-sijamuodossa.

MALLI: *Talo – taloissa, vastaus – vastauksissa, perhe – perheissä.*

Koulu _____

Kysymys _____

Virhe (*virhee-*) _____

Tilava _____
Mukava _____
Auto _____
Kilometri _____
Peräosa _____
Eväs (evää-) _____
Iloinen (iloise-) _____

Упражнение 25 | Harjoitus kaksikymmentäviisi

Поупражняемся. Образуйте множественное число в падеже инессив.
Harjoitellaan. Taivuttakaa seuraavat nominit monikoninessiivissä.

MALLI: *kokko – kokoissa, lupa – luvissa, vene – veneissä.*

Не забудьте про чередования! Muistakaa astevaihtelut ja vartalot!

1. Talo, salo, valo, ontelo, ompelimo, kampaamo, kirjasto, laivasto, saaristo, nautinto, koivikko.
2. Pöllö, tyttö, kömpelö, männistö, vähemmistö, enemmistö, perintö, hölmö.
3. Tupa, koira, poika, kamala, matala, kavala, kauhea, korkea, makea, sokea,
4. Seinä, setä, pesä, pöytä, hämärä, pehmeä, leveä, ärtyisä, viihtyisä.
5. Hullu, luku, suku, puku, opiskelu, lasku, piippu, lippu, lappu.
6. Hylly, kyky, pyry, tyyny, sänky.
7. Huone, perhe, koe, aie, tavoite, tiede, sade, taide, parveke, kastike.
8. Nainen, ihminen, valkoinen, sininen, punainen, keltainen, suomalainen.
9. Vastaus, kokous, kysymys, tilaus, varaus, tarjous, alennus, korvaus.
10. Ominaisuus, nähtävyys, eroavaisuus, mahdollisuus, onnettomuus.
11. Tehdas, saapas, rakas, rikas, voimakas, tarmokas, värikäs.
12. Järvi (järve-), joki, mäki, lohi, hiiri, saari, pieni, suuri, tuli, tuuli.
13. Baari, teatteri, instituutti, peili, rivi, lasi, piiri, traktori, lääkäri, insinööri.
14. Pää, sää, puu, kuu, luu, muu, syy, pyy, kyy, maa, tee.
15. Suo, nuo, tie, yö, vyö, työ.
16. Mies.

Упражнение 26 | Harjoitus kaksikymmentäkuusi

Поупражняемся. Образуйте простое прошедшее время в первом лице единственного числа.
Harjoitellaan. Taivuttakaa verbit imperfektissä minä-muodossa.

MALLI: *Kirjoittaa – minä kirjoitin. Syödä – minä söin. Olla – minä olin. Tavata – minä tapasin.*

Muista astevaihtelut ja vartalot.

1. (I) Ottaa, saavuttaa, toivottaa, sakottaa, kannattaa, ostaa, peruuttaa, perustaa.
2. (I) Menettää, päättää, päästää, väistää, piristää, virkistää, selvittää.
3. (I) Lukea, pukea, tukea, hakea, kulkea, sulkea, särkeä, itkeä.
4. (I) Tutkia, periä, leikkiä.
5. (II) Saada, myydä, jäädä.
6. (II) Tuoda, viedä, syödä, juoda, luoda, lyödä, suoda, käydä.
7. (II) Uida, voida, tupakoida, metelöidä, privatisoida, konkretisoida.
8. (II) Tehdä, nähdä.
9. (III) Olla, luulla, opiskella, sinutella, teitellä, riidellä, suudella, suunnitella.

10. (III) Mennä, panna.
 11. (III) Julkaista, ratkaista, pestä, päästä, juosta.
 12. (IV) Tavata, luvata, kaivata, levätä, lakata, hakata, pakata, pelätä, pelata, haluta.

Katso kaikki sanat sanakirjasta! Opettele sanat!

ТЕКСТ | TEKSTI

Риитта и Ханну по пути в Карелию. Riitta ja Hannu matkalla Karjalaan.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

huopa	плед, покрывало
kestää	продолжаться, длиться; выдерживать
nauttia (mistä?) lämpimästä ilmasta	наслаждаться тёплым воздухом, погодой
pysähdys	остановка
saapua	прибыть
startata (starttaa-)	стартовать, начинать
tankata	заправляться горючим
vihdoinkin	наконец-то

Varhain aamulla koko perhe starttasi autolla Karjalaan. Matka oli pitkä. Hannu halusi saapua Petroskoihin joskus kello 20.00. Hän katsoi kartasta lyhyimmän reitin ja laski, että matkaan menee kymmenen tuntia.

Ensimmäisen pysähdyksen perhe teki Joensuussa. Sinne he matkustivat kolme tuntia. Hannu tankkasi auton huoltoasemalla, ja perhe joi kahvia sen aseman kahvilassa. Rajalle jäi 60 kilometriä. He tarkastivat vielä kerran kaikki passit ja viisumit ja istuivat autoon.

Tunnin päästä perhe oli rajalla. Rajalla oli pitkä jono autoja. Jonoista Hannulle kertoi hänen ystävänsä, joka matkustaa usein Venäjälle. Jonossa meni pari tuntia. Tullissa passien tarkastus vei vielä tunnin. Kello oli jo 14.00, kun auto vihdoinkin pääsi Venäjän puolelle.

Petroskoihin oli vielä 290 kilometriä. Perhe pysähtyi seuraavan kerran Laatokan rannalle. Oli valtavan ihana näköala. Rannassa Riitta pani huovan maahan. Kaikki istuivat, joivat mehua, katsoivat kaunista järveä ja nauttivat lämpimästä ilmasta. Sen jälkeen matka kesti vielä kolme tuntia. Vasta puoli yhdeksältä (20.30) auto saapui Petroskoihin. Ilta oli valoisa ja lämmin. Olga odotti ystäviään kotona.

Vastaa kysymyksiin

1. Montako tuntia kesti heidän matkansa Petroskoihin?
2. Montako kertaa he joutuivat pysähtymään?
3. Mihin aikaan he saapuivat perille?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Подчеркните глаголы, стоящие в простом прошедшем времени. Перескажите текст. Alleviivatkaa kaikki imperfektissä olevat verbit. Kertokaateksti.

Урок 15. Oppitunti viisitoista

Простое прошедшее время глаголов и множественное число у имён. Imperfekti ja monikko

KERRATAAN MONIKKOA

Ostin matot. Ostin viisi mattoa. Ostin paljon mattoja (*mattoi + a = mattoja*). Siirsin pöydät. Siirsin viisi pöytää. Siirsin paljon pöytiä. Maalasin veneet. Maalasin viisi venettä. Maalasin paljon veneitä. Näin nähtävyydet. Näin viisi nähtävyyttä. Näin paljon nähtävyyksiä. Valokuvasin tehtaat. Valokuvasin viisi tehdasta. Valokuvasin paljon tehtaita. Tapasin kauniit naiset. Tapasin viisi kaunista naista. Tapasin paljon kauniita naisia. Otin kivet. Otin viisi kiveä. Otin paljon kiviä. Rakensin baarit. Rakensin viisi baaria. Rakensin paljon baareja.

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Onko sinulla kynä?
- Tietysti. Minulla on aina kyniä mukana. Minkä värisen kynän haluat?
- Saisinko lainata sinisen ja punaisen kynän? Ne ovat aina tarpeellisia.
- Mitä sinä kirjoitat näillä kynillä?
- Sinisellä kirjoitan lauseita ja punaisella alleviivaan substantiiveja.
- Onko se kotitehtäväsi?
- Kyllä on!

- Pidätkö koirista?
- En pidä. Minä tykkään hevosista. Mutta kun ne ovat niin isoja, en voi pitää niitä kotona.
- Osaatko ratsastaa (*кататься верхом*)?
- Kyllä osaan. Käyn ratsastuskoulua.
- Onko siellä paljon ihmisiä?
- Ratsastajia riittää. Se on nyt muotia. Jokaisessa ryhmässä on viisi henkeä.
- Miksi näin vähän?
- Koululla on vain viisi hevosta.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ!

1. После числительного слова стоят только в единственном числе: sataa taloa, viisi oppilasta, kolmetoista huonetta. Со словом paljon имена, обозначающие предметы, людей и животных, стоят всегда во множественном числе.
2. В словах, состоящих из двух слогов, окончание партитива -a/-ä во множественном числе присоединяется к основе через согласный -j-, то же происходит с заимствованными словами на -i: paljon isoja, paljon taloja, paljon kouluja, paljon laseja, paljon baareja, paljon substantiiveja, paljon instituutteja (*кроме слов, оканчивающихся на -ri: paljon teattereita, lääkäreitä, traktoreita*).

HUOMIO!

1. Numeraalin ohessa on aina yksikkö: sata taloa. Paljon-sanan ohessa esineet ja ihmiset ovat aina monikossa: paljon taloja.
2. Kaksitavuisissa sanoissa partitiivin päätte -a/-ä liitetään vartaloon j-n kautta: iso – paljon isoja, talo – paljon taloja, koulu – paljon kouluja. Samoin i-loppuisissa lainasanoissa: baari – paljon baareja, substantiivi – paljon substantiiveja, instituutti – paljon instituutteja (*paitsi ri-loppuisia sanoja: teatteri – paljon teattereita, lääkäri – paljon lääkäreitä*).

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Указательные местоимения. Demonstratiivipronominit.

Едственное число. Yksikkö:

Tämä – это (конкретное, находящееся вблизи)

Tuo – то, это (вдали, находящееся в поле зрения)

Se – это, то (используется как обобщающее местоимение, также и в отношении людей).

Tämä on sanakirja. Tämä on ihana maljakko. Tämä on minun laukkuni.

Tuo on naapurin talo. Tuo on lähikauppa. Tuo on päiväkotini.

Se on ihanaa. Se on mielenkiintoista. Se on minun laukkuni. Se on naapurin poika.

Множественное число. Monikko:

Nämä – эти (конкретно)

Nuo – те, эти

Ne – эти

Nämä lapset ovat kotoisin Venäjältä. Nämä kirjat ovat minun. Nämä ovat hänen kynänsä.

Nuo ovat naapurin lapset. Nuo ovat vanhat rakennukset. Ota nuo vihkot tuolta.

Ne lapset ovat kotoisin Suomesta. Annatko ne vihkot tänne?

Tämä – tämän (*gen., akk.*), tätä (*part.*); tuo – tuon, tuota; se – sen, sitä.

Tämän tytön nimi on Anna. Hän rakastaa tätä tyttöä. Tuon talon numero on viisi. Hän ei näe tuota taloa. Sen taulun nimi on Ruska. En tunne sitä taulua.

Nämä – näitä (*mon. part.*); nuo – noita – (*mon. part.*). Ne – niitä (*mon. part.*).

En tunne näitä kirjoja. En ota noita tavaroita. En halua niitä tavaroita itselleni.

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Kääntäkää

Näytä tämä kirja! Haluan tämän kirjan. En halua tätä kirjaa.

Anna tuo kuppi! Haluan tuon kupin. En halua tuota kuppia.

Osta se hame! Ostitko sen? Etkö ostanut sitä hametta?

Nämä asiat ovat vaikeat. En osaa näitä asioita.

Niiden osoitteet ovat kaapissa. Etkö löytänyt niitä?

Hän sai ne kaikki vanhemmiltaan. Minä en saanut niitä.

KERRATAAN IMPERFEKTIÄ

Eilen luin tämän kirjan. Eilen sain kirjeen ystävältäni. Eilen lähetin hänelle vastauksen. Ennen kuljin vain jalan. Ennen söin paljon makeisia. Ennen katsoin trillereitä. Viime talvena kävin Suomessa. Viime kesänä olin merellä. Viime keväänä meillä vieraili vanha ystävä. Vuonna 1998 hän valmistui yliopistosta. Vuonna 1917 Suomi sai itsenäisyyden. Vuonna 1999 hän pääsi yliopistoon opiskelemaan.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Простое прошедшее время употребляется, если знаем, когда, в кое время однократное действие произошло.

Imperfektiä käytetään, kun tiedämme milloin tapahtuma tapahtui.

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Missä olit eilen?
  - Kävin elokuvissa.
  - Minkä katsoit?
  - Katsoin The Great Gatsby.
  - Miellyttikö se sinua?
  - Se miellytti, muttei kovin.
-
- Minä vuonna valmistuit peruskoulusta?
  - Valmistuin vuonna 2010.
  - Mitä teit koulun jälkeen?
  - Suoritin pääsykokeet yliopistoon.
  - Pääsitkö opiskelemaan?
  - Opiskelin neljä vuotta, sen jälkeen menin töihin erääseen yritykseen.

Упражнение 27 | Harjoitus kaksikymmentäseitsemän

Поставьте глаголы в скобках в простое прошедшее время.

Kirjoittakaa sulkeissa olevat verbit imperfektissä.

1. Eilen _____ (*kävellä*) rantakadulla.
2. Juhlina ihmiset _____ (*levätä*) kolme päivää.
3. Kaupunginjohtaja _____ (*ottaa vasataan*) vieraita hääpalatsissa.
4. Nurmikoilla _____ (*maata*) paljon ihmisiä.
5. Kaupunkiin _____ (*saapua*) ihmisiä muista kaupungeista.
6. Illalla me _____ (*katsoa*) ilotulituksen (*салют*).
7. Kaupunki _____ (*järjestää*) mahtavan juhlan.
8. Orkesteri _____ (*soida*) rantakadulla.

Склонение двухсложных слов на -а. Склонение слова jokin. Kaksitavuisten -a-loppuisten sanojen tavivutus. Jokin-sanан taivutus.

KERRATAAN: KÄÄNTÄKÄÄ

Праздник был замечательный. Мы ходили на набережную. В город приехало много гостей. Друзья прислали нам новые книги. Вчера я опубликовала свои стихи. Раньше мы отдыхали на море. Он обещал прийти вовремя. Ребёнок боялся собак. Мы решили проблему довольно быстро. Она увлекалась спортом десять лет. Это произошло в маленькой деревне. Он продал дачу.

Упражнение 28 | Harjoitus kaksikymmentäkahdeksan

Напишите глаголы в простом прошедшем времени, имена во множественном числе. Kirjoittakaa verbit imperfektissä ja nominit monikossa.

1. Me (*kerrata*) _____ kaikki (*sääntö + t*) _____ .
2. Eilen minä (*tavata*) _____ paljon (*tuttava*) _____ kaupungilla.
3. (*Sanoa*)ko _____ hän, ettei tule?
4. (*Pyytää*)kö _____ sinä häntä tulemaan?
5. Mitä sinä (*tarkoittaa*) _____ (*nämä*) _____ sanoilla?
6. Hän (*menettää*) _____ muistinsa kolarin jälkeen.
7. Minä (*sulkea*) _____ kaikki (*ovi*) _____ .
8. Ennen me (*teititellä*) _____ (*mummot ja vaarit part.*).
9. Ennen hän (*pelata*) _____ koripalloa.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Особенности простого прошедшего времени и множественного числа. Imperfektin ja monikon erikoisuudet.

A + I = OI – это правило касается глаголов и имён, состоящих из двух слогов, в первом из которых присутствует **A, E или I**.

A + I = OI – tämä sääntö koskee kaksitavuisia verbejä ja nomineja, joiden ensimmäisessä tavussa on **A, E tai I**.

Nominit:

Sana – paljon sanoja, sanoissa
Kala – paljon kaloja, kaloissa
Pala – paljon paloja, paloissa

Hella – paljon helloja, helloissa
Kirja – paljon kirjoja, kirjoissa
Kissa – paljon kissoja, kissoissa

Verbit:

Antaa – minä annoin, hän antoi (*дать*)
Alkaa – minä aloin, hän alkoi (*начать*)
Ajaa – minä ajoin, hän ajoi (*ехать*)
Kaataa – minä kaadoin, hän kaatoi (*наливать, валить*)
Kattaa – minä katoin, hän kattoi (*накрывать*)

Laittaa – minä laitoin, hän laittoi (готовить, поставить)
Maksaa – minä maksoin, hän maksoi (платить)
Painaa – minä painoin, hän painoi (давить, нажать, весить)
Paistaa – minä paistoin, hän paistoi (жарить)
Palaa – minä paloin, hän paloi (гореть)
Saattaa – minä saatoin, hän saattoi (проводить)
Sataa – ulkona satoi (идёт дождь, снег)
Vaihtaa – minä vaihdoin, hän vaihtoi (менять)
Virkaa – minä virkoin, hän virkkoi (промолвить, сказать)

A + I = OI – в существительных на **-la/-lä, -na/-nä, -ra/-rä, -kka/-kkä, -ija/-ijä**, состоящих их трёх и более слогов.

A + I = OI – **-la/-lä, -na/-nä, -ra/-rä, -kka/-kkä, -ija/-ijä** -loppuisissa pitkissä (enemmän kuin kaksi tavua) substantiiveissa.

Ravintola – paljon ravintoloita, ravintoloissa
Kahvila – paljon kahviloita, kahviloissa
Ruokala – paljon ruokaloita, ruokaloissa
Omena – paljon omenoita, omenoissa
Päärynä – paljon päärynöitä, päärynöissä
Ikkuna – paljon ikkunoita, ikkunoissa
Makkara – paljon makkaroita, makkaroissa
Tavara – paljon tavaroita, tavaroissa
Mustikka – paljon mustikoita (myös mustikkoja), mustikoissa
Puolukka – paljon puolukoita (myös puolukkoja), puolukoissa
Tutkija – paljon tutkijoita, tutkijoissa
Opiskelija – paljon opiskelijoita, opiskelijoissa

Сравните с прилагательными! Verratkaa adjektiiveihin!

Ihana – ihania, paljon ihania päärynöitä
Kamala – kamalia, paljon kamalia kahviloita
Ahkera – ahkeria, paljon ahkeria, paljon ahkeria oppilaita
Ankara – ankaria, paljon ankaria opettajia
Katkera – katkeria, paljon katkeria maita
Kihara – kiharia, paljon kiharia päitä
Kavala – kavalia, paljon kavalia eläimiä
Matala – matalia, paljon matalia kattoja

В прилагательных на **-la/-lä, -na/-nä, -ra/-rä** во множественном числе образуется основа на **-li, -ni, -ri**.

-la/-lä, -na/-nä, -ra/-rä -loppuisissa adjektiiveissa monikkomuodossa muodostuu **-li, -ni, -ri** -loppuinen vartalo.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet venäjäksi.

Hannu ajoi kaupunkiin puoli yksitoista.
Olga antoi heille oman osoitteensa.
Ulkona satoi, oli kovaa tuulta, me jäimme kotiin.
Seuraavana päivänä vaihdoimme rahaa pankissa.

Hannu maksoi parkkipaikasta.
Aurinko paistoi vain pari päivää.
Talo paloi kahdessa tunnissa.
Hän saattoi meidät asemalle.
Kolme vuotta sitten hän painoi vain 50 kiloa.
Olga laittoi ihanan aterian.

Повторение. В глаголах в форме простого прошедшего времени, которые содержат суффиксы **-nta/-ntä, -rta/-rtä, -lta/-ltä** образуется **-nsi, -rti, -lti** (см.урок 3).

Tietää – minä tiesin, sinä tiesit, hän tiesi
Lentää – minä lensin, sinä lensit, hän lensi
Pyytää – minä pyysin, sinä pyysit, hän pyysi
Huutaa – minä huusin, sinä huusit, hän huusi

Rakentaa – minä rakensin, hän rakensi (строить)
Kääntää – minä käänsin, hän käänsi (переводить)
Vääntää – minä väänsin, hän väänsi (повернуть)
Ymmärtää – minä ymmärsin, hän ymmärsi (понять)
Siirtää – minä siirsin, hän siirsi (передвинуть)
Kiertää – minä kiersin, hän kiersi (сделать оборот)
Piirtää – minä piirsin, hän piirsi (начертить, рисовать)
Kieltää – minä kielsin, hän kielsi (запретить)
Vaeltaa – minä vaelsin, hän vaelsi (странствовать)

Упражнение 29 | Harjoitus kaksikymmentäyhdeksän

Переведите предложения на финский.
Kääntäkää lauseet suomeksi.

1. Мы построили новую дачу. _____
2. Он перевёл текст за три часа. _____
3. Я повернул кран направо. _____
4. Раньше мы понимали, что происходит. _____
5. Мы передвинули все столы на левую сторону. _____
6. Он обежал дом три раза. _____
7. Что ты нарисовал в тетради? _____
8. Они запретили курить в помещении. _____
9. Он странствовал пять лет. _____

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kirjoita, mitä sinulle tapahtui ennen. Missä opiskelit? Kävitkö Suomessa? Matkustitko johonkin?
Harrastitko jotakin? Missä työskentelit ennen?

Kaytä imperfektiä!

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Падежные формы местоимения *jokin* (что-то, что-нибудь, какой-то).
Jokin-pronominin sijamuodot.

Yksikkö

jonkin (какого-то, чего-нибудь, какой-то)

jotakin (чего-то, чего-нибудь, какого-то)

jossakin (где-то, где-нибудь, в каком-то)

jostakin (откуда-то, о чём-то, о ком-то)

johonkin (во что-то, куда-то)

jonakin (каким-то)

Monikko

joidenkin, joitakin, joissakin, joistakin

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

Osta *jokin* lehti! _____

Hän sai *jonkin* lahjan. _____

Haluatko syödä *jotakin*? _____

Se tapahtui *jossakin* pohjoisessa. _____

Pidätkö sinä edes *jostakin*? _____

Hän lähti *johonkin* leppäämään. _____

Onko sinulla *joitakin* sanomalehtiä lukea? _____

Joissakin kirjoissa on vastauksia näihin kysymyksiin. _____

Урок 17. Oppitunti seitsemäntoista

Падеж адессив. Adessiivi

KERRATAAN IMPERFEKTIÄ

Talo paloi. Eilen satoi. Hän kantoi laukun. Tyttö kattoi pöydän. He saattoivat ystävänsä asemalle. Miehet vaihtoivat rahaa. Mummo paistoi piirakoita. Äiti laitto ruokaa. Poika kaatoi vettä. Hän maksoi laskun. Aurinko paistoi koko päivän. Lapsena hän painoi oikein paljon.

Упражнение 30 | Harjoitus kolmekymmentä

Раскройте скобки. Помните о чередовании!
Avatkaa sulkeet. Muistakaa astevaihtelut!

1. Minä _____ (*kantaa*) eilen laukun.
2. Minä _____ (*kattaa*) ennen pöydän.
3. Minä _____ (*saattaa*) eilen ystävän asemalle.
4. Minä _____ (*vaihtaa*) eilen rahaa.
5. Minä _____ (*laittaa*) eilen ruokaa.
6. Minä _____ (*kaataa*) vettä.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Кääntäkää venäjäksi.

1. Ennen minä kävin ravintoloissa. _____
2. He lepäsivät ennen kylpylöissä. _____
3. Hän söi paljon omenoita. _____
4. Me saimme hyviä perunoita. _____
5. Hän pesi ikkunoita kolme tuntia. _____
6. Oli vaikea saada hyviä lusikoita ja haarukoita. _____
7. He poimivat metsässä mustikoita ja puolukoita. _____
8. Hänellä oli paljon kaikenlaisia mielenkiintoisia tavaroita. _____

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Кääntäkää suomeksi.

1. Мы построили в прошлом году дом. _____
2. передвинули шкаф в угол. _____
3. Он повернул кран. _____
4. Они быстро перевели текст. _____
5. Самолёт прилетел вовремя. _____
6. Я знала, где живёт господин Хейккинен. _____
7. Девочка нарисовала в тетради дом. _____
8. Он кричал громко. _____

Упражнение 31 | Harjoitus kolmekymmentäyksi

Задайте вопросы в имперфекте (простом прошедшем времени).
Tehkää kysymykset imperfektimuodossa.

1. (Pyytää) _____ sinä heiltä eilen rahaa?
2. (Kiertää) _____ hän maapallon ympäri?
3. (Vaeltaa) _____ he kolme vuotta?
4. (Kieltää) _____ äiti teiltä tulitikkujen käytön?
5. (Ymmärtää) _____ sinä kaiken?
6. (Tuntee) _____ sinä hänet ennen?
7. (Piirtää) _____ hän ennen hyvin?
8. (Sukeltaa) _____ he eilen?

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ehdottaa	предложить (не товар)
ensin	сначала
esitys	представление, выступление, спектакль
kaupungintalo	мэрия
kotiseutumuseo	краеведческий музей
kävelykatu	пешеходная улица
lähellä keskustaa	радомсцентром
lahjoittaa	дарить
lähteä katsomaan	отправиться смотреть
-n varrella	на краю, на обочине
näytelmä	пьеса
paikallinen taiteilija	местный художник
pituus	длина
pitää suomen kielellä	проводить на финском языке
päänähtävyys	главная достопримечательность
päätyä	завершаться, заканчиваться
päättää	решать, завершать
rakennus (rakennukse-)	здание, строение
rautatieasema	железнодорожный вокзал
riittää	быть в достатке, хватать
sen vuoksi (tämän vuoksi)	поэтому, из-за этого
sijaita (sijaitse-)	располагаться
sillä	на той; тем самым
taidemuseo	художественный музей
varmaankin, varmasti	очевидно, вероятно
veistos (veistokse-)	скульптура
vieras (vieraa-)	гость; чужой
viisikerroksinen	пятиэтажный
ystävyydenkaupunki	город-побратим

ТЕКСТ | TEKSTI

Ханну и Риитта в Петрозаводске. Hannu ja Riitta Petroskoissa.

Aurinkoisena aamuna Hannu, Riitta, heidän lapsensa ja Olga lähtivät katsomaan Petroskoita. Olga asuu lähellä keskustaa, sen vuoksi kaikki päättivät lähteä jalan. He tulivat ensin Leninin valtakadulle. Se on kaupungin pääkatu, joka alkaa järven rannalta ja päättyy rautatieasemalle. Sillä kadulla ei ole korkeita rakennuksia. On vain viisikerroksisia taloja. Petroskoin valtionyliopisto, hotelli Pohjola, kaupungintalo ja muutama ravintola sijaitsevat tällä kadulla.

Olga vei ensin vieraansa rantakadulle. Se on Petroskoin päänähtävyys. Rantakadun pituus on kaksi ja puoli kilometriä. Se on kävelykatu, jonka varrella on erilaisia veistoksia. Petroskoin ystävyyskaupungit lahjoittivat nämä veistokset. Viimeiset veistokset Petroskoi sai Joensuulta ja Pietarilta kun juhli 300-vuotispäivää.

Rantakadun jälkeen kaikki tulivat Kirovinaukiolle. Se on suuri aukio, missä ovat kaupungin ammattiteatterit, taidemuseo, Kizhi-museon toimisto ja laulu- ja tanssiyhtyeen Kanteleen talo. Varmaankin kaikkein kaunein (*самый красивый*) on Kansallinen teatteri, joka korjattiin muutama vuosi sitten. Se on erikoinen teatteri, koska näytelmät esitetään suomen, karjalan, vepsän ja venäjän kielellä. Valitettavasti kesällä teatterissa ei ole esityksiä. Olga ehdotti taidemuseossa käynnin. Museossa on nykyään tauluja Pietarin ja Moskovan museoista. Toisessa kerroksessa on ikoneja ja paikallisten taiteilijoiden tauluja.

Museon jälkeen kaikki halusivat jo syödä. Matkalla oli pieni kahvila, jossa he söivät salaattia ja lämmintä ruokaa. Tutustuminen kaupunkiin jatkui. He tulivat Lenininaukiolle, jonka entinen nimi oli Pyöreä aukio. Sen aukion keskellä seisoo iso Leninin muistopatsas. Aukiolla sijaitsee myös Karjalan Kansallinen museo. Riitta sanoi, että he käyvät museossa jonakin toisena päivänä. Täksi päiväksi jo riitti nähtävyyksiä.

Vastatkaa kysymyksiin

1. Mikä on Petroskoin pääkatu?
2. Mitkä rakennukset sijaitsevat Petroskoin pääkadulla?
3. Mikä on kaupunkilaisten suosituin (*самое популярное*) paikka?
4. Mitä veistoksia on rantakadulla?
5. Mitkä talot ovat Kirovinaukiolla?
6. Mikä on Lenininaukion toinen nimi?

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Alleviivaa tekstissä imperfektimuodossa olevat verbit.

Alleviivaa tämä- ja se- pronominien muodot.

Упражнение 32 | Harjoitus kolmekymmentäkaksi

Напишите пары слов таким образом, чтобы глагол стоял в прошедшем времени, а имя во множественном числе.

Кириittäkaa seuraavat parit niin, että verbi olisi imperfektissä ja nomini monikossa.

МАЛЛИ: *käydä museossa – minä kävin museoissa, tavata ystävä – tapasin ystäviä.*

Nähdä nähtävyys _____

Saada lahja _____

Lentää lentokoneella _____

Kirjoittaa kynällä _____
Puhua kielellä _____
Laittaa ruoka _____
Paistaa piirakka _____
Kulkea kadulla _____
Kääntää teksti _____
Haluta kirja _____
Päästä lomalle _____
Levätä ulkomailla _____
Ajaa autolla _____
Syödä lusikalla ja haarukalla _____
Ymmärtää opettaja _____
Siivota asunto _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Адессив. Adessiivi

Обратите внимание на падеж, у которого окончание **-lla/-llä**. Название этого падежа – адессив. Его применяют:

1. когда речь идёт о транспортном средстве (*kun puhutaan kulkuneuvosta*): laivalla – на теплоходе, autolla – на машине;
2. когда речь идёт об инструменте или средстве (*kun puhutaan välineestä*), с помощью которого совершается действие: syödä lusikalla – есть ложкой, kirjoittaa kynällä – писать ручкой;
3. когда речь идёт о внешнем месте происходящего события (*kun puhutaan ulkoisesta tapahtumapaikasta*): kadulla – на улице, aukiolla – на площади, torilla – на рынке, на площади;
4. когда речь идёт о владельце (*kun puhutaan omistajasta*): minulla – у меня, hänellä – у него, kaupungilla – у города.

Запомните эти значения:

1. средство передвижения,
2. средство как инструмент действия,
3. на поверхности обширного или открытого места, не имеющего чётких границ,
4. владелец, собственник.

Упражнение 33 | Harjoitus kolmekymmentäkolme

Кääntäkää suomeksi.

1. Они поехали на поезде. _____
2. Мы путешествовали на машине. _____
3. Я писала красной ручкой. _____
4. Он рубил дрова старым топором. _____
5. Загородом было тихо и спокойно. _____
6. На берегу было много людей. _____
7. У города было много проблем. _____
8. У людей тоже много проблем. _____

Упражнение 34 | Harjoitus kolmekymmentäneljä

Напишите для данных слов формы единственного и множественного партитива.
Kirjoittakaa seuraavien sanojen yksikön ja monikon partitiivimuoto.

MALLI: *paikka – kaksi paikkaa, paljon paikkoja*

Auto _____
Mekko _____
Suola _____
Kissa _____
Poika _____
Kala _____
Pöytä _____
Seinä _____
Äiti _____
Isä _____
Ostos _____
Peili _____
Teatteri _____
Joki _____
Järvi _____
Tuoli _____
Ovi _____
Neiti _____
Paketti _____
Talo _____
Serkku _____
Tyttö _____
Posti _____
Asia _____
Astia _____
Teksti _____
Aika _____
Työ _____
Suu _____
Puu _____

Упражнение 35 | Harjoitus kolmekymmentäviisi

Напишите слова на -e в единственном и множественном партитиве.
Taivuttakaa -e-loppuiset sanat yksikön ja monikon partitiivissa.

MALLI 1: *vene – kaksi venettä, paljon veneitä*

Huone _____
Virhe _____
Perhe _____
Kirje _____
Aihe _____
Vaihe _____
Tuore _____

MALLI 2: *sade – ei ole sadetta, paljon sateita*

Side _____
Lude _____
Taide _____
Tiede _____
Viihde _____
Luode _____

MALL 3: *luonne – ei ole luonnetta, paljon luonteita*

Tilanne _____
Vanne _____
Käännö _____
Perinne _____
Ranne _____

MALLI 4: *liite – kaksi liitettä, paljon liitteitä*

Periaate _____
Aate _____
Tavoite _____
Laite _____
Tuote _____
Piirre _____

Упражнение 36 | Harjoitus kolmekymmentäkuusu

Напишите рядом начальную форму глагола.

Kirjoittakaa viereen verbien perusmuoto.

MALLI: *minä istuin – istua*

1. Sinä katsoit _____
2. Hän lauloi _____
3. Me tanssimme _____
4. Minä söin _____
5. Te veitte _____
6. He tulivat _____
7. Me opiskelemme _____
8. Minä ajattelin _____
9. Sinä joit _____
10. Me käänsimme _____
11. Te tutustuitte _____
12. Sinä kävit _____
13. Minä seisoin _____
14. Hän toi _____
15. Minä tupakoin _____
16. Sinä tutkit _____
17. Hän itki _____
18. Me kirjoitimme _____
19. Te perustitte _____
20. He julkaisivat _____
21. Minä pesin _____
22. Sinä myit _____

Упражнение 37 | Harjoitus kolmekymmentäseitsemän

Напишите предложения по образцу.
Tehkää mallin mukaan.

MALLI: *Istuin jo kauan. – En halua istua kauan.*
Luin jo lehden. – En halua lukea lehteä.
Soitin jo hänelle. – En halua soittaa hänelle.
Puhuimme hänen kanssaan. – En halua puhua hänen kanssaan.

1. Asuimme hotellissa. _____
2. Kirjoitin kirjeen. _____
3. Kysyin asiaa häneltä. _____
4. Etsin paperia. _____
5. Tulin myöhään. _____
6. Menin työhön. _____
7. Pesin auton. _____
8. Nousin aikaisin. _____
9. Valitsin väärin. _____
10. Tarvitsin paljon. _____
11. Häiritsin heitä. _____
12. Sain pahaa kahvia. _____
13. Myin auton. _____
14. Join olutta. _____
15. Söin keittoa. _____
16. Toin postin. _____
17. Vein paketin. _____
18. Tupakoin paljon. _____
19. Vaihdoin rahaa. _____
20. Maksoin laskun. _____
21. Autoin naapuria. _____
22. Käänsin tekstin. _____
23. Tiesin sen. _____
24. Lensin Tukholmaan. _____
25. Sain palkan. _____
26. Ymmärsin häntä. _____
27. Annoin hänelle rahaa. _____

Упражнение 38 | Harjoitus kolmekymmentäkahdeksan

Напишите предложения в простом прошедшем времени (имперфекте) по образцу.
Tehkää lauseet imperfektissä mallin mukaan.

MALLI: *Tänään minä kirjoitan tämän tekstin. – Eilen minä kirjoitin tämän tekstin.*

1. Tänään minä luen tämän kertomuksen. _____
2. Tänään minä syön koko keiton. _____
3. Tänään minä käännän harjoituksen. _____
4. Tänään sinä itket paljon. _____
5. Tänään sinä muutat toiseen kaupunkiin. _____
6. Tänään sinä autat äitiäsi. _____

7. Tänään sinä vaihdat rahaa. _____
8. Tänään hän kattaa pöydän. _____
9. Tänään hän antaa selityksen. _____
10. Tänään hän ymmärtää meitä. _____
11. Tänään hän soittaa kotiin. _____
12. Tänään hän tupakoi ulkona. _____
13. Me luemme tänään paljon. _____
14. Te tuette tänään heitä. _____
15. He kuulevat hyvin. _____
16. He syövät vähän. _____
17. Te tuotte lapset kotiin. _____
18. Te panette kaiken paikoilleen. _____
19. Me tulemme myöhään. _____
20. Tänään me pesemme auton. _____
21. Me olemme sillä aikaa keittiössä. _____
22. Me tutkimme tämän kysymyksen. _____
23. Minä julkaisen lehden. _____
24. Minä pääsen kohta yliopistoon. _____
25. Minä suren paljon. _____
26. Sinä puetkauniisti. _____

Упражнение 39 | Harjoitus kolmekymmentähdeksän

Сделайте по образцу (глаголы четвёртой группы).
 Tehkää mallin mukaan (IV:n verbiryhmän taivuttaminen).

MALLI: *Tavata – minä tapaan, minä en tapaa, minä tapasin.*
Hakata – minä hakkaan, minä en hakkaa, minä hakkasin.

1. Kaivata _____ (нуждаться)
2. Luvata _____ (обещать)
3. Levätä _____ (отдохнуть)
4. Kelvata _____ (пригодиться)
5. Lakata _____ (прекращать)
6. Pelätä _____ (бояться)
7. Keritä _____ (успевать)
8. Haluta _____ (хотеть)
9. Pelata _____ (играть)
10. Herätä _____ (просыпаться)
11. Avata _____ (открывать)
12. Tilata _____ (заказывать)

Упражнение 40 | Harjoitus neljäkymmentä

Сделайте предложения отрицательными.
 Tehkää lauseista negatiiviset.

MALLI: *Minä ostan vihkon. – Minä en osta vihkoa.*

1. Minä juon kahvia. _____
2. Sinä tuot lapsen. _____

3. Hän vaihtaa rahaa. _____
4. Me soitamme kotiin. _____
5. Te tilaatte lehden. _____
6. He ymmärtävät meitä. _____
7. Minä luen kirjan. _____
8. Sinä tuet häntä. _____
9. Hän pukee puvun. _____
10. Me annamme teille neuvon. _____
11. Te viette rahanne postiin. _____
12. Me myymme talon. _____
13. Minä rakastan äitiäni. _____
14. Sinä pelkää susia. _____
15. Hän toistaa tekstiä. _____
16. Me tapaamme huomenna. _____
17. Te tiedätte paljon. _____
18. He laulavat hyvin. _____
19. Minä muutan Moskovaan. _____
20. Sinä juot liian paljon vettä. _____

Упражнение 41 | Harjoitus neljäkymmentäyksi

Используйте простое прошедшее время и множественное число.
Käyttäkää imperfektiä ja monikkoa.

MALLI: *Istun huoneessa. – Istuin huoneissa.*

1. Laulan kuorossa. _____
2. Tutkin aihetta. _____
3. Vien paketin. _____
4. Menen työhön. _____
5. Laitan ruokaa. _____
6. Teen harjoituksen. _____
7. Pesen auton. _____
8. Julkaisen lehden. _____
9. Annan hänelle kirjan. _____
10. Tuen häntä. _____
11. Ymmärrän sinua. _____
12. Toivon kaikkea hyvää. _____
13. Tapaan ystävän. _____
14. Kirjoitan kokeen. _____
15. Lennän Pietariin. _____
16. Matkustan kylään. _____

Урок 18. Oppitunti kahdeksantoista

Отрицательная форма простого прошедшего времени.
Kielteinen imperfekti

KERRATAAN: LUKEKAA ÄÄNEEN

Kävin maalla viime viikolla. Soitin ystävälle illalla. Kesällä käytin lyhyttä hametta. Meillä vieraili sukulaisia. Hän kirjoitti tekstin tietokoneella. Minä keitin kahvia kahvinkeittimellä. Perustin yrityksen Venäjällä. Matkustimme Eurooppaan autolla. Ihmisillä oli ennen toisia vaatteita. Hän laittoi ruokaa kaasuhellalla. Kaikki aikuiset ovat syntyneet viime vuosisadalla. Yrityksellä oli uusi osoite. Pojalla kävi ystävä Suomesta.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Selittäkää ja antakaa esimerkit kaikista -lla/-llä tapauksista (kulkuneuvo, väline, tapahtumapaikka, omistaja). Katsokaa edellistä oppituntia.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Kertokaa, mitä muistat Riitan perheestä.
2. Mihin Petroskoin nähtävyyksiin tutustuivat Riitta ja hänen perheensä?

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Отрицательная форма простого прошедшего времени. Kielteinen imperfekti

Lukekaa lauseet: Minä en ostanut mitään. Sinä et saanut postia. Hän ei pessyt eilen autoa. Me emme halunneet syödä. Te ette tarvinneet apua. He eivät syöneet lounasta.

Kielteinen imperfekti ja I verbiryhmä

Yksikkö

Ostaa – ostanut: (*minä*) en ostanut, (*sinä*) et ostanut, (*hän*) ei ostanut

Ottaa – ottanut: (*minä*) en ottanut, (*sinä*) et ottanut, (*hän*) ei ottanut

Kirjoittaa – kirjoittanut: (*minä*) en kirjoittanut, (*sinä*) et kirjoittanut, (*hän*) ei kirjoittanut

Laittaa – laittanut: (*minä*) en laittanut, (*sinä*) et laittanut, (*hän*) ei laittanut

Lukea – lukenut: (*minä*) en lukenut, (*sinä*) et lukenut, (*hän*) ei lukenut

Tukea – tukenut: (*minä*) en tukenut, (*sinä*) et tukenut, (*hän*) ei tukenut

Sanoa – sanonut: (*minä*) en sanonut, (*sinä*) et sanonut, (*hän*) ei sanonut

Kertoa – kertonut: (*minä*) en kertonut, (*sinä*) et kertonut, (*hän*) ei kertonut

Monikko

Auttaa – auttaneet: (*me*) emme auttaneet, (*te*) ette auttaneet, (*he*) eivät auttaneet

Käyttää – käyttäneet: (*me*) emme käyttäneet, (*te*) ette käyttäneet, (*he*) eivät käyttäneet

Vaihtaa – vaihtaneet: (*me*) emme vaihtaneet, (*te*) ette vaihtaneet, (*he*) eivät vaihtaneet

Painaa – painaneet: (*me*) emme painaneet, (*te*) ette painaneet, (*he*) eivät painaneet

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

- Minä en soittanut eilen äidilleni. _____
Etkö sinä laittanut ruokaa? _____
Hän ei maksanut laskua. _____
Me emme toivoneet sitä. _____
Te ette saattaneet meitä asemalle. _____
He eivät antaneet rahaa lapsilleen. _____
Minä en ajanut ennen autoa. _____
Sinä et lentänyt viime vuonna Pietariin. _____
Hän ei tietänyt (ei tiennyt) meidän osoitettamme. _____
Me emme ymmärtäneet opettajaa. _____
Te ette kääntäneet eilen tekstiä. _____
He eivät siirtäneet kaappia. _____
Minä en alkanut opiskella espanjaa. _____
Sinä et pukenut lämmintä paitaa. _____
Hän ei itkenyt kauan. _____
Me emme piirtäneet koulussa ihmisiä. _____
Te ette huutaneet kovasti. _____
He eivät kattaneet pöytää. _____

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Kielteisissä lauseissa objektit ovat aina partitiivissa (*дополнения или объекты высказывания в отрицательном предложении всегда стоят в падеже партитиве с окончаниями -a/-ä, -ta/-tä*). Imperfektia käytetään, jos tiedetään milloin tapahtuma oli, tai sillä ei ole mitään jatkoa nykyaikassa (*простое прошедшее время употребляется, если известно, когда произошло событие, или если произошедшее не имеет продолжения в настоящем времени*).

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- En ehtinyt laittaa ruokaa eilen.
- Mitähän me syömme lounaalla?
- Minä ostin perunoita. Voit paistaa niitä.

- Tiedätkö, ettei ennen kukaan katsonut televisiota?
- Kuinka ihmiset sitten elivät?
- Siksi he kaikki kuolivatkin.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Kielteinen imperfekti ja II verbiryhmä

Yksikkö

- Tuoda – tuonut: (*minä*) en tuonut, (*sinä*) et tuonut, (*hän*) ei tuonut
Viedä – vienyt: (*minä*) en vienyt, (*sinä*) et vienyt, (*hän*) ei vienyt
Uida – uinut: (*minä*) en uinut, (*sinä*) et uinut, (*hän*) ei uinut
Myydä – myynyt: (*minä*) en myynyt, (*sinä*) et myynyt, (*hän*) ei myynyt
Tehdä – tehnyt: (*minä*) en tehnyt, (*sinä*) et tehnyt, (*hän*) ei tehnyt

Monikko

Luoda – luoneet: (me) emme luoneet, (te) ette luoneet, (he) eivät luoneet

Nähdä – nähneet: (me) emme nähneet, (te) ette nähneet, (he) eivät nähneet

Voida – voineet: (me) emme voineet, (te) ette voineet, (he) eivät voineet

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

Miksi sinä et tuonut minulle sanakirjaa? _____

Lapsena hän ei uinut. _____

Viime vuonna he eivät myyneet mökkiään. _____

Hän ei tehnyt kotitehtäviä. _____

Me emme nähneet, mihin lapset menivät. _____

He eivät voineet tulla meille illalla. _____

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Hei, saitko eilen minulta sähköpostia?
- En saanut valitettavasti. Sähköposti ei toiminut eilen.
- Yritän tänään lähettää uudestaan.
- Kävitkö viime vuonna Kizhin saarella?
- En käynyt. Viimeksi olin siellä kolme vuotta sitten.
- Söitkö aamulla puuroa?
- En syönyt. Minä join vain teetä ja söin pari voileipää.

Упражнение 42 | Harjoitus neljäkymmentäkaksi

Напишите следующие глаголы в отрицательной форме в простом прошедшем времени, используя первое лицо.

Kirjoittakaa seuraavat verbit kielteisessä imperfektissä minä-muodossa.

MALLI: *ihastua – minä en ihastunut.*

Käyttää _____ (использовать)

Vaeltaa _____ (странствовать)

Sukeltaa _____ (нырять)

Seisoa _____ (стоять)

Istua _____ (сидеть)

Tapahtua _____ (происходить)

Harrastaa _____ (увлекаться)

Miellyttää _____ (нравиться)

Pitää _____ (нравиться, надо)

Kulkea _____ (ходить)

Hakea _____ (взять, искать)

Syödä _____ (есть)

Saada _____ (получать, разрешать)

Käydä _____ (посещать)

Tehdä _____ (делать)

Nähdä _____ (видеть)

Урок 19. Oppitunti yhdeksäntoista

Отрицательная форма простого прошедшего времени.
Kielteinen imperfekti

KERRATAAN: LUKEKAA ÄÄNEEN

Minä en soittanut ystävälleni. Sinä et laittanut ruokaa. Hän ei valmistanut kotitehtävää. Me emme syöneet eilen mitään. Te ette saaneet sähköpostia. He eivät tehneet siivousta. Lapsi ei itkenyt. Koira ei haukkunut. Puu ei kasvanut. Mies ei juonut. Päättä ei särkenyt. Minua ei naurattanut. Miksi sinä et kirjoittanut tekstiä? Hän ei nähnyt ketään. Minä en hakenut mitään työtä. Me emme kulke-
neet missään. Ettekö pitäneet mistään?

MUISTAKAA!

mikä – mikään (ничто),
mitä – mitään (ничто, ничего),
kuka – kukaan (никто),
ketä – ketään (никто, никого),
missä – missään (нигде),
mistä – mistään (нигде, ниоткуда, ничто).

Упражнение 43 | Harjoitus neljäkymmentäkolme

Кääntäkää.

1. Я ничего не использовал. _____
2. Он нигде не сидел. _____
3. Это нигде не происходило. _____
4. Я ничем не увлекалась. _____
5. Меня ничто не привлекло. _____
6. Раньше ему ничего не нравилось. _____
7. Они ничего не ели утром. _____
8. Он не ходил ни в какую школу. _____
9. Почему ты ничего не сделал? _____
10. Раньше я не видел ничего странного. _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

В первой (-a) и во второй (-da) глагольных группах отрицательная форма простого прошедшего времени образуется с помощью отрицательного глагола **ei** в личной форме: en, et, ei, emme, ette, eivät и показателя **-nut/-nyt** (в единственном числе) и **-neet** (во множественном числе), которые присоединяются к основе глагола.

Ensimmäisessä ja toisessa verbiryhmässä imperfekti muodostuu kieltosanasta **ei** + persoonapäätte ja tunnuksesta **-nut/-nyt** (yksikössä), **-neet** (monikossa).

Esimerkiksi:

täyttää – minä en täyttänyt,
tarkoittaa – sinä et tarkoittanut,
piirtää – hän ei piirtänyt,
kääntää – me emme kääntäneet,
vaihtaa – te ette vaihtaneet,
huutaa – he eivät huutaneet,

saada – minä en saanut,
tuoda – sinä et tuonut,
uida – hän ei uinut,
lyödä – me emme lyöneet,
voida – te ette voineet,
myydä – he eivät myyneet.

Lukekaa lauseet.

Minä en tullut ajoissa. Sinä et ajatellut asiaa. Hän ei riidellyt meidän kanssamme. Me emme teitilleet ketään. Te ette sinutelleet minua. He eivät tapelleet pihassa. Minä en mennyt kouluun. Sinä et pannut valoa pois. Hän ei juossut viisi kilometriä. Me emme pesseet ikkunoita. Te ette päässeet kotiin. He eivät julkaisseet kirjaa.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Kielteinen imperfekti ja III verbiryhmä

Yksikkö

Olla – ollut: (*minä*) en ollut, (*sinä*) et ollut, (*hän*) ei ollut
Tulla – tullut: (*minä*) en tullut, (*sinä*) et tullut, (*hän*) ei tullut
Luulla – luullut: (*minä*) en luullut, (*sinä*) et luullut, (*hän*) ei luullut
Ajatella – ajatellut: (*minä*) en ajatellut, (*sinä*) et ajatellut, (*hän*) ei ajatellut
Suudella – suudellut: (*minä*) en suudellut, (*sinä*) et suudellut, (*hän*) ei suudellut
Ihmetellä – ihmetellyt: (*minä*) en ihmetellyt, (*sinä*) et ihmetellyt, (*hän*) ei ihmetellyt
Mennä – mennyt: (*minä*) en mennyt, (*sinä*) et mennyt, (*hän*) ei mennyt
Päästä – päässyt: (*minä*) en päässyt, (*sinä*) et päässyt, (*hän*) ei päässyt
Juosta – juossut: (*minä*) en juossut, (*sinä*) et juossut, (*hän*) ei juossut
Purra – purrut: (*minä*) en purrut, (*sinä*) et purrut, (*hän*) ei purrut

Monikko

Tapella – tapelleet: (*me*) emme tapelleet, (*te*) ette tapelleet, (*he*) eivät tapelleet
Teititellä – teitilleet: (*me*) emme teitilleet, (*te*) ette teitilleet, (*he*) eivät teitilleet
Sinutella – sinutelleet: (*me*) emme sinutelleet, (*te*) ette sinutelleet, (*he*) eivät sinutelleet
Panna – panneet: (*me*) emme panneet, (*te*) ette panneet, (*he*) eivät panneet
Ratkaista – ratkaisseet: (*me*) emme ratkaisseet, (*te*) ette ratkaisseet, (*he*) eivät ratkaisseet
Surra – surreet: (*me*) emme surreet, (*te*) ette surreet, (*he*) eivät surreet

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

1. Viime vuonna hän ei päässyt korkeakouluun opiskelemaan. _____
2. Suomessa ennen kukaan ei sinutellut toinen toistaan, kaikki teitittelivät. _____
3. Me emme ratkaisseet sitä ongelmaa. _____
4. Viime vuonna ei ollut näin paljon sateita. _____
5. Hän ei tullutkaan viideksi. _____
6. Tämä koira ei purrut häntä. _____

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Hei, Matti! Olitko kesäkuussa mökilläsi?
- En ollut. Oli niin paljon töitä, etten päässyt käymään siellä.
- Mari, opiskelitko sinä koulussa suomea?
- En opiskellut. Kävin suomen kielen kurssin pari vuotta sitten, sen jälkeen en opetellut mitään.
- Mutta sinähän puhut suomea hyvin.
- Käyn usein Suomessa. Keskustelen siellä paljon suomalaisten kanssa.
- Miksi sinä et tullut meille eilen?
- Minulla ei ollut eilen vapaata aikaa.
- Mitähän sinä teit?
- Valmistauduin juhliin. En tiennyt, että se vie niin paljon aikaani.

Упражнение 44 | Harjoitus neljäkymmentäneljä

Раскройте скобки. Avatkaa sulkeet.

MALLI: *En saanut eilen (kirje).* – *En saanut eilen kirjettä.*

1. Hän ei ajatellut (*tämä asia*) _____ viime kerralla.
2. Miksi sinä et pannut (*kirjat*) _____ laatikkoon?
3. Me emme pesseet (*lattiat*) _____ .
4. Tutkija ei julkaissut (*oma viimeinen artikkelinsa*) _____ .
5. Äiti ei kävellyt (*tunti*) _____ +kaan puistossa.
6. He eivät neuvotelleet (*sopimus*) _____ .
7. Minä en ihmetellyt (*uusi keksintö*) _____ .
8. Viime vuonna hän ei teitellyt (*johtaja*) _____ .
9. Poika ei suudellut (*tyttöystävänsä*) _____ .
10. Hän ei koskaan surrut (*mennyt aika*) _____ .

Упражнение 45 | Harjoitus neljäkymmentäviisi

Напишите следующие глаголы в форме отрицательного простого прошедшего времени. Выучите эти глаголы.

Kirjoittakaa seuraavat verbit kielteisessä imperfektissä minä-muodossa. Opetelkaa verbit.

MALLI: *keskustella* – *en keskustellut.*

- Opetella _____ (учить)
Voidella _____ (смазывать)
Kokeilla _____ (пробовать)
Soitella _____ (созваниваться)
Kuolla _____ (умереть)
Hämmästellä _____ (поражаться)
Kuulla _____ (слышать)
Kuunnella _____ (слушать)
Lakaista _____ (подметать)
Vapista _____ (дрожать)
Valaista _____ (освещать)
Rangaista _____ (наказывать)

Урок 20. Oppitunti kasikymmentä

Отрицательная форма простого прошедшего времени.
Kielteinen imperfekti

KERRATAAN: LUKEKAA ÄÄNEEN

En kirjoittanut, en soittanut, en tutustunut, en laittanut, en valmistanut, en lukenut, en hakenut, en hoitanut, en lentänyt, en tiennyt, en syönyt, en käynyt, en voinut, en uinut, en ajatellut, en keskustellut, en kuullut, en kuunnellut, en pessyt, en päässyt, en mennyt, en pannut, en surrut, en purrut.

Упражнение 46 | Harjoitus neljäkymmentäkuusi

Напишите глаголы в скобках в отрицательной форме прошедшего времени.
Kirjoittakaa sulkeissa olevat verbit kielteisessä imperfektissä.

MALLI: *En (ehdiä) soittaa hänelle. – En ehtinyt soittaa hänelle.*

1. Sinä et (*harjoittaa*) _____ eilen.
2. Me emme (*käyttää*) _____ ennen tällaisia vaatteita.
3. Miksi hän ei (*lähettää*) _____ meille korttia?
4. Etkö (*voida*) _____ sanoa sitä aikaisemmin?
5. En (*jäädä*) _____ katsomaan elokuvaa.
6. He eivät (*myydä*) _____ omaa taloaan.
7. Me emme (*ratkaista*) _____ sitä ongelmaa.
8. Miksi sinä et (*pestä*) _____ ikkunoita keväällä?
9. Koira ei (*purra*) _____ poikaa?
10. Äiti ei (*suudella*) _____ lapsiaan.
11. Hän ei (*teititellä*) _____ meitä.
12. Minä en (*hiihdellä*) _____ viime talvena.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Lukekaa ja kääntäkää lauseet.

- Minä en maalannut seinää. _____
- Hän ei tavannut ystäväänsä kadulla. _____
- Minä en luvannut tulla ajoissa. _____
- Sinä et tarvinnut ennen kännykkää. _____
- Me emme levänneet merellä. _____
- Poika ei kelvannut mihinkään. _____
- Oppilas ei vastannut kysymykseen. _____
- Hän ei osannut kieltä. _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Kielteinen imperfekti ja IV verbiryhmä

Yksikkö

Palata – palannut: (*minä*) en palannut, (*sinä*) et palannut, (*hän*) ei palannut

Haluta – halunnut: (*minä*) en halunnut, (*sinä*) et halunnut, (*hän*) ei halunnut

Tavata – tavannut: (*minä*) en tavannut, (*sinä*) et tavannut, (*hän*) ei tavannut

Siivota – siivonnut: (*minä*) en siivonnut, (*sinä*) et siivonnut, (*hän*) ei siivonnut

Tilata – tilannut: (*minä*) en tilannut, (*sinä*) et tilannut, (*hän*) ei tilannut

Vihata – vihannut: (*minä*) en vihannut, (*sinä*) et vihannut, (*hän*) ei vihannut

Monikko

Tarvita – tarvinneet: (*me*) emme tarvinneet, (*te*) ette tarvinneet, (*he*) eivät tarvinneet

Pelata – pelanneet: (*me*) emme pelanneet, (*te*) ette pelanneet, (*he*) eivät pelanneet

Pelätä – pelänneet: (*me*) emme pelänneet, (*te*) ette pelänneet, (*he*) eivät pelänneet

Paeta – paenneet: (*me*) emme paenneet, (*te*) ette paenneet, (*he*) eivät paenneet

Todeta – todenneet: (*me*) emme todenneet, (*te*) ette todenneet, (*he*) eivät todenneet

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

Lapsi ei halunnut mennä nukkumaan. _____

En siivonnut asuntoa viime viikolla. _____

Miksi sinä et tilannut lehteä? _____

Hän ei vihannut ketään. _____

Me emme tarvinneet neuvoa emmekä apua. _____

Ennen he eivät pelanneet pesäpalloa. _____

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Kerro, miksi sinä et palannut kotiin kuudeksi?
- Tapasin ystäväni enkä huomannut, että kello oli jo niin paljon.
- Etkö voinut soittaa, että olet myöhässä.
- En ladannut (*зарядить*) kännykkääni aamulla, se ei toiminut.

- Mitä tapahtui, kun et vastannut (*minun*) kirjeeseeni viime viikolla?
- Kuule, oli niin paljon erilaisia asioita, etten hoksannut (*сообразить*) edes katsoa sähköpostiani.

- Osaatko pelata tennistä?
- Nyt osaan. Ennen en osannut eikä ollut mahdollisuutta sitä pelata. Nyt kaupungissa on muutama tenniskenttä.
- Lähdetkö pelaamaan?
- Kyllä, mielelläni.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В отрицательных предложениях не используется соединительный союз **ja** (и). Вместо него используется союз **eikä** (enkä, etkä, eikä, emmekä, ettekä, eivätkä).
Kielteisissä lauseissa ei käytetä konjunktioita ja. Sen asemesta (вместонего) käytetään eikä (enkä, etkä, eikä, emmekä, ettekä, eivätkä).

Esimerkiksi: Ennen en osannut uida eikä pelata tennistä. Hän ei lähtenyt eikä soittanut.
Me emme nukkuneet emmekä puhuneet mitään.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

1. Kaikki seisoivat hiljaa eikä kukaan mitään puhunut.
2. Aurinko ei ole paistanut kahteen päivään eikä ole satanut vettä.
3. Lapsena en harrastanut enkä urheillut mitään.
4. Sinä et osaa nauttia etkä ihailla.
5. Hän ei juonut kahvia eikä teetä.
6. Hänelle ei kelvannut puku eikä takki.

ТЕКСТ | TEKSTI

**Где же Риитта и её семья не успели побывать?
Missä Riitta ja hänen perheensä eivät ehtineet käydä?**

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ehtiä	успеть
itselleen	себе
jotakin tekemistä	что-то поделать, что-то сделать, какое-то занятие
kestää	длиться, продолжаться, выдерживать
lyhyessä ajassa	за короткий промежуток времени
onnistua	удаваться, получаться
pellavapaita	льняная рубашка
vesiputous (vesiputoukse-)	водопад

Valitettavasti Riitan ja Hannun matka Petroskoihin kesti vain viikon. Näin lyhyessä ajassa ei ehdi nähdä paljon mitään. He eivät käyneet Kivatsun vesiputouksella. Se on ihana paikka 75 kilometrin päässä Petroskoista.

Valamollakaan he eivät olleet. Saarelle on liian pitkä matka eikä autolla sinne pääse. Mutta perhe kävi Kizhin saarella. Sehän on mahtavin (самая грандиозная) nähtävyys Karjalassa. Siellä he viettivät koko päivän, nauttivat Kizhin luonnosta ja kuuntelivat kansanmusiikkia.

Olga halusi viedä heidät mökilleen, mutta ei onnistunut. Joka päivä oli jotakin tekemistä ja kävelemistä. Suomalainen perhe tutustui Kansalliseen museoon, kävi näyttelysalissa Lenininkadulla. Riitta ja Hannu kävivät myös ostoksilla. He ostivat kaksi kaunista villahuivia ja muutaman muistoesineen.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Прочитайте и расскажите текст. Выучите новые слова.
Lukekaa ja kertokaa teksti. Opetelkaa uudet sanat.

Упражнение 47 | Harjoitus neljäkymmentäseitsemän

Напишите следующие глаголы в отрицательной форме простого прошедшего времени.
Kirjoittakaa seuraavat verbit kielteisessä imperfektissä.

Lakata _____ (прекращать)
Keritä _____ (успевать)
Levätä _____ (отдохнуть)
Kelvata _____ (годиться)
Pakata _____ (упаковывать)
Mainita _____ (упомянуть)
Selvitä _____ (выяснить)

Сочините и напишите предложения, используя эти глаголы.
Keksikää ja kirjoittakaa lauseet käyttäen näitä verbejä.

Урок 21. Oppitunti kaksikymmentäyksi

Повторение простого прошедшего времени. Imperfektin kertausta

KERRATAAN: LUKEKAA ÄÄNEEN

Lapsena harrastin hiihtoa. – Lapsena en harrastanut hiihtoa.
Koululainen kirjoitti ainekirjoituksen. – Koululainen ei kirjoittanut ainekirjoitusta.
Hän tutki sen aiheen. – Hän ei tutkinut sitä aihetta.
Lapsi lauloi kuorossa. – Lapsi ei laulanut kuorossa.
Minä annoin hänelle tehtävän. – Minä en antanut hänelle tehtävää.
Sinä tiesit hänen osoitteensa. – Sinä et tiennyt hänen osoitettaan.
Me söimme aamulla paljon. – Me emme syöneet aamulla paljon.
He toivat matkatavaransa taloon. – He eivät tuoneet matkatavaroitaan taloon.
Poika tupakoi viime kesänä. – Poika ei tupakoinut viime kesänä.
Olin kesällä mökillä. – En ollut kesällä mökillä.
Ennen ajattelin toisin (по-другому). – Ennen en ajatellut toisin.
Keskustelimme asiasta ulkona. – Emme keskustelleet asiasta ulkona.
Ratkaisin tehtävän nopeasti. – En ratkaissut tehtävää nopeasti.
Viime vuonna menimme etelään. – Viime vuonna emme menneet etelään.
Minä tapasin hänet kadulla. – Minä en tavannut häntä kadulla.
Ennen halusin matkustaa Intiaan. – Ennen en halunnut matkustaa Intiaan.
Ennen me tarvitsimme neuvoa. – Ennen me emme tarvinneet neuvoa.

Упражнение 48 | Harjoitus neljäkymmentäkahdeksan

Напишите предложения в отрицательной форме простого прошедшего времени.
Kirjoittakaa lauseet kielteisessä imperfektissä.

MALLI: *Laitoin kirjat kaappiin. – En laittanut kirjoja kaappiin.*

MUISTAKAA! Objekti on partitiivissa (-a/-ä, -ta/-tä)

1. Saatoin ystävän asemalle. _____
2. Hän lensi sinne pari päivää sitten. _____
3. Isä ajoi autoa nopeasti. _____
4. Me käänsimme tekstin oppitunnilla. _____
5. Opettaja siirsi oppitunnin tiistaiksi. _____
6. Vanhemmat yrittivät auttaa lastaan. _____
7. Taiteilija loi teoksen. _____
8. Viime kesänä uin paljon. _____
9. Hän konkretisoi asian omassa alustuksessaan (доклад). _____
10. Meitä haastatteli (братъ интервью) tunnettu lehtitoimittaja (журналист). _____
11. Tyttö pani kirjansa laukkuun. _____
12. Yliopisto julkaisi uuden esitteen (брошюра). _____
13. Me tulimme liian aikaisin. _____
14. Hän lepäsi Jurmalassa. _____
15. Elämä kaipasi muutoksia. _____
16. Ennen ihmiset osasivat tehdä paljon koneiden avulla. _____

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

1. Расскажите, чем вы занимались летом. 2. Расскажите, чего вы не делали летом.
1. Kertokaa, mitä teitte kesällä. 2. Kertokaa, mitä ette tehneet kesällä.

Урок 22. Oppitunti kaksikymmentäkaksi

Повторение. Kertausta

KERRATAAN

Lukekaa kysymykset ja vastatkaa niihin käyttäen possessiivisuffikseja (*притяжательные суффиксы*).

- Mikä sinun nimesi on?
- Mikä olet kansallisuudeltasi?
- Mikä olet ammatiltasi?
- Mikä sinun äitisi nimi on?
- Mikä isäsi nimi on?
- Onko asuntosi iso?
- Onko perheesi iso?
- Mikä ystäväsi nimi on?
- Mikä on hänen ammattinsa?
- Mitä harrastuksia sinulla ja ystävälläsi on?

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В разговорном языке не употребляют местоимения *minun* и *sinun*, чаще всего их заменяют формами *mun* и *sun*, местоимение *hänen* употребляется всегда.

Useinmiten puhekielessä ei käytetä persoonapronominejaminun ja sinun, ne joskus korvataan sanoilla *mun* ja *sun*, *hänen*-pronominia käytetään aina.

Esimerkiksi: (*Mun*) Asuntoni on pieni. Onko (*sun*) työpaikkasi kaukana keskustasta? Mikä on hänen nimensä?

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Hei! Onko sulla (*sinulla*) uusi työpaikka?
- Joo. Jouduin vaihtamaan (*вынужден сменить*) pari kuukautta sitten.
- Viihdytkö uudessa paikassa? Onko *pomosi* (*начальник, босс*) hyvä?
- Kyllä, *pomoni* on ihana ihminen.
- Mikä hänen nimensä on? Minä ehkä tunnen hänet.
- Tuskin (*вряд ли*) tunnet. Hänen nimensä on Seppo Vuorinen.
- En tunne häntä. Toivotan sulle menestystä! Yritä pärjällä (*держись*)!

- Onko tämä Teidän laukkunne?
- Voi, kiitos! Olen etsinyt sitä jo pari tuntia.
- Laukkunne oli tuossa penkin alla.
- Varmasti panin sen sinne. Muistini on jo niin huono. Kiitos sinulle.
- Eipä kestä.

- Missä siskosi on? En ole nähnyt häntä jo pitkään?
- Siskoni on etelässä. Hän sai pitkän loman ja päätti viettää osan lomastaan merellä.
- Milloin hän palaa?
- Mä en tiedä. Sinähän voit soittaa hänelle. Hän otti kännykkänsä mukaan.
- Mikä on hänen numeronsa?
- +79211234567
- Kiitos. Kyllä mä soitan. Terveisiä perheellesi.
- Kiitos.

Упражнение 49 | Harjoitus neljäkymmentähdeksän

Напишите утвердительные предложения. Kirjoittakaa positiiviset lauseet.

MALLI: *Minä en ottanut lastani mukaan. – Minä otin lapseni mukaan.*

*Miksi sinä et vastannut kirjeeseen? – Miksi sinä vastasit kirjeeseen?
Hän ei maalannut huonettaan. – Hän maalasi huoneensa.*

1. Hän ei ajanut autoa ennen. _____
2. Me emme korjanneet talon kattoa. _____
3. Äiti ei lähettänyt lastaan kauppaan. _____
4. En sammuttanut valoa huoneessa. _____
5. Hän en tiennyt meidän osoitettamme. _____
6. Opiskelijat eivät tulleet ajoissa. _____
7. Miksi te ette syöneet mitään? _____
8. Hän ei surrut kauan. _____
9. Ennen minä en tarvinnut tietokonetta. _____
10. Kaupunki ei ilmoittanut mitään tapahtumasta. _____

Упражнение 50 | Harjoitus viisikymmentä

Раскройте скобки. Обратите внимание на притяжательные суффиксы.
Avatkaa sulkeet. Muistakaa possessiivisuffiksit.

1. Otin (*minun laukku*) _____ mökille.
2. Hän soitti omalle (*veli*) _____ myöhään illalla.
3. Ennen en tiennyt teidän (*osoite*) _____.
4. Hänen (*omakotitalo*) _____ sijaitsee meren rannalla.
5. Johtaja istui omaan (*auto*) _____.
6. Hän ei pitänyt omista (*vaatteet*) _____.
7. Minä en tykännyt omasta (*käytös–поведение*) _____.
8. Teidän (*sukunimi*) _____ kuulostaa oudolta (*звучит странно*).
9. Hänen (*perhe*) _____ on viisi lasta.
10. Onko teidän (*kaupunki*) _____ mitään nähtävyyksiä?

Упражнение 51 | Harjoitus viisikymmentäyksi

Повторим адессив (-lla). Переведите предложения.
Kerrataan adessiivia (-lla). Kääntäkää lauseet.

1. Почему он пишет моей ручкой? _____
2. Она сварила кофе в вашей кофеварке. _____
3. Мы прилетели шведским самолётом. _____
4. У них не было времени забежать к нам. _____
5. Я отлично отдохнула летом. _____

6. На прошлой неделе шёл дождь. _____
_____
7. Мы сделали это одинаково (таким же образом). _____
_____
8. У государства достаточно хороших специалистов решить проблему. _____
_____
9. Поездом добраться до места гораздо легче. _____
_____
10. В прошлый раз ты говорил совсем другое. _____
_____

Упражнение 52 | Harjoitus viisikymmentäkaksi

Используйте падеж, окончание которого *-ssa/-ssä* (инессив).
Käyttäkää sijamuotoa, jonka päätte on *-ssa/-ssä* (inessiivi).

MALLI: (Kaupunki) on paljon nähtävyyksiä. – Kaupungissa on paljon nähtävyyksiä.
(Baari) myydään olutta. – Baarissa myydään olutta.

1. (Perhe) _____ on ongelmia.
2. (Tämä ravintola) _____ tarjotaan erinomaisen hyvää ruokaa.
3. (Se kirkko) _____ on oikein vanha ikonostaasi.
4. He kävivät monissa (kaupat) _____ .
5. Oletko sinä käynyt (Suomi) _____ ?
6. (Tietokone) _____ on vika.
7. (Tuo palatsi) _____ vihitään aviopareja.
8. (Matkatoimisto) _____ työskentelee neljä henkeä.
9. (Ikkuna) _____ oli mainos.
10. (Juna) _____ oli hirveän kuuma.

Урок 23. Oppitunti kaksikymmentäkolme

Повторение. Kertausta

KERRATAAN

Minä en maistanut hedelmiä. Maistoin vain leivoksia. Sinä et laittanut ruokaa eilen. Laitoit ruokaa vasta aamulla. Hän ei alkanut opiskella kurssilla. Hän alkoi käydä ajokoulua. Me emme antaneet heille puhelinnumeroamme. Me annoimme sinun numerosi. Te ette vaihtaneet rahaa eilen. Te vaihdoitte rahaa toissapäivänä. He eivät laulaneet kansanlauluja. He lauloivat nykylauluja. Viime viikolla aurinko ei paistanut. Se paistoi eilen. Äiti ei kaatanut lapsille maitoa. Hän kaatoi heille kylmää mehua.

Упражнение 53 | Harjoitus viisikymmentäkolme

Напишите к глаголам утвердительную и отрицательную форму простого прошедшего времени в форме первого лица единственного числа.

Kirjoitkaa verbien viereen niiden imperfektin positiivinen ja negatiivinen muoto minä-muodossa.

MALLI: *käntää – minä käänsin, minä en kääntänyt (Ita, rta, nta – lsi, rsi, nsi)*

1. Lentää _____ (лететь)
2. Tietää _____ (знать)
3. Huutaa _____ (кричать)
4. Pyytää _____ (просить)
5. Siirtää _____ (переставить)
6. Kiertää _____ (обернуть)
7. Vääntää _____ (повернуть)
8. Piirtää _____ (рисовать)
9. Sukeltaa _____ (нырять)
10. Vaeltaa _____ (странствовать)
11. Kieltää _____ (запрещать)
12. Palata _____ (вернуться)
13. Hakata _____ (рубить)
14. Lakata _____ (прекращать)
15. Haluta _____ (хотеть)
16. Tarvita _____ (нуждаться)

ТЕКСТ | TEKSTI

Отпуск. Lomanvietto.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

harmittaa	огорчать
hyvin kehitetty	хорошо развит
kaikkein parasta	лучше всего
keskenään	между собой
korkealaatuinen	высокого качества
matkailu	туризм
-n luokse (<i>äidin luokse</i>)	послелог, соответствующий предлогу к (<i>к маме</i>)
rentoutua	расслабиться
riippua (<i>mistä?</i>)	зависеть (<i>от чего?</i>)
sukulaissuhteet	родственные отношения

suurin piirtein
säilyttää
tuntea itsensä levänneeksi
tällainen
ulkopuolella
vaihtoehto
valinta

в основном, в большей степени
сохранить, хранить
чувствовать себя отдохнувшим
подобный, такой
вне, снаружи
выбор, вариант, альтернатива
выбор

Loman aikana ihminen pyrkii rentoutumaan ja leppäämään. Kaikkein parasta on levätä jossakin kodin ja kotikaupungin ulkopuolella. Lomapaikan valinta riippuu lomarahen määrästä. Jos ihmisellä on riittävän paljon rahaa, hän lähtee johonkin ulkomaille.

Esimerkiksi nykyään venäläiset valitsevat lomapaikaksi Turkin, Egyptin, Espanjan, Kreikan, Thaimaan tai Italian. Näissä maissa matkailu on hyvin kehitetty ja palvelu on korkealaatuista. Jos rahaa ei riitä matkustamiseen johonkin ulkomaille, lomalainen lähtee sukulaistensa luokse toiseen kaupunkiin tai kylään.

Tällainen lomanviettotapa on oikein suosittu Venäjällä. Ihmiset yrittävät säilyttää sukulaissuhteita keskenään.

Kolmas vaihtoehto on kesämökki. Melkein jokaisella perheellä on oma kesämökki. Se sijaitsee lähellä kotikaupunkia. Sinne pääsee joko omalla autolla tai linja-autolla.

Ulkomaanmatka kestää suurin piirtein kymmenen päivää. Sen jälkeen lomailija siirtyy kesämökilleen. Siellä hän viettää loput lomastaan. Mökillä saa harjoittaa eri toimintoja. Jollakulla kasvaa vihanneksia ja hedelmiä, toisella ei kasva mitään, mutta on ihana sauna ja lämmin järvi.

Loman jälkeen ihminen tuntee itsensä hyvin levänneeksi ja rentoutuneeksi. Ainut asia, joka harmittaa, on se, että loma on niin lyhyt.

Vastatkaa kysymyksiin

Missä on parempi levätä?

Mihin venäläiset matkustavat, jos heillä on riittävän paljon rahaa?

Miksi lomalaiset lähtevät sukulaistensa luokse?

Mitä ihmiset tekevät kesämökillä?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kertokaa omasta lomastanne. Miten vietitte sen tai miten aiotte sitä viettää?

Упражнение 54 | Harjoitus viisikymmentäneljä

Переведите предложения на финский язык. Кääntäkää lauseetsuomeksi.

1. Я провела отпуск на даче. _____
2. В отпуске мы прочитали много книг. _____
3. Она уехала в отпуск в Финляндию. _____
4. За время отпуска мы побывали в нескольких городах. _____
5. Мы познакомились со многими достопримечательностями старого города. _____
6. Во время отпуска он наслаждался тишиной и покоем. _____
7. Они проехали три тысячи километров. _____
8. Мы были довольные поездкой. _____
9. В течение отпуска она старалась ни с кем не встречаться. _____
10. В следующем году я поеду в отпуск на юг. _____

Урок 24. Oppitunti kaksikymmentäneljä

Повторение. Kertausta

Упражнение 55 | Harjoitus viisikymmentäviisi

Поставьте глаголы в простое прошедшее время, а имена во множественное число по образцу.

Taivuttakaa verbit imperfektissä ja nominit monikossa mallin mukaan.

MALLI: *toivoa – talo / toivoin – taloissa;*
puuttua – tuttu / puutuin – tutuissa;
antaa – ranta / annoin – rannoissa.

Sanoa – Pano _____
Puhua – Hullu _____
Ottaa – Nokka _____
Laittaa – Paita _____
Ajaa – Maja _____
Palaa – Pala _____
Syödä – Vyö _____
Myydä – Syy _____
Lyödä – Yö _____
Voida – Voi _____
Itkeä – Perhe _____
Potkea – Huone _____
Tutkia – Järvi _____
Vihkiä – Joki _____

Упражнение 56 | Harjoitus viisikymmentäkuusi

Переведите предложения. Kääntäkää lauseet.

1. Мы перевели тексты только вечером. _____
2. В яблоках было много червей. _____
3. Ночью в ресторанах люди пели. _____
4. Во многих кафе не было хороших официантов. _____
5. Они передвинули шкаф в угол. _____
6. Мы встретились на улице. _____
7. Где вы отдыхали летом? _____
8. В чём вы нуждались раньше? _____
9. Они взяли интервью у врачей и у учителей. _____
10. Какие у тебя трудности? _____

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Переведите следующие пары. Кääntäkää seuraavat lauseparit.

Kirja oli kaarissa. – Kirja oli pöydällä. _____

Verhot ovat ikkunassa. – Kissa on ikkunalla. _____

Autossa oli kuuma. – He tulivat omalla autollaan. _____

Viikossa on seitsemän päivää. – Viikolla oli kolme kokousta. _____

Paistoin piirakan uunissa. – Keitin kahvia kahvinkeitinillä. _____

Kaupungissa asuu 290 000 ihmistä. – Kaupungilla on lukuisia ongelmia. _____

Katossa riippuu ihana kattokruunu. – Katolla oli lukuisia antennejä. _____

Hän ei viihdy seurassa. – Ihmisillä on hyviä ja huonoja ominaisuuksia. _____

Упражнение 57 | Harjoitus viisikymmentäseitsemän

Поставьте указательные местоимения в падежи, которые отвечают на вопрос missä? (окончания -ssa/-ssä, и -lla/-llä).

Taivuttakaa demonstratiivipronominit inessiivissä (missä? -ssa/-ssä) ja adessiivissa (millä? -lla/-llä).

MALLI: Tämä – tässä, täällä.

Tuo, se, nämä, nuo, ne.

(Обратитесь к первой части, если возникли трудности).

Упражнение 58 | Harjoitus viisikymmentäkahdeksän

Используйте в словах притяжательные суффиксы.

Käyttäkää omistusliitteitä sulkeissa olevissa sanoissa.

MALLI: Otatko sinä (lapsi) kesämökille? – Otatko sinä lapsesi kesämökille?

1. Hänen _____ (nimi ja sukunimi) ovat Seppo Vuorinen.

2. Ystävä lähti kotiin omalla _____ (auto).

3. Meidän _____ (kaupunki) kasvaa vuodesta vuoteen (из года в год).

4. Se ei koske meitä eikä _____ (perheitä).

5. Heidän _____ (asunnossa) on viisi huonetta.

6. Sinun _____ (täti) näyttää ihanalta.

Упражнение 59 | Harjoitus viisikymmentäyhdeksän

Выберите местоимение правильно.

Valitkaa oikea pronomini: jotakin, jossakin, jostakin, joitakin, joissakin, johonkin.

1. Haluatko _____ syödä ja juoda?

2. Minulla on _____ uusia CD-levyjä, haluatko kuunnella?

3. Hän lomailee tällä hetkellä _____ etelässä.

4. Haluatko tutustua _____ paikalliseen nähtävyyteen.

5. _____ maassa on kesä ympäri vuoden.

6. Isäni kertoi _____ paikasta, missä asuu ainutlaatuinen (уникальный) heimo.

7. Mummo pani silmälasinsa _____ paikkaan eikä muista enää mihin.

8. Tiedän, että hän tykkää _____ näyttelijästä, mutta en muista kenestä.

Урок 25. Oppitunti kaksikymmentäviisi

Условное наклонение. Konditionaali

KERRATAAN

Minulla on jotakin mielenkiintoista. Hän saapuu jostakin kaukaa. He asuvat jossakin lähellä. Tunnetko jonkin erikoisen eläimen. Minä en osaa joitakin sääntöjä. Kaupunki – kaupungissa, tori – torilla, talo – talossa, aukio – aukiolla, metsä – metsässä. Meri – merellä, joki – joessa, järvi – järvellä, ranta – rannassa. Asua kylässä, taajamassa, pienessä kaupungissa, isossa maassa. Olla pöydällä, kirjahyllyllä, ikkunanlaudalla, lattialla, matolla, kynnyksellä. Käydä Suomessa, Venäjällä, Puolassa, Bulgariassa, Isossa-Britaniassa, Yhdysvalloissa, Itävallassa, Ranskassa, Belgiassa, Hollannissa, Irlannissa, Norjassa.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Вы уже обратили внимание, что в глаголах часто используют показатель **-isi-**. Этот показатель обозначает условность. В русском языке используется частица **бы**, которая придаёт условность.

Olette varmasti huomanneet, että verbeissä käytetään usein **-isi-** tunnusta. Tämä tunnus tarkoittaa ehtoa. Venäjän kielessä verbeihin liitetään tuunus **бы**, joka tarkoittaa ehtoa.

Esimerkiksi

Kirjoittaisin – я написала бы.

Menisin – я пошла бы.

Opiskelisin – я училась бы.

Haluaisin – я хотела бы.

Tämä muoto on oikein suosittu suomen kielessä. Sitä käytetään kaikissa persoonamuodoissa ja kaikissa aikamuodoissa sekä aktiivissa että passiivissa. Tätä ehtomuotoa (*условное наклонение*) käytetään usein puhekielessä.

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

– Hei! Mitä kuuluu?

– Kiitos, ihan hyvää.

– Kuule, **olisiko (oisko)** sinulla hetki aikaa?

– On, mutta mihin?

– **Haluaisin** ostaa itselleni uuden puseron, mutta pelkään, että en osaa valita oikeaa.

– Onhan kauppoissa myyjiä, jotka osaavat neuvoa.

– Parempi, että vieressä **olisi** joku tuttu, keneen voi luottaa (*доверять*).

– No hyvä, mennään ostamaan!

– Anteeksi, **voisitteko auttaa** minua. Olen ensimmäistä kertaa Kajaanissa enkä tiedä, missä Scandic hotelli Kajanus sijaitsee. Tulin juuri junalla eikä kukaan ollut minua vastassa.

– Autan mielelläni. Olen juuri menossa keskustaan, joten voit tulla yhtä matkaa kanssani.

– Voi, kiitoksia paljon. Minulla on niin painava matkalaukku, etten tiennytkään, kuinka **olisinpääsyt** sen kanssa keskustaan, jos olisin eksynyt.

- Mistä olet tulossa?
- Olen Petroskoista.
- Ahaa, kiva kuulla. Kävin siellä viime kesänä. Ihana kaupunki.
- Olen samaa mieltä. Pietari Suuri perusti sen samana vuonna kuin Pietarinkin.
- Oletko Kajaanissa ensimmäistä kertaa?
- Olen. Suomessa olen kyllä käynyt useita kertoja.
- Miten osaat noin hyvin suomea?
- Olen opiskellut sitä viisi vuotta yliopistossa.

- Kuule! Tänään alkaa pyöriä uusi elokuva (*leffa*) elokuvateatterissa.
- Onko se minkämaalainen?
- Se on amerikkalainen. Olenhan minä jo kertonut sulle (*sinulle*) siitä. Mennäänkö tänään katsomaan se?
- Mennään vain. Huomenna mulla (*minulla*) on paljon töitä. Pitäisikö meidän varata liput illaksi?
- **Olisi hyvä** varmuuden vuoksi (*на всякий случай*) varata.
- Hyvä, mä (*minä*) soitan ja varaan.

- Voi kun **pääsisi** lomalle!
- No vastahan sinä olit lomalla!
- Siitä on jo kaksi kuukautta. Olisi kiva levätä joka toinen kuukausi, että jaksaisi tehdä töitä.
- Syysjuhlat ovat ihan kohta. Saat levätä neljä päivää kaikessa rauhassa.
- Se on liian lyhyt tauko. **Pitäisi** olla enemmän vapaapäiviä.
- Voi kun sinä et aina **valittaisi!**

Упражнение 60 | Harjoitus kuusikymmentä

Сделайте по образцу.

Техкää mallin mukaan.

MALLI: *Minä (lähteä) lähtisin, jos minulla (olla) olisi aikaa.*

Sinä (voida) voisit nyt levätä.

Hän (haluta) haluaisi lähteä tänään.

Muista, että -isi- tunnuksen edessä on aina vahva aste (*сильная позиция*): muuttaisin, ottaisin, kelpaisin, tapaisin. Yksikön kolmannessa persoonassa (*в третьем лице единственного числа*) verbin lopussa ei ole päätettä lainkaan: hän lähtisi, hän soittaisi, hän tekisi.

1. Minä (*saada*) _____ levätä pari päivää.
2. Sinä (*voida*) _____ olla siellä pari päivää.
3. Hän (*tulla*) _____ pariksi päiväksi.
4. Me (*mennä*) _____ mielellämme sinne autolla.
5. Te (*hankkia*) _____ itsellenne paremman asunnon.
6. He (*istua*) _____ ensimmäisessä rivissä.
7. Pojan (*pitää*) _____ jo tulla.
8. Meidän (*olla*) _____ hyvä jo syödä.
9. Teidän (*täytyy*) _____ kääntyä vasemmalle.
10. Minun (*kannattaa*) _____ jo lähteä.

Упражнение 61 | Harjoitus kuusikymmentäyksi

Переведите предложения, используя тип : Jos..., niin...

Kääntäkää seuraavat lauseet suomeksi käyttäen lausetyyppejä: Jos..., niin...

MALLI: Если бы у меня были деньги, то я поехал бы на юг.

Jos minulla olisi rahaa, niin lähtisin etelään.

1. Если бы моему брату было 7 лет, он пошёл бы уже в школу. _____

_____

2. Если бы погода была тёплая, мы поехали бы на дачу. _____

_____

3. Если бы он пригласил меня, то я бы пошёл к нему на день рождения. _____

_____

4. Если бы мне нравилась такая музыка, то я бы купила этот диск. _____

_____

5. Если бы она мне позвонила, то я бы узнала её номер телефона. _____

_____

Урок 26. Oppitunti kaksikymmentäkuusu

Условное наклонение. Konditionaali

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet venäjäksi.

1. Haluaisin matkustaa johonkin Eurooppaan.
2. Pitäisikö minun jo lähteä?
3. Saisinko minä soittaa teidän puhelimestanne (*puhelinta*)?
4. Voisitko auttaa minua?
5. Söisitkö jotakin makeaa?
6. Lähtisitkö meidän mukaan?
7. Kirjoittaisitko osoitteesi?
8. Tulisitko meille huomenna juhlimaan nimipäivääni?
9. Kävisin mielelläni tässä museossa.
10. Panisitko musiikkia soimaan?
11. En tiedä, jaksaisinko osallistua siihen kilpailuun?

Упражнение 62 | Harjoitus kuusikymmentäkaksi

Сделайте по образцу. Tehkää mallin mukaan.

MALLI: *Minä (siivota), jos olisi aikaa. – Minä siivoaisin, jos olisi aikaa.*

Sinun (pitää) soittaa siihen firmaan. – Sinun pitäisi soittaa siihen firmaan.

1. Minä (*osallistua*) _____ kielikilpailuun, jos osaisin suomea paremmin.
2. (*tulla*) _____ meille, jos sinä (*sanoa*) _____ hänelle osoitteemme.
3. Poika (*piirtää*) _____ mieluummin, kuin (*lukea*) sitä kirjaa.
4. Minä (*jäädä*) _____ kotiin, jos olisin sairas.
5. Jos hän (*ostaa*) _____ auton, niin hän ei (*matkustaa*) _____ enää junalla.
6. Äitini (*nauraa*) _____, jos (*kuulla*) _____, että minä olen tehnyt ruokaa.
7. Me (*tehdä*) _____ kaikki harjoitukset, jos (*osata*) _____.
8. Riitan perhe (*olla*) _____ Petroskoissa pidemmän ajan, jos loma olisi pidempi.

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

Pankissa

- Päivää, miten voisin auttaa?
- Päivää. **Haluaisin** avata pankkitilin teidän pankissanne.
- Teidän on täytettävä (*надо заполнить*) tämä lomake.
- **Saisinko minä** täyttää sen kotona?
- Kyllä saatte. Jos te aiotte tuoda sen huomenna, niin voisitteko tulla heti aamusta. Me suljemme huomenna jo yhdeltä. Kiitos.
- Minä tulen heti aamusta. Näkemiin.
- Näkemiin.

Kadulla

- Anteeksi, **voisitteko sanoa**, missä posti on? **Sen pitäisi olla** jossakin lähellä.
- Kyllä se on aivan lähellä. Käännytte ensin vasemmalle, menette noin sata metriä eteenpäin, käännytte oikealle, näette ison Sokos-nimisen rakennuksen. Niin, sen talon takana on posti.
- **Sanoisitteko** vielä kerran? Siis ensin vasemmalle vai oikealle?

- Ensin vasemmalle sitten sadan metrin päästä oikealle.
- Kiitoksia paljon.
- Eipä kestä.

Postissa

- **Minun pitäisi** lähettää nämä kirjat Petroskoihin, mutta en tiedä, kuinka ne olisi paras lähettää. **Kannattaisiko** lähettää ne pakettina (бандеролью).
- **Antaisitteko** kirjat, minä punnitsen (взвешу) ne.
- Olkaa hyvä.
- Ne painavat 320 grammaa. Kannattaa lähettää pakettina.
- Olisiko edullisempaa (выгоднее) lähettää jokainen kirja kirjeenä?
- **Se maksaisi** melkein yhtä paljon.
- Ja vielä yksi kysymys. Milloin ne ovat perillä?
- En osaa sanoa. **Luulisin**, että ne ovat Petroskoissa viikon päästä.
- Kiitos.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

on hyvä, on parempi, on paha – aina nominatiivissa (только в именительном падеже).

Esimerkiksi:

On hyvä levätä viikonloppuisin.	Olisi parempi varata liput etukäteen.
Olisi hyvä nyt pitää kahvitauko.	On paha puhua valhetta.
On parempi lähteä taksilla.	

On kiva(a), on vaikea(a), on mukava(a), on hauska(a), on ikävä(ä), on paras(ta) – sekä nominatiivissa että partitiivissa.

Esimerkiksi:

On kiva(a), kun soitit.	On ikävä(ä), ettei hän tullut.
Olisi kiva(a), jos soittaisit.	Olisi paras(ta) lähteä nyt, myöhemmin on jo pimeä.
On hauska(a) tutustua.	
Olisi hauska(a) tutustua häneen.	

On edullista, on edullisempaa, on mielenkiintoista, on mielenkiintoisempaa, on turvallista (безопасно), on turvallisempaa jne. – käytetään partitiivissa.

Esimerkiksi:

Tästä kaupasta on edullisempaa ostaa ruokaa.
Siellä on hyvin turvallista.

Упражнение 63 | Harjoitus kuusikymmentäkolme

Напиши, что с вашей точки зрения делать хорошо, чем интересно заниматься, выгодно использовать, скучно делать и т. д.

Kirjoitakaa, mitä teidän mielestänne on hyvä tehdä, on mielenkiintoista harrastaa, on edullista käyttää, on ikävää tehdä jne.

MALLI: *Mielestäni on hyvä rentoutua (расслабиться) ystävien seurassa. On mukava katsoa illalla jotakin komediaa. On ikävää, jos ystäväni ei soita. Mielestäni Petroskoissa on turvallista. On turvallisempaa, kuin esimerkiksi jossakin suuressa kaupungissa.*

Урок 27. Oppitunti kaksikymmentäseitsemän

Профессия. Трудоустройство. Ammatti. Työllistäminen

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ammatti	профессия
ammattikoulutus	профессиональное обучение, подготовка
ansaita	зарабатывать, заслуживать
business (bisnes)	бизнес
hakea työtä	искать работу
harjoittaa jotakin toimintaa	заниматься какой-то деятельностью
hoitaa asioita	заниматься какими-то вопросами
ilmoittautua	подать заявление
osapäivätyö	неполный рабочий день
palkka	зарплата
sesonkityö (kausityö)	сезонные работы
säännöllinen työpäivä	нормированный рабочий день
tehdä työtä/töitä	выполнять работу
tienata	зарабатывать
työllistyä	найти работу, устроиться на работу
työskennellä (työskentele-)	работать
työttömyyskorvaus	пособие по безработице
työtön	безработный
työvoimatoimisto	служба занятости
yrittäjyys	предпринимательство
yrittäjä	предприниматель, бизнесмен
yritys	предприятие, фирма

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ansaita hyvin	зарабатывать хорошо
ansaita kohtalaisesti	зарабатывать относительно хорошо
ansaita lisää rahaa	зарабатывать дополнительно
menettää omaisuuden	потерять имущество
tienata leipänsä	зарабатывать на хлеб
lapsetkin tienavat jo	дети уже зарабатывают
kuukausipalkka	ежемесячная зарплата
huonopalkkainen	плохо оплачиваемая
hyväpalkkainen	хорошо оплачиваемая
peruspalkka	оклад
hän saa työttömyyskorvauksen	он получает пособие по безработице
työllistyä opiskelun jälkeen	трудоустроиться после учёбы
työttömien määrä	количество безработных
hakea työtä työvoimatoimistojen kautta	искать работу в Центрах занятости
ammatiltaan	по профессии
saada ammattikoulutus	получить профессиональное обучение
olla osapäivätyössä	на неполном рабочем дне
rakennustyö on lähinnä sesonkityötä	строительство практически сезонная работа

ilmoittautua kurssille
säännöllinen työpäivä on parempi
työskennellä säännöllisesti
harjoittaa maanviljelystä
harjoittaa vientiä
viejä
hoitaa kotitaloutta
hoitaa sairaita
olla yrittäjä
tukea yrittäjyyttä

записаться на курсы
постоянная работа лучше
работать регулярно
заниматься земледелием
заниматься внешнеэкономической деятельностью
экспортёр
заниматься домашним хозяйством
лечить больных, ухаживать за больными
быть предпринимателем
поддерживать предпринимательство

Упражнение 64 | Harjoitus kuusikymmentäneljä

Раскройте скобки и переведите предложения.

Avatkaa sulkeet ja kääntäkää lauseet.

1. Hän ansaitsee hyvin (*se yritys*) _____ .
2. Minkä suuruinen on sinun (*kuukausipalkka*) _____ ?
3. Minä en halua (*huonopalkkainen työ*) _____ .
4. Opettajat työskentelevät tavallisesti (*millä? tuntipalkka*) _____ .
5. Jokainen työtön saa (*työttömyyskorvaus*) _____ .
6. Hän työskentelee (*yrittäjä*) _____ .
7. Hän (*työskennellä*) _____ isossa yrityksessä.
8. Isä osaa hoitaa (*asiat*) _____ hyvin.
9. Haluan ilmoittautua (*suomen kielen kurssi*) _____ .
10. Hän on sesonkityöläinen, harjoittaa (*mitä? mansikan poimiminen*) _____ .

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Hei, kuulin, että olit taas poimimassa mansikoita Suomessa.
- Joo. Tällä kertaa olin Suomenjoella.
- Tienasitko hyvin?
- En oikeastaan. Työlupa oli hyvin kallis ja minun piti myös maksaa majoituksesta ja ruuasta.
- Lähdetkö ensi vuonna?
- Riippuu tilanteesta. Jos löydän sopivan työpaikan täältä, niin olisi mukavampaa työskennellä omassa kotikaupungissani. Haen nyt työtä työvoimatoimiston kautta. Siellä on tarjolla erilaisia mahdollisuuksia. Täälläkin tarvitaan kesäisin sesonkityöntekijöitä. Katsotaan sitten ensi kesänä.
- Onnea sinulle.
- Kiitos.
- Oletko jo valmistunut ammattikoulusta?
- Tietysti. Toukokuussa sain todistuksen.
- Mikä olet ammatiltasi?
- Olen nyt kirjanpitäjä.
- Kuinka kauan opiskelusi kesti?
- 9 (*yhdeksän*) kuukautta.
- Onko sinulla jo työpaikka tiedossa?
- Olin opiskeluni aikana harjoittelijana pienessä huonekaluyrityksessä. He lupasivat palkata minut osapäivätyöhön.
- Toivottavasti saat työn.
- Kiitos.

- Mitä kuuluu?
- Kiitos, hyvää.
- Olet kuulemma jättänyt vanhan työpaikkasi!?
- Joo, totta. Haluan perustaa oman yrityksen.
- Minkä alan yrityksen haluat perustaa?
- Huonekalukaupan.
- Kannattaako se? Niitähän on nyt kymmeniä kaupungissamme.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Ответьте на следующие вопросы.

Vastatkaa seuraaviin kysymyksiin.

1. Työskenteletkö jossain? Oletko töissä jossain?
2. Mikä on ammattisi? Mikä olet ammatiltasi?
3. Missä opiskelit? Missä olet opiskellut?
4. Onko sinulla hyväpalkkainen työ? Ansaitsenko hyvin?
5. Onko sinulla sivutoitää? Onko sinulla sivutoimista työtä?
6. Haluatko vaihtaa työpaikkaasi?
7. Mikä työ olisi mukavin, miellyttävön, paras?

ТЕКСТ | TEKSTI

Рассказ о Лене. Kertomus Leenasta.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ajokortti	водительские права	kiinteistötoimisto	агентство недвижимости
ansiotulot	доход	lähes	почти, около
harjoittelija	стажёр, практикант	taloustiede	экономика (наука)
hyvin varusteltu	хорошо оборудованный	yhteiskuntaoppi	обществоведение

Hannulla ja Riitalla on hyvä ystävä Leena. Leena oli joskus Riitan opiskelukaveri lukiossa ja siitä asti Riitta ja Leena ovat olleet hyviä ystäviä. He viettävät yhdessä kaikkia juhlia. Joskus he käyvät myös yhdessä matkoilla.

Leena on töissä isossa kiinteistötoimistossa. Hänellä on hyvät ansiotulot: vähän yli 30 000 euroa vuodessa. Leena tykkää omasta työstään. Hän sai sen työvoimatoimiston kautta neljä vuotta sitten. Ennen sitä Leena oli työtön. Hänen entinen ammattinsa ei kelvannut enää mihinkään ja Leena menetti työpaikkansa. (Hänen entinen ammattitaitonsa ei enää riittänyt ja hänet irtisanottiin.) Hän joutui opiskelemaan kansanopistossa yhteiskuntaoppia ja taloustiedettä.

Opiskelun aikana Leena oli harjoittelijana kiinteistöyrityksessä, johon hän sitten jäi töihin. Leena asuu pienen tyttärensä kanssa kaupungin keskustassa. Hänellä on hyvin sisustettu asunto, 62 neliötä. Se on hyvin kodikas. Asunnon kuukausivuokra on 520 euroa. Leenalla on ajokortti, mutta hänellä ei ole autoa. Hän kulkee töihin pyörällä. Leena käy vuoden aikana neljästi elokuvissa, usein teatterissa ja viikonloppuisin uimahallissa.

Vastatkaa kysymyksiin

1. Mistä Riitta ja Hannu tuntevat Leenan?
2. Kuinka paljon Leena tienaa vuodessa?
3. Missä Leena työskentelee?
4. Kuinka kauan Leena on ollut jo siinä työssä?
5. Missä ja mitä Leena joutui opiskelemaan?
6. Kerro Leenan asunnosta.
7. Millä Leena lähtee töihin?

Урок 28. Oppitunti kaksikymmentäkahdeksan

Пассивный залог. Passiivi

KERRATAAN

Valmistua ammattikoulusta, olla ammatiltaan, suosittu ammatti, valmistua korkeakoulusta, asian-
tuntija, diplomi-insinööri, työvoimatoimisto, kääntyä työvoimatoimiston puoleen, hakea työtä, työn-
hakija, opiskella kurssilla, paljon mahdollisuuksia, kesätyö, sesonkityö, korkeapalkkainen työ, saa-
da palkka säännöllisesti.

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

Hän valmistui ammattikoulusta viime vuonna toukokuussa.
Ensin Pekka toimi kirjanpitäjänä, nykyään hän on manageri (*менеджер*)
Isäni opiskeli korkeakoulussa diplomi-insinööriksi.
Ennen työvoimatoimistoja oli vähän.
Ystäväni haki työtä työvoimatoimistosta.
Työvoimatoimisto järjesti työnhakijoille lukuisia kursseja.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

ansioluettelo

asiakaspalvelu (*palvella asiakkaita*)

haastattelu

haku aika

ilmoittaa (*kenelle? mistä?*)

ilmoitus, ilmoitus ovesta, ilmoitus ikkunassa

katsoa eduksi

kielitaito

kirjallinen hakemus

kuulostaa (*miltä*), kuulostaa hyvältä

kuun lopussa, kuun alussa

liike (*liikkeen-*)

mihin? mennessä, seuraavaan

kuukauteen mennessä, ensi vuoteen

mennessä

postittaa

tulla toimeen

työkokemus (*työkokemukse-*)

ulospäinsuuntautunut

viestittää

выписка из трудовой книжки
(*рус. вариант*)

обслуживание клиента

собеседование, интервьюирование

время подачи заявления

сообщить, передать (*кому? о чём?*)

объявление на двери, на окне

иметь плюс, рассматривать как

положительный момент

знание языка

письменное заявление

звучать, казаться; звучит неплохо

в конце месяца, в начале месяца

частная фирма, небольшой частный

магазин; движение

к (*сроку*), к концу следующего месяца,

к концу следующего года

отправить почтой

справиться, справляться, обходиться

опыт работы

общительный, открытый, экстраверт

отправить сообщение, сообщить

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Päivää.
- Päivää.
- Huomasin ikkunassanne ilmoituksen, jossa haette liikkeeseen myyjää. Onko paikka jo täytetty (*занято*)?
- Ei ole vielä. Hakuaika loppuu tämän kuun lopussa.
- Ahaa. Millaista henkilöä etsitte?
- Tulevan myyjän pitäisi olla ulospäinsuuntautunut ja tulla hyvin toimeen ihmisten kanssa. Kielitaito on tärkeä. Työkokemuksen katsomme myös eduksi.
- Kuulostaa hyvältä. Olen ollut myyjänä kaksi vuotta opiskelun ohella (*вовремя учёбы*) vaateliikkeessä. Pidän asiakaspalvelusta.
- Hyvä. Toimita kirjallinen hakemus ja ansioluettelo tämän kuun loppuun mennessä. Kutsumme haastatteluun viisi parasta hakijaa.
- Selvä. Postitan hakemuksen tällä viikolla. Näkemiin.
- Kiitos ja näkemiin.

Упражнение 65 | Harjoitus kuusikymmentäviisi

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Missä ilmoitus oli?
2. Ketä haetaan liikkeeseen?
3. Milloin hakuaika päättyy?
4. Millainen tulevan myyjän pitäisi olla ja miksi?
5. Mitä työhaussa katsotaan eduksi? Mitä asioita katsotaan hakijoille eduksi?
6. Täytyykö myyjän pitää asiakaspalvelusta?
7. Mitä kaikkea on toimitettava kuun lopussa liikkeeseen?
8. Montako työnhakijaa haastatellaan?
9. Kuinka työnhakija aikoo lähettää hakemuksensa?

Kirjoittakaa samantyyppinen dialogi.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Пассивный залог. Passiivi.

Возвращаемся к грамматике. Приступим к изучению пассивного залога. Вы заметили, что в предложениях, диалогах, текстах употребляется много неопределённо-личных глагольных конструкций. Это пассивные формы.

Palataan kielioppiin. Ryhdymme passiiviin eli ryhdytään tutkimaan passiivia. Sinä olet jo varmasti huomannut, että lauseissa, dialogeissa ja teksteissä on paljon persoonattomia verbimuotoja.

Esimerkiksi:

tavataan, palataan, kerrataan, puhutaan, sanotaan, tehdään, tavattiin, palattiin, kerrattiin, puhuttiin, sanottiin, tehtiin.

Tätä verbimuotoa sanotaan passiiviksi ja käytetään todella usein.

Образование пассива. Passiivin muodostaminen.

Сначала посмотрим, как образуется пассив в утвердительных предложениях в настоящем и простом прошедшем времени.

Katsotaan ensin, kuinka passiivi muodostuu positiivisessä preesensissä ja imperfektissä.

I verbiryhmä: -taan/-tään (preesens), -ttiin (imperfekti)

Sanoa – sanotaan (preesens), sanottiin (imperfekti).

Häntä sanotaan tietokoneneroksi. – Его называют компьютерным гением.

Tutkia – tutkitaan, tutkittiin.

Seminaarissa tutkittiin erilaisia aiheita. – На семинаре изучали разные темы.

Otaa – otetaan, otettiin (обратите внимание **-a-** перед показателем пассива переходит в **-e-**, также образуется слабая основа).

Teollisuudessa otetaan käyttöön viimeistä teknologiaa. – В промышленности применяют новейшие технологии.

Postittaa – postitetaan, postitettiin.

Tavallisesti kirjalliset hakemukset postitetaan. – Обычно письменные заявления посылают по почте.

Kääntää – käännetään, käännettiin.

Tekstit käännetään suomen kielestä venäjäksi. – Тексты переводят с финского языка на русский.

Ymmärtää – ymmärretään, ymmärrettiin.

Meitä ymmärretään hyvin. – Нас хорошо понимают.

Tukea – tuetaan, tuettiin.

Opiskelijoita tuetaan erilaisin keinoin. – Студентов поддерживают разными способами.

II verbiryhmä: -daan/-dään (preesens), -tiin (imperfekti)

Syödä – syödään, syötiin.

Ennen syötiin paljon kolesterolipitoista ruokaa. – Раньше питались едой богатой холестерином.

Tehdä – tehdään, tehtiin.

Kotitehtävät tehdään kotona. – Домашние задания делаются дома.

Tupakoida – tupakoidaan, tupakoitiin.

Ennen tupakoitiin sisätiloissa. – Раньше курили в помещении.

III verbiryhmä: -laan/-naa/-taan/-raa (preesens), -ltiin/-ntiin/-tiin/-rtiin (imperfekti)

Olla – ollaan (preesens), oltiin (imperfekti). Ollaan yhdessä!

Mennä – mennään, menttiin. Mennään yhdessä!

Pestä – pestään, pestiin.

Purra – purraan, purtiin.

Opiskella – opiskellaan, opiskeltiin.

Nykyään peruskouluissa opiskellaan 11 vuotta. – В настоящее время в школах учатся 11 лет.

Panna – pannaan, pantiin.

Mihin pantiin kaikki kirjat? – Куда положили все книги?

Julkaista – julkaistaan, julkaistiin.

Kirja julkaistiin viime vuonna. – Книгу опубликовали в прошлом году.

Päästä – päästään, päästiin.

Viime keväänä päästiin yliopistoon. – В прошлом году поступили в университет.

IV verbiryhmä: -taan/-tään (preesens), -ttiin (imperfekti)

Kerrata – kerrataan, kerrattiin.

Jokaisen oppitunnin alussa kerrataan aineistoa. – В начале каждого занятия повторяют материал.

Palata – palataan, palattiin.

Palataan asiaan ensi oppitunnilla. – Вернёмся к этому на следующем уроке.

Vastata – vastataan, vastattiin.

Oppitunnilla vastattiin kaikkiin kysymyksiin. – На занятии отвечали на все вопросы.

Mainita – mainitaan, mainittiin.

Artikkelissa mainittiin muutama ongelma. – В статье упомянули несколько проблем.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Пассив образуется в первой и четвёртой группе глаголов с помощью показателя **-taan/-tään** в настоящем времени и показателя **-ttiin** в простом прошедшем времени. В первой группе глагола перед пассивными показателями всегда слабая ступень и гласная **-a/-ä** в конце основы переходит в **-e**.

Passiivi muodostuu, kun I ja IV verbiryhmän verbiin liitetään preesensissä **-taan/-tään** ja imperfektissä **-ttiin**. I verbiryhmässä passiivin tunnuksen edessä on heikko aste.

Esimerkiksi: siirtää – siirretään, pitää – pidetään, kantaa – kannetaan, laittaa – laitetaan, aikoa – aiotaan, jakaa – jaetaan, tahtoa – tahdotaan.

В третьей группе глаголов показатель **-taan/-tään** ассимилируется с конечной согласной основы, кроме глаголов на **-sta/-stä**.

III verbiryhmän verbiin liitetään assimiloitunut tunnus **-laan/-lään, -naan/-nään, -raan/-rään**, pait-si **-sta/-stä** -loppuisissa verbeissä – niissä tunnus on **-taan/-tään**.

Esimerkiksi: riidellä – riidellään, suudella – suudellaan, opetella – opetellaan, panna – pannaan, mennä – mennään, surra – surraan, purra – purraan, pestä – pestään, ratkaista – ratkaistaan.

Упражнение 66 | Harjoitus kuusikymmentäkuusu

Образуйте пассивную форму от следующих глаголов.

Muodostakaa passiivimuodot seuraavista verbeistä.

MALLI: käyttää – käytetään

Kirjoittaa _____

Tutustua _____

Matkustaa _____

Kääntää _____

Juoda _____

Nähdä _____

Saada _____

Myydä _____

Tupakoida _____

Komentoida _____

Oleskella _____

Ajatella _____

Kävellä _____

Panna _____

Päästä _____

Pestä _____

Luvata _____

Kaivata _____

Maalata _____

Haluta _____

Tarvita _____

Урок 29. Oppitunti kaksikymmentähdeksän

Употребление пассивного залога. Passiivinkäyttö

KERRATAAN: LUKEKAA ÄÄNEEN

Ottaa – otetaan, ostaa – ostetaan, sanoa – sanotaan, puhua – puhutaan, muuttaa – muutetaan, kirjoittaa – kirjoitetaan, käyttää – käytetään, suhtautua – suhtaudutaan, kieltäytyä – kieltäydytään, syödä – syödään, juoda – juodaan, tuoda – tuodaan, viedä – viedään, kommentoida – kommentoidaan, tulla – tullaan, olla – ollaan, ajatella – ajatellaan, opetella – opetellaan, teititellä – teititellään, pestä – pestään, päästä – päästään, mennä – mennään, panna – pannaan, surra – surraan, vastata – vastataan, mainita – mainitaan, tarvita – tarvitaan, haluta – halutaan, osata – osataan.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Пассив применяется:

1. когда лицо, совершающее действие, неизвестно или оно не упоминается. В русском языке пассиву соответствует форма третьего лица множественного числа.

Kun lauseen tekijä on tuntematon tai siitä ei mainita. Venäjän kielessä sitä vastaa III persoonan monikkomuoto.

Esimerkiksi:

Siellä opiskellaan kieliä. – Там изучают языки.

Konferenssissa käsitellään tärkeitä asioita. – На конференции обсуждаются важные вопросы.

2. в разговорном языке заменяет форму множественного числа первого лица (*мы*).

Puhekielessä passiivimuodolla korvataan monikon I persoonan -mme päätte.

Esimerkiksi:

Me tullaan myöhään. – Мы придём поздно.

Me vastataan myöhemmin kysymyksiinne. – Мы ответим на ваши вопросы позднее.

3. в призывах и пожеланиях.

Kehotuksissa.

Esimerkiksi:

Mennään! – Пойдём!

Soitellaan – Созвонимся!

Nähdään! – Увидимся!

ТЕКСТ | TEKSTI

Училище Каукамется. Kaukametsänopisto

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

entisöidä

erittäin

esiintyminen

kutoa (*minä kudon, kudotaan*)

kuvataide

lähes

muunlainen liikunta

nyplätä pitsiä

восстанавливать, реставрировать

очень, особенно, значительно

выступление (*на публике*)

ткать, вязать

изобразительное искусство

около, приблизительно, в пределах

другого вида физическая культура

плести кружево

näytellä
perehtyä (mihin?)
perinteinen kansallispuku
ravitsemuksen kurssi

sukututkimus

выступать (*на сцене*), изображать
вникнуть, углубиться, проникнуть
традиционный национальный костюм
курс обучения различным культурам
и формам питания
исследование родословной, генеалогическое
исследование

Kaukametsän opisto on Kajaanin kaupungin kansalaisopisto. Opisto on perustettu vuonna 1971. Opisto on osa Kaukametsän kulttuurikeskusta. Kulttuurikeskukseen kuuluvat opiston lisäksi kongressikeskus, musiikkiopisto sekä Kajaanin kaupungin kulttuuripalvelut.

Opistossa järjestetään opetusta erittäin monessa eri aineessa, ja opettajia on lähes sata. Kaukametsän opistossa opiskellaan useita kieliä: englantia, saksaa, venäjää, ranskaa, espanjaa, italiaa, karjalaa, kiinaa, japania sekä tietysti suomea. Siellä kirjoitetaan ja tutustutaan kirjallisuuteen, opiskellaan esiintymistä ja näytellään. Kuvataiteiden kursseilla piirretään ja maalataan, valokuvataan, tehdään lasitöitä ja harrastetaan kuvanveistoa ja keramiikkaa. Musiikin tunneilla soitetaan eri instrumentteja, lauletaan yksin ja kuorossa. Opistossa voi perehtyä myös monenlaisiin käsitöihin. Kursseilla ommellaan vaatteita, kudotaan kangasta, neulotaan, nyplätään pitsiä ja valmistetaan perinteisiä kansallispukuja.

Puutöissä entisöidään ja verhoillaan huonekaluja, rakennetaan veneitä sekä tehdään mm. huonekaluja ja kaappikelloja. Ravitsemuksen kursseilla tutustutaan terveelliseen ruuanlaittoon, perinneruokiin ja eri maiden ruokiin. Opistossa myös tanssitaan, joogataan ja harrastetaan muunlaista liikuntaa. Siellä perehdytään myös tietoteknikkaan ja sukututkimukseen.

Opetus on avointa kaikille. Suurin osa opiskelijoista on aikuisia, mutta myös lapsille järjestetään opetusta. Opiston lukuvuosi kestää elokuusta toukokuuhun. Kesällä pidetään muutamia kursseja.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Подчеркните в тексте все пассивные формы.
Alleviivatkaa tekstissä kaikki passiivimuodot.

Упражнение 67 | Harjoitus kuusikymmentäseitsemän

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Minä vuonna Kaukametsän opisto on perustettu?
2. Mitkä muut laitokset kuuluvat Kaukametsän kulttuurikeskukseen?
3. Mitä kieliä opistossa opiskellaan?
4. Mitä käsitöitä opistossa harrastetaan?
5. Mitä tehdään kuvataiteiden kursseilla?
6. Ketkä ovat Kaukametsän opiston opiskelijoita?

Упражнение 68 | Harjoitus kuusikymmentäkahdeksan

Раскройте скобки, образуйте пассив.
Avatkaasulkeet. Käyttäkää passiivia.

1. Tunneilla (*kirjoittaa, kertoo ja oppia*) _____ .
2. Teatterissa (*kuunnella, katsoa, aplodeerata, taputtaa, osoittaa suosiota*) _____ .
3. Työssä (*soittaa, työskennellä, käsitellä, keskustella*) _____ .
4. Kursseilla (*opiskella, opetella, harrastaa*) _____ .

5. Kotona (*valmistaa ruokaa, siivota, hoitaa lapsia, katsoa TV:tä*) _____
6. Ulkona (*nauttia, kävellä, tavata ystäviä*) _____
7. Mökillä (*kasvattaa, sauna, uida, ottaa aurinkoa*) _____
8. Matkalla (*lukea lehteä, löpötellä, katsoa ikkunasta*) _____
9. Tehtaassa (*tuottaa, valmistaa, suunnitella*) _____
10. Parlamentissa (*käsitellä, hyväksyä, lykätä, esittää*) _____
11. Lomalla (*levätä, laiskotella, lukea, nukkua paljon*) _____
12. Kaupassa (*maksaa, ostaa, myydä, laskea, tinkiä*) _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Образование пассива в отрицательных предложениях.

Passivin preesensin kieltomuoto.

soitetaan – ei soiteta,
kirjoitetaan – ei kirjoiteta,
laitetaan – ei laiteta,
puhutaan – ei puhuta,
toivotetaan – ei toivoteta,
sanotaan – ei sanota,
kieltäydytään – ei kieltäydytä,
perehdytään – ei perehdytä,
syödä – ei syödä,

myydään – ei myydä,
tupakoidaan – ei tupakoida,
opetellaan – ei opetella,
kuunnellaan – ei kuunnella,
pannaan – ei panna,
vastataan – ei vastata,
tavataan – ei tavata,
pelataan – ei pelata,
tarvitaan – ei tarvita.

Упражнение 69 | Harjoitus kuusikymmentäyhdeksän

Напишите, что не делается: а) на уроках, в) на рабочем месте, с) в театре, д) в отпуске, е) в поезде.

Kirjoittakaa mitä ei tehdä а) oppitunneilla, б) työpaikalla, с) teatterissa, д) lomalla, е) junassa.

MALLI: *Oppitunneilla ei syödä ruokaa.*

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

HUOMIO!

В отрицательных предложениях объект действия всегда стоит в падеже партитиве. Kielteisissä lauseissa objekti on aina partitiivissa.

Урок 30. Oppitunti kolmekymmentä

Пассивная форма в простом прошедшем времени.
Passiivin imperfekti

KERRATAAN

Puhutaan – ei puhuta, toimitetaan – ei toimiteta, ostetaan – ei osteta, käytetään – ei käytetä, suh-
taudutaan – ei suhtauđuta, sanotaan – ei sanota, hyväksytään – ei hyväksytä, toivotetaan – ei toi-
voteta, esiinnyttään – ei esiinnyttä, käännetään – ei käännetä, siirretään – ei siirretä, piirretään – ei
piirretä, saavutetaan – ei saavuteta, myydään – ei myydä, tuodaan – ei tuoda, luodaan – ei luoda,
lyödään – ei lyödä, kommentoidaan – ei kommentoida, metelöidään – ei metelöidä, opiskellaan –
ei opiskella, opetellaan – ei opetella, ajatellaan – ei ajatella, kuunnellaan – ei kuunnella, mennään
– ei mennä, pannaan – ei panna, surraan – ei surra, pestään – ei pestä, julkaistaan – ei julkaista,
juostaan – ei juosta, halutaan – ei haluta, levätään – ei levätä, luvataan – ei luvata, tarvitaan – ei
tarvita, mainitaan – ei mainita.

Упражнение 70 | Harjoitus seitsemänkymmentä

Кääнтäkää suomeksi.

1. В Кондопоге производят (*tuottaa*) газетную бумагу. _____
2. В Петрозаводске организуют помощь малоимущим (*vähävaraiset*). _____
3. В парламенте рассматривают (*käsitellä*) новый закон. _____
4. В Финляндии выборы президента проводят один раз в шесть лет. _____
5. В Финляндии особое внимание уделяют (*kiinnittää huomiota*) социальной сфере. _____
6. В следующем году отремонтируют дорогу. _____
7. Зимой проведут фестиваль классической музыки. _____
8. Весной построят новую музыкальную школу. _____
9. Сейчас телевизор смотрят гораздо больше, чем читают книги. _____
10. Книга будет опубликована в ноябре. _____

Пассивную форму часто используют в разговорном языке, тогда она заменяет глагольную форму во множественном числе первого лица.

Passiivina käytetään paljon puhekielessä. Silloin se korvaa **-mme** -päätteen.

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Mennään käymään Lehtisten luona.
- Ensín kysytään, sopiiko heille, että me tullaan.
- Soitetaan ja kysytään.
- Entäs jos he eivät ole kotona?
- Sitten mennään kävelyille. Ilta on niin ihana! Kävellään puistikossa ja nautitaan raittiista ilmasta.
- Mitä aiotte tehdä ensi kesänä?
- Me halutaan levätä, me ei tiedä vielä missä, mutta suunnataan varmasti johonkin etelään.
- Oletteko jo käyneet etelässä?
- Kyllä, monta kertaa. Ensi vuonna mennään varmasti Espanjaan. Siellä ei ole niin kallista, kuin esimerkiksi Italiassa.
- Anna Miettinen.
- Liisa tässä, terve!
- No hei, Liisa! Mitä kuuluu?
- Mitäs tässä. Kuule, lähdetäänkö tänään katsomaan sitä elokuvaa Sibeliuksesta?
- Tänään ei oikein käy. Me mennään lasten kanssa uimaan. Me uidaan joka torstai.
- No, entäs huomenna? Elokuva alkaa seitsemältä.
- Se sopii hienosti.
- Hyvä! Pyöräilläänkö sinne yhdessä?
- Kävellään mieluummin. Käydään juomassa lasilliset viiniä takaisin tullessa.
- Joo. Nähdään teidän risteyksessä puoli seitsemältä.
- Nähdään! Hei!

Упражнение 71 | Harjoitus seitsemänkymmentäyksi

Avatkaa sulkeet mallin mukaan.

MALLI: *Salaattiin lisätään (suola). – Salaattiin lisätään suolaa. В салат добавляют соль. (Tämä asia) unohdetaan helposti. – Tämä asia unohdetaan helposti. Это быстро забывается.*
(Suomalainen kirjallisuus) ei tunneta hyvin Venäjällä. – Suomalaista kirjallisuutta ei tunneta hyvin Venäjällä. Финскую литературу не знают в России достаточно хорошо.
Talvella metsässä ei poimita (marjat). – Talvella metsässä ei poimita marjoja. Зимой в лесу не собирают ягоды.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Kielteisissä lauseissa objekti on aina partitiivissa. Positiivisissa passiivilauseissa esinettä, oliota ja kokonaisuutta ilmaiseva objekti (дополнение обозначающее предмет, живое существо или целостное понятие) on pääätteettömässä akkusatiivissa. Yksikössä objektilla ei ole päätettä (нет окончания), monikon päätte on -t.

Partitiivin ehdot ovat ensisijaiset! (Условия партитива всегда первоочередные!)

1. (Sibeliu*s*) _____ tunnetaan hyvin Venäjällä.
2. Venäjällä luetaan nyt paljon (englanti) _____ .
3. Kajaanissa järjestetään vuosittain lukuisia (valtakunnalliset kokoukset) _____ .
4. Korkeakoulun ylemmillä kursseilla ei pidetä enää (liikuntatunnit) _____ .

5. Kuinka sinun (*nimi*) _____ kirjoitetaan?
6. (*Kahvi*) _____ juodaan kuumana.
7. (*Kirjat*) _____ pannaan kirjahyllylle.
8. (*Kirjallisuus*) _____ ei käännetä tarpeeksi.
9. (*Huone*) _____ ei siivota tänään.
10. (*Oppitunti 24*) _____ julkaistaan ensi viikolla.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Пассивная форма в простом прошедшем времени. Passiivin imperfekti.

Puhutaan – puhuttiin,
 sanotaan – sanottiin,
 kirjoitetaan – kirjoitettiin,
 käytetään – käytettiin,
 tuetaan – tuettiin,
 luetaan – luettiin,
 puetaan – puettiin,

tutkitaan – tutkittiin,
 syödään – syötiin,
 juodaan – juotiin,
 tupakoidaan – tupakoitiin,
 opiskellaan – opiskeltiin,
 kuullaan – kuultiin,
 mennään – mentiin,

pannaan – pantiin,
 pestään – pestiin,
 julkaistaan – julkaistiin,
 halutaan – haluttiin,
 osataan – osattiin,
 tilataan – tilattiin.

В первой и четвёртой группах глагола показатель в простом прошедшем времени **-ttiin**, во второй и третьей группах показатель пассива **-tiin**.

I ja IV verbiryhmissä verbissä tunnus on **-ttiin**, II ja III verbiryhmässä tunnus on **-tiin**.

Упражнение 72 | Harjoitus seitsemänkymmentäkaksi

Образуйте пассивные формы в простом прошедшем времени от следующих глаголов. Muodostakaa passiivin imperfektimuodot seuraavista verbeistä.

Puhdistaa – puhdistettiin

Hyväksyä _____

Perehtyä _____

Tutustua _____

Suhtautua _____

Kääntyä _____

Siirtää _____

Piirtää _____

Viedä _____

Tuoda _____

Uida _____

Olla _____

Tulla _____

Vaihdella _____

Suudella _____

Riidellä _____

Kaivata _____

Levätä _____

Vastata _____

Ansaita _____

Tienata _____

Поставьте глаголы в простое прошедшее время в форме пассива.

Pankaa sulkeissa olevat verbit passiivin imperfektimuotoon.

1. Kaupunki (*perustaa*) _____ 300 vuotta sitten.
2. Talo (*rakentaa*) _____ viime vuosisadalla.
3. Auto (*ostaa*) _____ viime vuonna.
4. Asunto (*hankkii*) _____ viime viikolla.
5. Huone (*korjata*) _____ viime talvena.
6. Asia (*hoitaa*) _____ kunnolla.
7. Kokous (*pitää*) _____ viime maanantaina.
8. Tehtävä (*suorittaa*) _____ ajoissa.
9. Kirje (*lähettää*) _____ sähköpostitse.
10. Kurssi (*aloittaa*) _____ maaliskuussa.

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Kääntäkää seuraavat lauseet venäjäksi.

Ennen kaupungit perustettiin merten rannikolle tai isojen jokien varteen.

Ennen rakennettiin paljon enemmän asuintaloja kuin nykyään.

Syyskuussa Petroskoissa pidettiin Suomen päivät.

Viime vuonna Kajaanissa järjestettiin huumeseminaari.

Konferenssissa puhuttiin tärkeistä asioista.

Kesällä käytiin Suomessa.

Tie rakennettiin viime kesänä.

Pietari ja Petroskoi perustettiin vuonna 1703.

Ikkunat suljettiin, koska ulkona oli kylmä.

Asuntomaksu maksettiin ajoissa.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Глаголы *tutustua* (*знакомиться*), *perehtyä* (*вникать*), *luottaa* (*доверять*), *keskittyä* (*сосредоточиться*), *vastata* (*ответить*), *kuolla* (*умереть*), *sairastua* (*заболеть*), *rakastua* (*влюбиться*), *osua* (*попасть в цель*) требуют после себя слова в падеже иллатив, который отвечает на вопрос: *Mihin? Keneen?*

Esimerkiksi:

tutustua (mihin?) kaupungin nähtävyyksiin

perehtyä (mihin?) asiaan

luottaa (keneen?) ystävään

keskittyä (mihin?) työhön

vastata (mihin?) kysymyksiin

kuolla (mihin?) vakavaan tautiin

sairastua (mihin?) flunssaan

rakastua (keneen?) ihanaan naiseen

osua (mihin?) maaliin

Урок 31. Oppitunti kolmekymmentäyksi

Другие употребления пассивного залога. Passiivin muu käyttö

KERRATAAN

Toimittaa – toimitetaan – ei toimiteta – toimitettiin, käyttää – käytetään – ei käytetä – käytettiin, säästää – säästetään – ei säästetä – säästettiin, suorittaa – suoritetaan – ei suoriteta – suoritettiin, tuoda – tuodaan – ei tuoda – tuotiin, viedä – viedään – ei viedä – vietiin, realisoida – realisoidaan – ei realisoida – realisoitiin, oleskella – oleskellaan – ei oleskella – oleskeltiin, tulla – tullaan – ei tulla – tultiin, mennä – mennään – ei mennä – mentiin, panna – pannaan – ei panna – pantiin, pestä – pestään – ei pestä – pestiin, julkaista – julkaistaan – ei julkaista – julkaistiin, juosta – juostaan – ei juosta – juostiin, haluta – halutaan – ei haluta – haluttiin, kaivata – kaivataan – ei kaivata – kaivattiin, tarvita – tarvitaan – ei tarvita – tarvittiin, mainita – mainitaan – ei mainita – mainittiin.

HUOMIO!

viime viikolla	на прошлой неделе
ensi viikolla	на следующей неделе
tällä viikolla	на этой неделе
viime kerralla	в прошлый раз
ensi kerralla	в следующий раз
tällä kertaa	на этот раз
viime vuosisadalla	в прошлом столетии
ensi vuosisadalla	в следующем столетии
tällä vuosisadalla	в этом столетии
viime lukukaudella	в прошлом семестре (<i>учебном периоде</i>)
ensi lukukaudella	в следующем семестре
tällä lukukaudella	в этом семестре
1980-luvulla	в 1980-е годы
viime vuosikymmenellä	в прошлом десятилетии
ensi vuosikymmenellä	в следующем десятилетии
tällä vuosikymmenellä	в этом десятилетии
viime vuosituhannella	в прошлом тысячелетии
ensi vuosituhannella	в следующем тысячелетии
tällä vuosituhannella	в этом тысячелетии

MUTTA!

talvella (*зимой*)– viime talvena, ensi talvena, tänä talvena
kevällä (*весной*)– viime keväänä, ensi keväänä, tänä keväänä
kesällä (*летом*)– viime kesänä, ensi kesänä, tänä kesänä
syksyllä (*осенью*)– viime syksynä, ensi syksynä, tänä syksynä
viikonloppuna (*в конце недели*)
maanantaina (*в понедельник*)
tiistaina (*во вторник*)
keskiviikkona (*в среду*)
torstaina (*в четверг*)
perjantaina (*в пятницу*)
lauantaina (*в субботу*)
sunnuntaina (*в воскресенье*)

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Пассивная форма используется и в других случаях. Например, в предложениях долженствования, когда заменяются глаголы pitää, täytyy, kannattaa ja on pakko (*необходимо*).
Passiivimuotoja käytetään muissakin tilanteissa. Esimerkiksi silloin, kun halutaan korvata verbit pitää, täytyy, kannattaa ja on pakko.

pitää tehdä – on tehtävä	on pakko levätä – on levättävä	täytyy siivota – on siivottava
täytyy syödä – on syötävä	pitää mennä – on mentävä	täytyy vastata – on vastattava
täytyy soittaa – on soitettava	kannattaa lukea – on luettava	täytyy tavata – on tavattava
täytyy puhua – on puhuttava	täytyy hakea – on haettava	

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Lukekaa ääneen seuraavat sanaliitot ja yrittäkää ymmärtää, kuinka ne muodostuvat.

Täytyy suorittaa – on suoritettava, ei tarvitse suorittaa
Täytyy kirjoittaa – on kirjoitettava, ei tarvitse kirjoittaa
Täytyy lähettää – on lähetettävä, ei tarvitse lähteä
Täytyy toimittaa – on toimitettava, ei tarvitse toimittaa
Täytyy kääntää – on käännettävä, ei tarvitse kääntää
Täytyy ostaa – on ostettava, ei tarvitse ostaa
Täytyy muistaa – on muistettava, ei tarvitse muistaa
Täytyy käyttää – on käytettävä, ei tarvitse käyttää
Täytyy myydä – on myytävä, ei tarvitse myydä
Täytyy realisoida – on realisoitava, ei tarvitse realisoida
Täytyy uida – on uitava, ei tarvitse uida
Täytyy opiskella – on opiskeltava, ei tarvitse opiskella
Täytyy kuunnella – on kuunneltava, ei tarvitse kuunnella
Täytyy suositella – on suositeltava, ei tarvitse suositella
Täytyy mennä – on mentävä, ei tarvitse mennä
Täytyy julkaista – on julkaistava, ei tarvitse julkaista
Täytyy pestä – on pestävä, ei tarvitse pestä
Täytyy levätä – on levättävä, ei tarvitse levätä
Täytyy palata – on palattava, ei tarvitse palata
Täytyy lakata – on lakattava, ei tarvitse lakata
Täytyy osata – on osattava, ei tarvitse osata

ЗАДАНИЕ | TEHTÄVÄ

Lukekaa ja kääntäkää seuraavat lauseet.

1. Tämä harjoitus on tehtävä huomiseksi.
2. Sahatavaraa on toimitettava ensi viikkoon mennessä.
3. Hänen on tultava viiden minuutin päästä.
4. On heti soitettava ambulanssi.
5. Sinun on käännettävä teksti venäjäksi.
6. Meidän on nopeasti mentävä asemalle, muuten emme ehdi junalle.
7. Taksi on tilattava illaksi.
8. On varattava pöytä ravintolasta.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Vastatkaa suullisesti seuraaviin kysymyksiin käyttäen ylläolevia muotoja.

1. Mitä on tehtävä, jos ihminen sairastuu?
2. Mihin on soitettava, jos syttyy tulipalo?
3. Kenet on kutsuttava, jos vesiputki vuotaa?
4. Ketä on onniteltava, jos on syntymäpäivä?
5. Mitä on valmistettava, jos on nälkä?
6. Mitä on tehtävä, jos on jo liian myöhäistä?
7. Mihin on tutustuttava, jos olen ensimmäistä kertaa jossakin kaupungissa?
8. Mistä on oltava varma?

ЗИМНЯЯ ЛЕКСИКА | TALVISANASTOA

avanto	прорубь
avantouinti	моржевание, купание в проруби
heittää lumipalloja	играть в снежки
hiihdellä	кататься на лыжах
hiihtää	ходить на лыжах
huono keli	плохая, скользкая дорога
jääveistos (jääveistokse-)	ледовая скульптура
kova pakkanen	сильный мороз
kynttelikkö ikkunassa	электрические свечи на окне
kynttilä	свеча
käydä pilkillä, olla pilkillä	ходить на зимнюю рыбалку
laskea mäkeä	кататься с горы (на санках, с небольшой горы)
lasketella (laskettele-)	кататься с гор
leikkiä lumisotaa, olla lumisotasilla	играть в снежки
liukasta	скользко
luistella	кататься на коньках
lumilinna	снежная крепость
lumipyry	метель
olla lumessa	в снегу
pelata jääkiekkoa	играть в хоккей
pukeutua lämpimästi	одеваться тепло
revontulet	северное сияние
sataa lunta	идёт снег
sataa räntää	идёт мокрый снег
tuisku	пурга
uuden vuoden odotus	ожидание нового года

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kirjoita lyhyt teksti talvesta.

Урок 32. Oppitunti kolmekymmentäkaksi

Повторение пассива. Passiivin kertaus

KERRATAAN

On vaihdettava rahaa, on soitettava ystävälle, on opittava ulkoa, on muistettava aina, on käännyttävä vasemmalle, on seisottava risteyksessä, on pyydetty tulla, on vastattava kirjeeseen, on nouseva aikaisin, on sammutettava valo, on korjattava asunto, on piirrettävä kuva, on etsittävä avaimet, on unohdettava hänet, on tulostettava teksti, on kannettava vettä, on syötävä ruokaa, on juotava vettä, on nukkuttava kahdeksan tuntia, on maalattava seinä, on oltava rehellinen, on opiskeltava ikuisesti, on tilattava lehti, on mainostettava tuotetta.

Упражнение 73 | Harjoitus seitsemänkymmentäkolme

Замените *on* tehtävä формой *täytyy* согласно образцу.
Korvatkaa *on* tehtävä -muoto *täytyy*-muodolla mallin mukaan.

MALLI: *Onko sinun noustava huomenna varhain? – Täytyykö sinun huomenna nousta varhain?*

Huomenna minun on mentävä lääkäriin. _____

Onko meidän ehdottomasti lähdettävä sinne? _____

Lasten on tehtävä läksyt oppituntien jälkeen. _____

Johtajan on järjestettävä palaveri työntekijöilleen. _____

Meidän on myytävä kesämökki. _____

Heidän on ostettava uudempi auto. _____

Opiskelijoiden on valmistauduttava seminaariin. _____

Kaupunginjohtajan on hoidettava omia tehtäviään. _____

Säveltäjän on sävellettävä, runoilijan on runoiltava ja muusikon on soitettava. _____

Jokaisen on tehtävä jotakin. _____

ТЕКСТ | TEKSTI

Joulujuhlan valmistelu.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

asiakaspalvelu	обслуживание клиентов
huopa	плед
hyvissä ajoin	заблаговременно, заранее
jakkara	табурет
jonottaa pitkään	долго стоять в очереди
kauha (<i>puukauha</i>)	ковш (<i>деревянный ковш</i>)
kiulu (<i>puukiulu</i>)	кадка (<i>деревянная кадка</i>)
koriste (<i>joulukuusenkoriste</i>)	украшение (<i>ёлочное украшение</i>)
lahjanaru бумажная	лента
lahjapaperi	обёрточная бумага
löytyy vaikka mitä	найдется всё что угодно
ruuhka (<i>jouluruuhka</i>)	пробка (<i>например, на дорогах</i>), час пик
tarina	рассказ, легенда, история

Palataan Riitan ja Hannun perhetarinaan

Jouluun on kuukausi aikaa. Kaupoissa alkaa olla jo jouluruuhkaa. Ihmiset yrittävät hyvissä ajoin ostaa läheisille pieniä joululahjoja.

Riitta ja Hannu päättivät viikonloppuna mennä ostoksille. On ostettava uusia joulukuusenkoristeita, sähkökynttelikköön uusia lamppuja, punaista paperia, punaisia kynttilöitä, 10 arkkia lahjapaperia, lahjanarua ja paljon muuta pientä tavaraa. Ensin he lähtivät Tiikeriin. Ihana kauppa, josta löytyy vaikka mitä. Tiikeri-kauppa sijaitsee uusissa tiloissa keskellä kaupunkia. Siellä on hyvä asiakaspalvelu eikä kassalla siksi tarvitse jonottaa pitkään.

Sen jälkeen Riitta ja Hannu siirtyvät Tokmanniin. Riitta on päättänyt ostaa sieltä huovan omalle äidilleen. Hän kävi katsomassa sitä jo pari viikkoa sitten. Äiti tykkää siitä aivan varmasti, kun huopa on niin pehmainen ja kauniinvärinen.

Hannun vanhemmille he ostivat saunajakkaran, puukiulun, puukauhan ja apupöydän. Hannun isä ja äiti tekivät vasta remontin omassa saunassaan ja tarvitsevat sinne uudet saunavehkeet.

Ensi viikonloppuna Riitta ja Hannu lähtevät ostamaan lahjoja lapsilleen. He jo tietävät, mitä kaikkea lapset haluavat. Tuomi kirjoitti kirjeen joulupukille ja lähetti sen Rovaniemelle. Alkaa vuoden ihanin aika – joulunodotusaika.

Vastatkaa ksysymyksiin

1. Mihin kaikki valmistautuvat?
2. Mihin Riitta ja Hannu päättivät mennä viikonloppuna?
3. Mitä kaikkea he ostivat Tiikeristä?
4. Minkä he ostivat Riitan äidille?
5. Mitkä lahjat he ostivat Hannun isälle ja äidille?
6. Milloin he lähtevät ostamaan lahjoja lapsilleen?

Урок 33. Oppitunti kolmekymmentäkolme

Отрицательная форма пассива в простом прошедшем времени.
Passiivin imperfektin kieltomuoto

KERRATAAN

Käydä katsomassa, käydä tutustumassa, käydä suihkussa, käydä saunassa, käydä kylässä, käydä ostoksilla, käydä pilkillä, käydä lomalla, ostaa joululahjoja, ostaa joulukuusenkoristeita, lähteä ostamaan, lähteä kauppoihin viikonloppuna, kääriä lahjapaperiin, pakata kauniisti, kirjoittaa joulukortteja, kirjoittaa joulupukille, pyytää ostamaan, pyytää tuomaan, pyytää lähettämään, pyytää soittamaan, mennä nukkumaan, mennä ostamaan, mennä lepäämään.

Упражнение 74 | Harjoitus seitsemänkymmentäneljä

Avatkaa sulkeet mallin mukaan.

MALLI: *Minun (täytyy ostaa) uudenvuoden lahjat. – Minun on ostettava uudenvuoden lahjat.*

1. Minun (täytyy mennä) _____ ostoksille.
2. Sinun (täytyy soittaa) _____ isovanhemmillesi.
3. Hänen (täytyy kirjoittaa) _____ testi.
4. Meidän (täytyy tilata) _____ taksi.
5. Teidän (täytyy hakea) _____ lapsi päiväkodista.
6. Heidän (täytyy käydä) _____ kesämökillä.
7. Ihmisten (täytyy huolehtia) _____ terveydestä.
8. Lasten (täytyy opiskella) _____ paljon.
9. Kaikkien (täytyy pitää huolta) _____ läheisistä.

ЗАДАНИЕ | ТЕПТÄВÄ

Kääntäkää lauseet venäjäksi.

1. Lapset pyörittävät ja heittelevät lumipalloja. He leikkivät lumisotaa. _____
2. Talvisin pohjoisessa voi nähdä revontulet. _____
3. Pimeän ja kostean marraskuun jälkeen luminen maisema viehättää kovasti. _____
4. Ikkunoissa palaa kynttilöitä. _____
5. Joulukuun alusta Venäjällä alkaa uuden vuoden odotus. _____
6. Uudenvuoden juhla on hauskin ja mahtavin. _____
7. Metsässä on liian vähän lunta hiihtämiseen. _____
8. Ihmiset liukastelevat jäisillä tiellä. _____

TIEDOKSI!

Pikkujoulu.

Mikä on pikkujoulu? Pikkujoulujuhla on koululaisten, työkollegojen tai jonkun yhteisön ennen joulua pitämä illanvietto. Silloin kaikki kerääntyvät johonkin baariin, ravintolaan tai kahvilaan pitämään hauskaa.

Syödään runsaasti ruokaa, tanssitaan, juodaan alkoholia, järjestetään erilaisia kilpailuja. Suo-

messa jo marraskuun puolivälissä aletaan pitää pikkujouluja. Suuret yritykset ja liikkeet pitävät pikkujoulujaan laivaristeilyn aikana, jotkut lähtevät ravintoloihin.

Opiskelijat kokoontuvat jonkun luokse kotiin tai asuntolaan pitämään hauskaa ja sitten lähtevät diskoon. Usein pikkujouluihin tuodaan pieni lahja ja laitetaan se joulupukinkonttiin. Lahjat sekoitetaan ja jaetaan osallistujille. Pikkujouluaika lyhentää joulun odotuksen aikaa.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Passiivin imperfektin kieltomuoto muodostuu kieltoverbistä **ei** ja **partisiipistä** (*причастие*).

Esimerkiksi: tehtiin – ei tehty, soitettiin – ei soitettu, kirjoitettiin – ei kirjoitettu, syötiin – ei syöty.

Образование пассивного причастия. Partisiipinmuodostaminen.

I verbiryhmä

Tuottaa – tuote+ttu – tuotettu (*произведено*)

Valmistaa – valmiste+ttu – valmistettu (*изготовлено*)

Viestittää – viestite+tty – viestitetty (*отправлено сообщение*)

Haakea – hae+ ttu – haettu (*взято*)

II verbiryhmä

Komentoida – kommentoi+tu – kommentoitu (*прокомментировано*)

Tuoda – tuo+tu – tuotu (*ввезено*)

Viedä – vie+ty – viety (*вывезено*)

III verbiryhmä

Opetella – opetel+tu – opeteltu (*выучено*)

Ajatella – ajatel+tu – ajateltu (*обдуманно*)

Mennä – men+ty – menty (*посещено*)

Panna – pan+tu – pantu (*положено*)

Pestä – pes+ty – pesty (*вымыто*)

Purra – pur+tu – purtu (*укушено*)

IV verbiryhmä

Luvata – luva+ttu – luvattu (*обещано*)

Maalata – maala+ttu – maalattu (*окрашено*)

Osata – osa+ttu – osattu (*выучено*)

Пассивное причастие образуется таким же способом, что и сама форма пассивного залога, только вместо показателей -ttiin или -tiin присоединяется показатели **-ttu** или **-tu**.

Yhteen veto: Partsiippimuoto muodostuu samalla tavalla kuin passiivikin mutta esimerkiksi -ttiin tai -tiin asemesta tulee **-ttu** tai **-tu**.

Esimerkiksi:

kirjoitettiin – kirjoitettu (*написано*),

sanottiin – sanottu (*сказано*),

juotiin – juotu (*выпито*),

saatiin – saatu (*получено*),

käveltiin – kävelty (*пройдено*),

julkaistiin – julkaistu (*опубликовано*),

lainattiin – lainattu (*одолжено*),

haluttiin – haluttu (*желанно*).

Эту форму используют при образовании пассивной формы в простом прошедшем времени, сложном прошедшем времени и давно прошедшем времени или как самостоятельный член предложения.

Tätä muotoa käytetään passiivin imperfektissä, passiivin perfektissä ja pluskvamperfektissä ja itsenäisenä lauseen jäsenenä.

Ruoka laitettiin – ruokaa ei laitettu. Еду приготовили – еда не приготовлена.
Ystäville soitettiin – ystäville ei soitettu. Друзьям позвонили – друзьям не звонили.
Peruna syötiin – perunaa ei syöty. Картошку съели – картошка не съедена.
Ikkuna pestiin – ikkunaa ei pesty. Окно вымыто – окно не мыто.
Kysymykseen vastattiin – kysymykseen ei vastattu. На вопрос ответили – на вопрос не отвечено.

Когда мы используем эту форму как самостоятельный член предложения, то она изменяется по падежам в зависимости от главного слова.

Jos me käytämme tätä muotoa itsenäisenä määritteenä, niin se taipuu pääsanansa mukaan.

Esimerkiksi:

Hän myi vasta ostetun auton. – Он продал только что купленную машину.

Tiskattu astia korjattiin kaappiin. – Вымытую посуду убрали в шкаф.

Korjattu asunto myytiin hyvällä hinnalla. – Отремонтированную квартиру продали за хорошую цену.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

1. Ennen ei tiedetty mitään kännyköistä ja pärjättiin yhtä hyvin. _____

2. Viime vuonna ei osattu ennakoida dollarin laskua. _____

3. Meille ei sanottu mitään kokouksesta. _____

4. Hänelle ei annettu tietoa ensi vuoden suunnitelmasta. _____

5. Kysymykseen ei vastattu selkeästi. _____

Упражнение 75 | Harjoitus seitsemänkymmentäviisi

Напишите рядом с глаголами форму причастия на -tu-, -ttu.

Kirjoittakaa verbien viereen -tu-, -ttu-loppuinen partisiippi.

MALLI: *valittaa – valitettu*

Saattaa _____

Tietää _____

Tuntea _____

Pukea _____

Tutkia _____

Muuttaa _____

Saavuttaa _____

Käyttää _____

Taivuttaa _____

Postittaa _____

Juhlia _____

Sopia _____
Onnitella _____
Kävellä _____
Kuunnella _____
Olla _____
Oleskella _____
Mennä _____
Juosta _____
Päästä _____
Lainata _____
Tilata _____
Varata _____
Haluta _____
Siivota _____
Tienata _____
Ansaita _____
Tarvita _____
Voida _____
Rekisteröidä _____
Ennakoida _____

Урок 34. Oppitunti kolmekymmentäneljä

Иллатив. Illatiivi

KERRATAAN

Kerrata – kerrataan – ei kerrata – kerrattiin – ei kerrattu,
käyttää – käytetään – ei käytetä – käytettiin – ei käytetty,
syödä – syödään – ei syödä – syötiin – ei syöty,
julkaista – julkaistaan – ei julkaista – julkaistiin – ei julkaistu,
osata – osataan – ei osata – osattiin – ei osattu,
rakentaa – rakennetaan – ei rakenneta – rakennettiin – ei rakennettu,
kommentoida – kommentoidaan – ei kommentoida – kommentoitiin – ei kommentoitu,
mennä – mennään – ei mennä – menttiin – ei mentty,
suunnitella – suunnitellaan – ei suunnitella – suunniteltiin – ei suunniteltu,
piirtää – piirretään – ei piirretä – piirrettiin – ei piirretty,
sanoa – sanotaan – ei sanota – sanottiin – ei sanottu.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Ответьте на вопрос, используя формы **-tu/-tty, -tu/-ty**. Придумайте 10 ответов.

Vastatkaa kysymykseen käyttäen **-ttu/-tty, -tu/-ty-muotoa**. Yrittäkää keksiä vähintään 10 vastausta.

Kysymys: Mitä ennen (esimerkiksi 1700-, 1800-luvulla) ei tehty?

Vastaus: Ennen (1700-, 1800-luvulla) ei katsottu televisiota.

Упражнение 76 | Harjoitus seitsemänkymmentäkuusi

AVATKAA SULKEET.

MALLI: Ravintolassa ei (lukea) _____ (kirjat). – Ravintolassa ei lueta kirjoja.

1. Koulussa ei (nukkua) _____ oppitunneilla.
2. Kotona ei (keilata) _____ .
3. Kylpyhuoneessa ei (valmistaa) _____ (ruoka) _____ .
4. Autossa ei (tanssia) _____ .
5. Kaupassa ei (huutaa) _____ .
6. Työssä ei (riidellä) _____ .
7. Tiskikoneessa ei (pestä) _____ (pyykit) _____ .
8. (Ystävä) _____ ei (käyttää) _____ hyväksi.
9. Lentomatalla ei (soittaa) _____ (kännykkä) _____ .
10. Kesämökillä ei (puhua) _____ koko ajan työstä.

ТЕКСТ | TEKSTI

Риитта и Ханну на праздновании Рождества. Riitta ja Hannu pikkujoulujuhlissa.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

alkaa (tehdä)	начать (что-то сделать)
hihaton (hihattoma-)	без рукавов
itselleen	для себя, себе (третье лицо)
kampaamo	женская парикмахерская
kerääntyä (mihin?)	собраться
miellyttää (ketä?)	нравится
puoliso	супруг (супруга)
ruveta (tekemään)	начать, приступить к чему-то
silkkihiivi	шёлковая косынка
takahalkio	разрез сзади
valmistautua (mihin?)	подготовиться, приготовить
väestö	население, жители

Lauantaina Riitta ja Hannu aikovat lähteä ravintolaan. Riitan työkaverit ja heidän puolisonsa juhlivat pikkujoulua mukavassa ravintolassa Kajaanin keskustassa. Illanvietto alkaa seitsemältä illalla. Siihen täytyy valmistautua kunnolla. Jo viikkoa ennen Riitta ja Hannu kävivät ostamassa itselleen juhlapuvut. Riitta hankki itselleen pitkän tummanpunaisen hihattoman mekon, jossa oli syvä takahalkio. Hänen piti ostaa myös uudet kengät ja silkkihiivi. Hannulle hankittiin tummanruskea villapusero, paita ja solmio. Isänpäivänä Hannu sai lapsiltaan uudet kengät lahjaksi. Samalla he kävivät ostamassa pieniä juolulahjoja, jotka he sitten laittavat joulupukinkonttiin. Heitä miellytti kaksi ihanaa kynttilää, joissa oli enkelin kuva.

Vähän ennen seitsemää Riitta ja Hannu rupesivat pukeutumaan. Riitta kävi jo aamupäivällä kampaajalla. Puoliseitsemältä he soittivat taksin ja lähtivät juhlimaan. Ravintolassa oli paljon väkeä. Heidän lisäksi siellä oli muistakin työpaikoista ihmisiä juhlimassa. Oli sellainen tunne, että koko Kajaanin väki olisi kerääntynyt siihen ravintolaan.

(jatkoa ensi oppitunnilla)

Vastatkaa kysymyksiin

1. Minä viikonpäivänä Riitta ja Hannu aikovat lähteä ravintolaan?
2. Missä pikkujoulujuhlat pidetään?
3. Mitä tarkoittaa: valmistautua juhliin kunnolla?
4. Milloin Suomessa oli isänpäivä?
5. Oliko ravintolassa vain Riitan työkavereita?

HUOMIO!

В финском языке и глаголы могут изменяться в падежах. Suomen kielessä verbikin taipuu sijamuodoissa (*III infinitiivi*).

Esimerkiksi:

- Mennä nukkumaan – пойти спать
- Käydä ostamassa – сходить купить
- Lähteä lepäämään – пойти отдохнуть
- Tulla kalastamasta – вернуться с рыбалки
- Oppia puhumalla – выучить проговорив
- Jäädä tekemättä – остаться невыполненным

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Падеж, который отвечает на вопрос **Mihin? – Куда?**, называется иллатив.

Многие глаголы в финском языке требуют после себя использования именно этого падежа. Tällä kertaa tutustumme sijamuotoon, joka vastaa kysymykseen **Mihin?** Monet suomen kielen verbit vaativat, että niiden jäljessä oleva sana olisi Mihin? -sijamuodossa eli illatiivissa.

Esimerkiksi:

joutua (*mihin?*) – оказаться, быть

вынужденным что-то сделать

kehottaa (*mihin?*) – призывать, побуждать

kerääntyä (*mihin?*) – собираться

käyttää (*mihin?*) – использовать (на что?)

lähteä (*mihin?*) – отправиться

matkustaa (*mihin?*) – поехать

mennä (*mihin?*) – направиться

osallistua (*mihin?*) – участвовать

perehtyä (*mihin?*) – вникнуть

suhatutua (*mihin?*) – относиться

tutustua (*mihin?*) – знакомиться

vastata (*mihin?*) – отвечать

Глагол, стоящий после приведённых выше и многих других глаголов, вынужден подчиниться падежу иллативу (*Mihin? Minne?*). В этом случае к сильной основе глагола присоединяется показатель **-maan/-mään** (так называемый третий инфинив).

On aivan luonnollista, että verbin ilmaisema toiminta joutuu taipumaan Mihin?-sijamuodossa. Silloin verbin vartaloon täytyy liittää **-maan/-mään** tunnus (*niin sanottu kolmas infinitiivi*).

Esimerkiksi:

Auttaa (*mihin?*) opiskelemaan. – Помочь в изучении.

Joutua (*mihin?*) lähtemään. – Вынужден уйти.

Kerääntyä (*mihin?*) juhlimaan. – Собраться праздновать.

Lähteä (*mihin?*) pitämään hauskaa. – Отправиться веселиться.

Perehtyä (*mihin?*) tutkimaan. – Вникнуть в изучение.

Ripustaa (*mihin?*) kuivumaan. – Повесить сушиться.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää seuraavat lauseet.

1. Joudutko joka kerta oppimaan näin paljon sanoja?
2. Hän lähti ostamaan lisää paperia.
3. Johtokunta kerääntyi juhlasaliin käsittelemään työehtosopimusta.
4. Opiskelemaan haluaville järjestetään maksullisia valmennuskursseja.
5. Hän lähti hankkimaan itselleen uusia vaatteita.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Попробуйте найти в финноязычных газетах и Интернете глагольные формы на **-maan/-mään**. Прочитайте их и попробуйте перевести. Составьте собственные подобные выражения. Yrittäkää löytää suomenkielisistä lehdistä ja netistä **-maan/-mään**-muotoja. Lukekaa ne ja kääntäkää. Tehkää vastaavanlaisia sanaliittoja.

Урок 35. Oppitunti kolmekymmentäviisi

Повторение пассива и третьего инфинитива.
Passiivin ja kolmannen infinitiivin kertausta

KERRATAAN: LUKEKAA JA KÄÄNTÄKÄÄ

joudutaan suorittamaan _____
jätetään siivoamaan _____
kehotetaan unohtamaan _____
keräännytään käsittelemään _____
käsketään siivoamaan _____
lähdetään uimaan _____
mahdutaan istumaan _____
matkustetaan katsomaan _____
mennään ostamaan _____
opetetaan käyttämään _____
palataan uusimaan _____
perehdytään tutkimaan _____
ruvetaan korjaamaan _____
suostutaan tekemään _____
totutaan kuuntelemaan _____
tuodaan korjaamaan _____
vaaditaan täyttämään _____
valmistaudutaan juhlimaan _____

Значение вышеприведённых глаголов смотрите в уроке 36.

Упражнение 77 | Harjoitus seitsemänkymmentäseitsemän

Напишите представленные выше сочетания в простом прошедшем времени в отрицательной и утвердительной формах.

Kirjoittakaa ylläolevat sanaliitot passiivin imperfektimuotoon sekä positiivisesti että negatiivisesti.

MALLI: *Joudutaan suorittamaan – jouduttiin suorittamaan – ei jouduttu suorittamaan.*

Упражнение 78 | Harjoitus seitsemänkymmentäkahdeksan

Используйте формы с -maan/-mään. Käyttäkää -maan/-mään- muotoa.

MALLI: *Hän kutsui minua (juhlia) _____ yhdessä. – Hän kutsui minua juhlimaan yhdessä.*

1. He pakottivat meidät (*korjata*) _____ kaikki tavarat paikoilleen.
2. Riitta jäi peilin eteen (*kammata*) _____ hiuksiaan.
3. Olen jo kyllästynyt (*kamppailla*) _____ hänen kanssaan siitä asiasta.
4. Opiskelijat joutuvat (*suorittaa*) _____ tenttejä kaksi kertaa vuodessa.
5. Puheenjohtaja nousi (*kertoa*) _____ tuloksista.
6. Pystytkö (*kääntää*) _____ tätä tekstiä?
7. He ryhtyivät (*siivota*) _____ huonetta kovalla innolla.
8. Mihin te kokoonnutte (*neuvotella*) _____ asiasta?
9. Hän ei kykene edes (*laittaa*) _____ itselleen ruokaa.
10. Äiti herätti lapset (*syödä*) _____ .

ТЕКСТ | TEKSTI

Ритта и Ханну в ресторане. Riitta ja Hannu ravintolassa.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

häiritä (ketä?)	беспокоить, мешать, тревожить
jatkua	продолжаться
jono	очередь
kerääntyä (mihin?)	собраться
kohteliaisuus (kohteliaisuude-)	комплимент
kulua (aika kuluu)	проходить, изнашиваться (время проходит)
lappu	табличка
noutopöytä	шведский стол
saapua	прибыть, прибывать
tuntematon ihminen (tuntemattoma-)	неизвестный человек
tuoksua hajurvedelle (tuoksua hajuvesille)	пахнуть духами
ulkonäkö (ulkonäöstä)	внешний вид (о внешнем виде)
vitsi (paljon vitsejä)	анекдот (много анекдотов)

Silloin kun Riitta ja Hannu saapuivat ravintolaan, siellä oli jo riittävän paljon väkeä. Kaikki olivat juhlavaatteissa. Ilmassa tuoksui voimakkaasti hajurvedelle. Jokainen yritti sanoa toisille kohteliaisuuksia heidän ulkonäöstään. Oli myös paljon tuntemattomia ihmisiä. Kuten muistatte, ravintolassa oli ihmisiä myös muista työpaikoista.

Riitta ja Hannu siirtyivät saliin, jossa oli muutama kauniisti katettu pöytä. Jokaisella pöydällä oli lappu, johon oli kirjoitettu jonkin työpaikan nimi. Riitta ja Hannu löysivät oman pöytänsä ja istuivat siihen.

Kohta jo kaikki istuivat pöydässä. Riitan pomo piti lyhyen tervehdyspuheen, jonka jälkeen kaikkia kehoitettiin hakemaan noutopöydästä ruokaa. Ravintolan keskellä oli kaksi noutopöytää, joista toisella oli liharuokia ja toisella kalaruokia. Pöytien ympärille kerääntyi pitkiä jonoja, mutta se ei häirinyt ketään. Kaikilla oli hauskaa. Ihmiset kertoivat toisilleen hauskoja tarinoita ja vitsejä, joten jonossa aika kului nopeasti.

Sitten kaikki istuivat pyötyään ja tarjoilija toi olutta. Muut alkoholijuomat piti hankkia baarista. Kahden tunnin päästä alkoi soittaa orkesteri ja ihmiset siirtyivät tanssimaan. Ravintolan alakerrassa oli karaokesali, jossa jokainen voi laulaa itse. Riitta ja Hannu tanssivat neljä kappaletta ja sitten menivät laulamaan. Riitta tykkää kauheasti laulamisesta.

Ilta jatkui pitkään. Kello neljä yöllä Hannu soitti taksin ja he lähtivät kotiin. Näin hauskasti päättyi pikkujoulut. Kohta tulee joulu.

Vastatkaa kysymyksiin

1. Miltä ravintola näytti?
2. Milloin kaikki menivät hakemaan ruokia?
3. Mitä kaikkea ihmiset tekivät ravintolassa?
4. Mihin aikaan Riitta ja Hannu lähtivät kotiin?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Перескажите весь текст. Kertokaa koko teksti.

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Hei, Katja täällä? Missä olet?
- Olen kaupassa ostamassa jotakin illaksi. Oliko sinulla asiaa?
- Kuule, huomenna minulla on pikkujoulut. Saisinko lainata sinulta sitä uutta keltaista olkalaukkaa. Ostin uuden puvun, mutten löytänyt siihen sopivaa laukkaa. Tiedän, että sinulla on sellainen.
- Ilman muuta. Saat sen tänä iltana. Tule joskus kuuden maissa. Olen silloin jo kotona. Samalla kerron sinulle, kuinka meillä meni pikkujoulut. Siellä oli mahtavaa!
- Kiitos. Olen kuudelta luonasi. Hei!
- Heippa!

- Lehtisellä.
- Hei, Mikko täällä! Mitä olet tekemässä?
- Katson telkkaria.
- Kuule, jospa lähettäisiin käymään lähibaarissa. Mulla on asiaa.
- Mitä? Kerro!
- En minä rupea puhelimessa sitä kertomaan. Tuletko vai et?
- En tiedä.
- Saat päättää itse. Odotan sinua tunnin, sen jälkeen lähden kotiin.
- No minä yritän päättää.
- Hyvä on. Moi!
- Moi!

- Terve! Oletko ehtinyt jo käydä syömässä?
- No terve. Juuri olin menossa hakemaan evästä kaupasta.
- Älä nyt sorru ostamaan pelkkiä eineksiä, vaan lähde kanssani syömään lounasta kaupungintalolle!
- Hmm... Voisinhan lähteäkin, sillä ajattelin käydä uimassa töiden jälkeen. Siellä kuluu paljon energiaa.
- Vai uimassa? Minä taas olen menossa ratsastamaan illalla. Se vasta on mukava harrastus. Mutta mennään nyt, niin ehditään takaisin jatkamaan budjetin tekoa.
- Joo, mennään. Haen vain takkini.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄВÄ

Подчеркните в диалоге и объясните значение форм третьего инфинитива -massa и -maan. Когда, на ваш взгляд, используются эти формы? Alleviivatkaa dialogeissa -massa ja -maan -muodot. Milloin teidän mielestänne käytetään -massa-muotoa? Ensi oppitunnilla käsitellään näitä ja muita sijamuotoja.

Урок 36. Oppitunti kolmekymmentäkuusi

Третий инфинитив. Kolmas infinitiivi

KERRATAAN

Käydä (*missä?*), olla (*missä?*)

Käyn hakemassa, olen nukkumassa, seison odottamassa, käyn hiihtämässä, käyn lepäämässä, käyn ostamassa, käyn soittamassa, käyn lahjoittamassa, olen tutkimassa, olen syömässä, olen juomassa, olen siivoamassa, olen kirjoittamassa, olen katsomassa.

Mennä (*mihin?*)

Lähteä (*mihin?*)

Sytyttää (*mihin?*)

Pakottaa (*mihin?*)

Pystyä (*mihin?*)

Menen soittamaan, lähdän hiihtämään, menen katsomaan, lähdän uimaan, tulen käymään, menen katsomaan, lähdän suorittamaan, panen soimaan, sytytän palamaan, käsken valmistamaan, pakotan kirjoittamaan, pyydän tulemaan, pystyn kääntämään.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää venäjäksi.

1. Minä olen hyvä puhumaan. _____
2. Oletko sinä taitava laulamaan? _____
3. Onko hän huono valmistamaan ruokaa? _____
4. Me olemme laiskoja oppimaan sääntöjä. _____
5. Minä olen ahkera kääntämään tekstejä. _____
6. Minä olen hyvä kirjoittamaan tietokoneella. _____
7. Minä olen hyvä runoilemaan. _____
8. Sinä olet hyvä lausumaan runoja. _____
9. Sinä olet hyvä opettelemaan uusia sanoja. _____
10. Sinä olet hyvä lukemaan tekstejä suomeksi. _____

Упражнение 79 | Harjoitus seitsemänkymmentähdeksän

Avatkaa sulkeet.

MALLI: *Tuletko meille (syödä)* _____ ? – *Tuletko meille syömään?*

1. Tuletko huomenna (*katsoa*) _____ koiranpentuja?
2. Lähdetkö huomenna (*hiihtää*) _____ ?
3. Pystytkö (*suorittaa*) _____ tenttiä?
4. Pyydän sinua (*soittaa*) _____ mummollesi.
5. Opettaja pakottaa meidät (*tutkia*) _____ mahdottomia.
6. Hän käski meitä (*tulla*) _____ ajoissa.
7. Me lähdemme huomenna (*ostaa*) _____ uudenvuoden lahjoja.
8. Päällikkö komensi sotilaita (*marssia*) _____ .
9. Hän ei pysty edes (*syödä*) _____ ilman apua.
10. Pyydän teitä (*olla*) _____ hiljaa.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Форма третьего инфинитива **-massa/-mässä** используется с глаголами **olla** и **käydä**. Глагол **olla** показывает, что действие на момент речи совершается или совершалось. Глагол **käydä** указывает на то, чем лицо идет или пошло чем-либо заниматься.

-massa/-mässä -muotoa käytetään **olla-** ja **käydä-** verbien ohessa.

Esimerkiksi:

Mitä olet tekemässä? – Olen pelaamassa tietokoneella.

Missä olet? – Olen juuri syömässä kahvilassa.

Olen harjoittelemassa, olen uimassa, olen lukemassa, olen kirjoittamassa, olen kävelemässä, olen saunomassa, olen suunnittelemassa, olen valmistelemassa.

HUOMIO!

Данная форма наиболее актуальна при ответе по мобильному телефону на вопрос: **чем занимаешься?**

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää.

Sinä käyt katsomassa, sinä käyt uimassa, sinä käyt luennoimassa, sinä käyt tekemässä, sinä käyt pelaamassa, sinä käyt pesemässä, sinä käyt sanomassa.

Hän on soittamassa, hän on pukeutumassa, hän on laulamassa, hän on puhumassa, hän on esiintymässä, hän käy käsittelemässä, hän käy tutkimassa, hän käy hakemassa.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Форма третьего инфинитива **-maan/-mään** употребляется с глаголами направленного действия, требующими после себя иллатива (*mihin? куда?*). В русском языке данного явления нет. Поэтому запомните глаголы, требующие третьего инфинитива в форме иллатива.

-maan/-mään-muotoa käytetään kun ilmoitetaan, mihin toimintaan ryhdytään tai ruvetaan.

Esimerkiksi:

Menetkö huomenna kalastamaan?

Tuletko meille katsomaan videota?

Pyydän sinua rauhottumaan.

HUOMIO!

Следующие глаголы требуют употребления стоящего после них глагола в форме третьего инфинитива **-maan/-mään**.

Seuraavien verbien ohessa käytetään -maan/-mään -muotoa (*III infinitiivin illatiivimuotoa*).

auttaa – помогать что-то делать (*Hän auttaa meitä rakentamaan taloa.*)

ehtiä – успеть сделать что-то (*Minä en ehtinyt tekemään paljon.*)

erehtyä – ошибиться, спутать (*Tyttö erehtyi hymyilemään.*)

hakea – взять, забрать (*Hän haki meidät syömään.*)

herättää – будить, обратить внимание, пробудить

innostua – вдохновиться, воодушевиться

joutua – оказаться, быть вынужденным сделать что-то

jättää – оставить

jäädä – остаться

kannustaa – поддерживать, воодушевлять, побуждать, стимулировать

kehottaa – побуждать, стимулировать, советовать
kerääntyä – собираться
kokoontua – собираться
kutsua – пригласить, позвать
kyetä (kykene-) – быть способным, мочь
olla taitava – быть способным, талантливым
kyllästyä – пресытиться, надоест
käskeä – приказывать
lähettää – послать
lähteä – отправиться, пойти
mahtua – поместиться, влезть
määrätä – определить, назначить
neuvoa – советовать
nousta – встать, подняться
olla + adjektiivi (onhyvä laulamaan) – быть + прилагательное (*хорошо поёт*)
opetella – изучать, учиться
opettaa – преподавать, учить
oppia – выучить, изучить
painostaa – акцентировать, давить, оказывать давление, делать ударение

pakottaa – заставить, принудить
palata – вернуться
panna – положить, класть, включить
poistua – удалиться
pyrkii – стремиться, попробовать, предпринять
pystyä – быть способным, мочь
pyytää – просить
päästä – попасть, попадать
päästää – отпустить
rukoilla – молить
ruveta – начать
ryhtyä – приступить, начать
saapua – прибыть, приехать
sattua – случаться, получиться
suostua – согласиться
tottua – привыкнуть
tulla – прийти, зайти
tuoda – принести, привезти
vaatia – требовать (*чего-то*)
valmistautua – готовиться (*к чему-либо*)
viedä – отнести, отвезти, отвести
väsyä – уставать делать что-то

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Третий инфинитив включает, в том числе, форму **-masta/-mästä**, с использованием падежа элатива. Данная форма необходима в случае запрета, препятствования или прекращения какого-либо действия.

Kolmas infiniivi sisältää myös elatiivi-muotoa **-masta/-mästä**, jota käytetään kieltoa, estoa tai lopettamista tarkoittavien verbien ohessa.

HUOMIO!

Следующие глаголы требуют употребления стоящего после них глагола в форме третьего инфинитива **-masta/-mästä**.

Seuraavien verbien ohessa käytetään **-masta/-mästä** -muotoa (*III infiniivin illatiivimuotoa*).

estää – препятствовать (*Hän esti meitä lähtemästä.*)
kieltäytyä – отказываться (*Minä kieltäydyin menemästä kouluun.*)
kieltää – запрещать
lakata – прекращать
luopua – отказаться от уже имеющегося
löytää – найти
palata – вернуться
pelastaa – спасти
tulla – прийти, вернуться
varoa – предостерегаться
varoittaa – предостеречь

1. Minä kiellän teitä lähtemästä järvelle. – Я запрещаю вам идти на озеро.
2. Hän kieltäytyi esiintymästä. – Я отказалась от выступления.

3. Varo astumasta heikolle jäälle! – Остерегайся выходить (*выхода*) на тонкий лед!
4. Hän lakkasi polttamasta. – Он бросил курить.
5. Huono sää esti meitä matkustamasta. – Плохая погода помешала нам поехать.
6. Mies pelasti pojan hukkumasta. – Мужчина спас мальчика от утопления.
7. Hän tuli kalastamasta. – Он вернулся с рыбалки.
8. Minä kieltäydyin lähtemästä teatteriin. – Я отказался идти в театр.
9. Poika lakkasi keräämästä postimerkkejä. – Мальчик прекратил коллекционировать почтовые марки.
10. Tuletko uimasta myöhään? – Ты поздно вернёшься с плавания?

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Форма третьего инфинитива **-matta/-mättä** используют, когда основное действие происходит без выполнения какого-либо другого действия. В данной форме третьего инфинитива используется окончание падежа абессива **-tta/-ttä**.

-matta/-mättä muotoa käytetään, kun lauseen päätoiminta tapahtuu ilman jotakin toista toimintaa. Silloin kolmannessa infinitiivissä käytetään abessiivin päätettä **-tta/-ttä**.

Esimerkiksi:

Hän lähti sanomatta mitään. – Он ушёл, ничего не сказав.

Puhumatta et opi toista kieltä. – Не выучишь язык, если не будешь говорить.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

1. Et voi lähteä mihinkään syömättä. _____
2. Hän jätti kirjeen vastaamatta siihen. _____
3. Teksti jäi kääntämättä. _____
4. Poika poistui luokasta lupaa kysymättä. _____
5. Hän laittaa ruokaa lisäämättä siihen suolaa. _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Форма третьего инфинитива **-malla/-mällä** используется, когда какое-либо действие является средством или способом для достижения основного действия.

-malla/-mällä -muotoa käytetään, kun jokin toiminta on välineenä tai keinona lauseen päätoiminnan suorittamiseen.

Esimerkiksi:

Kielen voi oppia vain puhumalla ja lukemalla paljon. – Язык можно выучить, если много говорить и читать на нём (*говоря и читая*).

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Kääntäkää lauseet.

1. Esittelemällä vanhoja työkaluja opas kertoi meille talonpoikien taloushoidosta. _____
2. Hän saavutti hyvät tulokset harjoittelemalla paljon. _____
3. Pyytämällä pyydän sinua tulemaan ajoissa. _____
4. Hän elättää itsensä kirjoittamalla. _____
5. Ovi avautuu vetämällä narusta. _____

ТЕКСТ | TEKSTI

Ольга Никитина готовится к празднованию Нового Года.
Olga Nikitina valmista utuu uuden vuoden juhlimiseen.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

läheinen, omainen	близкий, родной
muistikortti	карта памяти
ranne (rantee-)	запястье
rannekello	наручные часы
rannekoru	браслет
shoppailla	ходить по магазинам
shoppailu	делать покупки
sovittaa	примерять
valmistautua (mihin?)	готовиться (к чему?), приготовиться
varusteet, lisävarusteet	гарнитура (у мобильного телефона)
visakoivu	карельская берёза

Olga Nikitina ja hänen tyttärensä Lena tykkäävät kovasti uudenvuoden juhlasta. Se on Venäjällä kaikkein hauskin ja miellyttävin juhla. Siihen aletaan valmistautua jo joulukuun alusta. Kauppojen näyteikkunoihin alkaa ilmestyä uudenvuoden koristeita. Jo marraskuusta asti myydään uudenvuoden tekokuusia ja koristeita.

Jokainen suunnittelee lahjoja läheisille ja ystäville. Olga ja Lena päättävät lähteä viikonloppuna katsomaan lahjoja sukulaisille. Maxi-marketissa on kauhean paljon ihmisiä. Uuteenvuoteen on kaksi viikkoa. Jokaisella on kiire ostaa jotakin erikoista läheisille. Olga päättää ostaa omalle äidilleen kauniin huivin lahjaosastolta. Olgan ystävätär Marina pitää erilaisista puukoruista. Löytyy ihana rannekoru visakoivusta.

Sitten Lena ja hänen äitinsä nousevat toiseen kerrokseen katsomaan kännyköitä ja lisävarusteita. Lena osti kolmelle ystävälle muistikortit. Sitten Olga ja Lena lähtivät kolmanteen kerrokseen. Siellä myydän vaatteita ja kenkiä. Täytyyhän heidän ostaa jotakin päälle pantavaa. Olga sovittaa muutamia mekkoja ja loppuen lopuksi ostaa tummanvihreän mekon. Lenalle ostetaan uudet farkut ja valkoinen paita. Kaikki ovat tyytyväisiä.

Sen jälkeen Olga ja Lena lähtevät kaupan yläkerrassa sijaitsevaan kahvilaan juomaan kahvia ja syömään leivoksia. Päivä on tosi onnistunut.

Vastatkaa kysymyksiin

1. Mitä mieltä venäläiset ovat uudenvuoden juhlasta?
2. Mitä kaikkea Olga ja hänen tyttärensä ostivat kaupasta?
3. Olivatko he tyytyväisiä shoppailuunsa?

Урок 37. Oppitunti kolmekymmentäseitsemän

Употребление слова paljon. Paljon-sanан käytöstä

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Uutena vuotena Venäjällä on tapana toivottaa kaikille paljon hyvää.

Если в пожеланиях используют paljon со словами, обозначающими абстрактные понятия, неопределённые по количеству понятия или слова, обозначающие чувства, то к ним присоединяется окончание партитива (**-a/-ä или -ta/-tä**) без множественного показателя.

Jos toivomuksissa käytetään paljon-sanан ohessa abstraktisia käsitteitä, epämääräisiä tai tunnesanoja, niin silloin näihin sanoihin liitetään vain partitiivin päätteet **-a/-ä tai -ta/-tä** ilman monikon tunnusta.

Esimerkiksi:

paljon onnea	много счастья (<i>большого счастья</i>)
paljon rakkautta	много любви
paljon hyvää	много хорошего
paljon terveyttä	много здоровья
paljon iloa	много радости
paljon hauskaa	много приятного
paljon varmuutta	много уверенности
paljon toivoa	много надежд (<i>больших надежд</i>)
paljon rahaa	много денег
paljon lämpöä	много тепла
paljon uutta	много нового

Если со словом paljon используют слова, обозначающие исчисляемые предметы и живые существа, то обязательно применяется показатель множественного числа в партитивной форме слова.

Jos paljon-sanан ohessa käytetään erilaisia esineitä, olentoja tai monikollisia käsitteitä, on pakko käyttää monikkoa.

Esimerkiksi:

paljon ystäviä	много друзей
paljon erilaisia uusia harrastuksia	много разных интересных увлечений
paljon töitä	много работы
paljon mielenkiintoisia matkoja	много интересных поездок
paljon elämyksiä	много впечатлений
paljon uusia vaikutelmia	много новых впечатлений
paljon kukkia	много цветов

HUOMIO!

(см. уроки 14 и 15).

Jos sana on **nen**-loppuinen, silloin monikon vartalo on **si**-loppuinen:

paljon erikoisia, paljon erinomaisia, paljon onnellisia.

Jos sana on **e**-loppuinen, silloin monikon vartalo on **ei**-loppuinen:

paljon terveitä, paljon huoneita, paljon käsitteitä, paljon toiveita, paljon tilanteita.

Jos sana on **us-**, **ys-**, **os-**, **ös-**-loppuinen, niin monikon vartalo on **ksi**-loppuinen:

paljon vastauksia, paljon kysymyksiä, paljon toivomuksia.

Jos sana on **us-**, **uus-**, **ys-**, **yys-**loppuinen ja tarkoittaa ominaisuutta, sen monikon vartalo on joko **ksi-**loppuinen tai **tta-**loppuinen:
paljon rakkautta, paljon ominaisuuksia, paljon terveyttä, paljon nähtävyyksiä, paljon rikkautta (много богатства), paljon rikkauksia (много богатств).

ЗАДАНИЕ | TENTÄVÄ

Lukekaa seuraavat sanaliitot.

as-/äs-loppuiset:

(*tehdas*) paljon tehtaita,
(*rikas*) paljon rikkaita,
(*voimakas*) paljon voimakkaita,
(*puhdas*) paljon puhtaita,
(*onnekas*) paljon onnekkaita.

nut-/nyt-loppuiset:

(*valmistunut*) paljon valmistuneita,
(*väsynyt*) paljon väsyneitä,
(*kertonut*) paljon kertoneita.

ut-/yt-loppuiset:

(*ohut*) paljon ohuita,
(*kevyt*) paljon kevyitä,
(*olut*) paljon olutta.

l-, n-, r-loppuiset:

(*askel*) paljon askeleita,
(*sävel*) paljon säveleitä,
(*kyynel*) paljon kyyneileitä,
(*sisar*) paljon sisareita,
(*manner*) paljon mantereita.

mies- paljon miehiä,

lämmin sydän – paljon lämpimiä sydämiä.

is-loppuiset:

(*kaunis*) paljon kauniita,
(*kallis*) paljon kalliita,
(*nauris*) paljon nauriita.

ТЕКСТ | TEKSTI

Празднование Нового Года. Uuden vuoden viettäminen.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

kattaa pöytä

leikkele

lempiruoka

lumikki

mahtaa olla

perinne (*perintee-*)

perinteellinen, perinteinen

ripustaa (*mihin?*)

runsaasti, runsas

sukupolvelta toiselle

sukupolvi

tarkoittaa

tähän aikaan, siihen aikaan

valmisteluaika

varsinainen

välttämättöminä (*välttämätön*)

välttää

накрыть стол

нарезка

любимое блюдо

снегурочка

возможно, может быть

традиция, обычай

традиционный

развесить, повесить

обильно, богато; обильный, богатый

от поколения к поколению

поколение

подразумевать, значить

в это время, в то время (*приблизительно*)

время подготовки

действительный, обычный

неизбежными, обязательными

избегать

Uuden vuoden odotusaika samoin kuin joulunodotus Euroopassa alkaa jo marraskuussa. Venäjällä tähän aikaan kaikki suunnittelevat uuden vuoden lahjoja ystäville ja läheisille. Joulukuussa aloitetaan koristella asuntoja. Pöydille laitetaan kauniit liinat, ikkunoihin pannaan erilaisia koristeita.

Joulukuun lopussa hankitaan uudenvuodenkuusi. Koko perhe koristelee kuusta. Siihen ripustetaan paljon palloja, paljon muita koristeita, sitten laitetaan valot ja kuusen alle laitetaan pakkasukko ja hänen lapsenlapsensa lumikki.

Viimeinen viikko on juhlaruokien ostos- ja valmistelu-aika. Ruokaa valmistetaan runsaasti. Pöydälle katetaan paljon erilaisia salaatteja, leikkeleitä, kalasta valmistettuja ruokia, erimuotoisia voileipiä ja kastikkeita. Jokaisella perheellä on jokin oma lempiruokansa, jonka resepti siirtyy sukupolvelta toiselle. Jollakulla se voi olla paistettu porsas, toiset paistavat lihaa herkkutattien kera. Välttämättömänä pöydällä on lihasalaatti ja piirakka. Piirakoita voi olla monta eri lajia. Piirakoihin laitetaan joko kaalia, lihaa, maksaa, kalaa tai sitten hilloa. Ruokaa on liikaakin. Mutta se on vanha venäläinen perinne. Se tarkoittaa, että seuraava vuosi olisi myös niin runsas kuin pöytä.

Juhla alkaa tavallisesti jo kello 22.00. Silloin koko perhe istuu pöytään ja saattaa vanhaa vuotta. Kello 24.00 kaikki katsovat televisiota, presidentti onnittelee kaikkia uuden vuoden johdosta ja sen jälkeen alkaa varsinainen juhliminen, jota seuraavat tanssit, laulut ja paljon muuta hauskaa. Kun on juhlittu kotona, nuoremmat lähtevät kaupungin keskustaan jatkamaan juhlimista ystävien ja tuntemattomien ihmisten keskuudessa. Juhlat jatkuvat aamuun saakka. Lyhytaikaisen unen jälkeen perhe kerääntyy taas pöydän ääreen ja juhla jatkuu.

Toivotamme teillekin hauskaa uuttavuotta ja onnea seuraavana vuonna!

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Keksikää 10 kysymystä.

Kertokaa, miten perheesi juhlii tavallisesti uuttavuotta.

Kirjoittakaa ainekirjoitus uudenvuoden viettämisestä viime talvena.

Урок 38. Oppitunti kolmekymmentäkahdeksan

Местные падежи. Paikallissijat

KERRATAAN

kaupungissa – kaupungilla, rannassa – rannalla, yliopistossa – yliopistolla, kioskillä – kioskissa, talossa – talolla, asunnossa – asunnolla, tehtaassa – tehtaalla, valtiossa – valtiolla, tilanteessa – tilanteella, kauniissa – kauniilla, ahtaassa – ahtaalla, nähtävyydessä – nähtävyydellä, ominaisuudessa – ominaisuudella, vastauksessa – vastauksella, kysymyksessä – kysymyksellä, mielessä – mielellä, vedessä – vedellä, perinteisessä – perinteisellä, ihmisessä – ihmisellä, kevyessä – kevyellä, valmistuneessa – valmistuneella, miehessä – miehellä, lämpimässä – lämpimällä

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Местные падежи. Перфект. Paikallissijat. Perfekti.

В финско языке есть шесть месных падежей. Каждый падеж имеет свою функцию и предназначение. Существует три внутренне-местных падежа и три внешне-местных падежа. Постараемся сейчас путём сравнения отличить падежи друг от друга. Будем использовать глаголы в сложном прошедшем времени перфекте, чтобы приступить к его изучению на следующих уроках.

Suomen kielessä on kuusi paikallissijaa. Jokaisella sijalla on oma tehtävä ja tarkoitus. On kolme sisäpaikallissijaa ja kolme ulkopaikallissijaa. Yritämme nyt vertailemalla erottaa olosijat toinen toisestaan. Samalla otamme käyttöön verbin perfektimuodon.

1. Me olemme käyneet siinä kaupungissa jo kolme kertaa. – Мы побывали в этом городе уже три раза.

Tänään olemme kävelleet kaupungilla kolme tuntia. – Сегодня гуляли по городу три часа.

2. Kaupunkimme on seisonut järven rannalla jo yli 316 vuotta. – Город стоит на берегу озера уже более 316 лет.

Tämä pieni mökki on seisonut järven rannassa 30 vuotta. – Эта маленькая избушка стоит на берегу озера 30 лет.

3. Yliopistossa on aina opiskellut nuoria Luoteis-Venäjäältä. – В университете всегда училась молодёжь с северо-запада России.

Yliopistolla on aina ollut hyvä mahdollisuus edistyä. – У университета всегда была хорошая возможность для своего развития.

4. Kioskissa on aina myyty tupakkaa ja makeisia. – В киоске всегда продают табачные изделия и сладости.

Kioskilla on seisonut paljon ihmisiä. – У киоска стояло много людей.

5. Tehtaassa on tuotettu paperia. – На заводе производят бумагу.

Tehtaalla on ollut kolme tytärosastoa. – У завода есть три филиала.

Эти примеры доказывают, что внутренне-местные и внешне-местные падежи отличаются друг от друга семантически. Оба падежа отвечают на вопрос **Missä? Где?**

Näillä esimerkeillä voimme todeta, että sisä- ja ulkopaikallissijat poikkeavat toisistaan semanttisesti. Kumpikin näistä sijamuodoista vastaa kysymykseen **Missä?**

- ssa/-ssä** päätettä käytetään, kun puhutaan jonkin tapahtuvan sisällä:
talossa – в доме, yliopistossa – в университете, kioskissa – в киоске, kaupungissa – в городе, maassa – в стране, в земле.
- lla/-llä** päätettä käytetään, kun toiminta tapahtuu jonkin ulkopuolella:
katolla – на крыше, pöydällä – на столе, kaapilla – на шкафу.
- ssa/-ssä** päätettä käytetään, kun puhutaan konkreettisesta, rajoitetusta paikasta, jonka tiettyjen rajojen sisällä jokin on tai tapahtuu; tai paikasta, josta jokin on kiinni:
tässä – на этом месте, kaupungissa – в городе, yliopistossa – в университете, rannassa – на конкретном месте на берегу, sivussa – на стороне, päässä – в конце, в голове; ihossa – на коже, poskessa – на щеке, otsassa – на лбу.
- lla/-llä** päätettä käytetään, kun puhutaan avarasta paikasta, jonka rajat eivät ole selkeitä, puhutaan alueesta:
kaupungilla – по городу, rannalla – на просторе берега, kadulla – на улице (*на пешеходной и проезжей части*), alueella – на территории, alalla – в сфере, в области, maalla – за городом, в сельской местности.
- lla/-llä** päätettä käytetään, kun puhutaan omistajasta, kenellä jokin on: kaupungilla – у города, valtiolla – у государства, yliopistolla – у университета, minulla – у меня, tytöllä – у девочки.
- lla/-llä** päätettä käytetään, kun puhutaan jonkin olevan lähellä tai luona tai puhutaan paikasta yleensä:
minun luona=minulla – у меня, kioskin lähellä = kioskilla – у киоска; alhaalla –внизу, ylhäällä – вверху, sisällä – внутри, ulkopuolella – снаружи
- lla/-llä** päätettä käytetään, kun ilmaistaan tapaa, silloin sana vastaa kysymykseen Millä tavalla? Kuinka?:
mielelläni – с удовольствием, tällä tavalla – таким образом, hyvällä tuulella – в хорошем настроении, pahalla tuulella – в плохом настроении, korkealla – на высоте.
- lla/-llä** päätettä käytetään, kun ilmaistaan rajatonta aikaa, aikaa yleensä, silloin sana vastaa kysymykseen Milloin? Koska? (*Когда?*):
talvella – зимой, keväällä – весной, kesällä – летом, syksyllä – осенью, aamulla – утром, iltapäivällä – во второй половине дня, päivällä – днём, illalla – вечером, yöllä – ночью.

Упражнение 80 | Harjoitus kahdeksankymmentä

Раскройте скобки, выберите правильный падеж.
Avatkaa sulkeet, valitkaa oikea sijamuoto.

- Olemme uineet (*järvi*) _____ monta kertaa.
- (*Järvi*) _____ ei ollut tuulta.
- Olemme kävelleet illalla (*kaupunki*) _____.
- (*Kaupunki*) _____ kaikki tiet on korjattu.
- (*Valtio*) _____ on velvollisuuksia omia kansalaisiaan kohtaan.
- (*Valtio*) _____ on tapahtunut suuria muutoksia.
- (*Minä*) _____ flunssa on ollut jo viikon.
- (*Minä*) _____ ei ole aikaa turhiin keskusteluihin.
- (*Pankki*) _____ on muutama sivukonttori eri piireissä.
- (*Pankki*) _____ on aina ollut pitkiä jonoja.
- Syön jäätelöä (*mieleni*) _____.
- (*Mieleni*) _____ oli hyviä ja huonoja ajatuksia.

Упражнение 81 | Harjoitus kahdeksankymmentäyksi *

Используйте инессив -ssa или адессив -lla.

Käyttäkää inessiiviä -ssa tai adessiivia -lla.

- a) Pariskunta asuu (*pieni mökki*). _____.
- b) (*Laiva*) on tulliton myymälä. _____.
- c) (*Kirkkokylä*) seisoo myöhäiskeskiaikainen kirkko. _____.
- d) (*Muuttunut maailma*) naiset alkoivat vähitellen juhlia miesten tyyliin. _____.
- e) (*Tämä hetki*) (*yliopisto*) ei ole tuollaisia valinnan mahdollisuuksia. _____.
- f) Aleksanteri I kävi sodan jälkeen useaan otteeseen (*Suomi*) (*vakuuttaa*) suosiota ja (*rauhottaa*) mieltä. _____.
- g) Illallisen syötiin ravintola (*Punainen hattu*). _____.
- h) Luovuus on nykyään sallittua (*kaikki tasot*). _____.
- i) (*Nousukausi*) lasikuituvenekauppa käy kuumana. _____.
- j) Päivähoidon ansiosta pienten lasten vanhemmat voivat käydä (*ansiotyö*) tai opiskella. _____.
- k) Tapa, (*joka*) aloitin etiikan opintoni, tuntuu nyt todella oudolta. _____.
- l) Jos lapsen vanhemmat eivät asuu (*yksi*), muualla asuva vanhempi on velvollinen maksamaan elatusapua. _____.
- m) (*Puuveneet*) on oma fanaattinen kannattajakuntansa. _____.
- n) (*Useimmat kunnat*) toimii naisjärjestöjä. _____.
- o) (*Kokonaisuus*) matka onnistui yli odotusten. _____.
- p) (*Mikään*) ei ehdi kaikkialle. _____.
- q) (*Harjoittaa*) voi parantaa omaa ammattitaitoaan. _____.
- r) Me asumme (*kerrostalo*), mummoni asuu (*vanhainkoti*). _____.
- s) (*Lukea*) ja (*puhua*) voi oppia kieliä. _____.
- t) Ottelu pelataan (*jäähalli*). _____.
- u) Yliopiston vahvuutena (*se pyrkimys*) on sen laaja monitietoisuus. _____.
- v) (*Sen apu*) voidaan suunnitella opetus ja tutkimus. _____.
- w) Millaisia sitten ovat ne uudistukset, joita esimerkiksi Helsingin (*yliopisto*) opetuksen ja opiskelun kehittämiseksi tehdään? _____.
- x) (*Virtuaaliyliopisto*) opetus ja opiskelu tapahtuu pääasiassa verkon välityksellä. _____.

* Упражнение особой категории сложности.

Упражнение 82 | Harjoitus kahdeksankymmentäkaksi

Образуйте из данных словосочетаний устойчивые выражения, используя инессив (A) и адессив (B). Переведите их на русский язык. Придумайте предложения с образованными словосочетаниями.

Muodostakaa näistä sanoista vakiintuneet muodot käyttäen inessiivia (A) ja adessiivia (B). Kääntäkää ne venäjän kielelle. Keksikää lauseet.

A)

1. alku _____
2. loppu _____
3. yksi _____
4. puitteet _____
5. kokonaisuus _____
6. koko _____
7. yhteys _____
8. periaate _____
9. käytäntö _____
10. oikea _____
11. väärä _____
12. aika _____
13. lyhyt aika _____
14. (*mihin?*) mennä _____
15. pääasia _____

B)

1. tämä kerta(a) _____
2. ulkopuoli _____
3. sisäpuoli _____
4. parhaat _____
5. ehdot _____
6. (*minkä?*) rahoitus _____
7. sama _____
8. alkuvaihe _____
9. loppuvaihe _____
10. keskivaihe _____
11. ostos _____
12. asiat _____
13. kova vauhti _____
14. täysi teho _____
15. loppupuoli _____

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Переведите выражения так, как вы их понимаете. Постарайтесь найти соответствие в русском языке.

Kääntäkää seuraavat sanonnat. Löytäkää niiden vastineet venäjän kielestä.

Mesi kielessä, myrkky mielessä. _____

Mieli maassa. _____

Hänellä on paha mielessä. _____

Myrsky vesilasissa. _____

Neljän laudan välissä. _____

Neljän seinän sisällä. _____

Neljän silmän välillä. _____

Nenä pystyssä. _____

Viime kädessä. _____

Istuu kädet ristissä. _____

Kylpeä kyöneleissä. _____

Pitää kunniassa. _____

Olla hullun kirjoissa. _____

Juosta kello kaulassa. _____

Olla vispilän kaupoissa. _____

Урок 39. Oppitunti kolmekymmentäyhdeksän

Упражнения. Harjoituksia

Упражнение 83 | Harjoitus kahdeksankymmentäkolme

MALLI: *Minulla on paljon (omenat).* – *Minulla on paljon omenoita.*

1. Minulla on paljon (*päärynät*) _____ .
2. Minulla on paljon (*tavarat*) _____ .
3. Minulla on paljon (*makkarat*) _____ .
4. Minulla on paljon (*porkkanat*) _____ .
5. Minulla on paljon (*kattilat*) _____ .
6. Minulla on paljon (*satulat*) _____ .
7. Maassamme on paljon (*kanalat*) _____ .
8. Kaupungissa on paljon (*ravintolat*) _____ .
9. Mustallamerellä on paljon (*kylpylät*) _____ .
10. Teillä on paljon (*kalkkunat*) _____ .

Упражнение 84 | Harjoitus kahdeksankymmentäneljä

Поставьте во множественное число все существительные. Tehkää monikko.

MALLI: *Järvessä on särki.* – *Järvissä on särkiä.*

1. Meressä on lohi. _____ .
2. Joessa on sampi. _____ .
3. Mäellä on hirvi. _____ .
4. Sormessa on kynsi. _____ .
5. Poskessa on luomi. _____ .
6. Taivaassa on tähti. _____ .
7. Vuoressä on hiiltä. _____ .
8. Pienellä saarella on suuri hiiri. _____ .
9. Apella on arpi. _____ .
10. Veljellä on hirsi. _____ .

Упражнение 85 | Harjoitus kahdeksankymmentäviisi

Поставьте во множественное число. Tehkää monikko.

MALLI: *Me kävimme (baari).* – *Me kävimme baareissa.*

1. He opiskelivat (*instituutti*). _____ .
2. Me istuimme (*rivi*). _____ .
3. Me katsoimme (*mistä? peili*). _____ .
4. Me olimme (*tanssi*). _____ .
5. Me kävimme (*teatteri*). _____ .
6. Me soitimme (*konserttisali*). _____ .
7. Me pelasimme (*urheiluhalli*). _____ .
8. Me laitoimme ruokaa (*grilli*). _____ .
9. Me tulimme juhliin kauniissa (*leninki*). _____ .
10. Taulut olivat (*kehys*). _____ .

Упражнение 86 | Harjoitus kahdeksankymmentäkuusi

Напишите предложения в простом прошедшем времени. Tehkää imperfekti.

MALLI: *Minä siirrän kaapin. – Minä siirsin kaapin.*

1. Sinä käännät tekstin. _____
2. Hän vääntää hanan. _____
3. Lapsi piirtää kuvan. _____
4. Minä ymmärrän kaiken. _____
5. He vaeltavat jossain. _____
6. Vene sukeltaa mereen. _____
7. Minä kiellän sinua polttamasta. _____
8. Minä pyydän sinua tulemaan huomenna. _____
9. Lapsi huutaa täyttä kurkkua. _____
10. Hän tietää kaiken. _____

Упражнение 87 | Harjoitus kahdeksankymmentäseitsemän

Напишите предложения в отрицательной форме в простом прошедшем времени. Tehkää kielteinenimperfekti.

MALLI: *Sain hyvän palkan. – En saanut hyvää palkkaa.*

Muista partitiivi kielteisessä lauseessa!

1. Minä suoritin tentin hyvin. _____
2. Sinä laitoit hyvän ruoan. _____
3. Hän maksoi kaikki laskut. _____
4. Me annoimme kirjat takaisin. _____
5. Minä kaadoin vettä kannuun. _____
6. Sinä imuroit kaikki lattiat. _____
7. Hän palautti asiapaperit ajoissa. _____
8. Hän vastasi kysymykseen oikein. _____
9. Ennen minä osasin englantia hyvin. _____
10. Minä sopeuduin uusiin oloihin hyvin. _____

Упражнение 88 | Harjoitus kahdeksankymmentäkahdeksan

Поставьте слова в скобках в падеж иллатив (*mihin?*).

Pankaa sulkeissa olevat sanat illatiiviin (*mihin?*)

MALLI: *Hän astui (huone). – Hän astui huoneeseen.*

Muista astevaihtelut!

1. Minä panin kortin (*kirje*) _____
2. Sinä sopeudut tähän (*tilanne*). _____
3. Me tutustuimme uuteen (*tietokone*) _____
4. Hän asetti pienen lisäosan (*laite*) _____
5. Me tutustuimme kauniiseen (*esite*) _____
6. Minä luotan hänen (*periaate*) _____ nsa.
7. Me kiinnitimme huomiotamme (*virhe*) _____
8. Me palasimme vanhaan (*tavoite*) _____
9. Minä lisäsin (*kastike*) _____ suolaa.
10. Minä tutustuin heidän (*perhe*) _____ nsä.

Упражнение 89 | Harjoitus kahdeksankymmentäyhdeksän

Отвечьте на вопросы, используя форму сложного прошедшего времени, перфекта.
Tehkää perfekti ja vastatkaa kysymyksiin.

MALLI: *Oletko monta kertaa käynyt elokuvissa? – Olen jo monta kertaa käynyt elokuvissa.*

1. Oletko jo maistanut suomalaista määmiä? _____
_____
2. Oletko jo käynyt Suomessa? _____
_____
3. Montako kertaa olet nähnyt Titanik-elokuvan? _____
_____
4. Oletko soittanut tänään ystävällesi? _____
_____
5. Oletko jo valmistunut yliopistosta? _____
_____
6. Oletko koskaan käynyt Euroopassa? _____
_____
7. Oletko koskaan maistanut perunaa? _____
_____
8. Oletko koskaan soittanut pianoa? _____
_____
9. Oletko koskaan laittanut ruokaa? _____
_____
10. Oletko koskaan opiskellut suomea? _____
_____

Урок 40. Oppitunti neljäkymmentä

Перфект. Perfekti

KERRATAAN

Minä olen tottunut, sinä olet kyllästynyt, hän on erikoistunut, se on tehnyt, me olemme kiinnostuneet, te olette syntyneet, he ovat täyttäneet, ne ovat kadonneet. Minä en ole tottunut mihinkään, sinä et kyllästynyt opiskeluun, hän ei ole erikoistunut myyntiin, se ei ole tehnyt tänään mitään, me emme ole kiinnostuneet mistään, te ette ole syntyneet etelässä, he eivät ole täyttäneet lomakkeita, ne eivät ole kadonneet mihinkään.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Сложное прошедшее время. Perfekti.

Minä olen käynyt siellä viisi kertaa. Sinä olet jo nähnyt tämän elokuvan. Hän on opiskellut suomea jo kymmenen vuotta. Me olemme aina olleet ahkeria. Te olette syöneet viikon annoksen. He ovat jo tavanneet. Minä en ole kertaakaan nähnyt tätä elokuvaa. Sinä et ole koskaan käynyt Suomessa. Hän ei ole syönyt tänään mitään. Me emme ole saavuttaneet mitään. Te ette ole saaneet hyviä tuloksia. He eivät ole koskaan olleet Venäjällä.

Активная форма перфекта образуется от глагола **olla** в личной форме и от причастия, оканчивающегося на **-nut/-nyt**. Aktiivin perfekti muodostuu olla-verbin persoonamuodosta ja **-nut/nyt** -loppuisesta partitiivista.

Esimerkiksi:

Minä olen nukkunut hyvin.

Sinä olet tuonut kirjan.

Hän on luvannut tulla.

Упражнение 90 | Harjoitus yhdeksänkymmentä

Образуйте формы перфекта от следующих глаголов в форме 2-го лица единственного числа. Muodostakaa perfektimuodot sinä-muodossa seuraavista verbeistä.

MALLI: *Sinä olet kirjoittanut. Sinä olet käynyt. Sinä olet tullut. Sinä olet luvannut.*

Kirjoittaa _____
Käyttää _____
Suhtautua _____
Vaatia _____
Valvoa _____
Myydä _____
Juoda _____
Tupakoida _____
Tulla _____
Kuunnella _____
Pestä _____
Mennä _____

Vastata _____
Osata _____
Haluta _____
Seurata _____

Отрицательная форма перфекта образуется с помощью словосочетаний **en ole, et ole, ei ole, emme ole, ette ole, eivät ole** и причастия на **-nut/-nyt**, во множественном числе – **-neet**.

Kielteinen aktiivin perfekti muodostuu, kun käytetään kieltomuotoja **en ole, et ole, ei ole, emme ole, ette ole, eivät ole** ja **-nut/-nyt, -neet**.

Esimerkiksi:

En ole syönyt mitään. Sinä et ole nähnyt. Hän ei ole kuullut.

Упражнение 91 | Harjoitus yhdeksänkymmentäyksi

Образуйте форму отрицательного перфекта от следующих глаголов в форме третьего лица единственного числа.

Muodostakaa kielteinen perfekti hän-muodossa seuraavista verbeistä.

MALLI: *Hän ei ole kirjoittanut. Hän ei ole vienyt. Hän ei ole tullut. Hän ei ole tavannut.*

Taivuttaa _____
Suunnitella _____
Piirtää _____
Ymmärtää _____
Kääntää _____
Lukea _____
Tukea _____
Pukea _____
Oleskella _____
Perehtyä _____
Kävellä _____
Levätä _____
Kiusata _____

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Употребление перфекта. Perfektinkäyttö.

1. Форма перфекта (*сложного прошедшего времени*) обозначает действие, которое началось в прошлом и продолжается до настоящего момента (*возможно будет продолжаться и в будущем*).

Perfekti ilmaisee tekemistä, joka on alkanut menneessä ajassa ja kestänyt nykyhetkeen asti (*ja jatkuu mahdollisesti lähitulevaisuudessakin*).

Esimerkiksi:

Olen opiskellut suomea jo kymmenen vuotta. – У изучаю финский язык уже 10 лет.

Olen asunut täällä lapsuudestani asti. – Я живу здесь с детства.

Olen sen kertonut jo satoja kertoja. – Я рассказывал это уже сотни раз.

Kuinka kauan olet työskennellyt tässä firmassa? – Как долго ты работаешь в этой фирме?

Kuinka kauan olet harrastanut laskettelua? – Как долго ты увлекаешься горными лыжами?

Hän on sairastellut viime aikoina paljon. – Он много болеет в последнее время.

Hän on kiinnostunut musiikista. – Он увлекается музыкой.

Me olemme jo tottuneet selaiseen elämäntapaan. – Мы уже привыкли к такому образу жизни.

He ovat laulaneet kuorossa jo kymmeniä vuosia. – Они поют в хоре уже десятки лет.

HUOMIO!

Perfektiiä käytetään, kun puhutaan toiminnan akkumuloinnista. Useimmiten perfektiiä käytetään seuraavien sanojen kanssa: jo, kauan, vuosia, viime aikoina, lapsuudesta asti, nuoruudesta asti jne.

2. Форма перфекта употребляется в случае, если действие уже произошло, но необходимо подчеркнуть его важность.

Perfektii ilmaisee tekemistä, joka on päättynyt ja tulokset ovat näkyvissä (*tulokset ovat tärkeitä*).

Esimerkiksi:

Olen syönyt tänään todella hyvin. – Я сегодня действительно хорошо поел.

Talvi on tullut. – Зима пришла.

Oletko jo nähnyt tämän elokuvan? – Ты уже видел этот фильм?

Olen suorittanut kaikki tentit. – Я сдал все экзамены.

Onpa satanut vettä! – Вот воды-то выпало!

Olethansinä kasvanut! – Надо же как ты вырос!

Tämä sääntö on opittu. – Это правило выучено.

Hän on lukenut tämän romaanin. – Он прочитал этот роман.

HUOMIO!

Perfektiiä käytetään silloin, kun tekemisen tulos on ollut tärkeä. Jos tuloksella ei ole mitään tärkeyttä – käytetään imperfektiiä.

Söin paljon. Eilen katsoin sen elokuvan. Tammikuussa suoritin kaikki tentit. Satoi paljon vettä. Hän kasvoi isoksi. Opimme tämänkin säännön. Hän luki sen romaanin.

3. Форма перфекта употребляется, когда действие повторяется или продолжается неоднократно, или никогда не происходило. Ключевым словом может выступать слово никогда – koskaan.

Perfektii ilmaisee toistuvaa, jatkuvaa toimintaa tai toimintaa, joka ei ole koskaan tapahtunut.

Esimerkiksi:

Olen käynyt jo Suomessa. – Я уже ездил в Финляндию.

En ole koskaan käynyt ulkomailla. – Я никогда не был за границей.

Hän on nähnyt tämän elokuvan jo kymmenen kertaa. – Он видел этот фильм уже десять раз.

Oletko opiskellut ranskaa? – Ты изучаешь французский? (*изучал*)

Oletko maistanut tätä ruokaa? – Ты попробовал это блюдо?

Oletko koskaan ajanut autoa? – Ты водил когда-нибудь машину?

Oletko koskaan yrittänyt vastata kielteisesti? – Ты когда-нибудь пытался ответить «нет»?

Olen yrittänyt monta kertaa. – Я пытался много раз.

Olen jo monta kertaa soittanut hänelle. – Я уже много раз ему звонил.

Hän on jo vastannut tähän kysymykseen. – Он уже ответил на этот вопрос.

Onko hän puhunut sinulle tästä? – Он тебе уже говорил об этом?

En ole koskaan nähnyt näin kaunista kangasta! – Никогда не видел столь красивой ткани!

Etkö ole koskaan huomannut sitä? – Неужели ты никогда не замечал этого?

Eikö hän ole koskaan kiinnostanut sinua? – Неужели она тебя никогда не интересовала?

4. Форма перфекта обозначает действие, которое в сложном предложении закончится до начала основного будущего действия.

Perfektii ilmaisee myös tulevaa tekemistä, joka päättyy ennen toisen tekemisen alkamista.

Esimerkiksi:

Kun olen syönyt, menen ulos. – Когда поем, пойду на улицу.

Heti kun olemme suorittaneet tentit, lähdemme lomalle. – Как только сдадим экзамены, поедem в отпуск.

Kun on satanut tarpeeksi lunta, lähdemme hiihtämään. – Как только выпадет достаточно снега, отправимся на лыжах.

Silloin kun olemme tehneet harjoitukset, siirrymme toiseen aiheeseen. – Когда выполним упражнения, перейдём к другой теме.

Ensin hallitus on hyväksynyt päätöksen, sen jälkeen toteuttaa sen. – Сначала правительство примет решение, затем его применит.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

При обращении на «Вы» причастие на -nut/-nyt остаётся в первоначальном виде, хотя основной глагол будет стоять во множественном числе.

Teititeltäessä yhtä henkilöä -nut/-nyt-partisiippi on yksikössä, vaikka olla-apuverbi on monikossa.

Esimerkiksi:

Oletteko koskaan käynyt Moskovassa? – Вы когда-нибудь были в Москве?

Oletteko koskaan nähnyt Pyhän Vasilin katedraalin? – Вы когда-нибудь видели собор Василия Блаженного?

Oletteko jo tutustunut ohjelmaan? – Вы уже ознакомились в программой?

Oletteko jo syönyt tänään? – Вы уже ели сегодня?

Oletteko jo soittanut kotiin? – Вы уже звонили домой?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Найдите в финских источниках информации (см. Интернет) случаи употребления перфекта. Переведите их. Постарайтесь запомнить, в каких случаях применяется перфект.

Etsikää perfektit apaukset suomalaisista tiedotus välineistä. Kirjoittakaa ne ylös ja kääntäkää.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Приведите собственные примеры или примеры из литературы или Интернета, где встречался бы перфект. Напишите не менее десяти предложений. Переведите их.

Kirjoittakaa vähintään kymmenen perfektiausetta. Käyttäkää kirjallisuutta, Nettiä tai muita lähteitä.

Урок 41. Oppitunti neljäkymmentäyksi

Особенности местных падежей. Paikallissijojen erikoisuudet

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

В финском языке можно попросить об одолжении, используя императивную форму или сослагательную форму. Сослагательная форма используется, как и в русском языке, как вежливая форма просьбы.

Muistatthan, että suomen kielessä voi pyytää käyttämällä imperatiivia eli käskytapaa (повелительное наклонение) tai sitten konditionaalia eli ehtotapaa (сослагательное наклонение). Imperatiivia käytetään, kun annetaan suoria käskyjä (приказы).

Konditionaalia käytetään kohteliaana muotona (как вежливая форма).

Harjoitellaan kumpaakin.

Упражнение 92 | Harjoitus yhdeksänkymmentäkaksi

Tehkää mallin mukaan.

MALLI: *Tule tänne!* – *Tulisitko tänne?*

Kirjoita ylös! – Kirjoittaisitko ylös?

Siirrä tuoli! – Siirtäisitkö tuolin?

Syö kunnolla! – Söisitkö kunnolla?

Vastaa kirjeeseen! – Vastaisitko kirjeeseen?

Mene ulos! – Menisitkö ulos?

Osta lehti! – Ostaisitko lehden?

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

При использовании повелительного наклонения целый объект (дополнение) остаётся без окончания, когда же используется сослагательное наклонение (кондиционал), объект получает окончание **-n** или **-a (-ta)**.

Kun käytetään imperatiivia, yksikössä oleva jaoton objekti on ilman päätettä, Kun käytetään konditionaalia, objektilla on päätte **-n** tai **-a (-ta)**.

1. Hae kuppi keittiöstä!

2. Tuo minulle silmälasit!

3. Soita toimistoon!

4. Kutsu hänet kahville!

5. Laita ruoka!

6. Keitä kahvia!

7. Opiskele hyvin!

8. Maalaa huoneen seinät!

9. Korjaa astiat pois!

10. Valmistaudu seminaariin!

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Иллатив. Куда? Illatiivi. Mihin?

В финском языке существует большая группа глаголов, которые требуют от следующих за ними зависимых слов падежа иллатив (*mihin?*).

Suomen kielessä on iso ryhmä verbejä, jotka vaativat illatiivia (*mihin?*).

Esimerkiksi:

Minä vastaan sinun kirjeeseen.

Hän suhtautuu minuun hyvin.

Me valmistaudumme kokeeseen.

Обратите внимание на разницу в русском переводе.

1. Hän käytti kaikki rahansa uuteen autoon. – Он потратил деньги на новую машину. (на что? куда?)
2. Firma erikoistuu rakentamiseen. – Фирма специализируется на строительстве. (на чем?)
3. Ampuja osui maaliin. – Стрелок попал в цель. (во что? куда?)
4. Hän ei osannut sopeutua uusiin oloihin. – Он не смог приспособиться к новым обстоятельствам. (к чему?)
5. Me emme luota häneen. – Мы не доверяем ему. (кому?)
6. Se vaikutti vakavasti tilanteeseen. – Это серьёзно повлияло на ситуацию. (на что?)

ЗАПОМНИТЕ: если глагол в финском языке требует падежа иллатива (*mihin? куда?*), то следующее за глаголом слово необходимо употреблять только в иллативе не зависимо от перевода на русский язык.

Окончания иллатива. Illatiivin päätteet.

Удлинение конечной гласной основы плюс **n** в единственном числе.
Vartalon viimeisen vokaalin pidentymä + nyksikössä.

Esimerkiksi:

Hän pani kirjat isoon kaappiin. – Он положил книги в большой шкаф.
Hän on kyllästynyt huonoon musiikkiin. – Ему надоела плохая музыка.
Minä nojasin seinään. – Я облокотился о стену.

HUOMIO!

Перед долгой гласной всегда сильная ступень.
Pitkän vokaalin edessä on aina vahva aste.

-h+ последняя гласная основы + **n**. Встречается в односложных словах и в словах, чья основа заканчивается дифтонгом на **-i**.

Toinen päätte on h+ vokaali + n. Yksitavuisissa sanoissa väliin tulee samanlainen vokaali, joka on sanan lopussa.

Esimerkiksi:

Minä pakkasin tavarani laukkuihin. – Я сложил вещи в чемоданы.
Äiti lähti työhön. – Мама ушла на работу.
Me olemme kotoutuneet näihin oloihin. – Мы адаптировались к этим условиям.
Pane lakki päähän. – Надень шапку на голову.

-seen (-siin) в словах, оканчивающихся на **-e, -as/-äs, -is**.

Kolmas päätte on **-seen (-siin)** e-loppuisilla sekä **-as/-äs ja -is** -loppuisilla sanoilla.

Esimerkiksi:

Me sopeudumme tähän tilanteeseen. – Мы адаптируемся к данной ситуации.
He valmistautuvat kokeeseen. – Они готовятся к экзамену.
Tehtaaseen toimitettiin uusi kone. – На завод поставили новую технику.
Hän ihastui kauniiseen rikkaaseen naiseen. – Он восхитился красивой богатой женщиной.

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

Слова, оканчивающиеся на **-e, -as, -is**, представлены в конце книги в разделе «Дополнительный материал». Обратите особое внимание на изменения в этих словах в зависимости от падежного окончания.

Упражнение 93 | Harjoitus yhdeksänkymmentäkolme

Раскройте скобки. Поставьте слова в падеж иллатив (*mihin?*).
Avatkaa sulkeet. Pankaa sanat illatiiviin (*mihin?*).

1. Minä heräsin (*kauhea huuto*) _____ .
2. Potilas kuoli (*syöpä*) _____ .
3. Me osallistuimme (*kansainvälinen kokous*) _____ .
4. Talvella monet sairastuvat (*flunssa*) _____ .
5. Tämä loppui (*se*) _____ .
6. Auto törmäsi (*suuri puu*) _____ .
7. Haluan verrata tätä sääntöä (*nämä vanhat säännöt*) _____ .
8. Koira puri tyttöä (*käsi*) _____ .
9. Tupakan savu tarttuu helposti (*vaatteet*) _____ .
(*Tämä harjoitus*) _____ sisältyy eri säännöt.

Muista, että yllämainittujen verbien ohessa käytetään illatiivia (mihin?).

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Элатив. Откуда? Mistä? Окончание -sta/-stä.

Елативи. Mistä? Pääte -sta/stä.

Следующая группа глаголов требует употребления следующих за ними зависимых слов в падеже с окончанием **-sta/-stä** (*элатив, mistä?*).

Seuraavaryhmä verbejä vaatielatiivia (*mistä?*).

etsiä – искать: etsiä eri paikoista, etsiä taskusta, etsiä sanakirjasta

löytää – найти: löytää kaapista, löytää luettelosta, löytää taskusta

löytyä – найтись: löytyä mistä tahansa, löytyä metsästä, löytyä päiväkirjasta

katsoa – смотреть: katsoa ikkunasta ulos, katsoa peilistä, katsoa kirjasta

haaveilla – мечтать: haaveilla lomasta, haaveilla kesämökistä

huolehtia – заботиться: huolehtia lapsista, huolehtia terveydestä

kärsiä – страдать: kärsiä pettymyksestä, kärsiä kivusta, kärsiä raskaasta työstä

piristyä – взбодриться: piristyä raittiista ilmasta, piristyä levosta

koostua – состоять из: koostua monesta osasta, koostua eri laitteista

Упражнение 94 | Harjoitus yhdeksänkymmentäneljä

Avatkaa sulkeet. Pankaa sanat elatiiviin (*mistä?*).

1. He taistelivat (*vapaus*) _____ .
2. Me iloitsimme (*uudenvuoden lahjat*) _____ .
3. Minä olen kiinnostunut (*suomen kieli*) _____ .
4. Opiskelijat kiittävät opettajia (*työ*) _____ .
5. Äiti puhdisti poikansa vaatteet (*lika*) _____ .
6. Firma palkitsee työntekijöitä (*saavutukset*) _____ .
7. Liisa erosi (*Jussi*) _____ .
8. Poliisi epäilee tätä miestä (*varkaus*) _____ .
9. Minä luovuin (*omat sanani*) _____ .
10. Pojat selviävät (*tämä tilanne*) _____ .

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Аблатив. Как? С чего? Miltä? Окончание -lta/-ltä.

Аллатив. Как? На что? Mille? Окончание -lle.

Ablatiivi. Miltä? Pääte -lta/-ltä. Allatiivi. Mille? Pääte -lle.

Следующая группа глаголов требует употребления следующих за ними зависимых слов в падежах с окончаниями **-lta/-ltä** (аблатив, *miltä?*) или **-lle** (аллатив, *mille?*). Данные глаголы обозначают различные формы восприятия. Выучите их наизусть.

Seuraava pieni verbiryhmä vaatii sanoilta päätteitä **-lta/-ltä** (ablatiivi) tai **-lle** (allatiivi). Nämä verbit ilmaisevat erilaisia aisteja. Opetelkaa verbit ulkoa.

vaikuttaa – казаться, вызывать
определённые чувства

tuntua – чувствовать, казаться

kuulostaa – казаться на слух, слышаться

näyttää – казаться на взгляд, видеться

maistua – казаться на вкус (*mille?*)

tuoksua – пахнуть, благоухать (*mille?*)

haista – вонять, пахнуть (*mille?*)

Miltä vaikuttaa?

Miltä tuntuu?

Miltä näyttää?

Miltä kuulostaa?

Miltä maistuu?

Mille tuoksuu?

Mille haisee?

Miltä suomen kieli vaikuttaa? – Как вам кажется финский язык?

Miltä tuntuu olla vanha? – Как это – быть старым?

Miltä näyttää uusi sähköauto? – Как выглядит новый электромобиль?

Miltä kuulostaa hevi kanteleella? – Как звучит хэвиметалл на кантеле?

Miltä maistuu mämmi? – Как на вкус мямми (*финское пасхальное блюдо*)?

Miltä tuoksuu uusi hajuvesi? – Как пахнут новые духи?

Miltä haisee öljy? – Чем воняет нефть?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Кääntäkää.

1. Tämän ravintolan ruoka maistuu herkulliselta. _____
2. Sinun autosi näyttää niin kauhean likaiselta. _____
3. Ystäväsi vaikuttaa ihan mukavalta. _____
4. Joko päivä alkaa tuntua paremmalta? _____
5. Minusta mämmi maistuu oudolta. _____
6. Joko puuro tuntuu valmiilta? _____
7. Leena kuulostaa energiseltä. _____
8. Uusi leffa vaikuttaa jännittävältä. _____

Упражнение 95 | Harjoitus yhdeksänkymmentäviisi

Тehkää mallin mukaan. Кääntäkää.

MALLI: Suomen kieli vaikuttaa (vaikea) – Suomen kieli vaikuttaa vaikealta.

1. Tämä kaikki tuntuu (*ihana ja tuttu*) _____ .
2. Tämä sävel kuulostaa (*tuttu ja kummallinen*) _____ .
3. Sinun siskosi näyttää (*viehättävä*) _____ .
4. Mummon ruoka maistuu aina (*erinomainen*) _____ .
5. Ruusut tuoksuvat (*mahtavan hyvä*) _____ .
6. Navetassa haisee (*lanta*) _____ .

Урок 42. Oppitunti neljäkymmentäkaksi

Обозначение времени. Kellonaika

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Hei, paljonko kello on?
  - Kello on viisi.
  - Onko se tasan viisi?
  - On. Vasta radiosakin sanottiin niin.
  - Kiitos.
  - Eipä kestä.
  - Mitä kello on?
  - Kymmenen yli kolme.
  - Voi että, oletko varma?
  - Olen.
  - Olen myöhässä bussista. Kiitos. Nähdään!
  - Hei, hei!
-
- Hei, kuinka paljon kello on?
  - Puoli kymmenen.
  - Voi, olen jo myöhässä. Kiitos, hei!
  - Heippa!

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Näistä dialogeista huomaat, että kellonaikaa voi kysyä kolmella eri kysymyksellä: Paljonko kello on? Kuinka paljon kello on? Mitä kello on? Nämä kysymykset ovat samanvertaiset.

Toinen asia on se, minkä vastauksen saat. Suomen kielessä kellonajan ilmaiseminen poikkeaa venäjänkielisestä ja on melkein samanlainen kuin englannin kielessä. Jos aika on vasta ylittänyt jonkin tunnin, niin suomen kielessä käytetään sanaa **yli** (*сверх, через, более*) ja mainitaan edellinen tunti.

Esimerkiksi: jos kello on 12.10, niin sanotaan, että kello on kymmenen yli kaksitoista, jos kello on 20.20, sanotaan, että kello on kaksikymmentä yli kahdeksan (*kirjakielissä: kaksikymmentä yli kaksikymmentä*).

Esimerkiksi:

13.05 – kello on viisi yli yksi (*viisi yli kolmetoista*)

01.17 – kello on seitsemätoista yli yhden/yksi

21.25 – kello on kaksikymmentäviisi yli yhdeksän (*kaksikymmentäviisi yli kaksikymmentäyksi*)

22.15 – kello on viisitoista (*varttia*) yli kaksikymmentäkaksi, neljännes yli kymmenen eli puhekielessä sanotaan varttia yli kymmenen

14.15 – kello on varttia yli kaksi (*neljätoista*)

11.30 – kello on puoli kaksitoista

15.35 – kello on viisi yli puoli neljä tai kaksikymmentä viisi minuuttia vailla kuusitoista

Siirrymme kellonaikaan, kun lähestymme jotakin tuntia. Silloin suomen kielessä käytetään sanaa **vailla/vaille** (*без*). Siinä tapauksessa kellonaikaa ilmaistaan samalla tavalla kuin venäjän kielessä.

Esimerkiksi:

23.40 – kello on kaksikymmentä minuuttia vailla kaksitoista (*kaksikymmentäneljä*).

– kello on neljätoista minuuttia vaille seitsemätoista.

Vailla/vaille -postpositio vaatii partitiivia, siksi sitä ennen oleva numero on partitiivissa, jos ei käytetä sanaa "minuutti".

17.52 – kello on kahdeksaa vailla kahdeksantoista.

Esimerkiksi:

02.35 – viisi yli puoli kaksi tai kaksikymmentäviisi minuuttia vailla kaksi tai kahtakymmentäviittä vailla kaksi

9.45 – varttia vailla kymmenen tai viisitoista minuuttia vailla kymmenen tai viittätoista vailla kymmenen
21.40 – kaksikymmentä minuuttia vailla kymmenen (*kaksikymmentäkaksi*) tai kahtakymmentä vailla kymmenen (*kaksikymmentäkaksi*)

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

tasan	ровно
olla jäljessä	отставать
olla oikeassa	идти правильно (<i>о часах</i>), быть правым в суждениях
vailla/vailla	без
varttia/neljännes	четверть
-n päästä	через (<i>какое-то время</i>)
tunnin päästä, kuukauden päästä	через час, через месяц

ДИАЛОГИ | DIALOGIT

- Sanoisitko, mitä kello on?
- Nyt se on kaksikymmentä yli kuusi.
- Kiitos. Näytelmä alkaa puoli seitsemältä. On vielä aikaa käydä kahviossa. Mennään yhdessä!
- Ilomielin. Kiitos.

- Mitä kello on ?
- Kello on varttia yli kaksitoista.
- Onko kello jo niin paljon!
- Onko sinulla kiire?
- No on! Luento on alkanut jo kahdeltatoista! Taas olen myöhässä.
- Sinun on ostettava kello.
- Minulla on kello, mutta se on aina jäljessä.
- Heitä se roskikseen ja osta uusi!
- Täytyy nyt ostaa, muuten opettaja ei päästä enää minua tunnille. Heippa!
- Hei ja onnea!

- Hei, mitä odotat?
- Bussia (*linjuria*). Sen pitäisi tulla juuri nyt.
- Mihin aikaan se normaalisti tulee?
- Varttia vailla kuusi.
- No sitten se on jo mennyt.
- Miten niin?
- Nyt on jo kymmentä vailla, sinä olet aina myöhässä.
- Taas kelloni on jäljessä. Nyt on pakko ostaa uusi.
- Mihin aikaan tulee seuraava bussi?
- Vasta puolen tunnin päästä. Käyn ostamassa lehden, että aika kuluisi nopeammin. Hei.

- Mitä kello on?
- Viisi yli puoli.
- Ahaa, oppitunti loppuu kymmenen minuutin päästä.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄВÄ

Посмотрите на часы и скажите, который час. Постарайтесь в течение дня спросить у себя время, по крайней мере, десять раз.

Katsokaa kelloa ja sanokaa paljonko kello on?. Yrittäkää kysyä itseltänne aikaa ainakin kymmenen kertaa päivässä. Menestystä!

Урок 43. Oppitunti neljäkymmentäkolme

Повторение. Kertausta

KERRATAAN

Paljonko kello on? – Kello on tasan kuusi.
Mitä kello on? – Kello on puoli yhdeksän.
Kuinka paljon kello on? – Kello on kymmenen yli seitsemän.
Mihin aikaan juna lähtee? – Juna lähtee tasan yhdeltätoista.
Mihin aikaan bussi tulee? – Bussi tulee viiden minuutin päästä.
Moneltako alkaa oppitunti? – Oppitunti alkaa varttia yli yhdeksän.
Milloin kauppa on auki? – Kauppa on avoinna kahdeksasta kahteenkymmeneen.
Mihin aikaan kauppa suljetaan? – Kauppa suljetaan yhdeksältä.
Moneltako kassa avataan? – Kassa avataan seitsemältä aamulla.
Kuinka pitkä ruokatunti on? – Se kestää tunnin.
Moneltako teillä on ruokatunti? – Se on yhdeltä.
Onko se pitkä? – Se on tunnin pituinen.
Milloin tulet? – Tulen kuudeksi.
Koska olet kotona? – Olen kotona kuuden maissa.
Mihin aikaan olet kotona? – En oikeastaan tiedä. Yritän olla puoli seitsemän.
Milloin soitat? – Soitan kahdenkymmenen minuutin päästä.

ТЕКСТ | TEKSTI

**У Ольги короткий зимний отпуск, она собирается поехать в Каяни.
Olga saa lyhyen talviloman ja aikoo lähteä Kajaaniin.**

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

hiihtohissi	подъёмник
juhlittu	отпразднованный, отмеченный
kaikentasoinen	разного уровня подготовки
lasketella (laskettelu)	кататься (катание) на горных лыжах
latu	лыжня
lumilautailu (lumilautailu)	кататься (катание) на сноуборде
murtomaahiihto	катание на лыжах по пересечённой местности
olla aivan toista laatua	быть совершенно другого качества
rinne (rintee-)	склон горы, спуск
tietää vuokran olevan kallis (hän tietää, että vuokra on kallis)	знает, что прокат дорогой
vaihtaa vaikutelmia	обмениваться впечатлениями

Olga on sopinut Riitan ja Hannun kanssa, että tulee helmikuun ensimmäisellä viikolla Kajaaniin. Olga pitää hiihtämisestä ja laskettelusta ja tietää, että Kajaanin vieressä on tosi hyvä hiihtokeskus. Se on nimeltään Vuokatti ja sijaitsee noin neljänkymmenen kilometrin päässä Kajaanista. Vuokatissa on yhteensä 13 rinnettä sekä noin 200 kilometriä latua murtomaahiihtoa varten. Vuokatissa on rinteitä kaikentasoisille laskettelijoille. Vuokatissa lasketaan ympärivuotisesti Suomen ainoassa lumilautatunnelissa. Hiihtohissejä siellä on 9.

Munjärvenlahdella lähellä Petroskoita, noin 55 kilometrin päässä, sijaitsee hiihtokeskus. Siellä petroskoilaiset voivat laskea mäkeä, hiihtää, nauttia ihanasta luonnosta. Olga on jo monta kertaa

käynyt siellä, mutta Kajaanin lähellä sijaitseva keskus on aivan toista tasoa ja laatua, rinteet ovat korkeampia.

Olga ottaa omat suksensa mukaan, koska tietää vuokran olevan kallis. Hän lähtee ensin junalla Kostamukseen. Riitta ja Hannu tulevat häntä vastaan Kostamuksen rautatieasemalle ja sieltä he lähtevät Kajaaniin autolla. Matka ei ole pitkä. Iltapäivällä he ovat jo Riitan ja Hannun talossa. Matkalla Kajaaniin Olga ja hänen ystävänsä vaihtavat vaikutelmiaan vasta juhlitusta uudestavuodesta. Uudenvuoden juhliminen on ollut tosi hauskaa ja mielenkiintoista.

Vastatkaa kysymyksiin

1. Mitä Olga harrastaa?
2. Mihin hän on menossa talvilomalla?
3. Miten Olgan matka sujui?
4. Millainen Kajaanin hiihtokeskus on? Kertokaa.

Упражнение 96 | Harjoitus yhdeksänkymmentäkuusi

Напишите слова в скобках в форме перфекта, сложного прошедшего времени.
Техкää perfektimuoto mallin mukaan.

MALLI: Hän (tottua) _____ tähän toimintataraan (вид деятельности). – Hän on tottunut tähän toimintataraan.

1. Minä (kyllästyä – mihin?) _____ yksitoikkoiseen työhön.
2. Sinä (kiinnostua – mistä?) _____ nykytaidenäyttelystä.
3. Hän (opiskella) _____ suomea kolme vuotta.
4. Firma (erikoistua – mihin?) _____ sähköjohtojen tuotantoon.
5. Me (valmistua – mistä?) _____ samasta yliopistosta.
6. Te (syödä) _____ kunnolla tänään.
7. He (sopeutua – mihin?) _____ suomalaiseen yhteiskuntaan.
8. Lapset (saada) _____ joulupukilta lahjoja.
9. Minä (harrastaa) _____ laskettelua jo viisi vuotta.
10. Sinä (käydä) _____ Suomessa monta kertaa.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄВÄ

Sanokaa kellonaika eri tavoin.

Kello on 13.45.

Kello on 15.15.

Kello on 22.35.

Kello on 9.24.

Kello on 8.18.

Kello on 21.33.

Kello on 19.00.

Kello on 23.59.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄВÄ

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Mihin aikaan sinä nouset aamulla?
2. Mihin aikaan sinä lähdet töihin (kouluun, ulos, kauppaan)?
3. Moneltako alat katsoa televisiota?
4. Moneltako alkavat iltauutiset?
5. Mihin aikaan menet nukkumaan?

Упражнение 97 | Harjoitus yhdeksänkymmentäseitsemän

Tehkää mallin mukaan.

MALLI: Tiedän, että sinä olet kotona. – Tiedän sinun olevan kotona.

Hän sanoo, että elokuva on tosi mielenkiintoinen. – Hän sanoo elokuvan olevan tosi mielenkiintoinen.

Me kerromme, että poika jo nukkuu. – Me kerromme pojan jo nukkuvan.

Hän tietää, että sinä osaat suomea. – Hän tietää sinun osaavan suomea.

1. Minä tiedän, että sinä käyt suomen kielen kurssilla.
2. Hän sanoo, että te tiedätte Liisan osoitteen.
3. Me näemme, että kahvila on aivan uusi.
4. Sinä huomaat, että hän on ihana.
5. Sinä sanot, että minä olen laiska.

Упражнение 98 | Harjoitus yhdeksänkymmentäkahdeksan

Kääntäkää suomeksi.

1. Мне кажется, что здесь холодно. _____
2. В комнате пахнет свежестью. _____
3. Он производит впечатление умного и трудолюбивого человека. _____
4. Еда, кажется, сегодня очень вкусная. Она пахнет замечательно. _____
5. Кажется, что он ничего не знает. _____
6. В комнате воняло табачным дымом. _____
7. Эта музыка казалась очень знакомой. _____
8. Она выглядит моложе своих лет. _____

Урок 44. Oppitunti neljäkymmentäneljä

Порядковые числительные. Järjestysluvut

KERRATAAN

Paljonko kello on? Kello on tasan kaksi.
Mihin aikaan bussi tulee? Se tulee kymmenen minuutin päästä.
Milloin nähdään? Joskus ensi viikolla.
Milloin (*koska?*) hän soittaa? Hän lupasi soittaa kuuden maissa.
Minä päivänä olet syntynyt? Viidentenätoista helmikuuta.
Onko hän saanut todistuksen? Tietysti.
Kerrotko tarinan? En, joskus toiste.
Sinun on tehtävä esitys huomiseksi. Suunnitellaan tapaaminen ensi viikoksi.
Hanke toteutetaan kuluvan vuoden loppuun mennessä.
Loppututkinto on kirjoitettava toukokuuhun mennessä.
Kuinka paljon kello on? Kello on viisi yli seitsemän.
Mitä kello on? Kello on kymmentä vailla kaksitoista.

ТЕОРИЯ | TEORIAA

Monesko?	Monentenako?	Monettako?
Mikä?	Minä?	Mitä?

Ensimmäinen – ensimmäisenä – ensimmäistä
Toinen – toisena – toista
Kolmas – kolmantena – kolmatta
Neljäs – neljäntenä – neljättä
Viides – viidentenä – viidettä
Kuudes – kuudentena – kuudetta
Seitsemäs – seitsemäntenä – seitsemättä
Kahdeksas – kahdeksantena – kahdeksatta
Yhdeksäs – yhdeksäntenä – yhdeksättä
Kymmenes – kymmenentenä – kymmenettä
Yhdestoista – yhdentenätoista – yhdettätoista
Kahdestoista – kahdentenätoista – kahdettätoista
Kolmastoista – kolmantenätoista – kolmattatoista
Neljästoista – neljäntenätoista – neljättätoista
Viidestoista – viidentenätoista – viidettätoista
Kuudestoista – kuudentenätoista – kuudettätoista
Seitsemästoista – seitsemäntenätoista – seitsemättätoista
Kahdeksastoista – kahdeksäntenätoista – kahdeksättatoista
Yhdeksästoista – yhdeksäntenätoista – yhdeksättätoista
Kahdeskymmenes – kahdentenäkymmenentenä – kahdettäkymmenettä
Kahdeskymmenesyhdes (*kahdeskymmenesensimmäinen*) – kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä – kahdettäkymmenettäyhdeettä

Kahdeskymmeneskahdes (*kahdeskymmenestoinen*) – kahdentenäkymmenentenätoisena – kahdettäkymmenettätoista
Kahdeskymmeneskolmas – kahdentenäkymmenentenäkolmantena – kahdettäkymmenettäkolmatta
Kahdeskymmenesneljäs – kahdentenäkymmenentenäneljäntenä – kahdettäkymmenettäneljättä
Kahdeskymmenesviides – kahdentenäkymmenentenäviidentenä – kahdettäkymmenettäviidettä
Kahdeskymmeneskuudes – kahdentenäkymmenentenäkuudentena – kahdettäkymmenettäkuudetta
Kahdeskymmenesseitsemäs – kahdentenäkymmenentenäseitsemäntenä – kahdettäkymmenettäseitsemättä
Kahdeskymmeneskahdeksas – kahdentenäkymmenentenäkahdeksantena – kahdettäkymmenettäkahdeksatta
Kahdeskymmenesyhdeksäs – kahdentenäkymmenentenäyhdeksäntenä – kahdettäkymmenettäyhdeksättä
Kolmaskymmenes – kolmantenäkymmenentenä – kolmattäkymmenettä
Kolmaskymmenesyhdes (*kolmaskymmenesensimmäinen*) – kolmantenäkymmenentenäensimmäisenä – kolmattäkymmenettäyhdeettä

kuukaudet	месяцы	missä kuussa?	(monesko? – mitä kuuta?)
tammikuu	январь	tammikuussa	(ensimmäinen – ensimmäistä)
helmikuu	февраль	helmikuussa	(toinen – toista)
maaliskuu	март	maaliskuussa	(kolmas – kolmatta)
huhtikuu	апрель	huhtikuussa	(neljäs – neljättä)
toukokuu	май	toukokuussa	(viides – viidettä)
kesäkuu	июнь	kesäkuussa	(kuudes – kuudetta)
heinäkuu	июль	heinäkuussa	(seitsemäs – seitsemättä)
elokuu	август	elokuussa	(kahdeksas – kahdeksatta)
syyskuu	сентябрь	syyskuussa	(yhdeksäs – yhdeksättä)
lokakuu	октябрь	lokakuussa	(kymmenes – kymmenettä)
marraskuu	ноябрь	marraskuussa	(yhdestoista – yhdettätoista)
joulukuu	декабрь	joulukuussa	(kahdestoista – kahdettätoista)

В финском языке принято озвучивать дату, употребляя порядковое числительное и порядковую очерёдность месяца в календаре. Можно использовать также название месяца.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Lausukaa oikein.

I – ensimmäinen
 II – toinen
 III – kolmas
 IV – neljäs
 V – viides
 VI – kuudes
 VII – seitsemäs

VIII – kahdeksas
 IX – yhdeksäs
 X – kymmenes
 XI – yhdestoista
 XII – kahdestoista
 XX – kahdeskymmenes
 100. – sadas

ВНИМАНИЕ! HUOMIO!

При написании для обозначения порядкового числительного после числа ставится точка. Kirjoittaessa käytetään pistettä tavallisen numeron ohessa.

Esimerkiksi: 13. – kolmastoista, 25. – kahdeskymmenesviides, 31. – kolmaskymmenesyhdes (kolmaskymmenesensimmäinen).

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Lukekaa.

Milloin Olga on syntynyt? – Olga on syntynyt vuonna 1970.

Minä päivänä ja missä kuussa hän on syntynyt? – Olga on syntynyt 14. helmikuuta (neljäntenätoista helmikuuta, tai helmikuun neljäntenätoista päivänä)

Missä kerroksessa Olga asuu? – Olga asuu toisessa kerroksessa.

Monennelako luokalla opiskelee Olgan tytär? – Jelena opiskelee kahdeksannella luokalla.

Milloin on naistenpäivä? – Naistenpäivä on kahdeksantena maaliskuuta.

Monesko luokka on viimeinen peruskoulussa? – Viimeinen on yhdestoista luokka.

Montako vuotta Venäjällä opiskellaan korkeakouluissa? – Tavallisesti neljä vuotta.

Millä kurssilla on tenttejä (tutkintoja)? – Jokaisella kurssilla ensimmäiseltä alkaen. Loppututkinto suoritetaan neljännellä kurssilla.

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Milloin olet syntynyt?
2. Milloin on sinun syntymäpäiväsi?
3. Milloin syntyivät sinun läheisesi?
4. Oletko opiskellut ammatti- vai korkeakoulussa?
5. Minä vuonna valmistuit korkeakoulusta?
6. Missä kerroksessa asut?
7. Minä päivänä on ortodoksinen pääsiäinen?
8. Milloin juhliitaan vappua?
9. Millä luokalla sinä opiskelet (*sinun lapsesi, sinun lapsenlapsesi opiskelee*)?
10. Millä kurssilla sinä opiskelet (*sinun läheisesi opiskelee*)?
11. Monesko oppitunti tämä on?
12. Millä oppitunnilla pidetään kielikilpailu?
13. Mikä päivä on 14.02.?

ТЕКСТ | ТЕКСТИ

Ольгин отпуск в Каяни. Olga lomalla Kajaanissa.

НОВЫЕ СЛОВА | UUTTA SANASTOA

hihtäessään	катаясь на лыжах
hiljattain	недавно
ryhmä, joukko, porukka, tiimi	группа, команда
ketä? kiinnostaa	кого? интересуется
sivupiste	филиал, представительство

Olga oli Kajaanissa viikon. Yhdessä Riitan perheen kanssa hän kävi kolme kertaa Vuokatissa. Siellä he hiihtivät ja laskettelivat. Lapset lumilautailivat paljon. Hiihtäessään metsässä Olga tutustui nuorisoryhmään. Nämä nuoret viettivät lomaansa yhdessä laskettelukeskuksessa ja olivat iloisia, että tapasivat venäläisen. Illalla ravintolassa jokainen kertoi vähän itsestään.

Juuso Reunanen oli 24-vuotias nuori mies. Hän oli hiljattain valmistunut ravintolakokiksi. Hän oli jo kymmenettä kertaa käynyt Vuokatissa. Häntä kiinnosti Venäjällä olevat laskettelukeskukset. Olga kertoi lähellä Petroskoita olevasta pienestä keskuksesta. Mutta Olga tiesi isomman hiihtokeskuksen sijaitsevan Murmanskin alueella Kirovin kaupungin lähellä. Juuson kanssa Vuokatissa oli hänen 30-vuotias isoveljensä. Hän oli vasta toista kertaa laskettelemassa pohjoisessa, koska asui Saksassa. Hän oli siellä töissä jo kolmatta vuotta Nokian sivupisteessä.

Joukossa oli myös Marita Kempainen. Hän täytti kymmenentenä helmikuuta (10.02.) 23 vuotta. Marita opiskeli neljättä vuotta yliopistossa luokanopettajaksi. Hän oli jo kauan harrastanut lumilautailua ja hiihtoa. Koko porukka vietti hauskaasti aikaa. Olga oli tosi iloinen, että oli tutustunut näin kivoihin ihmisiin. Hän kutsui heidät kaikki tulemaan Petroskoihin.

Vastatkaa kysymyksiin.

1. Kuinka kauan Olga oli Kajaanissa?
2. Montako kertaa hän on käynyt Vuokatissa?
3. Keneen Olga tutustui hiihtäessään metsässä?
4. Mikä Juuso on?
5. Montako kertaa Juuson isoveli on käynyt Vuokatissa?
6. Milloin on Maritan syntymäpäivä?
7. Missä ja miksi opiskelee Marita?

ЗАДАНИЕ | ТЕНТÄVÄ

Alleiviivatkaa kaikki tekstissä olevat järjestysluvut.

Урок 45. Oppitunti neljäkymmentäviisi

Итоговая контрольная работа. Kielikoe

ЗАДАНИЕ 1 | ТЕНТÄVÄ 1

Образуйте множественное число. Muodostakaa sanoista monikkomuoto.

1. paljon (*omena, teatteri, baari, paperi*) _____
2. monta (*ihminen, nainen, suomalainen*) _____
3. paljon (*järvi, joki, lahti, sieni*) _____
4. monta (*ongelma, askel, puhelin*) _____
5. paljon (*tilaisuus, nähtävyys, kysymys, vastaus*) _____
6. monta (*pieni lapsi, suuri saari, iso lohi*) _____
7. paljon (*tehtävä, harjoitus, teksti, selitys*) _____
8. monta (*asia, valtio, radio, harmaa, vapaa*) _____
9. paljon (*hanke, perhe, tavoite, parveke*) _____
10. monta (*lyhyt, väsynyt, kevyt, valmistunut*) _____

ЗАДАНИЕ 2 | ТЕНТÄVÄ 2

Раскройте скобки. Выберите правильный падеж для объекта (*дополнения*).
Avatkaa sulkeet. Valitkaa oikea objektimuoto.

1. Ostin eilen (*polkupyörä*) _____
2. Sain häneltä kaksi (*kirje*) _____
3. Lähetin ystävälleni (*sähköposti*) _____
4. Yritän tehdä (*tämä harjoitus*) _____ huomenna.
5. Olen juuri siivoamassa (huoneeni) _____
6. Olen jo monta kertaa katsonut (*se elokuva*) _____
7. Minä en laittanut (*piirakka*) _____ uuniin.
8. Toivotan sinulle (*kauniit unet*) _____
9. Haluan ostaa (*ne kauniit mustat housut*) _____
10. Etkö sinä osaa soittaa (*piano*) _____ ?

ЗАДАНИЕ 3 | ТЕНТÄVÄ 3

Напишите глаголы в форме простого прошедшего времени.
Kirjoittakaa verbit imperfektimuodossa.

1. Minä osaan suomea hyvin. _____
2. Sinä käännät tekstin. _____
3. Hän ymmärtää meitä hyvin. _____
4. Me aiomme matkustaa aamulla. _____
5. Te aloitatte työt ajoissa. _____
6. He maksavat laskut pankissa. _____
7. Minä toivon saavani hyvän työpaikan. _____
8. Sinä tienaat riittävän hyvin. _____
9. Hän ansaitsee hyvän palkinnon. _____
10. Kokoussiirtyhuomiseksi. _____

ЗАДАНИЕ 4 | ТЕНТÄVÄ 4

Напишите предложения с пассивным залогом. Помните о падеже объекта.
Muuttakaa lauseet passiiviksi. Muistakaa objektimuodot.

1. He rakentavat talon järven rannalle. _____
2. Konsertissa soittajat soittavat klassista musiikkia. _____
3. Vuokatissa he hiihtelevät, laskettelevat ja lumilautailevat. _____
4. Koulussa he opiskelevat, lukevat ja kirjoittavat. _____
5. Pöytäkirjassa he kertovat tavoitteista. _____
6. Kesällä he matkustavat etelään tai kesämökille. _____
7. Nykypäivänä he käyttävät tietokonetta tosi paljon. _____
8. He lähettävät kirjeitä sähköpostitse. _____
9. Mitä he tekevät kotona? _____
10. Menkäämme kaikki ulos! _____

ЗАДАНИЕ 5 | ТЕНТÄVÄ 5

Напишите глаголы в сложном прошедшем времени (перфекте).
Kirjoittakaa verbit perfektimuotoon.

1. Hän harrastaa urheilua. _____
2. Kyllästyin tähän ohjelmaan. _____
3. Totuin tekemään kotitehtäviä iltaisin. _____
4. Valmistuin yliopistosta kymmenen vuotta sitten. _____
5. Kävin Suomessa monta kertaa. _____
6. Vastasin kysymyksiin oikein. _____
7. Petroskoi perustettiin vuonna 1703. _____
8. Synnyin pienessä kylässä Pohjois-Karjalassa. _____
9. Sopeuduin uusiin olosuhteisiin. _____
10. Huone siivottiin. _____

ЗАДАНИЕ 6 | ТЕНТÄVÄ 6

Переведите на финский язык. Kääntäkää suomeksi.

1. Приходи к нам в гости на следующей неделе. Будем ждать! _____
2. Она живёт на пятом этаже. _____
3. Скажите, сколько стоит эта кофточка? _____
4. Покажите, пожалуйста, эти диски. _____

5. Который час? _____
6. Мои дети учатся в шестом классе. _____
7. Он уже много раз бывал за границей. _____
- _____
8. Мне необходимо позвонить в туристическое агентство. _____
- _____
9. Ты уже ела сегодня? _____
10. Когда приедешь к нам в гости? _____
- _____

ЗАДАНИЕ 6 | ТЕНТÄVÄ 6

Напишите небольшой рассказ об Ольге, главной героине этого курса.

Напишите всё, что вы о ней узнали.

Kirjoittakaa pieni teksti tämän kielikirssin päähahmosta Olgasta.

Kirjoittakaa kaikki, minkä olette saaneet hänestä tietää.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Kiitos teille opiskelustanne ja ahkerasta työstänne!

**Группы имён (существительные, прилагательные, местоимения, числительные) финского языка.
Nominiryhmät.**

**1. Слова с суффиксами -mus, -mys, -us, -ys, -os, -ös, образованные от глаголов.
-mus, -mys, -us, -ys, -os, -ös-loppuiset verbeistä muodostuneet johdokset.**

ajatus (<i>ajatukse-, ajatuksessa, kaksi ajatusta, paljon ajatuksia</i>)	идея, мысль
hius (<i>hiukse-</i>)	волос
hävitys (<i>hävitykse-</i>)	уничтожение, истребление
ilves (<i>ilvekse-</i>)	рысь
jakaus (<i>jakaukse-</i>)	пробор
kalustus (<i>kalustukse-</i>)	обустройство, мебель
katumus (<i>katumukse-</i>)	раскаяние
kidutus (<i>kidutukse-</i>)	пытка
kokous (<i>kokoukse-</i>)	совещание, заседание, съезд
kolmannes (<i>kolmannekse-</i>)	третья часть, треть
koulutus (<i>koulutukse-</i>)	образование, подготовка
kysymys (<i>kysymykse-</i>)	вопрос
käännös (<i>käännökse-</i>)	перевод
laitos (<i>laitokse-</i>)	учреждение, кафедра
leivos (<i>leivokse-</i>)	пирожное
lupaus (<i>lupaukse-</i>)	обещание
muutos (<i>muutokse-</i>)	изменение, реформа
neljännes (<i>neljännekse-</i>)	четвёртая часть, четверть
näytös (<i>näytökse-</i>)	действие, акт
ostos (<i>ostokse-</i>)	покупка
palautus (<i>palautukse-</i>)	возврат
perustus (<i>perustukse-</i>)	фундамент
peruutus (<i>peruutukse-</i>)	задний ход, отмена
petos (<i>petokse-</i>)	обман
päätös (<i>päätökse-</i>)	решение, постановление
saavutus (<i>saavutukse-</i>)	достижение
syytös (<i>syytökse-</i>)	обвинение
säännös (<i>säännökse-</i>)	норматив, правило
tapaus (<i>tapaukse-</i>)	случай, происшествие
tilaus (<i>tilaukse-</i>)	заказ
tulos (<i>tulokse-</i>)	результат
uhkaus (<i>uhkaukse-</i>)	угроза
uhraus (<i>uhraukse-</i>)	пожертвование
varaus (<i>varaukse-</i>)	бронирование
vastaus (<i>vastaukse-</i>)	ответ
viivästys (<i>viivästyks-</i>)	задержка
välitys (<i>välitykse-</i>)	передача, трансляция
väsymys (<i>väsymykse-</i>)	усталость
väärennys (<i>väärennykse-</i>)	подделка, фальсификация
yritys (<i>yritykse-</i>)	предприятие, попытка

HARJOITUS 1 Avatkaa sulkeet.

1. Oppilaan (*vastaus, missä?*) _____ oli paljon virheitä.
2. Hän esitti omia (*ajatus*) _____ .
3. Mihin (*tulos*) _____ ja (*saavutus*) _____ te olette tulleet kymmenen vuoden aikana.
4. Hänen (*jakaus*) _____ ei ollut suora.
5. Tässä (*tapaus*) _____ minä en voi auttaa teitä.

6. (Kokous) _____ on saapunut paljon ulkomaalaisia.
7. Kuulin sen (radioväilyty) _____ (mistä?)
8. (Oppilaitos) _____ työskentelee 670 henkeä.
9. Minä pidän erilaisista (leivos) _____ .
10. Hän ei ole tehnyt yhtään (ostos) _____ .
11. Viime aikoina on tapahtunut paljon (muutos) _____ .
12. (Petos, mistä?) _____ voi joutua vankilaan.
13. Asiapapereiden (vääreennys) _____ hän sai kolmen vuoden vankeuden.
14. (Käännös) _____ pitää olla valmis huomiseksi.
15. Näytelmä koostuu neljästä (näytös) _____ .
16. Hallituksemme (päätös) _____ mukaan.
17. Me saimme kuulla perusteettoman (syytös) _____ .
18. Älä anna (lupaus) _____ , jos et voi toteuttaa sitä.
19. Tehdas on saanut paljon uusia (tilaus) _____ .
20. Oletko tehnyt (hotellivaraus) _____ ?
21. Meidän (yritys) _____ on erikoistunut rakennukseen.
22. Ylhäältä on tullut uusia (säännös) _____ .
23. (Hius, mon.) _____ täytyy pestä kaksi kertaa viikossa.
24. Onko teillä (kysymys, mon.) _____ ?
25. Kaikki johtuu (masennus ja väsymys, mistä?) _____ .
26. Olen huomannut (sisustus, mistä?) _____ , että isäntä on rikas.
27. Hän on tänä vuonna saanut (korkeakoulutus) _____ .
28. Karjalan metsissä voi tavata (ilves) _____ .
29. Opiskelijat saavat arvosanat jokaisesta (neljännes) _____ .
30. Joissakin kouluissa arvosanat annetaan (kolmannes) _____ .

**2. Слова с суффиксами -uus, -uus, -us, -ys, образованные от имён.
-uus, -uus, -us, -ys loppuiset nomineista muodostuneet sanat.**

avaruus (avaruude-, avaruudessa, kaksi avaruutta, paljon avaruuksia)	космос
kauneus (kauneude-)	красота
kirjallisuus (kirjallisuude-)	литература
korkeus (korkeude-)	высота
kuolleisuus (kuolleisuude-)	смертность
lapsuus (lapsuude-)	детство
lempeys (lempeyde-)	нежность
mahdollisuus (mahdollisuude-)	возможность
nuoruus (nuoruude-)	молодость
nähtävyys (nähtävyyde-)	достопримечательность
pituus (pituude-)	длина
rakkaus (rakkaude-)	любовь
rikkaus (rikkaude-)	богатство
rohkeus (rohkeude-)	смелость
runous (runoude-)	поэзия
röyhkeys (röyhkeyde-)	дерзость, наглость
salaisuus (salaisuude-)	тайна
syntyvyys (syntyvyyde-)	рождаемость
talous (taloude-)	экономика, хозяйство
teini-ikäisyys (teini-ikäisyde-)	подростковый возраст
typeryys (typeryyde-)	тупость
tyhmyys (tyhmyyde-)	глупость
vanhuus (vanhuude-)	старость
varkaus (varkaude-)	воровство
yhteys (yhteyde-)	связь
yrittäjyys (yrittäjyyde-)	предпринимательство
ystävyyys (ystävyyde-)	дружба

HARJOITUS 2

Kääntäkää lauseet.

1. Lapsuudesta asti hän on ollut oikein vilkas ja kiivas.
2. Nuoruudessa ihmiset tekevät lukuisia virheitä.
3. Saimme nähdä paljon nähtävyyksiä.
4. Maamme taloudessa on tapahtunut lukuisia muutoksia.
5. Hänellä on yhteyksiä tähän oppilaitokseen.
6. Pituudeltaan ja korkeudeltaan kaappi oli sopiva.
7. Maassamme on paljon erilaisia rikkauksia.
8. Mitä salaisuuksia teillä on?
9. Poika kertoi omasta rakkaudestaan.
10. Olemme tutustuneet suomalaiseen runouteen.
11. Hänessä ei ollut yhtään rohkeutta.
12. Miksi teini-ikäisyydessä tehdään niin paljon typeryyksiä.
13. Kaikki puhuivat hänen kauneudestaan.
14. Yliopistossa luetaan suomalaista kirjallisuutta.
15. Meillä on lukuisia mahdollisuuksia opiskella kieliä.

3. Слова, оканчивающиеся на -l, -n, -r. -l, -n, -r-loppuiset sanat.

askar (<i>askare-, askareessa,</i> <i>kaksi askarta, paljon askareita</i>)	занятие, работа
askel (<i>askele-, askeleessa,</i> <i>kaksi askeletta, paljon askeleita</i>)	шаг
höyhen (<i>höyhene-</i>)	перо
joutsen (<i>joutsene-</i>)	лебедь
jäsen (<i>jäsene-</i>)	член
kannel (<i>kantele-</i>)	кантеле
kyynel (<i>kyynele-</i>)	слеза
kämmen (<i>kämmene-</i>)	ладонь
manner (<i>mantere-</i>)	материк
nivel (<i>nivele-</i>)	сустав
penger (<i>penkere-</i>)	берег, край, уступ
siemen (<i>siemene-</i>)	семя
sisar (<i>sisare-</i>)	сестра
sävel (<i>sävele-</i>)	мелодия
tanner (<i>tantere-</i>)	поле, земля

HARJOITUS 3

Taivuttakaa ylläolevat sanat yksikön ja monikon partitiivissa mallin mukaan.

MALLI: *kaksi säveltä, paljon säveleitä, paljon säveliä.*

HARJOITUS 4

Kääntäkää seuraavat lauseet.

1. Ota muutama askel eteenpäin.
2. Hän osaa soittaa kannelta.
3. Planeetassa on 6 mannerta.
4. Siemenestä kasvaa kukka.
5. Arkiset askareet ovat rutiinitöitä.
6. Mikä sinun sisaresi nimi on ?
7. Hänen kämmenessään oli pieni perhonen.
8. Puolueessa on jo lukuisia jäseniä.
9. Joutsenen höyhenet ovat valkoisia sekä talvella että kesällä.
10. Tytön silmistä tuli kyyneleitä.

11. Öisin särkee niveleitä.
12. Höyhentyyny on paras.
13. Auto pysähtyi penkerelle.
14. Minä pidän tästä sävelestä.

4. Слова, образованные от глаголов с помощью суффикса -in. -in-johtimen avulla muodostetut sanat.

kaasutin (<i>kaasuttime-, kaasuttimessa, kaksi kaasutinta, paljon kaasuttimia</i>)	карбюратор
kahvinkeitin (<i>kahvinkeittime-</i>)	кофеварка
kirjain (<i>kirjaime-</i>)	буква
kirjoitin (<i>kirjoittime-</i>)	принтер
paahdin (<i>paahtime-</i>)	тостер
pakastin (<i>pakastime-</i>)	морозильная камера
piirtoheitin (<i>piirtoheittime-</i>)	кодоскоп
puhelin (<i>puhelime-</i>)	телефон
sivellin (<i>siveltime-</i>)	кисть
taskulaskin (<i>taskulaskime-</i>)	калькулятор
tuuletin (<i>tuulettime-</i>)	вытяжка
vahvistin (<i>vahvistime-</i>)	усилитель
vedenkeitin (<i>vedenkeittime-</i>)	электрический чайник

HARJOITUS 5

Kirjoittakaa sulkeissa olevat sanat oikeaan muotoon.

- Voitko vastata (*puhelin*) _____ ?
- Hän osti uuden (*kaasutin*) _____ .
- Maalaa tuo seinä tällä (*sivellin*) _____ .
- Teksti kirjoitettiin latinankielisillä (*kirjan*) _____ .
- (*Kirjoitin*) _____ oli joku vika.
- Pane lihapala (*pakastin*) _____ .
- On hyvä laskea (*taskulaskin*) _____ .
- Me käytetään (*piirtoheitin*) _____ aika vähän.
- Kahvia keitetään yhä enemmän (*kahvinkeitin*) _____ .
- (*Vedenkeitin, missä?*) _____ on nykyään automaattinen sammutus.
- (*Tuuletin, mistä?*) _____ ilma pääsee ulos.
- Poika haluaa ostaa uuden (*vahvistin*) _____ .
- Minä pidän (*leivänpaahdin, millä?*) _____ paistetuista leivistä.

5. Слова мрсian, sydän, hapан.

morsian (<i>morsiame-, morsiameissa, kaksi morsianta, paljon morsiamia</i>)	невеста
sydän (<i>sydäme-, sydämessä, kaksi sydäntä, paljon sydämiä</i>)	сердце
hapан (<i>happama-, happamassa, kaksi hapanta, paljon happamia</i>)	кислый

HARJOITUS 6

Keksikää lauseita, joissa käytätte näitä sanoja.

6. Слова, оканчивающиеся на -si. -si-loppuisetsanat.

hirsi (<i>hirressä, hirteen, kaksi hirttä, paljon hirsii</i>)	бревно
kaksi (<i>kahdessa, kahteen, kaksi kahta, paljon kaksia</i>)	два
kansi (<i>kannessa, kanteen, kaksi kantta, paljon kansia</i>)	палуба, крышка
kausi (<i>kaudessa, kauteen, kaksi kautta, paljon kausia</i>)	период

kuukausi (<i>kuukaudessa, kuukauteen, kaksi kuukautta, paljon kuukausia</i>)	месяц
kuusi (<i>kuudessa, kuuteen, kaksi kuutta, paljon kuusia</i>)	шесть
käsi (<i>kädessä, käteen, kaksi kättä, paljon käsiä</i>)	рука
lapsi (<i>lapsella, lapseen, kaksi lasta, paljon lapsia</i>)	ребёнок
lukukausi (<i>lukukaudessa, lukukauteen, kaksi lukukautta, paljon lukukausia</i>)	семестр
susi (<i>sudella, suteen, kaksi sutta, paljon susia</i>)	волк
tosi (<i>todella, toteen, totta, paljon totta</i>)	правда
täysi (<i>täydessä, täyteen, täyttä, paljon täysiä</i>)	полный
uusi (<i>uudessa, uuteen, kaksi uutta, paljon uusia</i>)	новый
varsi (<i>varressa, varteen, kaksi vartta, paljon varsia</i>)	рукоятка
veitsi (<i>veitsessä, veitseen, kaksi veistä, paljon veitsiä</i>)	нож
viisi (<i>viidessä, viiteen, kaksi viittä, paljon viisiä</i>)	пять
vuorokausi (<i>vuorokaudessa, vuorokauteen, kaksi vuorokautta, paljon vuorokausia</i>)	сутки
vuosi (<i>vuodessa, vuoteen, kaksi vuotta, paljon vuosia</i>)	год
yksi (<i>yhdessä, yhteen, kaksi yhtä</i>)	один

HARJOITUS 7

Kirjoittakaa sulkeissa olevat sanat oikeaan muotoon.

- Näytä omat (*käsi*) _____ !
- Onko teillä (*lukukausi*) _____ aikana harjoittelua?
- Meillä on aivan (*uusi*) _____ tilat.
- Hän on työssä iltaisin (*viisitoista–yksitoista*) _____ .
- Kassa on auki aamulla (*kuusi*) _____ .
- (*Vuorokausi*) _____ on 24 tuntia.
- Harjoittelu alkaa tästä (*kuukausi*) _____ .
- En ole käynyt Pietarissa (*mihin?*) (*kaksi, vuosi*) _____ .
- Tämä talo on tehty (*hirsi*) _____ .
- Kirveen (*varsi*) _____ oli kaiverrettu omistajan nimi.
- Laivassa oli (*kuusi, kansi*) _____ .
- Hän rakastaa omia (*lapsi*) _____ .
- Tässä perheessä on kuusi (*lapsi*) _____ .

7. Слова, оканчивающиеся на -nen, -inen. -nen, -inen-loppuiset sanat.

ajankohtainen (<i>ajankohtaise-, ajankohtaisessa, kaksi ajankohtaista, paljon ajankohtaisia</i>)	актуальный
avosydäminen	с открытым сердцем
ensimmäinen	первый
etuvetoinen	переднеприводный
harvinainen	редкий
henkinen	духовный
hevonen	лошадь
hyvännäköinen	приятно выглядящий
inhimillinen	гуманный
kaksikielinen	двуязычный
katolinen	католический
keltainen	жёлтый
keskeinen	центральный
kolmijalkainen	треножник
lautanentарелка	
länsimainen	западного производства
mahdollinen	возможный
millainen?	какой?
minkälainen?	какого рода? какой?

myöhäinen	поздний	tunnollinen	ответственный
nainen	женщина	tuskainen	мучительный
naisellinen	женственный	tyypillinen	типичный
pakollinen	обязательный	ulkomaalainen	иностранец
pienikokoinen	маленького размера	ulkomainen	иностранный
punainen	красный	vihamielinen	враждебный
rasvainen	жирный	viimeinen	последний
ruudullinen	клетчатый	vokaaliloppuinen	оканчивающийся на гласный
sininen	синий	yhtenäinen	единый
sopusuhtainen	пропорциональный	yksilöllinen	индивидуальный
terveellinen	здоровый, полезный	yksivärinen	одноцветный
toinen	второй, другой	yleinen	общий

HARJOITUS 8

Taivuttakaa -nen-loppuiset sanat mallin mukaan.

MALLI: *nainen – naisella, kaksi naista, paljon naisia.*

8. Слова, оканчивающиеся на -e. -e-loppuisetsanat.

aate (<i>aattee-, aatteessa, kaksi aatetta, paljon aatteita</i>)	идеал
aihe (<i>aihee-, aiheessa, kaksi aihetta, paljon aiheita</i>)	тема
huone (<i>huonee-, huoneessa, kaksi huonetta, paljon huoneita</i>)	комната
kirje (<i>kirjee-, kirjeessä, kaksi kirjettä, paljon kirjeitä</i>)	письмо
käännös (<i>kääntee-, käänteessä, kaksi käännöstä, paljon käänteitä</i>)	отворот, поворот
laite (<i>laitte-, laitteessa, kaksi laitetta, paljon laitteita</i>)	устройство
liite (<i>liittee-, liitteessä, kaksi liitettä, paljon liitteitä</i>)	приложение
lude (<i>lutee-, luteessa, kaksi ludetta, paljon luteita</i>)	клоп
luode (<i>luotee-, luoteessa, kaksi luodetta, paljon luoteita</i>)	северо-запад
luonne (<i>luontee-, luonteessa, kaksi luonnetta, paljon luonteita</i>)	характер
perhe (<i>perhee-, perheessä, kaksi perhettä, paljon perheitä</i>)	семья
periaate (<i>periaattee-, periaatteessa, kaksi periaatetta, paljon periaatteita</i>)	принцип
perinne (<i>perintee-, perinteessä, kaksi perinnettä, paljon perinteitä</i>)	традиция
piirre (<i>piirtee-, piirteessä, kaksi piirrettä, paljon piirteitä</i>)	особенность, черта
ranne (<i>rantee-, ranteessa, kaksi rannetta, paljon ranteita</i>)	запястье
sade (<i>satee-, sateessa, kaksi sadetta, paljon sateita</i>)	дождь, осадки
side (<i>sittee-, siteessä, kaksi sidettä, paljon siteitä</i>)	повязка
taide (<i>taitee-, taiteessa, kaksi taidetta, paljon taiteita</i>)	искусство
tavoite (<i>tavoittee-, tavoitteessa, kaksi tavoitetta, paljon tavoitteita</i>)	цель
tiede (<i>tietee-, tieteessä, kaksi tiedettä, paljon tietejä</i>)	наука
tilanne (<i>tilantee-, tilanteessa, kaksi tilannetta, paljon tilanteita</i>)	ситуация
tuore (<i>tuoree-, tuoreessa, kaksi tuoretta, paljon tuoreita</i>)	свежий
tuote (<i>tuottee-, tuotteessa, kaksi tuotetta, paljon tuotteita</i>)	изделие, продукт
vaihe (<i>vaihee-, vaiheessa, kaksi vaihetta, paljon vaiheita</i>)	этап, период
vanne (<i>vantee-, vanteessa, kaksi vannetta, paljon vanteita</i>)	обруч, автомобильный диск
vene (<i>venee-, veneessä, kaksi venettä, paljon veneitä</i>)	лодка
viihde (<i>viihtee-, viihhteessä, kaksi viihdettä, paljon viihkeitä</i>)	развлечение
virhe (<i>virhee-, virheessä, kaksi virhettä, paljon virheitä</i>)	ошибка

HARJOITUS 9

Taivuttakaa seuraavat -e-loppuiset sanat mallin mukaan.

MALLI: *teline – telineessä, kaksi telinettä, paljon telineitä.*

haaste _____
lavaste _____

lannoite	_____
laine	_____
liike	_____
raide	_____
äänne	_____

9. Слова, оканчивающиеся на -is, -as/-äs, -es. -is, -as/-äs, -es-loppuiset sanat

eräs (erää-, eräässä, kaksi erästä, paljon eräitä)	один из
kallis (kalli-, kalliissa, kaksi kallista, paljon kalliita)	дорогой
kaunis (kaunii-, kauniissa, kaksi kaunista, paljon kauniita)	красивый
kirkas (kirkkaa-, kirkkaassa, kaksi kirkasta, paljon kirkkaita)	ясный
lammас (lampaa-, lampaassa, kaksi lammasta, paljon lampaita)	овца
oppilas (oppilaa-, oppilaassa, kaksi oppilasta, paljon oppilaita)	студент
paras (parhaa-, parhaassa, kaksi parasta, paljon parhaita)	лучший
potilas (potilaa-, potilaassa, kaksi potilasta, paljon potilaita)	пациент
raitis (raitii-, raittiissa, kaksi raitista, paljon raittiita)	свежий, трезвый
rikas (rikkaa-, rikkaassa, kaksi rikasta, paljon rikkaita)	богатый
sairas (sairaa-, sairaassa, kaksi sairasta, paljon sairaita)	больной
tehdas (tehtaa-, tehtaassa, kaksi tehdasta, paljon tehtaita)	завод
valmis (valmii-, valmiissa, kaksi valmista, paljon valmiita)	готовый
varvas (varpaa-, varpaassa, kaksi varvasta, paljon varpaita)	палец на ноге

HARJOITUS 10

Taivuttakaa yllä olevat sanat adessiivissa (milla?).

Глаголы и их управление.

Verbit ja niiden määrämuotoiset suhteetnomineihin (rektio).

1. Глаголы, требующие партитива (частичного падежа *ketä? mitä?*) от прямого дополнения. Partitiiviobjektia (*ketä? mitä?*) vaativat verbit.

auttaa – помогать (<i>Autan sinua siivoamaan. Auttaisitko minua siirtämään kaapin nurkkaan.</i>)
arvostaa – ценить, уважать (<i>Me arvostamme kovasti hänen saavutuksiaan.</i>)
edustaa – представлять (<i>Hän edusti venäjää kilpailussa. mitä puoluetta hän edustaa?</i>)
epäillä – сомневаться (<i>Älä epäile minua! poliisi epäilee teini-ikäistä poikaa varkaudesta.</i>)
etsiä – искать (<i>Mitä sinä koko ajan etsit? hän etsi elämän tarkoitusta kuolemaansa saakka.</i>)
haastatella – брать интервью (<i>Lehtitoimittaja haastatteli kielikilapilun voittajia.</i>)
harkita – обдумать (<i>On harkittava asiaa uudelleen.</i>)
häiritä – беспокоить, мешать (<i>Miksi sinä yrität häiritä minua nimenomaan työaikana?</i>)
ihailla – восхищаться (<i>Olen aina ihaillut luonnon kauneutta!</i>)
kadehtia – завидовать (<i>Älä kadehdi ketään! onko tapana kadehtia naapureita?</i>)
kiusata – мучить (<i>Yläluokkalaiset kiusaavat nuorempia koululaisia.</i>)
kehua – хвалить (<i>Vanhempien on kehuttava omia lapsiaan useammin.</i>)
liioitella – преувеличивать (<i>Älä yritä liioitella tätä asiaa!</i>)
loukata – обидеть, ранить (<i>Ei saa loukata ihmisiä.</i>)
moittia – бранить, ругать (<i>Miksi hän yrittää aina moittia minua?</i>)
noudattaa – следовать, придерживаться (<i>Sääntöjä on noudatettava. yritän noudattaa ohjeita.</i>)
palvella – обслуживать (<i>Kylpylä palvelee kaikkia hoitoa tarvitsevia.</i>)
pelätä – бояться (<i>Pieni lapsi pelkää pimeyttä.</i>)
puolustaa – защищать, оборонять (<i>Puolustaa isänmaata. puolustaa omia vakaumuksiaan.</i>)
vaatia – требовать (<i>Hän vaatii meiltä mahdottomia.</i>)
vihata – ненавидеть (<i>Minä vihaan tätä musiikkia. Minä vihaan kateellisiä ihmisiä.</i>)

2. Глаголы, требующие транслатива (miksi? keneksi?).

Translatiivia (miksi? keneksi?) vaativat verbit.

ehdottaa – предлагать (*Ehdotamme hänet kokouksen puheenjohtajaksi.*)
hyväksyä – принять, одобрить (*Lakiehdotus hyväksyttiin laiksi.*)
jäää – остаться (*Jäämme tänne vielä viikoksi. Jätän sinut kotiin lasten vahdiksi.*)
luulla – предполагать (*Luulen häntä vastuulliseksi, luotettavaksi.*)
maalata – красить (*Hän maalasi saunan punaiseksi.*)
osoittautua – оказаться (*Asia osoittautui vakavaksi. Hän osoittautui taitavaksi.*)
tuntea – чувствовать, ощущать (*Tunnen itseni jo parantuneeksi. Tunnetko itsesi väsyneeksi?*)

3. Глаголы, требующие элатива (mistä? kenestä?).

Elatiivia (mistä? kenestä?) vaativat verbit.

erota – оставить, развестись (*Hän erosi työpaikasta. mies erosi vaimostaan ja perheestään.*)
erottaa – отделить (*En osannut erottaa kahta näkökantaa toisistaan.*)
haaveilla – мечтать (*Olen koko elämäni haaveillut omakotitalosta.*)
hämmästyä – поразиться (*Olen hämmästynyt hänen käytöksestään.*)
irrotta – отделиться, оторваться (*Lappu irtosi seinästä ja putosi lattialle.*)
irrottaa – отделить, оторвать (*Minä irroin hintatarran tuotteesta.*)
irrottautua – оторваться, вырваться (*Hän yritti irrottautua porukasta ja lahteä asioilleen.*)
johtua – быть вызванным, исходить (*Kaikki johtuu väärinkäsityksestämme.*)
kiinnostua – интересоваться (*Oletko kiinnostunut jatko-opiskelusta?*)
kieltää – запретить (*Minä kiellän teitä puhumasta hänestä tuommoisia asioita.*)
kieltäytyä – отказаться (*Oletko kieltäytynyt siitä ehdotuksesta?*)
masentua – быть подавленным (*Mistä olet niin masentunut? masentua raskaasta työstä.*)
neuvotella – обсуждать (*Yritykset neuvottelevat uuden uimahallin rakentamisesta.*)
palkita – награждать, поощрять (*Palkitaan erinomaisista tuloksista. Palkitaan hyvästä opiskelusta.*)
riippua – зависеть (*riippua tilanteesta ja monista muista seikoista.*)
syyttää – обвинять (*Häntä on syytetty ryöstöstä. Älä syytä meitä omista virheistäsi.*)
välittää – нравиться* (*Liisa ei välitä enää Jussista. Minä välitän kovasti sinusta.*)
yllättyä – удивиться (*Yllätyimme niin korkeista pisteistä.*)

4. Глаголы, требующие элатива и аблатива (mistä? kenestä? miltä? keneltä?).

Elatiivia ja ablatiivia (mistä? kenestä? miltä? keneltä?) vaativat verbit.

hakea – искать, взять (*Hakea työtä työvoimatoimistosta. Hae kuppi keittiöstä, kaapin hyllyltä!*)
hankkia – купить, достать (*Hankkia kaupasta, varastosta, internetistä.*)
myöhästyä – опоздать (*Hän myöhästyy aina työstä. Opiskelija myöhästyi oppitunnilta.*)
näkyä – виднеться (*Ikkunasta näkyy puisto. Siitä ei näy mitään.*)
poistua – удалиться (*Poistuin kokoussalista huomaamatta.*)
pyyhkiä – вытереть (*Äiti pyyhki pölyt kaikilta huonekaluilta.*)
selvittää – выяснить (*Yritin selvittää asian matkatoimistosta.*)
tilata – заказать, выписать (*Hän tilasi muutaman varaosan varaosaliikkeestä.*)
valmistua – закончить (*Olen valmistunut korkeakoulusta vuonna 1986.*)
varata – бронировать (*Haluatteko varata huoneen meidän hotellistamme?*)

5. Глаголы, требующие аблатива (miltä? keneltä?).

Ablatiivia (miltä? keneltä?) vaativat verbit.

edellyttää – предполагать (*Tämä kurssi edellyttää opiskelijoilta alkeistietoja.*)
haista – вонять (*Huoneessa haisee tupakalta/tupakalle.*)
kuulostaa – казаться на слух (*Asia kuulostaa lupaavalta.*)
maistua – быть на вкус (*Piirakka maistuu liian makealta.*)
näyttää – казаться (*Sinun pukusi näyttää ihanalta.*)
tuoksua – пахнуть (*Tämä hajuvesi tuoksuu erinomaiselta.*)

* У глагола есть и другие значения.

tuntua – казаться, ощущать (*Eikö harjoitus sinun mielestäsi tunnu vaikealta?*)
vaatia – требовать (*Opettaja vaatii meiltä kotitehtävien suorattamista.*)
vaikuttaa – казаться* (*Hän vaikuttaa mustavalkoiselta ihmiseltä.*)

6. Глаголы, требующие иллатива (mihin? keneen?).

Illatiivia(mihin? keneen?)vaativat verbit.

erikoistua – специализироваться (*Firma erikoistuu puutavaran vientiin.*)
herätä – просыпаться (*Minä heräsin auringonvaloon.*)
keskittyä – сосредоточиться (*Meidän täytyy keskittyä työhön.*)
kyetä – справиться (*Kyllä hän kykenee tähän tehtävään.*)
käyttää – использовать (*Perhe käytti kaikki säästetyt rahat talon hankkimiseen.*)
liittyä – присоединиться (*Juhani on liittynyt Keskusta-puolueeseen.*)
luottaa – доверять (*En luota tähän mieheen. On luotettava hänen sanoihinsa.*)
osallistua – участвовать (*Nuoriso osallistuu erilaisiin tilaisuuksiin.*)
perehtyä – вникнуть (*Oletko perehtynyt asiaan?*)
perustua – основываться (*Hänen näkökulmansa perustuu tosiasioihin.*)
puuttua – вмешиваться (*Vanhemmat puuttuvat usein lapsiensa asioihin.*)
sairastua – заболеть (*Retken jälkeen hän sairastui flunssaan.*)
sopeutua – адаптироваться (*Eteläihmisten on vaikea sopeutua talvioloihin.*)
suhtautua – относиться (*Me yritämme suhtautua kaikkiin ystävällisesti.*)
tarttua – пристать, схватиться (*Savu tarttuu helposti vaatteisiin.*)
tottua – привыкнуть (*Olen tottunut nousemaan aikaisin.*)
tyytyä (*olla tyytyväinen*) – довольствоваться (быть довольным) (*Hän tyytyy vähään.*)
vaikuttaa – влиять (*Väsytys vaikuttaa työn laatuun.*)
viitata – ссылаться (*Työssään hän viittaa sanomalehtiartikkeliin.*)

7. Глаголы, требующие иллатива и аллатива (mihin? keneen? mille? kenelle?).

Illatiivia ja allatiivia vaativat verbit (mihin? keneen? mille? kenelle?)

antaa – давать, позволять (*Antaisitko meille puhelinnumerosi?*)
asettaa – поставить (*Minä asetin kasetin nauhuriin. Asetimme kukan ikkunalaudalle.*)
hukkua – утонуть (*Mies hukkuu mereen. Me hukumme työhön.*)
uupua – утомиться (*Opettajat uupuvat vihkojen tarkastamiseen.*)
häipyä – исчезнуть (*Hän on häipynyt tietämättömiin.*)
ilmoittaa – заявить (*Ilmoitatko heille lounasajasta?*)
jatkaa – продолжиться (*Hanke jatkaa lokakuuhun asti.*)
kelvata – быть годным (*Se ei kelpaa minulle. Tyttö kelpaa tähän työhön.*)
kerääntyä – собраться (*Me keräännymme isoon saliin.*)
kerätä – собрать (*Täytyy kerätä kaikki paperit kasaan.*)
sopia – устраивать (*Sopiiko sinulle kello kaksi? Sopiiko hänelle tämä puku?*)
välittää – передать (*Sihteerin välitti tietoja kaikille sivutoimistoille.*)

---

* У глагола есть и другие значения.

Прилагательные. Adjektiivit.

ahdas	тесный	lämmin	тёплый
ahkera	трудолюбивый	läntinen	значительный
ahne	жадный	makea	сладкий
ajankohtainen	актуальный	matala	низкий
altis	чувствительный	meluisa	шумный
armas	любимый	mielenkiintoinen	интересный
armoton	безжалостный	miellyttävä	приятный
eteläinen	южный	myöhäinen	поздний
hankala	трудный	märkä	мокрый
harmaa	серый	naiivi	наивный
harva	редкий	nopea	быстрый
harvapuheinen (harvasanainen)	немногословной	nykyinen	современный
hauska	приятный	ohut	тонкий, плоский
heikko	слабый	pahankurinen	непослушный
hidas	медленный	paksu	толстый
hoikka	худой	pehmeä	мягкий
huolestunut	озабоченный	pieni	маленький
hyvä	добрый, хороший	pikkuinen	крохотный
hyväntahtoinen	доброжелательный	pimeä	тёмный
ihana	прекрасный	pirteä	бодрый
ikuinen	вечный	pohjoinen	северный
ilkeä	злой	puhdas	чистый
iso	большой	raitis	свежий, трезвый
itsekäs	эгоистичный	rakas	любимый
itsepäinen	упрямый	reipas	бодрый
itäinen	восточный	saita	скупой
jännittävä	напряжённый	samea	мутный
kallis	дорогой	siisti	аккуратный, чистый
kalpea	бледный	siro	изящный
kamala	ужасный	sokea	слепой
kapea	узкий	solakka	стройный
karkea	грубый	suosittu	популярный
kaunis	красивый	surullinen	печальный
kavala	коварный	suuri	крупный
kevyt	лёгкий	sympaattinen	симпатичный, приятный
kiehtova	похвальный	tanakka	крепкого телосложения
kiinnostunut	заинтересованный	tarkka	чёткий
kipeä	больной	tarmokas	энергичный
kiva	замечательный, приятный	tavallinen	обычный
kodikas	домашний	tietoinen	осведомлённый
komea	красивый (мужчина)	toimelias	деятельный
värjätty	окрашенный	tuhma	глупый
korkea	высокий	tumma	тёмный
kova	твёрдый	tunnettu	популярный
kuiva	сухой	tunnollinen	добросовестный
kuuluisa	известный	tunteellinen	сентиментальный
kylmä	холодный	tuttu	знакомый
kaareva	изогнутый	tuulinen	ветренный
laiha	тощий	tyhjä	пустой
laiska	ленивый	tyhmä	дурной
liikkuva	мобильный	tylsä	тупой
liukas	скользящий	typerä	глупый
lyhyt	короткий	työteliäs	трудолюбивый, работяга
		tärkeä	важный
		täysi	заполненный
		upea	великолепный

uusi	новый	viihtyisä	уютный
vaalea	светлый	viisas	мудрый, умный
vahva	сильный	vitsikäs	шутливый
vaikea	сложный	vähäinen	малый
vakava	серьёзный	vähäsanainen	малословный
valoisa	светлый	(<i>vähäpuheinen</i>)	
valtava	огромный, великий	väkevä	крепкий
vanha	старый	väsynyt	уставший
vapaa	свободный	ystävällinen	любезный, дружелюбный
veltto	вялый	ärtyisä	раздражительный

Некоторые случаи сравнительной и превосходной степени.

Joitakin vertailuasteita.

Прилагательные (*adjektiivit*)

hyvä – parempi – paras	хороший – лучший – самый лучший
huono – huonompi – huonoin	плохой – хуже – хуже всех
kaunis – kauniimpi – kaunein	красивый – красивее – самый красивый
pieni – pienempi – pienin	маленький – меньше – самый маленький
pitkä – pidempi – pisin	длинный – длиннее – самый длинный
lyhyt – lyhyempi – lyhyin	короткий – короче – самый короткий
vaikea – vaikeampi – vaikein	трудный – труднее – самый трудный

Наречия (*adverbit*)

hyvin – paremmin – parhaiten	хорошо – лучше – лучше всего
usein – useammin – useimmin	часто – чаще – чаще всего
paljon – enemmän – eniten	много – больше – больше всего
vähän – vähemmän – vähiten	мало – меньше – меньше всего
harvoin – harvemmin – harvimmin	редко – реже – реже всего
kauan – kauemmin – kauimmin	долго – дольше – дольше всего

HUOMIO!

Наречия в финском языке стоят в предложении после глагола.

Послелogi и предлоги. Post- ja prepositiot.

1. Послелogi, требующие генетива (*minkä? -n*).

Genetiiviä (*minkä? -n*) vaativat postpositiot.

alla – под (<i>где?</i>)	keskuudessa – между, среди
alle – под (<i>куда?</i>)	kuluessa – в течение (<i>время</i>)
alta – из-под	kuluttua – через (<i>время</i>)
asemesta – вместо	kunniaksi – в честь
edelle – вперёд (<i>к</i>)	luo (<i>luokse</i>) – к
edellä – впереди (<i>в движении</i>)	luona – у
edeltä – впереди (<i>от</i>)	luota – от
edessä – впереди (<i>где?</i>)	lähelle – к (<i>около</i>)
edestä – от (<i>спереди</i>)	lähellä – у, около
eteen – вперёд	läheltä – от, недалеко
halki – через, сквозь	läpi – через, насквозь
johdosta – по поводу, по причине	mukaan – согласно, в соответствии, по, с
jälkeen – после	mukaisesti – согласно, по
kanssa – с (<i>общество</i>)	mukana – с (<i>вместе</i>)
kautta – через, посредством чего	ohi – мимо
keskelle – в центр, в середине	poikki – через, наперерез, поперёк
keskellä – посреди	puiteissa – в рамках, по теме
keskeltä – из середины, из центра	puolesta – за, от имени, ради
kesken – между (<i>о людях</i>)	päälle – на (<i>куда?</i>)

päällä – на (где?)
päältä – с
päästä – через (время)
sisällä – в течение, за время
suhteen – в отношении чего? кого?
taakse – назад, за (куда?)
takaa – из-за
takana – сзади
takia – из-за (ввиду)
tähten – из-за, ради
viereen – к (рядом, близко)
vieressä – у (рядом, близко)
vierestä – от (рядом)
vuoksi – из-за (по причине)

2. Предлоги, требующие генетива (*minkä?*). **Genetiiviä (*minkä?*) vaativatprepositiot.**

edellä – до, раньше
halki – через, сквозь
jälkeen – после
kautta – через, путём
kesken – среди, незавершённость
läpi – через, насквозь
poikki – через, поперёк
yli – через (преграда, время)
ympäri – вокруг, по (время)

4. Предлоги, требующие партитива (*mitä? ketä?*). **Partiivivia (*mitä? ketä?*) vaativat prepositioit.**

ennen – прежде, раньше, до
ilman – без
lähelle – к (рядом, около)
lähellä – вблизи, около
läheltä – от
keskelle – в середину, по центру, в центр
keskellä – посреди, посредине
keskeltä – из середины
pitkin – вдоль, по
vasten – против, навстречу
vastoin – вопреки, наперекор, против
ympäri – вокруг (расположение)

5. Другие предлоги и послелог. **Muitapost- ja prepositioita.**

asti (*mihin?*) – до (какого-либо времени или места)
asti (*mistä?*) – с (какого-либо времени или места)
(*mihin?*) mennessä – к какому-либо сроку
saakka (*mihin?*) – до (какого-либо времени или места)
saakka (*mistä?*) – с (какого-либо времени или места)

väliin – в (промежуток)
välille – в
välillä – между (отношения)
väliltä – из
välissä – между (промежуток)
välistä – из (промежутка)
yli – через (преграда)
ylle – над (куда?)
yllä – над (где?)
yltä – с (из-над)
ympäri – вокруг (*vuodenympäri* – круглый год)
ympäriille – в (круг, окружение)
ympäriillä – вокруг (предметно)
ympäriiltä – из (круга, окружения)

3. Послелог, требующие партитива (*mitä? ketä?*). **Partiivivia (*mitä? ketä?*) vaativat postpositiot.**

kohtaan – по отношению к
kohti, kohden – к, по направлению к
myöten – по, вдоль, по поверхности
paitsi – кроме, помимо, за исключением
pitkin – вдоль, по
vailla – без
varten – для, ради
vastaan – против, навстречу
vasten – против, навстречу
vastoin – вопреки, наперекор, против

Урок 1. Oppitunti 1.

УПРАЖНЕНИЕ 1. HARJOITUS 1.

Minä kirjoitan, sinä kirjoitat, hän kirjoittaa. Kirjoitatko? Kirjoittaako hän?
Minä muutan, sinä muutat, hän muuttaa. Muutatko? Muuttaako hän?
Minä käytän, sinä käytät, hän käyttää. Käytätkö? Käyttääkö hän?
Minä kehitän, sinä kehität, hän kehittää. Kehitätkö? Kehittääkö hän?
Minä edistän, sinä edistät, hän edistää. Edistätkö? Edistääkö hän?
Minä sijoitan, sinä sijoitat, hän sijoittaa. Sijoitatko? Sijoittaako hän?
Minä syön, sinä syöt, hän syö. Syötkö? Syökö hän?
Minä juon, sinä juot, hän juo. Juotko? Juoko hän?
Minä voin, sinä voit, hän voi. Voitko sinä? Voiko hän?
Minä vien, sinä viet, hän vie. Vietkö sinä? Viekö hän?
Minä tuon, sinä tuot, hän tuo. Tuotko sinä? Tuoko hän?
Minä luulen, sinä luulet, hän luulee. Luuletko? Luuleeko hän?
Minä opiskelen, sinä opiskelet, hän opiskelee. Opiskeletko? Opiskeleeko hän?
Minä kuulen, sinä kuulet, hän kuulee. Kuuletko? Kuuleeko hän?
Minä luistelen, sinä luistelet, hän luistelee. Luisteletko sinä? Luisteleeko hän?
Minä suutelen, sinä suutelet, hän suutelee. Suuteletko sinä? Suuteleeko hän?
Minä riitelen, sinä riitelet, hän riitelee. Riiteletko sinä? Riiteleeko hän?
Minä haluan, sinä haluat, hän haluaa. Haluatko? Haluaako hän?
Minä vastaan, sinä vastaat, hän vastaa. Vastaatko? Vastaako hän?
Minä malaan, sinä maalaat, hän maalaa. Maalaatko? Maalaako hän?
Minä tapaan, sinä tapaavat, hän tapaa. Tapaatko sinä. Tapaako hän?
Minä lupaan, sinä lupaat, hän lupaa. Lupaatko sinä? Lupaako hän?
Minä määrään, sinä määrää, hän määrää. Määräätkö? Määrääkö hän?
Minä tarvitsen, sinä tarvitsen, hän tarvitsee. Tarvitsetkö sinä? Tarvitseeko hän?

Урок 2. Oppitunti 2.

УПРАЖНЕНИЕ 2. HARJOITUS 2.

Milloin sinä olet perillä? Me menemme sisään. Pojat ovat yläkerrassa. Hän tulee pian alas. Te istutte pöytään.

УПРАЖНЕНИЕ 3. HARJOITUS 3.

Ostaa – sinä ostat – osta sinä, te ostatte – ostakaa te. Osta! Ostakaa!
Saattaa – sinä saatat – saata sinä, te saatatte – saattakaa te. Saata! Saattakaa!
Sanoa – sinä sanot – sano sinä, te sanotte – sanokaa te. Sano! Sanokaa!
Nostaa – sinä nostat – nosta sinä, te nostatte – nostakaa te. Nosta! Nostakaa!
Tuoda – sinä tuot – tuo sinä, te tuotte – tuokaa te. Tuo! Tuokaa!
Viedä – sinä viet – vie sinä, te viette – viekää te. Vie! Viekää!
Saada – sinä saat – saa sinä, te saatte – saakaa te. Saa! Saakaa!
Olla – sinä olet – ole sinä, te olette – olkaa te. Ole! Olkaa!
Panna – sinä panet – pane sinä, te panette – pankaa te. Pane! Pankaa!
Mennä – sinä menet – mene sinä, te menette – menkää te. Mene! Menkää!
Päästä – sinä pääset – pääse sinä, te pääsette – pääskää te. Pääse! Pääskää!
Palata – sinä palaat – palaa sinä, te palaatte – palatkaa te. Palaa! Palatkaa!
Maalata – sinä maalaat – maalaa sinä, te malaatte – maalatkaa te. Maalaa! Maalatkaa!
Tilata – sinä tilaat – tilaa sinä, te tilaatte – tilatkaa te. Tilaa! Tilatkaa!
Tarjota – sinä tarjoat – tarjoa sinä, te tarjoatte – tarjotkaa te. Tarjoa! Tarjotkaa!

УПРАЖНЕНИЕ 4. HARJOITUS 4.

Nuku! – Herää! Naura! – Itke! Seiso! – Mene! Opi! – Unohda! Pelatkaa! – Levätkää! Istukaa! – Nouskaa! Puhukaa! – Olkaa hilja! Tulkaa sisään! – Menkää ulos!

Урок 4. Oppitunti 4.

УПРАЖНЕНИЕ 5. HARJOITUS 5.

Minäkään en halua kahvia. Sinäkään et osaa suomea. Hänkään ei pidä teestä. Mekään emme lähde kaupungille. Tekään ette nuku hyvin. Hekään eivät syö koulussa.

УПРАЖНЕНИЕ 6. HARJOITUS 6.

1. Tomi opiskelee toisella luokalla. 2. Koulu on talon lähellä. 3. Sanna lähtee kouluun pyörällä. 4. Opiskelu kestää kolmeen asti. 5. Ruoka on ilmaista. 6. Oppituntien jälkeen toimii kerho. 7. Koulussa opiskellaan liikunta-, musiikki- ja yleislinjalla.

УПРАЖНЕНИЕ 7. HARJOITUS 7.

(Помните, что ваш перевод не обязательно должен совпадать с приведёнными примерами. Основное – это смысл предложения.)

1. Ольга добралась до места лишь к вечеру. 2. Друзья встречали её на вокзале. 3. Они поехали на машине к друзьям. 4. Трое их детей ждали на верхнем этаже. 5. Все сели за стол есть. 6. Совместный вечер прошёл хорошо. 7. Они пошли спать уже поздно. 8. Утром на кухне всех ждала каша и ароматный кофе. 9. Не забудьте взять ключи! 10. Дети отправляются в школу в половине восьмого. 11. Маленький (сын) мальчик учиться в третьем классе. 12. Мы никогда не посещали народное училище. 13. Она вовсе (совсем) не шьёт одежду. 14. Чем ты увлекаешься? Чем ты занимаешься?

Урок 5. Oppitunti 5.

УПРАЖНЕНИЕ 8. HARJOITUS 8.

1. Minä en nouse aamulla varhain. 2. Sinä et käytä sanakirjaa. 3. Hän ei opettele uusia sanoja. 4. Minä en kertaa kielioppia. 5. Sinä et ota lainaa pankista. 6. Hän ei tule perille ajoissa. 7. Me emme harjoittele urheilusalissa. 8. Te ette opiskele yläasteella. 9. He eivät nuku yläkerrassa. 10. Lapset eivät pidä suklaasta. 11. Nuoret eivät tykkää rap-musiikista. 12. Me emme muista soittaa sinulle. 13. Minä en lähde kaupungille.

Урок 6. Oppitunti 6.

УПРАЖНЕНИЕ 9. HARJOITUS 9.

1. Minä en pidä kahvista. 2. Petroskoi ei ole Äänisen järven rannalla. 3. He eivät riitele koskaan. 4. Sinä piirrät kauniisti. 5. Puvussa ei ole taskuja. 6. Minä pakkaan kaikki tavarani matkalaukkuun. 7. Tavataan sillalla! 8. Kengässä ei ole hintaa. 9. Siellä ei tapahdu mitään erikoista. 10. Kelloni on aina jäljessä.

Урок 7. Oppitunti 7.

УПРАЖНЕНИЕ 10. HARJOITUS 10.

Minä myyn lakin. Minä paikkaan kengät. Minä siirrän kaapin. Minä lupaan oikean hinnan. Minä tapaan serkun. Minä lepään mökillä. Minä rakennan mökin. Minä lopetan tupakanpolton. Minä pidän musiikista. Minä tahdon lomalle. Minä kuljen kadulla. Minä suljen oven. Minä suosittelen sinulle. Minä ajattelen asiaa. Minä riitelen asiasta. Minä sinuttelen häntä. Minä kannan laukun. Minä alan tehdä harjoituksen. Minä kampaan hiukset. Minä vaihdan pukua.

УПРАЖНЕНИЕ 11. HARJOITUS 11.

Riitta keittää puuroa. 2. Olga ei osta housuja. 3. Mikko ei osaa venäjää. 4. Lapset katsovat elokuvaa. 5. Hannu pesee nyt autoa. 6. Sanna otti lautaselta kolme omenaa. 7. Riitta haluaa viisi lasta. Minä en sulje ovea. 9. Hän suosittelee tätä työtä. 10. Kerroin tarinaa, kun opettaja tuli luokkaan. 11. He eivät saa hoidettua ja valoisaa puistoa.

Урок 8. Oppitunti 8.

УПРАЖНЕНИЕ 12. HARJOITUS 12.

1. Eilen ostin kaksi lippua. 2. Minä en juo teetä. 3. Opettaja kehui sinua. 4. Minä yritän aina auttaa kaikkia. 5. Tapasin eilen kolme japanilaista. 6. Siskoni osti kaksi vedenkeitintä. 7. Minulla ei ole pitkää hametta. 8. Meillä ei ole uutta sanomalehteä. 9. Talossa ei ole parveketta. 10. Kuuntelin radiota puoli tuntia. 11. Rakastan perhettäni. 12. Lapsi söi paljon jäätelöä.

УПРАЖНЕНИЕ 13. HARJOITUS 13.

Monta vaatetta, tavoitetta, laitetta, periaatetta, sidettä, sadetta, tiedettä, perinnettä, tilannetta, koetta, aietta, säettä. Paljon vaatteita, tavoitteita, laitteita, periaatteita, siteitä, sateita, tieteit, perinteitä, tilanteita, kokeita, aikeita, säkeitä.

УПРАЖНЕНИЕ 14. HARJOITUS 14.

Monta saavutusta, muutosta, vaatimusta, kysymystä, vastausta, palautusta, tilausta, varausta. Paljon saavutuksia, muutoksia, vaatimuksia, kysymyksiä, vastauksia, palautuksia, tilauksia, varauksia.

Урок 9. Oppitunti 9.

УПРАЖНЕНИЕ 15. HARJOITUS 15.

1. Oletko koskaan käynyt Suomessa? 2. Oletko koskaan syönyt papajaa? 3. Oletko koskaan opiskellut saksaa? 4. Oletko koskaan maistanut valkoviiniä? 5. Oletko koskaan edustanut omaa kouluasi kilpailuissa? 6. Oletko koskaan ka-dehtinut jotakuta? 7. Oletko koskaan auttanut vanhaa ihmistä? 8. Oletko koskaan juonut paljon olutta? 9. Montako vuotta olet asunut Venäjällä? 10. Oletko koskaan lahjoittanut paljon ruusuja?

УПРАЖНЕНИЕ 16. HARJOITUS 16.

1. Suoritin tentin hyvin. 2. Tein työn valmiiksi. 3. Haluatko kalavoileivän? 4. Näetkö sen miehen tuolla? 5. Lapsi saa uuden polkupyörän. 6. Vietkö roskat ulos? 7. Haetko kupin kaapista? 8. Eilen lähetin sähkökirjeen ystävälleni. 9. Lainasin äidiltäni silmälasit. 10. Maalaamme mökin punaiseksi. 11. Hän palautti kirjat kirjastoon. 12. Minkä sinä piirsit vihkoon?

УПРАЖНЕНИЕ 17. HARJOITUS 17.

1. Haluan ostaa uuden paksun sanakirjan. 2. Eilen sain kirjeen äidiltäni. 3. Ystäväni toi pienen koirapennun. 4. Minä kirjoitin alustuksen konferenssia varten. 5. Yritykset allekirjoittivat sopimuksen. 6. Kaupunkiin saapui juna vieraita. 7. Petroskoi saa uuden veistoksen lahjaksi.

Урок 10. Oppitunti 10.

УПРАЖНЕНИЕ 18. HARJOITUS 18.

1. Rakenna talo! 2. Älä rakenna taloa! 3. On hyvä rakentaa talo maalle. 4. Me rakennamme talon ensi vuonna. 5. Kaupunki rakensi 10 uutta taloa. 6. Kaupungissa rakennettiin 10 uutta taloa. 7. Kaupunkiin rakennettiin uusi talo. 8. On mahdollisuus rakentaa uusi talo. 9. On mahdollisuus rakentaa 10 uutta taloa.

Урок 11. Oppitunti 11.

УПРАЖНЕНИЕ 19. HARJOITUS 19.

1. Tuo minulle sanomalehti! 2. Älä sulje ovea! 3. Kauppa suljetaan kello 22.00. 4. Ostin pari uutta CD-levyä. 5. Kaupunki järjestää kesäkuussa suuret juhlat. 6. En ole nähnyt häntä kahteen vuoteen. 7. Maistakaa mansikkahilloa! 8. Käy ostamassa kaksi kiloa perunoita! 9. Juo maitoa!

УПРАЖНЕНИЕ 20. HARJOITUS 20.

1. Harrastan – piirtämistä, pyöräilyä, jääkiekkoa, koripalloa, tennistä, keilailua, suomen kieltä, uimista, retkeilyä, pilkkikalastusta, postimerkkien keräämistä. 2. Olen kiinnostunut – musiikista, tietokonepelistä, purjehduksesta, metsästyksestä, opiskelemisestä, kutomisesta. 3. Olen tyytyväinen – harrastukseen, elämään, lapseen, työhön, kesämökkiin, lasten menestykseen, terveyteen. Ensi syksynä aloitan – opiskelun, uimisen, kurssilla käymisen, työssä käynnin. 4. Ketä kiinnostaa sää tiedotus? – Minua, sinua, häntä, meitä, teitä, heitä, kaikkia, ei ketään, ihmisiä.

Урок 12. Oppitunti 12.

УПРАЖНЕНИЕ 21. HARJOITUS 21.

1. Mikä sinä olet kansallisuudeltasi? 2. Opettaja kertoi meille kuolleisuuden ja syntyvyyden prosenttimääristä. 3. Hän sai viime vuonna Suomen kansalaisuuden. 4. Me tutustuimme nähtävyyksiin. 5. Olen kiinnostunut tämän ohjelman erikoisuudesta. 6. Hän pelkää pimeyttä. 7. Meille kerrottiin maan rikkauksista.

УПРАЖНЕНИЕ 22. HARJOITUS 22.

Syvyys, hyvyys, pehmeys, laiskuus, ahkeruus, tehokkuus, hyväntekeväisyys, periaatteellisuus.

Урок 13. Oppitunti 13.

УПРАЖНЕНИЕ 23. HARJOITUS 23.

Hyväksyä-hyväksyi, tuoksua-tuoksui, käydä-kävi, harrastaa-harrasti, kutsua-kutsui, saattaa-saattoi, sakottaa-sakotti, syödä-söi, juoda-joi, myydä-myi, saada-sai, luulla-luuli, oleskella-oleskeli, ajatella-ajatteli, panna-pani, purra-puri, juosta-juoksi, julkaista-julkaisi, ratkaista-ratkaisi, levätä-lepäsi, luvata-lupasi, siivota-siivosi, haluta-halusi, lakata-lakkasi.

Sääntö: imperfektin tunnus (*показатель простого прошедшего времени*) on -i-, joka liitetään (*присоединяют*) verbin vartaloon. Katso oppitunti 14.

УПРАЖНЕНИЕ 24. HARJOITUS 24.

Koulu-kouluissa, kysymys-kysymyksissä, virhe-virheissä, tilava-tilavissa, mukava-mukavissa, auto-autoissa, kilometri-kilometreissä, peräosa-peräosissa, eväs-eväissä, iloinen-iloisissa.

Sääntö: Monikon tunnus on -i-, joka liitetään sanan vartaloon.

Урок 14. Oppitunti 14.

УПРАЖНЕНИЕ 25. HARJOITUS 25.

taloissa, saloissa, valoissa, onteloissa, ompelimoissa, kampaamoissa, kirjastoissa, laivastoissa, saaristoissa, nautinnoissa, koivikoissa.

Pöllöissä, tytöissä, kömpelöissä, männistöissä, vähemmistöissä, enemmistöissä, perinnöissä, hölmöissä.

Tuvissa, koirissa, pojissa, kamalissa, matalissa, kavalissa, kauheissa, korkeissa, makeissa, sokeissa.

Seinissä, sedissä, pesissä, pöydissä, hämärissä, pehmeissä, leveissä, ärtyisissä, viihtyisissä.

Hulluissa, luvuissa, suvuissa, puvuissa, opiskeluissa, laskuissa, piipuissa, lipuissa, lapuissa.

Hyllyissä, kyvyissä, pyryissä, tyynyissä, sängyissä.

Huoneissa, perheissä, kokeissa, aikeissa, tavoitteissa, tieteissä, sateissa, taiteissa, parvekkeissa, kasteikkeissa.

Naisissa, ihmisissä, valkoisissa, sinisissä, punaisissa, keltaisissa, suomalaisissa.

Vastauksissa, kokouksissa, kysymyksissä, tilauksissa, varauksissa, tarjouksissa, alennuksissa, korvauksissa.

Ominaisuuksissa, nähtävyyksissä, eroavaisuuksissa, mahdollisuuksissa, onnettomuuksissa.

Tehtaissa, saappaissa, rakkaissa, rikkaissa, voimakkaissa, tarmokkaissa, värikkäissä.

Järvissä, joissa, mäissä, lohissa, hiirissä, saarissa, pienissä, suurissa, tulissa, tuulissa.

Baareissa, teattereissa, instituuteissa, peileissä, riveissä, lasseissa, piireissä, traktoreissa, lääkäreissä, insinööreissä.

Päissä, säissä, puissa, kuissa, luissa, muissa, syissä, pyissä, kyissä, maissa, teissä.

Soissa, noissa, teissä, öissä, vöissä, töissä.

Miehissä.

Muista astevaihtelut (*чередования согласных*)!

Huomio! Vokaalisointu (*гармония гласных*). Jos ensimmäisessä tavussa on e, i, ä, y tai ö, niin sanan muissa tavuissa on ä tai ö. Jos ensimmäisessä tavussa on a, u, tai o, niin muissa sanan tavuissa on a, o, tai u. Esimerkiksi: järvi–järvissä, joki–joissa, peili–peileissä, työ–töissä, paikka–paikoissa. Tämä sääntö ei koske myöhäisiä lainasanoja.

УПРАЖНЕНИЕ 26. HARJOITUS 26.

Otin, saavutin, toivotin, sakotin, kannatin, ostin, peruutin, perustin.

Menetin, päätin, päästin, väistin, piristin, virkistin, selvitin.

Luin, puin, tuin, hain, kuljin, suljin, särjin, itkin.

Tutkin, perin, leikin.

Sain, myin, jäin.

Toin, vein, söin, join, loin, löin, soin, kävin.

Uin, voin, tupakoin, metelöin, privatisoin, konkretisoin.

Tein, näin.

Olin, luulin, opiskelin, sinuttelin, teitittelin, riitelin, suutelin, suunnittelin.

Menin, panin.

Julkaisin, ratkaisin, pesin, pääsin, juoksin.

Tapasin, lupasin, kaipasin, lepäsin, lakkasin, hakkasin, pakkasin, pelkäsin, pelasin, halusin.

Урок 15. Oppitunti 15.

УПРАЖНЕНИЕ 27. HARJOITUS 27.

1. Eilen kävelin rantakadulla. 2. Juhlina ihmiset lepäsivät kolme päivää. 3. Kaupunginjohtaja otti vastaan vieraita hääpalatsissa. 4. Nurmikoilla makasi paljon ihmisiä. 5. Kaupunkiin saapui ihmisiä muista kaupungeista. 6. Illalla me katsoimme ilotulituksen. 7. Kaupunki järjesti mahtavan juhlan. 8. Orkesteri soi rantakadulla.

Урок 16. Oppitunti 16.

Kerrataan (*käännös*).

Juhla oli ihana. Me kävimme rantakadulla. Kaupunkiin saapui paljon vieraita. Ystävämme lähettivät meille uudet kirjat. Eilen julkaisin omat runoni. Ennen lepäsimme meren äärellä. Hän lupasi tulla ajoissa. Lapsi pelkäsi koiria. Me ratkaisimme ongelman aika nopeasti. Hän harrasti urheilua kymmenen vuotta. Se tapahtui pienessä kylässä. Hän myi mökkinsä.

УПРАЖНЕНИЕ 28. HARJOITUS 28.

1. Me kertasimme kaikki säännöt. 2. Eilen minä tapasin paljon tuttaviani kaupungilla. 3. Sanoiko hän, ettei tule? 4. Pyysitkö sinä häntä tulemaan? 5. Mitä sinä tarkoittit näillä sanoilla? 6. Hän menetti muistinsa kolarin jälkeen. 7. Minä suljin kaikki ovet. 8. Ennen me teitittelimme mummoja ja vaareja. 9. He suunnittelivat tulla viideksi. 10. Ennen hän pelasi koripalloa.

УПРАЖНЕНИЕ 29. HARJOITUS 29.

(*käännös*).

1. Me rakensimme uuden mökin. 2. Hän käänsi tekstin kolmessa tunnissa. 3. Minä väänsin hanaa oikealle. 4. Ennen me ymmärsimme, mitä tapahtuu. 5. Me siirsimme kaikki pöydät vasemmalle. 6. Hän juoksi talon ympäri kolme kertaa. 7. Mitä sinä piirsit vihkoon? 8. He kielsivät polttamasta sisätiloissa. 9. Hän vaelsi viisi vuotta.

Урок 17. Oppitunti 17.

УПРАЖНЕНИЕ 30. HARJOITUS 30.

1. Minä kannoin eilen laukun. 2. Minä katoin ennen pöydän. 3. Minä saatoin eilen ystävän asemalle. 4. Minä vaihdoin eilen rahaa. 5. Minä laitoin eilen ruokaa. 6. Minä kaadoin vettä.

Käännä suomeksi.

1. Me rakensimme talon viime vuonna. 2. He siirsivät kaapin nurkkaan. 3. Hän väänsi hanan kiinni. 4. He käänsivät tekstin nopeasti. 5. Lentokone lensi ajoissa. 6. Minä tiesin, missä herra Heikkinen asuu. 7. Tyttö piirsi talon vihkoonsa. 8. Hän huusi kovalla äänellä.

УПРАЖНЕНИЕ 31. HARJOITUS 31.

1. Pyysitkö sinä heiltä eilen rahaa? 2. Kiersikö hän maapallon ympäri? 3. Vaelsivatko he kolme vuotta? 4. Kielsikö äiti teiltä tulitikkujen käytön? 5. Ymmärsitkö sinä kaiken? 6. Tunsitko sinä hänet ennen? 7. Piirsikö hän ennen hyvin? 8. Sukelsivatko he eilen?

УПРАЖНЕНИЕ 32. HARJOITUS 32.

nähdä nähtävyys – näin nähtävyyksiä
saada lahja – sain lahjoja
lentää lentokoneella – lensin lentokoneilla
kirjoittaa kynällä – kirjoitin kynillä
puhua kieltä – puhuin kieliä
laittaa ruoka – laitoin ruokia
paistaa piirakka – paistoin piirakoita
kulkea kadulla – kuljin kaduilla
kääntää teksti – käänsin tekstejä
haluta kirja – halusin kirjoja
päästä lomalle – pääsin lomille
levätä ulkomailla – lepäsin ulkomailla
ajaa autolla – ajojin autoilla
syödä lusikalla ja haarukalla – söin lusikoilla ja haarukoilla
ymmärtää opettaja – ymmärsin opettajia
siivota asunto – siivosin asuntoja

УПРАЖНЕНИЕ 33. HARJOITUS 33.

1. He lähtivät junalla. 2. Me matkustimme autolla. 3. Minä kirjoitin punaisella kynällä. 4. Hän hakkasi puita vanhalla kirveellä. 5. Maalla oli hiljaista ja rauhallista. 6. Rannalla oli paljon ihmisiä. 7. Kaupungilla on paljon ongelmia. 8. Myös ihmisillä on paljon ongelmia.

УПРАЖНЕНИЕ 34. HARJOITUS 34.

Kaksi autoa, paljon autoja; kaksi mekkoa, paljon mekkoja; ei ole suolaa, paljon suolaa; kaksi kissaa, paljon kissoja; kaksi poikaa, paljon poikia; kaksi kalaa, paljon kaloja; kaksi pöytää, paljon pöytiä; kaksi seinää, paljon seiiniä; kaksi äitiä, paljon äitejä; kaksi isää, paljon isiä; kaksi ostosta, paljon ostoksia; kaksi peiliä, paljon peilejä; kaksi teatteria, paljon teattereita; kaksi jokea, paljon jokia; kaksi järveä, paljon järviä; kaksi tuolia, paljon tuoleja; kaksi ovea, paljon ovia; kaksi neitiä, paljon neitejä; kaksi pakettia, paljon paketteja; kaksi taloa, paljon taloja; kaksi serkkua, paljon serkkuja; kaksi tyttöä, paljon tyttöjä; kaksi postia, paljon posteja; kaksi asiaa, paljon asioita; kaksi astiaa, paljon astioita; kaksi tekstiä, paljon tekstejä; kaksi aikaa, paljon aikaa; kaksi työtä, paljon töitä; kaksi suuta, paljon suita; kaksi puuta, paljon puita.

УПРАЖНЕНИЕ 35. HARJOITUS 35.

1. kaksi huonetta, paljon huoneita; kaksi virhettä, paljon virheitä; kaksi perhettä, paljon perheitä; kaksi kirjettä, paljon kirjeitä; kaksi aihetta, paljon aiheita; kaksi vaihetta, paljon vaiheita; kaksi tuoretta, paljon tuoreita.
2. ei ole sidettä, paljon siteitä; ei ole ludetta, paljon luteita; ei ole taidetta, paljon taiteita; ei ole tiedettä, paljon tieteitä; ei ole viihdettä, paljon viihkeitä; ei ole luodetta, paljon luoteita.
3. ei ole tilanetta, paljon tilanteita; ei ole vannetta, paljon vanteita; ei ole käännettä, paljon käänteitä; ei ole perinettä, paljon perinteitä; ei ole rannetta, paljon ranteita.
4. kaksi periaatetta, paljon periaatteita; kaksi aatetta, paljon aatteita; kaksi tavoitetta, paljon tavoitteita; kaksi laitetta, paljon laitteita; kaksi tuotetta, paljon tuotteita; kaksi piirrettä, paljon piirteitä.

УПРАЖНЕНИЕ 36. HARJOITUS 36.

1. Katsoa 2. Laulaa 3. Tanssia 4. Syödä 5. Viedä 6. Tulla 7. Opiskella 8. Ajatella 9. Juoda 10. Kääntää 11. Tutustua 12. Käydä 13. Seisoa 14. Tuoda 15. Tupakoida 16. Tutkia 17. Itkeä 18. Kirjoittaa 19. Perustaa 20. Julkaista 21. Pestä 22. Myydä

УПРАЖНЕНИЕ 37. HARJOITUS 37.

1. En halua asua hotellissa. 2. En halua kirjoittaa kirjettä. 3. En halua kysyä asiaa häneltä. 4. En halua etsiä paperia. 5. En halua tulla myöhään. 6. En halua mennä työhön. 7. En halua pestä autoa. 8. En halua nousta aikaisin. 9. En halua

valita väärin. 10. En halua tarvita paljon. 11. En halua häiritä heitä. 12. En halua saada pahaa kahvia. 13. En halua myydä autoa. 14. En halua juoda olutta. 15. En halua syödä keittoa. 16. En halua tuoda postia. 17. En halua viedä pakettia. 18. En halua tupakoida paljon. 19. En halua vaihtaa rahaa. 20. En halua maksaa laskua. 21. En halua auttaa naapuria. 22. En halua kääntää tekstiä. 23. En halua tietää sitä. 24. En halua lentää Tukholmaan. 25. En halua saada palkkaa. 26. En halua ymmärtää häntä. 27. En halua antaa hänelle rahaa.

УПРАЖНЕНИЕ 38. HARJOITUS 38.

Eilen minä luin tämän kertomuksen.
Eilen minä söin koko keiton.
Eilen minä käänsin harjoituksen.
Eilen sinä itkit paljon.
Eilen sinä muutit toiseen kaupunkiin.
Eilen sinä autoit äitiäsi.
Eilen sinä vaihdoit rahaa.
Eilen hän kattoi pöydän.
Eilen hän antoi selityksen.
Eilen hän ymmärsi meitä.
Eilen hän soitti kotiin.
Eilen hän tupakoi ulkona.
Eilen me luimme paljon.
Eilen te tuitte heitä.
Eilen he kuulivat hyvin.
Eilen he söivät vähän.
Eilen te toitte lapset kotiin.
Eilen te panitte kaiken paikoilleen.
Eilen me tulimme myöhään.
Eilen me pesimme auton.
Eilen me olimme sillä aikaa keittiössä.
Eilen me tutkimme tämän kysymyksen.
Eilen minä julkaisin lehden.
Eilen minä pääsin yliopistoon.
Eilen minä surin paljon.
Eilen sinä puit kauniisti.

УПРАЖНЕНИЕ 39. HARJOITUS 39.

Minä kaipaen, minä en kaipaa, minä kaipasin.
Minä lupaan, minä en lupaa, minä lupasin.
Minä lepään, minä en lepää, minä lepäsin.
Minä kelpaan, minä en kelpaa, minä kelpasin.
Minä lakkaan, minä en lakkaa, minä lakkasin.
Minä pelkään, minä en pelkää, minä pelkäsin.
Minä kerkiän, minä enkerkiä, minä kerkisin.
Minä haluan, minä en halua, minä halusin.
Minä pelaan, minä en pelaa, minä pelasin.
Minä herään, minä en herää, minä heräsin.
Minä avaan, minä en avaa, minä avasin.
Minä tilaan, minä en tilaa, minä tilasin.

УПРАЖНЕНИЕ 40. HARJOITUS 40.

Minä en juo kahvia.
Sinä et tuo lasta.
Hän ei vaihda rahaa.
Me emme soita kotiin.
Te ette tilaa lehteä.
He eivät ymmärrä meitä.
Minä en lue kirjaa.
Sinä et tue häntä.
Hän ei pue pukua.
Me emme anna teille neuvoa.
Te ette vie rahaanne postiin.
Me emme myy taloa.
Minä en rakasta äitiäni.
Sinä et pelkää susia.
Hän en toista tekstiä.

Me emme tapaa huomenna.
Te ette tiedä paljon.
He eivät laula hyvin.
Minä en muuta Moskovaan.
Sinä et juo liian paljon vettä.

УПРАЖНЕНИЕ 41. HARJOITUS 41.

Lauloin kuoroissa.
Tutkin aiheita.
Vein paketit.
Menin töihin.
Laitoin ruokia.
Tein harjoitukset.
Pesin autot.
Julkaisin lehdet.
Annoin hänelle kirjat.
Tuin heitä.
Ymmärsin teitä.
Toivoin kaikkia hyviä.
Tapasin ystävät.
Kirjoitin kokeet.
Lensin kaupunkeihin.
Matkustin kyliin.

Урок 18. Oppitunti 18

УПРАЖНЕНИЕ 42. HARJOITUS 42.

Käyttää – minä en käyttänyt, vaeltaa – minä en vaeltanut, sukeltaa – minä en sukeltanut, seisoa – minä en seisonut, istua – minä en istunut, tapahtua – ei tapahtunut, harrastaa – minä en harrastanut, miellyttää – minä en miellyttänyt, pitää – minä en pitänyt, kulkea – minä en kulkenut, hakea – minä en hakenut, syödä – minä en syönyt, saada – minä en saanut, käydä – minä en käynyt, tehdä – minä en tehnyt, nähdä – minä en nähnyt.

Урок 19. Oppitunti 19.

УПРАЖНЕНИЕ 43. HARJOITUS 43.

1.Minä en käyttänyt mitään. 2.Hän ei istunut missään. 3.Tämä ei tapahtunut missään. 4.Minä en harrastanut mitään. 5. Mikään ei miellyttänyt minua. 6.Ennen hän ei pitänyt mistään. 7.He eivät syöneet mitään aamulla. 8. Hän ei käynyt mitään koulua. 9.Miksi sinä et tehnyt mitään? 10. Ennen en huomannut (*nähty*) mitään kummallista.

УПРАЖНЕНИЕ 44. HARJOITUS 44.

1.Hän ei ajatellut tätä asiaa viime kerralla. 2. Miksi sinä et pannut kirjoja laatikkoon? 3. Me emme pesseet lattioita. 4. Tutkija ei julkaissut omaa viimeistä artikkeliaan (*artikkeliansa*). 5. Äiti ei kävellyt tuntiakaan puistossa. 6. He eivät neuvotelleet sopimusta. 7.Minä en ihmetellyt uutta keksintöä. 8. Viime vuonna hän ei teititellyt johtajaa. 9.Poika ei suudellut tyttöystävänsä. 10.Hän ei koskaan surrut mennyttä aikaa.

УПРАЖНЕНИЕ 45. HARJOITUS 45.

Opetella – minä en opetellut, voidella – minä en voidellut, kokeilla – minä en kokeillut, soitella – minä en soitellut, kuulla – minä en kuullut, hämmästellä – minä en hämmastellyt, kuulla – minä en kuullut, kuunnella – minä en kuunnellut, lakaista – minä en lakaissut, vapista – minä en vapissut, valaista – minä en valaissut, rangaista – minä en rangaissut.

Урок 20. Oppitunti 20.

УПРАЖНЕНИЕ 46. HARJOITUS 46.

1.Sinä et harjoittanut eilen. 2.Me emme käyttäneet ennen tällaisia vaatteita. 3.Miksi hän ei lähettänyt meille korttia? 4.Etkö voinut sanoa siitä aikaisemmin? 5. En jäänyt katsomaan elokuvaa. 6.He eivät myyneet omaa taloan.7. Me emme ratkaisseet sitä ongelmaa. 8.Miksi sinä et pessyt ikkunoita keväällä? 9.Koira ei purrut poikaa. 10.Äiti ei suudellut lapsiaan. 11.Hän ei teititellyt meitä. 12. Minä en hiihdellyt viime talvella.

УПРАЖНЕНИЕ 47. HARJOITUS 47.

Lakata – minä en lakannut, keritä – minä en kerinnyt, levätä – minä en levännyt, kelvata – minä en kelvannut, pakata – minä en pakannut, mainita – minä en maininnut, selvitä – minä en selvinnyt.

Урок 21. Oppitunti 21.

УПРАЖНЕНИЕ 48. HARJOITUS 48.

1.En saattanut ystävääni asemalle. 2. Hän ei lentänyt sinne pari päivää sitten. 3.Isä ei ajanut autoa nopeasti. 4.Me emme kääntäneet tekstiä oppitunnilla. 5. Opettaja ei siirtänyt oppituntia tiistaiksi. 6.Vanhemmat eivät yrittäneet auttaa lastaan. 7.Taiteilija ei luonut teosta. 8. Viime kesällä en uinut paljon. 9.Hän en konkretisoinut asiaa omassa alustuksessaan. 10.Tunnettu toimittaja ei haastatellut meitä. 11. Tyttö ei pannut kirjaansa laukkuun. 12. Yliopisto ei julkaissut uutta esitettä. 13. Me emme tulleet liian aikaisin. 14.Hän ei levännyt Jurmalassa. 15.Elämä ei kaivannut muutoksia. 16.Ennen ihmiset eivät osanneet tehdä paljoa koneiden avulla.

Урок 22. Oppitunti 22.

УПРАЖНЕНИЕ 49. HARJOITUS 49.

1.Hän ajoi ennen autoa. 2.Me korjasimme talon katon. 3.Äiti lähetti lapsen kauppaan. 4. Sammutin valon huoneessa. 5.Hän tiesi meidän osoitteemme. 6.Opiskelijat tulivat ajoissa. 7.Miksi te söitte kaiken? 8.Hän suri kauan. 9.Ennen minä tarvitsin tietokoneen. 10. Kaupunki ilmoitti tapahtumasta.

УПРАЖНЕНИЕ 50. HARJOITUS 50.

1.Otin laukkuni mökille. 2.Hän soitti omalle veljelleen (*veljellensä*) myöhään illalla. 3.Ennen en tiennyt tiedän osoitettane. 4.Hänen omakotitalonsa sijaitsee meren rannalla. 5. Johtaja istui omaan autoonsa. 6.Hän ei pitänyt omista vaatteistaan (*vaatteistansa*). 7.Minä en tykännyt omasta käytöksestäni. 8.Teidän sukunimenne kuulostaa oudolta. 9.Hänen perheessään (*perheessänsä*) on viisi lasta. 10.Onko teidän kaupungissanne mitään nähtävyyksiä?

УПРАЖНЕНИЕ 51. HARJOITUS 51.

1.Miksi hän kirjoittaa minun kynälläni? 2.Hän keitti kahvia teidän kahvinkeittimellänne. 3. Me saavuimme ruotsalaisella lentokoneella. 4.Heillä ei ollut aikaa piipahtaa (*käydä, pistäytyä*) meillä. 5.Minä lepäsin erinomaisesti viime kesänä. 6.Viime viikolla satoi vettä. 7.Me teimme sen samalla tavalla. 8.Valtiolla on riittävän paljon hyviä asiantuntijoita ratkaista ongelma. 9.Junalla on helpompi päästä perille. 10.Viime kerralla sinä puhuit (*sanoit*) muuta.

УПРАЖНЕНИЕ 52. HARJOITUS 52.

1. Perheessä on ongelmia. 2.Tässä ravintolassa tarjotaan erinomaisen hyvää ruokaa. 3.Siinä kirkossa on oikein vanha ikonostaasi. 4.He kävivät monissa kaupoissa. 5.Oletko sinä käynyt Suomessa? 6.Tietokoneessa on vika. 7.Tuossa palatsissa vihitään aviopareja. 8.Matkatoimistossa työskentelee neljä henkeä. 9. Ikkunassa oli mainos. 10.Junassa oli hirveän kuuma.

Урок 23. Oppitunti 23.

УПРАЖНЕНИЕ 53. HARJOITUS 53.

1.lentää - minä lensin - minä en lentänyt 2.tietää - minä tiesin - minä en tiennyt (minä en tietänyt) 3.huutaa - minä huusin - minä en huutanut 4.pyytää - minä pyysin - minä en pyytänyt 5.siirtää - minä siirsin - minä en siirtänyt 6.kiertää - minä kiersin - minä en kiertänyt 7.vääntää - minä väänsin - minä en vääntänyt 8. piirtää - minä piirsin - minä en piirtänyt 9.sukeltaa - minä sukelsin - minä en sukeltanut 10.vaeltaa - minä vaelsin - minä en vaeltanut 11.kieltää - minä kielsin - minä en kieltänyt 12.palata - minä palasin - minä en palannut 13.hakata - minä hakkasin - minä en hakannut 14.lakata - minä lakkasin - minä en lakannut 15. haluta - minä halusin - minä en halunnut 16.tarvita - minä tarvitsin - minä en tarvinnut.

УПРАЖНЕНИЕ 54. HARJOITUS 54.

1.Me vietimme lomamme mökillä. 2.Lomalla luimme paljon kirjoja. 3.Hän lähti lomalle Suomeen. 4.Lomalla me kävimme monissa kaupungeissa. 5.Me tutustuimme moniin vanhan kaupungin nahtavyyksiin. 6.Lomalla hän nautti rauhasta ja hiljaisuudesta. 7.He ajoivat kolme tuhatta kilometriä. 8.Me olimme tyytyväisiä matkaamme. 9.Lomansa aikana hän vältti seuraa. 10. Ensi vuonna lähden lomalle etelään.

Урок 24. Oppitunti 24.

УПРАЖНЕНИЕ 55. HARJOITUS 55.

Sanoin-panoissa, puhuin-hulluissa, otin-nokissa, laitoin-paidoissa, ajoin-majoissa, paloin-paloissa, söin-vöissä, myin-syissä, löin-öissä, voim-voissa, itkin-perheissä, potkin-huoneissa, tutkin-järvissä, vihin-joissa.

УПРАЖНЕНИЕ 56. HARJOITUS 56.

1. Me käänsimme tekstit vasta illalla. 2. Omenoissa oli paljon matoja. 3. Yöllä ravintoloissa ihmiset lauloivat. 4. Monissa kahviloissa ei ollut hyviä tarjoilijoita (oli huonoja tarjoilijoita). 5.He siirsivät kaapin nurkkaan. 6. Me tapasimme toisemme kadulla. 7. Missä olitte lomalla kesällä? 8. Mitä te tarvitsitte ennen? 9.He haastattelivat opettajia ja lääkäreitä. 10. Mitä vaikeuksia sinulla on?

УПРАЖНЕНИЕ 57. HARJOITUS 57.

Tämä-tässä-tällä, tuo-tuossa-tuolla, se-siinä-sillä, nämä-näissä-näillä, nuo-noissa-noilla, ne-niissä-niillä.

УПРАЖНЕНИЕ 58. HARJOITUS 58.

1. Hänen nimensä ja sukunimensä ovat Seppo Vuorinen. 2. Ystävä lähti kotiin omalla autollaan. 3. Meidän kaupunkimme kasvaa vuodesta vuoteen. 4. Se ei koske meitä eikä perheitämme. 5. Heidän asunnossaan (asunnossansa) on viisi huonetta. 6. Sinun tätisi näyttää ihanalta.

УПРАЖНЕНИЕ 59. HARJOITUS 59.

1. Haluatko syödä tai juoda jotakin? 2. Minulla on joitakin uusia CD-levyjä, haluatko kuunnella? 3. Hän lomailee tällä hetkellä jossakin etelässä. 4. Haluatko tutustua johonkin paikalliseen nähtävyykseen? 5. Joissakin maissa on kesä ympäri vuoden. 6. Isäni kertoi jostakin paikasta, missä asuu ainutlaatuinen heimo. 7. Mummo pani silmälasinsa johonkin paikkaan, eikä muista enää mihin. 8. Tiedän, että hän tykkää jostakin näyttelijästä, mutta en muista kenestä.

Урок 25. Oppitunti 25.

УПРАЖНЕНИЕ 60. HARJOITUS 60.

Minä saisin levätä pari päivää.
Sinä voisit olla siellä pari päivää.
Hän tulisi pariksi päiväksi.
Me menisimme mielellämme sinne autolla.
Te hankkisitte itsellenne paremman asunnon.
He istuisivat ensimmäisessä rivissä.
Pojan pitäisi jo tulla.
Meidän olisi hyvä jo syödä.
Teidän täytyisi kääntyä vasemmalle.
Minun kannattaisi jo lähteä.

УПРАЖНЕНИЕ 61. HARJOITUS 61.

Jos minun veljeni täyttäisi nyt seitsemän vuotta, hän menisi jo kouluun.
Jos sää olisi lämmin (jos ulkona olisi lämmin), lähtisimme mökille.
Jos hän kutsuisi minut, niin menisin (pääsisin) hänen syntymäpäivilleen.
Jos minä tykkäisin tällaisesta musiikista, ostaisin tämän CD-levyn.
Jos hän soittaisi minulle, saisin tietää hänen puhelinnumeronsa.

Урок 26. Oppitunti 26.

УПРАЖНЕНИЕ 62. HARJOITUS 62.

Minä osallistuisin kielikilpailuun, jos osaisin suomea paremmin.
Hän tulisi meille, jos sinä kertoisit hänelle osoitteemme.
Poika piirtäisi mieluummin kuin lukisi sitä kirjaa.
Minä jäisin kotiin, jos olisin sairas.
Jos hän ostaisi auton, niin hän ei matkustaisi enää junalla.
Äitini nauraisi, jos kuulisi, että minä olen tehnyt ruokaa.
Me tekisimme kaikki harjoitukset, jos osaisimme.
Riitan perhe olisi Petroskoissa pidemmän ajan, jos loma olisi pidempi.

УПРАЖНЕНИЕ 63. HARJOITUS 63.

On hyvä tehdä, on mielenkiintoista harrastaa, on parempi levätä, on paha tupakoida, on kiva tavata, on vaikea opiskella, on mukava nähdä, on hauska tutustua, on ikävä erota, on parasta tehdä, on edullista maksaa, on edullisempaa maksaa ajoissa, on turvallista käyttää hälytystä, on turvallisempaa olla kotona.

Урок 27. Oppitunti 27.

УПРАЖНЕНИЕ 64. HARJOITUS 64.

Hän ansaitsee hyvin siinä firmassa. (se – missä? siinä)
Minkä suuruinen on sinun kuukausipalkkasi?
Minä en halua huonopalkkaista työtä.
Opettajat työskentelivät tavallisesti tuntipalkalla.
Jokainen työtön saa työttömyyskorvauksen.
Hän työskentelee yrittäjänä.
Hän työskentelee isossa yrityksessä.
Isä osaa hoitaa asioita hyvin.
Haluan ilmoittautua suomen kielen kurssille.
Hän on sesonkityöläinen, harjoittaa mansikan poimimista.

Урок 28. Oppitunti 28.

УПРАЖНЕНИЕ 65. HARJOITUS 65.

Ilmoitus oli ikkunassa.

Liikkeeseen haetaan myyjää.

Hakuaika loppuu tämän kuun lopussa.

Myyjän on oltava (*täytyy olla*) ulospäinsuuntautunut, toimielias, koska hän joutuu tekemisiin ihmisten (*asiakkaitten*) kanssa.

On oltava työkokemusta ja hyvä kielitaito.

Myyjän täytyy pitää asiakaspalvelusta.

Liikkeeseen on toimitettava (*täytyy toimittaa*) kirjallinen hakemus ja ansioluettelo.

Haastatteluun kutsutaan viisi parasta hakijaa.

Työnhakija lähettää hakemuksensa postitse.

УПРАЖНЕНИЕ 66. HARJOITUS 66.

Käyttää – käytetään, kirjoittaa – kirjoitetaan, tutustua – tutustutaan, matkustaa – matkustetaan, kääntää – käännetään, juoda – juodaan, nähdä – nähdään, saada – saadaan, myydä – myydään, tupakoida – tupakoidaan, kommentoida – kommentoidaan, oleskella – oleskellaan, ajatella – ajatellaan, kävellä – kävellään, panna – pannaan, päästä – päästään, pestä – pestään, luvata – luvataan, kaivata – kaivataan, maalata – maalataan, haluta – halutaan, tarvita – tarvitaan.

Урок 29. Oppitunti 29.

УПРАЖНЕНИЕ 67. HARJOITUS 67.

Kaukametsän opisto on perustettu vuonna 1971.

Kaukametsän kulttuurikeskukseen kuuluvat kongressikeskus, musiikkiopisto sekä Kajaanin kaupungin kulttuuripalvelut.

Opistossa opiskellaan englantia, saksaa, venäjää, ranskaa, espanjaa, italiaa ja suomea.

Opistossa myös tanssitaan, joogataan ja harrastetaan muunlaista liikuntaa. Siellä perehdytään myös tietotekniikkaan ja sukututkimukseen.

Kuvataiteiden kursseilla piirretään ja maalataan.

Opiston opiskelijoita ovat sekä aikuiset että lapset.

УПРАЖНЕНИЕ 68. HARJOITUS 68.

Tunneilla kirjoitetaan, kerrotaan ja opitaan.

Teatterissa kuunnellaan, katsotaan, aplodeerataan, taputetaan, osoitetaan suosiota.

Työssä soitetaan, työskennellään, käsitellään, keskustellaan.

Kursseilla opiskellaan, opetellaan, harrastetaan.

Kotona valmistetaan ruokaa, siivotaan, hoidetaan lapsia, katsotaan TV:tä.

Ulkona nautitaan, kävellään, tavataan ystäviä.

Mökillä kasvatetaan, saunotaan, uidaan, otetaan aurinkoa.

Matkalla luetaan lehteä, löpötellään, katsotaan ikkunasta.

Tehtaassa tuotetaan, valmistetaan, suunnitellaan.

Parlamentissa käsitellään, hyväksytään, lykätään, esitetään.

Lomalla levätään, laiskotellaan, luetaan, nukutaan paljon.

Kaupassa maksetaan, ostetaan, myydään, lasketaan, tingitään.

УПРАЖНЕНИЕ 69. HARJOITUS 69.

oppitunneilla ei syödä ruokaa, ei tanssita, ei huudeta...

työpaikalla ei nukuta, ei juoda alkoholia...

teatterissa ei löpötellä, ei syödä, ei nukuta...

lomalla ei työskennellä, ei itketä...

junassa ei pelata jalkapalloa...

Урок 30. Oppitunti 30.

УПРАЖНЕНИЕ 70. HARJOITUS 70.

Kontupohjassa tuotetaan sanomalehtipaperia.

Petroskoissa tuetaan vähävaraisia. (autetaan, järjestetään tukea, hoidetaan)

Parlamentissa käsitellään uutta lakiehdotusta.

Suomessa presidentinvaalit pidetään kerran kuudessa vuodessa.

Suomessa kiinnitetään erityistä huomiota sosiaalialaan.

Ensi vuonna tie korjataan.

Talvella pidetään klassisen musiikin festivaali.

Keväällä rakennetaan uusi musiikkikoulu.

Nykyään televisiota katsotaan paljon enemmän kuin luetaan kirjoja.

Kirja julkaistaan marraskuussa.

УПРАЖНЕНИЕ 71. HARJOITUS 71.

Sibelius tunnetaan hyvin Venäjällä.
Venäjällä luetaan nyt paljon englantia.
Kajaanissa järjestetään vuosittain lukuisia valtakunnallisia kokouksia.
Korkeakoulun ylemmillä kursseilla ei pidetä enää liikuntatunteja.
Kuinka sinun nimesi kirjoitetaan?
Kahvi juodaan kuumana.
Kirjat pannaan kirjahyllylle.
Kirjallisuutta ei käännetä tarpeeksi.
Huonetta ei siivota tänään.
Oppitunti julkaistaan ensi viikolla.

Урок 31. Oppitunti 31.

УПРАЖНЕНИЕ 72. HARJOITUS 72.

Puhdistaa – puhdistettiin
Hyväksyä – hyväksyttiin
Perehtyä – perehdyttiin
Tutustua – tutustuttiin
Suhtautua – suhtauduttiin
Kääntyä – käännettiin
Siirtää – siirrettiin
Piirtää – piirettiin
Viedä – vietiin
Tuoda – tuotiin
Uida – uitiin
Olla – oltiin
Tulla – tultiin
Vaihdella – vaihdeltiin
Suudella – suudeltiin
Riidellä – riideltiin
Kaivata – kaivattiin
Levätä – levättiin
Vastata – vastattiin
Ansaita – ansaittiin
Tienata – tienattiin

Kaupunki perustettiin 300 vuotta sitten.
Talo rakennettiin viime vuosisadalla.
Auto ostettiin viime vuonna.
Asunto hankittiin viime viikolla.
Huone korjattiin viime talvena.
Asia hoidettiin kunnolla.
Kokous pidettiin viime maanantaina.
Tehtävä suoritettiin ajoissa.
Kirje lähetettiin sähköpostitse.
Kurssi aloitettiin maaliskuussa.

Урок 32. Oppitunti 32.

УПРАЖНЕНИЕ 73. HARJOITUS 73.

Huomenna minun täytyy mennä lääkäriin.
Täytyykö meidän lähteä sinne ehdottomasti?
Lasten täytyy tehdä läksyt oppituntien jälkeen.
Johtajan täytyy järjestää palaveri työntekijöilleen.
Meidän täytyy myydä kesämökki.
Heidän täytyy ostaa uudempi auto.
Opiskelijoiden täytyy valmistautua seminaariin.
Kaupunginjohtajan täytyy hoitaa omia tehtäviään.
Säveltäjän täytyy säveltää, runoilijan täytyy runoilla ja muusikon täytyy soittaa.
Jokaisen täytyy tehdä jotakin.

Урок 33. Oppitunti 33.

УПРАЖНЕНИЕ 74. HARJOITUS 74.

Minun on mentävä ostoksille.
Sinun on soitettava isovanhemillesi.
Hänen on kirjoitettava testi.
Meidän on tilattava taksi.
Teidän on haettava lapsi päivähoidosta.
Heidän on käytävä kesämökillä.
Ihmisten on huolehdittava terveydestä.
Lasten on opiskeltava paljon.
Kaikkien on pidettävä huolta läheisistä.

УПРАЖНЕНИЕ 75. HARJOITUS 75.

Saattaa–saatettu, tietää–tiedetty, tuntea–tunnettu, pukea–puettu, tutkia–tutkittu, muuttaa–muutettu, saavuttaa–saavutettu, käyttää–käytetty, taivuttaa–taivutettu, postittaa–postitettu, juhlia–juhlittu, sopia–sovittu, onnitella–onniteltu, kävellä–kävely, kuunnella–kuunneltu, olla–oltu, oleskella–oleskeltu, mennä–menty, juosta–juostu, päästä–päästy, lainata–lainattu, tilata–tilattu, varata–varattu, haluta–haluttu, siivota–siivottu, tienata–tienattu, ansaita–ansaittu, tarvita–tarvittu, voida–voitu, rekisteröidä–rakisteröity, ennakoida–ennakoitu.

Урок 34. Oppitunti 34.

УПРАЖНЕНИЕ 76. HARJOITUS 76.

Koulussa ei nukuta oppitunneilla.
Kotona ei keilata.
Kylpyhuoneessa ei valmisteta ruokaa.
Autossa ei tanssita.
Kaupassa ei huudeta.
Työssä ei riidellä.
Tiskikoneessa ei pestä pyykkejä.
Ystävää ei käytetä hyväksi.
Lentomatalla ei soiteta kännykällä.
Kesämökillä ei puhuta koko ajan työstä.

Урок 35. Oppitunti 35.

УПРАЖНЕНИЕ 77. HARJOITUS 77.

Jouduttiin suorittamaan – ei jouduttu suorittamaan,
jätettiin siivoamaan – ei jätetty siivoamaan,
kehoitettiin unohtamaan – ei kehoitettu unohtamaan,
keräännettiin käsittelemään – ei keräännetty käsittelemään,
käskettiin siivoamaan – ei käsketty siivoamaan,
lähdettiin uimaan – ei lähdetty uimaan,
mahduttiin istumaan – ei mahduttu istumaan,
matkustettiin katsomaan – ei matkustettu katsomaan,
mentiin ostamaan – ei menty ostamaan,
opetettiin käyttämään – ei opetettu käyttämään,
palattiin uusimaan – ei palattu uusimaan.
perehdyttiin tutkimaan – ei perehdytty tutkimaan,
ruvettiin korjaamaan – ei ruvettu korjaamaan,
suostuttiin tekemään – ei suostuttu tekemään,
totuttiin kuuntelemaan – ei totuttu kuuntelemaan,
tuotiin korjaamaan – ei tuotu korjaamaan,
vaadittiin täyttämään – ei vaadittu täyttämään,
valmistauduttiin juhlimaan – ei valmistauduttu juhlimaan,

УПРАЖНЕНИЕ 78. HARJOITUS 78.

He pakottivat meidät korjaamaan kaikki tavarat paikoilleen.
Riitta jäi peilin eteen kampaamaan hiuksiaan.
Olen jo kyllästynyt kamppailemaan hänen kanssaan siitä asiasta.
Opiskelijat joutuvat suorittamaan tenttejä kaksi kertaa vuodessa.
Puheenjohtaja nousi kertomaan tuloksista.
Pystytkö kääntämään tätä tekstiä?

He ryhtyivät siivoamaan huonetta kovalla innolla.
Mihin te kokoonnutte neuvottelemaan asiasta?
Hän ei kykene edes laittamaan itselleen ruokaa.
Äiti herätti lapset syömään.

Урок 36. Oppitunti 36.

УПРАЖНЕНИЕ 79. HARJOITUS 79.

Tuletko huomenna katsomaan koiranpentuja?
Lähdetkö huomenna hiihtämään?
Pystytkö suorittamaan tenttiä?
Pyydän sinua soittamaan mummollesi.
Opettaja pakottaa meidät tutkimaan mahdolltomia.
Hän käski meidät tulemaan ajoissa.
Me lähdemme huomenna ostamaan uudenvuoden lahjoja.
Päällikkö komensi sotilaita marssimaan.
Hän ei pysty edes syömään ilman apua.
Pyydän teitä olemaan hiljaa.

Урок 38. Oppitunti 38.

УПРАЖНЕНИЕ 80. HARJOITUS 80.

Olemme uineet järvessä monta kertaa.
Järvellä ei ollut tuulta.
Olemme kävelleet illalla kaupungilla.
Kaupungissa kaikki tiet on korjattu.
Valtiolla on velvollisuuksia omia kansalaisiaan kohtaan.
Valtiossa on tapahtunut suuria muutoksia.
Minulla flunssa on ollut jo viikon.
Minulla ei ole aikaa turhiin keskusteluihin.
Pankilla on muutama sivukonttori eri piireissä.
Pankissa on aina ollut pitkiä jonoja.
Syön jäätelöä mielelläni.
Mielessäni oli hyviä ja huonoja ajatuksia.

УПРАЖНЕНИЕ 81. HARJOITUS 81.

pienessä mökissä
laivassa
kirkkokylässä
muuttuneessa maailmassa
tällä hetkellä, yliopistolla
Suomessa, vakuuttamassa, rauhoittamassa
Punaisessa hatussa
kaikilla tasoilla
nousukaudella
ansiotyössä
jolla
yhdessä
puuveneillä
useimmissa kunnissa
kokonaisuudessa
millään
harjoittamalla
kerrostalossa, vanhainkodissa
lukemalla, puhumalla
jäähallissa
siinä pyrkimyksessä
sen avulla
yliopistossa
virtuaaliyliopistossa

УПРАЖНЕНИЕ 82. HARJOITUS 82.

A) 1. alussa 2. lopussa 3. yhdessä 4. puitteissa 5. kokonaisuudessa 6. koossa 7. yhteydessä 8. periaatteessa 9. käytännössä
10. oikeassa 11. väärässä 12. ajoissa 13. lyhyessä ajassa 14. mennessä 15. pääasiassa

B) 1.tällä kertaa 2.ulkopuolella 3.sisäpuolella 4.parhaillaan 5.ehdoilla 6.rahoituksella 7.samalla 8.alkuvaiheella 9.loppuvaiheella 10.keskivaiheella 11.ostoksilla 12.asioilla 13.kovalla vauhdilla 14. täydellä teholla 15.loppupuolella

Урок 39. Oppitunti 39.

УПРАЖНЕНИЕ 83. HARJOITUS 83.

Minulla on paljon päärynöitä.
Minulla on paljon tavaroita.
Minulla on paljon makkaroita.
Minulla on paljon porkkanoita.
Minulla on paljon kattiloita.
Minulla on paljon satuloita.
Maassamme on paljon kanaloita.
Kaupungissa on paljon ravintoloita.
Mustallamerellä on paljon kylpylöitä.
Teillä on paljon kalkkunoita.

УПРАЖНЕНИЕ 84. HARJOITUS 84.

Meressä on lohia.
Joessa on sampia.
Mäellä on hirviä.
Sormessa on kynsiä.
Poskessa on luomia.
Taivaassa on tähtiä.
Vuoressa on hiiliä.
Pienellä saarella on suuria hiiriä.
Apella on arpia.
Veljellä on hirsia.

УПРАЖНЕНИЕ 85. HARJOITUS 85.

He opiskelevat instituuteissa.
Me istuimme riveissä.
Me katsoimme peleistä.
Me olimme tansseissa.
Me kävimme teattereissa.
Me soitimme konserttishalleissa.
Me pelasimme urheiluhalleissa.
Me laitoimme ruokaa grilleillä.
Me tulimme juhliin kauniissa leningeissä.
Taulut olivat kehyksissä.

УПРАЖНЕНИЕ 86. HARJOITUS 86.

Sinä käänsit tekstin.
Hän väänsi hanan.
Lapsi piirsi kuvan.
Minä ymmärsin kaiken.
He vaelsivat jossain.
Vene sukelsi mereen.
Minä kielsin sinua polttamasta.
Minä pyysin sinua tulemaan huomenna.
Lapsi huusi täyttä kurkkua.
Hän tiesi kaiken.

УПРАЖНЕНИЕ 87. HARJOITUS 87.

Minä en suorittanut tenttiä hyvin.
Sinä et laittanut hyvää ruokaa.
Hän ei maksanut kaikkia laskuja.
Me emme antaneet kirjoja takaisin.
Minä en kaatanut vettä kannuun.
Sinä et imuroinut kaikkia lattioita.
Hän ei palauttanut asiapapereita ajoissa.
Hän ei vastannut kysymykseen oikein.
Ennen minä en osannut englantia hyvin.
Minä en sopeutunut uusiin oloihin hyvin.

УПРАЖНЕНИЕ 88. HARJOITUS 88.

Minä panin kortin kirjeeseen.
Sinä sopeudut tähän tilanteeseen.
Me tutustuimme uuteen tietokoneeseen.
Hän asetti pienen lisäosan laitteeseen.
Me tutustuimme kauniiseen esitteeseen.
Minä luotan hänen periaatteeseensa.
Me kiinnitimme huomiotamme virheeseen.
Me palasimme vanhaan tavoitteeseen.
Minä lisäsin kastikkeeseen suolaa.
Minä tutustuin heidän perheeseensä.

УПРАЖНЕНИЕ 89. HARJOITUS 89.

Olen jo monta kertaa maistanut suomalaista määmiä.
Olen jo monta kertaa käynyt Suomessa.
Olen jo monta kertaa nähnyt Titanik-elokuvan.
Olen jo monta kertaa soittanut ystävälleni.
Olen jo valmistunut yliopistosta.
Olen jo monta kertaa käynyt Euroopassa.
Olen jo monta kertaa maistanut perunaa.
Olen soittanut pianoa.
Olen laittanut ruokaa.
Olen opiskellut suomea.

УПРАЖНЕНИЕ 90. HARJOITUS 90.

Kirjoittaa – sinä olet kirjoittanut, käyttää – sinä olet käyttänyt, suhtautua – sinä olet suhtautunut, vaatia – sinä olet vaatinut, valvoa – sinä olet valvonut, myydä – sinä olet myynyt, juoda – sinä olet juonut, tupakoida – sinä olet tupakoinut, tulla – sinä olet tullut, kuunnella – sinä olet kuunnellut, pestä – sinä olet pessyt, mennä – sinä olet mennyt, vastata – sinä olet vastannut, osata – sinä olet osannut, haluta – sinä olet halunnut, seurata – sinä olet seurannut.

УПРАЖНЕНИЕ 91. HARJOITUS 91.

Taivuttaa – hän ei ole taivuttanut, suunnitella – hän ei ole suunnitellut, piirtää – hän ei ole piirtänyt, ymmärtää – hän ei ole ymmärtänyt, kääntää – hän ei ole kääntänyt, lukea – hän ei ole lukenut, tukea – hän ei ole tukenut, pukea – hän ei ole pukunut, oleskella – hän ei ole oleskellut, perehtyä – hän ei ole perehtynyt, kävellä – hän ei ole kävellyt, levätä – hän ei ole levännyt, kiusata – hän ei ole kiusannut.

Урок 41. Oppitunti 41.**УПРАЖНЕНИЕ 92. HARJOITUS 92.**

Hakisitko kupin keittiöstä?
Toisitko minulle silmälasit?
Soittaisitko toimistoon?
Kutsuisitko hänet kahville?
Läittäisitko ruokaa?
Keittäisitkö kahvia?
Opiskelisitko hyvin?
Maalaisitko huoneen seinät?
Korjaisitko astiat pois?
Valmistautuisitko seminaariin?

УПРАЖНЕНИЕ 93. HARJOITUS 93.

Minä heräsin kauheaan huutoon.
Potilas kuoli syöpään.
Me osallistuimme kansainväliseen kokoukseen.
Talvella monet sairastuvat flunssaan.
Tämä loppui siihen.
Auto törmäsi suureen puuhun.
Haluan verrata tätä sääntöä näihin vanhoihin sääntöihin.
Koira puri tyttöä käteen.
Tupakan savu tarttuu helposti vaatteisiin.
Tähän harjoitukseen sisältyy eri säännöt.

УПРАЖНЕНИЕ 94. HARJOITUS 94.

He taistelivat vapaudesta.

Me iloitsimme uudenvuoden lahjoista.
Minä olen kiinnostunut suomen kilestä.
Opiskelijat kiittävät opettajia työstä.
Äiti puhdisti poikansa vaatteet liasta.
Firma palkitsee työntekijöitä saavutuksista.
Liisa erosi Jussista.
Poliisi epäilee tätä miestä varkaudesta.
Minä luovuin omista sanoistani.
Pojat selviävät tästä tilanteesta.

УПРАЖНЕНИЕ 95. HARJOITUS 95.

Tämä kaikki tuntuu ihanalta ja tutulta.
Tämä sävel kuulostaa tutulta ja kummalliselta.
Sinun siskosi näyttää viehättävältä.
Mummon ruoka maistuu aina erinomaiselta.
Ruusut tuoksuvat mahtavan hyvältä.
Navetassa haisee lannalta.

Урок 43. Oppitunti 43.

УПРАЖНЕНИЕ 96. HARJOITUS 96.

Minä olen kyllästynyt yksitoikkoiseen työhön.
Sinä olet kiinnostunut nykytaidenäyttelystä.
Hän on opiskellut suomea kolme vuotta.
Firma on erikoistunut sähköjohtojen tuotantoon.
Me olemme valmistuneet samasta yliopistosta.
Te olette syöneet kunnolla tänään.
He ovat sopeutuneet suomalaiseen yhteiskuntaan.
Lapset ovat saaneet joulupukilta lahjoja.
Minä olen harrastanut laskettelua jo viisi vuotta.
Sinä olet käynyt Suomessa monta kertaa.

УПРАЖНЕНИЕ 97. HARJOITUS 97.

Tiedän sinun käyvän suomen kielen kurssilla.
Hän sanoo teidän tietävän Liisan osoitteen.
Me näemme kahvilan olevan aivan uusi.
Sinä huomaat hänen olevan ihana.
Sinä sanot minun olevan laiska.

УПРАЖНЕНИЕ 98. HARJOITUS 98.

Täällä tuntuu kylmältä.
Huoneessa tuoksu raittiilta.
Hän vaikuttaa älykkäältä ja utteralta ihmiseltä.
Ruoka maistuu tänään ihanalta. Se tuoksu erinomaiselta.
Tuntuu siltä, että hän ei tiedä mitään.
Huoneessa haisee tupakalle.
Tämä musiikki kuulosti tutulta.
Hän näyttää paljon nuoremmalta.

Урок 45. Oppitunti 45.

ТЕХТÄВÄ 1.

paljon omenoita, teattereita, baareja, papereita
monta ihmistä, naista, suomalaista
paljon järviä, jokia, lahtia, sieniä
monta ongelmaa, askelta, puhelinta
paljon tilaisuuksia, nähtävyyksiä, kysymyksiä, vastauksia
monta pientä lasta, suurta saarta, isoa lohta
paljon tehtäviä, harjoituksia, tekstejä, selityksiä
monta asiaa, valtiota, radiota, harmaata, vapaata
paljon hankkeita, perheitä, tavoitteita, parvekkeita
monta lyhyttä, väsynyttä, kevyttä, valmistunutta

TEHTÄVÄ 2.

Ostin eilen polkupyörän.
Sain häneltä kaksi kirjettä.
Lähetin ystävälleni sähköpostin.
Yritän tehdä tämän harjoituksen huomenna.
Olen juuri siivoamassa huonettani.
Olen jo monta kertaa katsonut sen elokuvan.
Minä en laittanut piirakkaa uuniin.
Toivotan sinulle kauniita unia.
Haluan ostaa ne kauniit mustat housut.
Etkö sinä osaa soittaa pianoa?

TEHTÄVÄ 3.

Minä osasin suomea hyvin.
Sinä käänsit tekstin.
Hän ymmärsi meitä hyvin.
Me aioimme matkustaa aamulla
Te aloititte työt ajoissa.
He maksoivat laskut pankissa.
Minä toivoin saavani hyvän työpaikan.
Sinä tienasit riittävän hyvin.
Hän ansaitsi hyvän palkinnon.
Kokous siirtyi huomiseksi.

TEHTÄVÄ 4.

Talo rakennetaan järven rannalle.
Konsertissa soitetaan klassista musiikkia.
Vuokatissa hiihdellään, lasketellaan ja lumilautailaan.
Koulussa opiskellaan, luetaan ja kirjoitetaan.
Pöytäkirjassa kerrotaan tavoitteista.
Kesällä matkustetaan etelään tai kesämökille.
Nykypäivänä käytetään tietokonetta tosi paljon.
Kirjeitä lähetetään sähköpostitse.
Mitä tehdään kotona?
Mennään kaikki ulos!

TEHTÄVÄ 5.

Hän on harrastanut urheilua.
Olen kyllästynyt tähän ohjelmaan.
Olen tottunut tekemään kotitehtäviä iltaisin.
Olen valmistunut yliopistosta kymmenen vuotta sitten.
Olen käynyt Suomessa monta kertaa.
Olen vastannut kysymyksiin oikein.
Petroskoi on perustettu vuonna 1703.
Olen syntynyt pienessä kylässä Pohjois-Karjalassa.
Olen sopeutunut uusiin olosuhteisiin.
Huone on siivottu.

TEHTÄVÄ 6.

Tule meillä käymään (*meille kylään*) ensi viikolla. Odotamme kovasti!
Hän asuu viidennessä kerroksessa.
Sanokaa (*sanoisitteko*), kuinka paljon (*paljonko*) maksaa tämä paitapusero?
Näyttäisittekö nämä levyt? Näyttäkää nämä levyt!
Paljonko kello on? Kuinka paljon kello on?
Lapseni opiskelevat kuudennella luokalla.
Hän on jo monta kertaa käynyt ulkomailla.
Minun täytyy soittaa (*minun on soitettava*) matkatoimistoon.
Oletko jo syönyt tänään?
Milloin (*koska*) tulet meille (*kylään, vieraisille*)?

Учебное издание

Татьяна Ильинична Аргутина-Исламаева

Самоучитель финского языка

Редактор
М. Ю. Незвицкий

Обложка
Ю. А. Воробьёв

Компьютерная вёрстка
Е. А. Равицкая, Н. Г. Молокова

Подписано в печать 07.11. 2019. Формат 60x90 1/8
Усл.печ.л. 18,5. Тираж 500 экз.
АУ РК «Издательство «Периодика»
185035, Республика Карелия, г. Петрозаводск, ул. Германа Титова, д. 3
e-mail: periodika@rkperiodika.ru
www.rkperiodika.ru

Отпечатано в ООО «Копи-Мастер»
185035, г. Петрозаводск, ул. Анохина, д. 29.